

TILINPÄÄTÖS 2023

Khall 25.03.2024 § 61

Khall 10.06.2024 § 108

Kvalt 24.6.2024 § 21

Kvalt 16.9.2024 § 33

VESANTO
#SYDÄNMAA

SISÄLLYS

1. TILINPÄÄTÖSTÄ JA TOIMINTAKERTOMUSTA KOSKEVAT SÄÄNNÖKSET	4
1.1 KUNNANJOHTAJAN KATSAUS.....	5
2. PERUSTIETOJA KUNNASTA	7
2.1. KUNNAN HALLINTO JA SIINÄ TAPAHTUNEET MUUTOKSET	8
2.2. TOIMINTAORGANISAATIO	11
2.3. KUNNAN LUOTTAMUSHENKILÖORGANISAATIO	11
14	
2.4. YLEINEN TALOUDELLINEN	14
14	
14	
2.3. YLEINEN TALOUDELLINEN KEHITYS 2023	14
2.5. OMAN TALOUSALUEEN KEHITYS.....	16
2.6. KUNNAN TOIMINNAN JA TALOUDEN KEHITYS	20
3. TILIKAUDEN TULOKSEN MUODOSTUMINEN JA TOIMINNAN RAHOITUS	28
3.1. TULOSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT (TEUR)	28
3.2. VEROTULOJEN JA VALTIONOSUUKSIEN ERITTELY	29
3.3. TOIMINNAN RAHOITUS JA RAHOITUSLASKELMA.....	30
4. RAHOITUSASEMA JA SEN MUUTOKSET	33
4.1. TASE JA SEN TUNNUSLUVUT	35
5. VESANNON KUNTAKONSERNI.....	36
5.1 VESANNON KUNNAN KUNTAKONSERNIN RAKENNE.....	36
5.2 KONSERNITASE JA SEN TUNNUSLUVUT	38
5.2.2 KONSERNITULOSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT.....	40
5.2.3. KONSERNIN RAHOITUSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT	42
5.3 VESANNON VUOKRATALOT OY.....	44
5.4 PALVELUYHTIÖ VIISARIT OY	45
6. TILIKAUDEN TULOKSEN KÄSITTELY JA TALOUDEN TASAPAINOTTAMISTOIMENPITEET	46
6.1. HALLITUKSEN ESITYS TILIKAUDEN TULOKSEN KÄSITTELYSTÄ.....	46
6.2. SELONTEKO KUNNAN SISÄISEN VALVONNAN JÄRJESTÄMISESTÄ.....	46
7. TALOUSARVION TOTEUTUMINEN	52
7.1. TOIMINNALLISTEN JA TALOUDELLISTEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN	52
7.2. KÄYTTÖTALOUSOSAN TOTEUTUMINEN	53
7.2.1. TYÖLLISYYSPALVELUT	64
7.1.2. VAPAA-AIKATOIMI	65
7.1.3. ELINKEINOTOIMI	71
7.3. TALOUSARVION MÄÄRÄRAHOJEN JA TULOARVIOIDEN POIKKEAMIEKESKEISET SYYT	72
8. VESANNON KUNNAN TILINPÄÄTÖSLASKELMAT	106
8.1. TULOSLASKELMA	106
8.2. RAHOITUSLASKELMA	107
8.3. TASE.....	108
9. VESANNON KUNTAKONSERNIN TILINPÄÄTÖSLASKELMAT	109
9.1. TULOSLASKELMA	109
9.2. RAHOITUSLASKELMA	110
9.3. KONSERNITASE JA SEN TUNNUSLUVUT	111
10. TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT.....	113
10.1. TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA KOSKEVAT LIITETIEDOT	113
10.2. TULOSLASKELMAA KOSKEVAT LIITETIEDOT.....	116
10.3. TASEEN VASTAAVIA KOSKEVAT LIITETIEDOT	120

10.4. TASEEN VASTATTAVIA KOSKEVAT LIITETIEDOT	123
10.5. HENKILÖSTÖÄ, TILINTARKASTAJAN PALKKIOTA JA INTRESSITAHOTAPAHTUMIA KOSKEVAT LIITETIEDOT.....	126
10.6. KONSERNIN LIITETIEDOT.....	127
10.7. VESIHUOLTOLAITOKSEN TILINPÄÄTÖSLASKELMAT	130
10.8. HENKILÖSTÖTILINPÄÄTÖS.....	136

1. TILINPÄÄTÖSTÄ JA TOIMINTAKERTOMUSTA KOSKEVAT SÄÄNNÖKSET

Kunnan tilinpäätöksen laatimisessa noudatetaan kuntalain sekä soveltuvin osin kirjanpitolain ja -asetuksen säännöksiä. Kuntalaki on kirjanpitolakiin nähden erityislain asemassa. Siltä osin kuin mainittujen lakien säännökset poikkeavat toisistaan noudatetaan kuntalakia (KPL 8:5 §). Kirjanpitolain ja kuntalain tilinpäätöstä koskevien säännösten soveltamisesta tilinpäätöksen laadinnassa antaa ohjeet kirjanpitolautakunnan kuntajaosto (KuntaL 112 §).

Tilinpäätöksen sisältö määritellään kuntalaissa. Tilinpäätökseen kuuluvat tase, tuloslaskelma, rahoituslaskelma ja niiden liitteenä olevat tiedot sekä talousarvion toteutumisvertailu ja toimintakertomus (KuntaL 113.2 §). Lisäksi kunnan, joka tytäryhteisöineen muodostaa kuntakonsernin, tulee laatia ja sisällyttää tilinpäätökseensä konsernitilinpäätös (KuntaL 114.1 §). Konsernitilinpäätös laaditaan konserniyhteisöjen taseiden ja tuloslaskelmien sekä niiden liitetietojen yhdistelmänä. Konsernitilinpäätökseen sisällytetään lisäksi konsernin rahoituslaskelma, jossa annetaan selvitys kuntakonsernin varojen hankinnasta ja niiden käytöstä tilikauden aikana (KuntaL 114.2 §).

Tilinpäätöksen allekirjoittavat kunnanhallituksen jäsenet sekä kunnanjohtaja.

Kunnan tilikausi on kalenterivuosi. Kunnanhallituksen on laadittava tilinpäätös tilikautta seuraavan maaliskuun loppuun mennessä ja annettava se tilintarkastajien tarkastettavaksi sekä tilintarkastuksen jälkeen saatettava se valtuuston käsiteltäväksi kesäkuun loppuun mennessä.

Kirjanpitolautakunnan kuntajaoston ohjeilla annetaan määrämuotoinen ohje tilinpäätösasiakirjan laatimisesta. Tilinpäätöslaskelmat laaditaan kuntajaoston ohjeiden mukaisiin kaavoihin. Liitetietojen antamisessa noudatetaan kuntajaoston antamaa yleisohjetta.

Tilinpäätöksen tulee antaa oikeat ja riittävät tiedot kunnan tuloksesta, taloudellisesta asemasta, rahoituksesta sekä toiminnasta. Tätä varten tarpeelliset lisätiedot on ilmoitettava liitetiedoissa.

Tilinpäätöksen laatimisessa on noudatettava yleisiä kirjanpitolain mukaisia tilinpäätösperiaatteita: toiminnan jatkuvuus, johdonmukainen menettely vuodesta toiseen, sisältöpainotteisuus (asia ennen muotoa), varovaisuuden periaate, tasejatkuvuus, suoriteperusteisuus ja erillisarvostukset taseessa, ja yleisistä tilinpäätösperiaatteista poikkeaminen vain lain sallimissa rajoissa. Mikäli poikkeamista on, niistä on tehtävä selvitys liitetiedoissa. Noudatettaviin tilinpäätösperiaatteisiin kuuluvat myös määräykset tilinpäätöksen julkistamisesta heti allekirjoittamisen jälkeen ja tilinpäätöksen säilyttämisestä pysyvästi.

Toimintakertomuksen antamisesta vastaavat kunnanhallitus ja kunnanjohtaja tai pormestari (KuntaL 113 §). Toimintakertomuksessa annetaan tiedot kunnan toiminnan kehittymistä ja tuloksellisuutta, taloudellista tilannetta sekä merkittävimpiä riskejä ja epävarmuustekijöitä koskevista tärkeistä seikoista (KPL 3:1a §). Kunnan toimintakertomuksen erityisenä tehtävänä on selvittää valtuuston talousarviossa hyväksymien toiminnan ja talouden tavoitteiden toteutumista kunnassa ja kuntakonsernissa (KuntaL 115 §). Toimintakertomuksessa on myös annettava tietoja sellaisista kunnan ja kuntakonsernin talouteen liittyvistä olennaisista asioista, joista ei ole tehtävä selkoa kunnan tai kuntakonsernin taseessa, tuloslaskelmassa tai rahoituslaskelmassa. Tällaisia asioita ovat ainakin arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä sekä tiedot sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja niiden perusteella tehdyistä keskeisistä johtopäätöksistä. Kunnanhallituksen on lisäksi toimintakertomuksessa tehtävä esitys tilikauden tuloksen käsitteilystä. Jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää, toimintakertomuksessa on tehtävä selkoa talouden tasapainotuksen toteutumisesta tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävydestä talouden tasapainottamiseksi (KuntaL 115 §).

Kirjanpitolain 3a luvun mukaan toimintakertomuksessa annetaan lisäksi tiedot siitä, miten kirjanpitovalvollinen huolehtii ympäristöasioista, sosiaalisista asioista ja henkilöstöasioista, ihmisoikeuksien kunnioittamisesta sekä korruption ja lahjonnan torjunnasta. Toimintakertomuksessa kuvataan millaisia toimintaperiaatteita kunta noudattaa huolehtiessaan edellä luetelluista asioista, toimintaperiaatteiden

noudattamisen tulokset sekä kuvaus riskeistä, joiden toteutuminen todennäköisesti haittaa sen toimintaa sekä selostus siitä, miten kirjanpitovelvollinen hallitsee näitä riskejä. Tiedot on annettava siinä laajuudessa kuin se on tarpeen kirjanpitovelvollisen toiminnan vaikutusten ymmärtämiseksi. (KPL 3a:2 §)

Kuntalain 113 §:n mukaan kunnanhallituksen on saatettava tilinpäätös siihen liittyvine asiakirjoinaan ja allekirjoituksineen tilintarkastajan tarkastettavaksi. Kunnan tilinpäätös ja siihen sisältyvät asiakirjat ovat julkisia kunnanhallituksen ja kunnanjohtajan allekirjoitettua asiakirjan.

Kunnan tilinpäätöskirja on säilytettävä pysyvästi. Muiden tilinpäätösasiakirjojen säilytysaikana on oltava vähintään 10 vuotta tilikauden päättymisestä siten järjestettynä, että tietojenkäsittelyn suorittamistapa voidaan vaikeuksitta todeta.

1.1 Kunnanjohtajan katsaus

Vuotta 2023 leimasi edelleen Ukrainan sota ja tilapäisen suojelun alaiset ukrainalaiset. Kuntaan tulleet majoitettiin kunnan omaan kiinteistöön ja vuokratiloihin vapaina oleviin osakkeisiin. Maaliskuussa 2023 ensimmäiset sotaa paenneet ukrainalaiset pystyivät hakemaan kotikuntaa Suomesta. Vesannolla kotikuntaa haki 16 henkilöä.

Kunta palkkasi loppuvuodesta 2022 ukrainalaisen työntekijän auttamaan kotouttamisessa. Hänen työsuhdettaan jatkettiin vuoden 2024 loppuun saakka.

Uudenlaisen kunnan muotoilun ja hiomisen aloitettiin alkuvuonna 2022. Marraskuun lopussa 2022 valtuusto hyväksyi Vesannon kunnan uuden palvelurakenteen, jossa nostetaan kuntalaiset keskiöön ja selkiytetään rakenteita. Palvelumallin hyväksymisen jälkeen aloitettiin hallintomallin hiominen. Hallintomalli kertoo, kuinka paljon henkilötöyvuosia tarvitaan palvelumallin toteuttamiseen. Uudistuksen seuraava vaihe oli luottamushenkilöorganisaation uudistaminen. Kunnanvaltuusto päätti kokouksessaan 25.9.2023, että Vesannon kunnassa on jatkossa kolme lautakuntaa: elinvoimalautakunta, kasvatus- ja koulutuslautakunta sekä vapaa-aika- ja hyvinvointilautakunta. Uudet lautakunnat aloittivat toimintansa 1.11.2023. Samassa yhteydessä elinvoimaryhmän toiminta päättyi ja elinvoiman kehittäminen siirtyi ao. lautakunnan tehtäväksi.

Hyvinvointialueuudistus aiheutti vuonna 2023 lisätöitä (mm. tietoaineistojen siirto kunnalta hyvinvointialueelle). Seuraava muutos, TE-palvelu-uudistus, on jo näköpiirissä. Palvelujen järjestämisvastuu siirtyy valtiolta kunnille 1.1.2025.

Kunnan väkiluku oli vuoden 2023 lopussa 1893 ja väkiluku väheni edellisestä vuodesta yhdellä kuntalaisella. Kuntaan syntyi kuusi lasta. Työvoiman määrä Vesannolla on 707 henkilöä (v. 2022 620 hlö), joista asuinkunnassaan työllistyy 384 henkilöä ja käy töissä toisella paikkakunnalla noin 40 % (236 hlöä). Eniten pendelöidään Keiteleelle ja Kuopioon. Työpaikkaomavaraisuus Vesannolla on 81,3 %. Työttömien määrä vuodenvaihteessa Vesannolla oli 77 hlöä työttömyysprosentin ollessa 10,9 %. Työttömien ja lomautettujen määrä (16 hlöä) nousi edellisvuodesta.

Kunnan talousarvio (Vesannon kunta, ml. vesihuoltolaitos) vuodelle 2023 laadittiin ylijäämäisenä (459 000 euroa). Ylijäämäiseksi talousarvio saatiin karsimalla toimintakuluja sekä lisäämällä myyntituloja. Kuntien vuoden 2023 tilinpäätöksiä parantaa vielä sote-uudistusta edeltävän vuoden 2022 korkeamman veroprosentin tilitykset, ns. sote-uudistuksen verohännät.

Vuoden 2023 tilinpäätöksen toteuma kunnassa on **29 751,41 euroa ylijäämäinen**, kun alkuperäinen talousarvio oli 459 170 euroa. Kulut ovat nousseet poikkeuksellisen paljon ja eikä syksyllä talousarviota valmisteltaessa ei osattu ennakoida Venäjän hyökkäyssodan vaikutusta inflaatioon ja kustannusten nousuun. Vuonna 2023 aineisiin, tarvikkeisiin ja tavaroihin käytettiin 425 751,23 euroa. Toteuma alkuperäiseen talousarvioon verrattuna oli 122,1 %. Työtuomioistuin antoi välituomion pelastuslaitoksen

varallaolokorvausten korvaamisesta. Tämän vuoksi pakollisiin varauksiin kirjattiin lisäyksenä 273.353,83 euroa. Lemmikki-rakennus alaskirjattiin vuoden lopussa 149 352,96 eurolla. Viisareiden energiakuluista tehtiin pakollinen varaus 100.066,54 euroa. Nämä kaikki heikensivät vuoden 2023 tulosta.

Vuonna 2023 tuloslaskelman toimintatuottoja kertyi 2.778.841 euroa, 694.214 euroa vähemmän kuin vuonna 2022. Myyntituotot sisältävät mm. puunmyyntituloja 47.350 euroa (toteuma talousarvioon nähden oli 94,7 %), vesi- ja jätevesimaksuja 228.157 euroa. Maksutuottoja kertyi 95.119 euroa ja 930.341 euroa vähemmän kuin vuonna 2022. Tukien ja avustusten yhteissumma oli 470.324 euroa eli 241.190 euroa vähemmän kuin vuonna 2022.

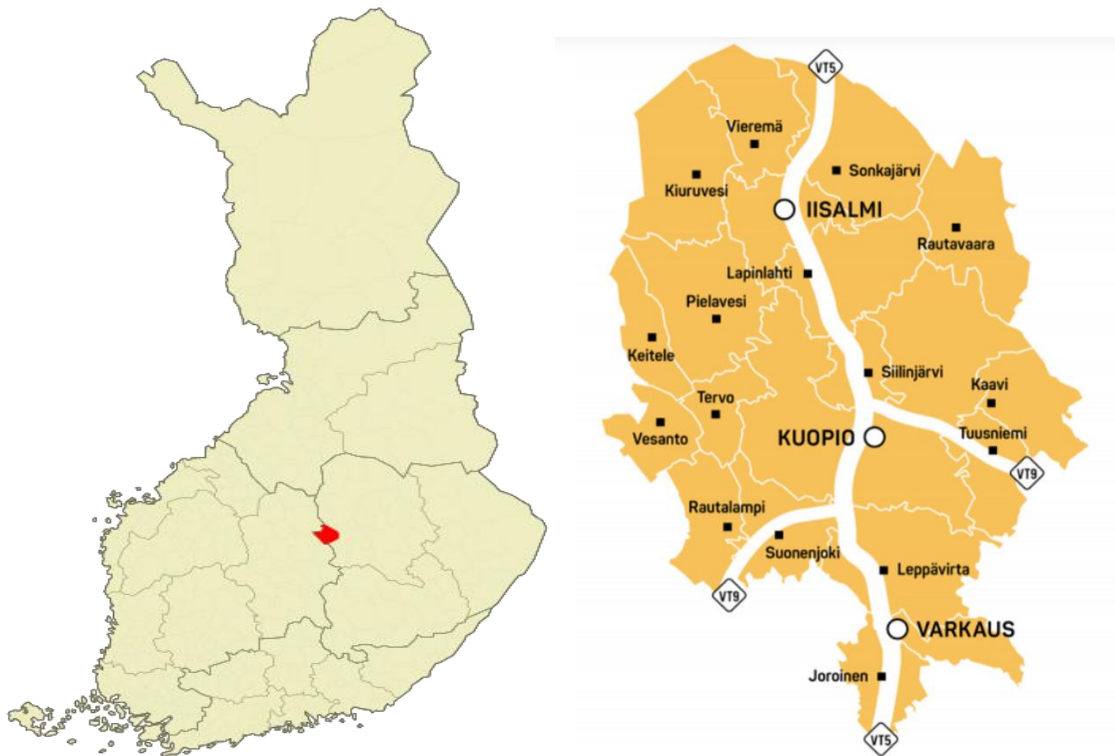
Vuonna 2023 kunta ei nostanut uusia pitkäaikaisia lainoja ja aikaisempina vuosina nostettuja lainoja lyhennettiin vuoden 2023 aikana 647.826 euroa. Kunnan lainamäärä oli 3.551 euroa/asukas (2022 3.894 euroa/asukas).

Kuntakonsernin tulos oli 155.106 euroa ylijäämäinen (vuonna 2022, 68.076 euroa) ja omavaraisuusaste on 54,71 % (2022 40,73 %). Vesannon kuntakonsernin suhteellinen velkaantuneisuus on 91,22 % (2022 63,85 %, 2021 60,97 %). Kuntakonsernin suhteellinen velkaantuneisuus pitäisi olla alle 50 % (Kuntaliitto, Kriisikuntakriteerit).

Kiitämme lämpimästi työntekijöitä ja viranhaltijoita ahkerasta ja sitoutuneesta työstä vuoden 2023 aikana. Kiitoksen ansaitsevat myös luottamushenkilöt hyvästä yhteistyöstä sekä rohkeista ja pitkälle katsovista päätöksistä. Muutoksen tuulet puhaltavat kuntakentällä tulevinakin vuosina.

Raisa Kinnunen, vs. kunnanjohtaja

2. PERUSTIETOJA KUNNASTA

Vesannon kunta sijaitsee Pohjois-Savon maakunnan länsiosassa ja kuuluu Sisä-Savon seutukuntaan. Naapurikuntia ovat Konnevesi, Keitele, Rautalampi, Tervo, Viitasaari ja Äänekoski. Kunta on perustettu vuonna 1871. Kunnan kokonaispinta-ala on 569,80 km², josta maata 422,62 km² ja vettä 147,20 km². Kunnan asukasluku 31.12.2023 oli 1893 henkilöä (Tilastokeskus 25.1.2024).

2.1. Kunnan hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset

Kunnanvaltuusto 2021–2025:

Valtuustokausi vaihtui 1.8.2021. Kokoonpano vuonna 2023 oli KESK 13, Vesannon Paras 4, PS 2, KD 1, Kokoomus 1.

Vesannon kunnan hallintosäännön 80 §:n mukaan valtuuston puheenjohtajisto valitaan kahden vuoden toimikaudeksi ja valtuustossa on kaksi varapuheenjohtajaa. Valtuuston kokouksessa 23.8.2021 valittiin puheenjohtajat sekä varapuheenjohtajat kaudelle 2021–2023. Kunnanvaltuusto päätti 26.6.2023, että nykyiset luottamushenkilöt jatkavat paikoillaan 31.10.2023 asti.

Tuomas Kuhmosen erottua luottamustehtävistään 1.8.2023 alkaen, valtuusto valitsi puheenjohtajaksi ajalle 28.8.23-31.10.23 Heikki Haataisen. Eeva Jäntti valittiin 1. varapuheenjohtajaksi ja Arto Huuskonen 2. varapuheenjohtajaksi.

Kokouksessa 30.10.2023, valtuusto valitsi puheenjohtajiston kaudelle 2023–2025. Puheenjohtajaksi valittiin Arto Huuskonen (KESK), valtuuston 1. varapuheenjohtajaksi valittiin Heikki Haatainen (KESK) ja 2. varapuheenjohtajaksi Eeva Jäntti (KESK).

Kertomusvuonna valtuusto kokoontui yhteensä 7 kertaa ja käsitteli 60 pykälää.

Vesannon kunnanvaltuuston keskeisimpiä päätöksiä vuonna 2023

06.02.2023

§ 3 Vesannon pohjavesien suojelusuunnitelma

03.04.2023

§ 11 Tulevaisuuden tehtäväkuvien tarpeiden kartoitus/uusikunta2023 palvelurakenne/uusikunta2023 hallintorakenne

§ 15 Kuntalais- ja valtuustoaloitteet vuonna 2021–2022

§ 16 Hyvinvointikertomus – vuosittainen raportti 2022

26.06.23

§ 19 Hallintosäännön päivitys

§20 Työllisyysalueen muodostumiseen liittyvä Vesannon kunnan kannanotto/julkisten työvoimapalveluiden järjestäminen

§ 21 Sidonnaisuusrekisterin ajantasaisuus

§ 23 Vesannon kunnan hankintastrategia ja -ohje

§ 25 Tilintarkastajan loppuraportointi ja tilintarkastuskertomus 2022

§ 26 Arviointikertomuksen laadinta, allekirjoitus ja ehdotus valtuustolle

§ 27 Vuoden 2022 talousarvion muutokset ja määrärahojen ylitykset ja tuloarvioiden alenemat

§ 28 Vuoden 2022 tilinpäätös

§ 30 Luottamushenkilöorganisaatiouudistus

25.09.2023

§ 37 Vesannon kunnan vuokra-asumisen kehittämissuunnitelma

§ 38 Luottamushenkilöorganisaation uudistaminen

§39 Kuopion työllisyysalueen yhteistoimintasopimuksen ja palveluiden järjestämissuunnitelman hyväksyminen

30.10.2023

§ 49 Vuoden 2024 tuloveroprosentin suuruuden määrittäminen

§ 50 Vuoden 2024 kiinteistöveroprosenttien suuruuden määrittäminen

11.12.2023

§ 54 Vesannon kunnan palvelumallin päivitys

§ 55 Hallintosäännön päivitys

§ 56 Vesannon kunnan sisäisen valvonnan ja talouden hoidon ohje

§ 57 Vuoden 2024 talousarvio ja vuosien 2025–2027 taloussuunnitelma

§ 58 Määrärahamuutoksen vuoden 2023 talousarvioon

§ 59 Vesannon kunnan muistamissääntö

Kunnanhallitus 2021–2023:

Vesannon kunnan hallintosäännön 8 §:n mukaan kunnanhallituksessa on seitsemän jäsentä. Jokaisella jäsenellä on henkilökohtainen varajäsen. Kunnanvaltuusto valitsee jäsenet ja varajäsenet kahdeksi vuodeksi, ellei valtuusto valintaa tehdessään toisin päättä. Toimielintä muodostettaessa on noudatettava tasa-arvolain määräyksiä.

Kunnanvaltuusto valitsi kokouksessaan 23.8.2021 kunnanhallituksen jäseniksi, varajäseniksi, puheenjohtajaksi ja varapuheenjohtajiksi toimikaudelle 2021–2023 seuraavat henkilöt:

Jäsen

Minna Back - Hytönen (KESK), pj.

Petri Huttunen (KESK) 1. vpj.

Minna Peltola (VesPar) 2. vpj.

Kalevi Pakarinen (KESK)

Jaana Koskinen (KESK)

Uolevi Laitinen (KESK)

Raimo Mäki (PS)

Varajäsen

Anne Jäntti (KESK)

Janne Jääskeläinen (KESK)

Eeva – Liisa Vesterinen (VesPar)

Arto Huuskonen (KESK)

Satu Hänninen (KESK)

Johannes Korhonen (KESK)

Erkki Kukkonen (KOK)

Kunnanvaltuusto valitsi 30.10.2023 kunnanhallituksen jäseniksi, varajäseniksi, puheenjohtajaksi ja varapuheenjohtajiksi toimikaudelle 2023–2025 seuraavat henkilöt:

Jäsen

Minna Back-Hytönen (KESK), pj.

Jaana Koskinen (KESK), 1.vpj.

Minna Peltola (VesPar), 2. vpj.

Petri Huttunen (KESK)

Kalevi Pakarinen (KESK)

Uolevi Laitinen (KESK)

Raimo Mäki (PS)

Varajäsen

Anne Pasanen (KESK)

Saga Morkila (KESK)

Kimmo Salo (VesPar)

Janne Jääskeläinen (KESK)

Mirja Liimatainen (KESK)

Johannes Korhonen (KESK)

Petri Mäkelä (PS)

Kunnanhallitus kokoontui yhteensä 18 kertaa ja käsitteli pykälää 236 (vuonna 2022 yht. 342).

Tilivelvolliset:

Kuntalain 125 §:n mukaan tilivelvollisia ovat:

1. kunnan toimielimen jäsenet
2. asianomaisen toimielimen tehtäväalueen johtavat viranhaltijat

Valtuutetut eivät ole tilivelvollisia, mutta kunnan muiden toimielinten jäsenet ovat. Kuntalain 30 §:n mukaan kunnan toimielimiä ovat valtuuston lisäksi kunnanhallitus, lautakunnat, valiokunnat ja johtokunnat, niiden jaostot ja toimikunnat.

Tilivelvolliset viranhaltijat ovat:

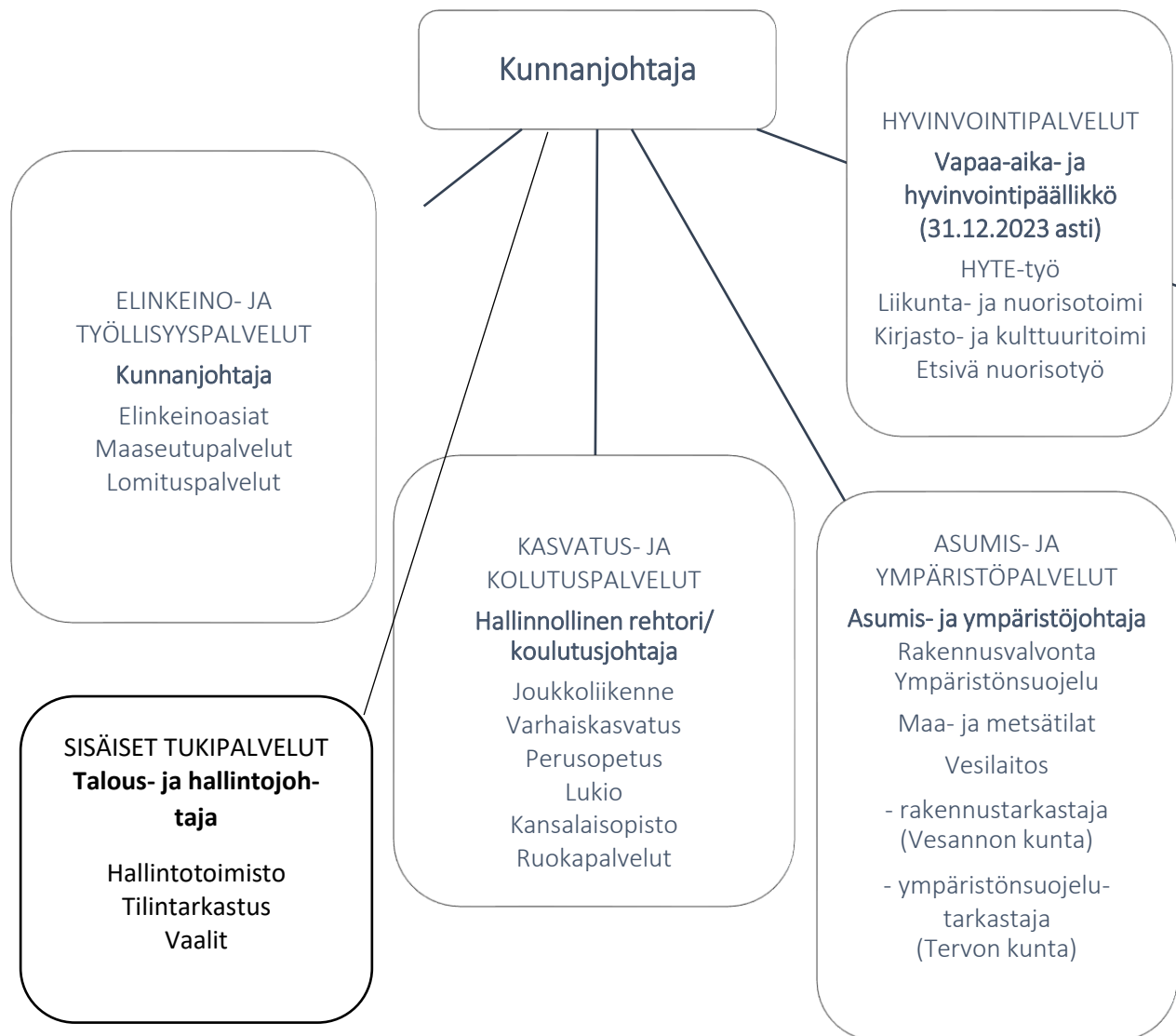
1. kunnan hallinnosta ja taloudesta vastaavat keskushallinnon viranhaltijat: kunnanjohtaja sekä talous- ja hallintojohtaja, palvelualuejohtajat siten kuin kunnanhallitus heidät nimeää hallintosäännön 17 §:n mukaisesti: hallinnollinen rehtori/koulutusjohtaja, asumis- ja ympäristöjohtaja/rakennustarkastaja ja hyvinvointi- ja viestintäjohtaja.

*Toimielinten kokoonpano vuonna 2023 ilmenee tilinpäätöksen liitteestä nro 1.

Kunnanvirasto hoitaa kunnanhallituksen valvonnassa hallintoon kuuluvat valmistelu-, täytäntöönpano- ja valvontatehtävät. Kunnanjohtaja ja palvelualuejohtajat muodostavat johtoryhmän. Johtoryhmän tehtävänä on sovittaa yhteen päävastuualueiden toiminta ja saada kunnan kokonaistavoitteet toteutettua strategian mukaisesti.

Kunnan henkilöstöorganisaatio pohjautuu päävastuualueisiin ja oli vuonna 2023 seuraava:

2.2. Toimintaorganisaatio

2.3. Kunnan luottamushenkilöorganisaatio

Kunnanvaltuusto päätti kokouksessaan 25.9.2023, että Vesannon kunnassa on jatkossa kolme ei-lakisääteläistä lautakuntaa: elinvoimalautakunta, kasvatusta ja koulutuslautakunta sekä vapaa-aika- ja hyvinvointilautakunta. Uudet lautakunnat aloittivat toimintansa 1.11.2023. Samassa yhteydessä elinvoimaryhmän toiminta päättyi ja elinvoiman kehittäminen siirtyi ao. lautakunnan tehtäväksi.

Kunnanvaltuusto 1.1.2023- 31.10.2023

Tuomas Kuhmonen, pj. (28.8.2023 saakka)
 Heikki Haatainen, I varapj. (pj. 29.8.-31.10.)
 Eeva Jäntti, II varapj.
 Back-Hytönen Minna
 Huttunen Petri
 Huuskonen Arto
 Jäntti Anne (3.4.2023 saakka)
 Jääskeläinen Janne
 Kauppinen Marko
 Korhonen Johannes (3.4.2023 alkaen)
 Korhonen Osmo
 Koskinen Jaana

Puolue

Keskusta
 Keskusta
 Keskusta
 Keskusta
 Keskusta
 Keskusta
 Keskusta
 Keskusta
 Keskusta
 Vesannon Paras
 Keskusta
 Keskusta
 Keskusta

Kukkonen Erkki	Kokoomus
Laitinen Uolevi	Keskusta
Mäkelä Petri	PS
Mäki Raimo	PS
Pakarinen Kalevi	Keskusta
Pasanen Anne	Keskusta
Peltolehto Minna	Vesannon Paras
Salo Kimmo	Vesannon Paras
Vesterinen Eeva-Liisa	Vesannon Paras
Vilhunen Tuulikki	KD

Kunnanvaltuusto 1.11.2023- 31.12.2023 Puolue

Arto Huuskonen, pj.	Keskusta
Heikki Haatainen, I varapj.	Keskusta
Eeva Jäntti, II varapj.	Keskusta
Back-Hytönen Minna	Keskusta
Huttunen Petri	Keskusta
Jäntti Eeva	Keskusta
Jääskeläinen Janne	Keskusta
Kauppinen Marko	Vesannon Paras
Korhonen Johannes (3.4.2023 alkaen)	Keskusta
Korhonen Osmo	Keskusta
Koskinen Jaana	Keskusta
Kukkonen Erkki	Kokoomus
Laitinen Uolevi	Keskusta
Liimatainen Mirja	Keskusta
Mäkelä Petri	PS
Mäki Raimo	PS
Pakarinen Kalevi	Keskusta
Pasanen Anne	Keskusta
Peltolehto Minna	Vesannon Paras
Salo Kimmo	Vesannon Paras
Vesterinen Eeva-Liisa	Vesannon Paras
Vilhunen Tuulikki	KD

Kunnanhallitus 1.1.2023-31.10.2023

<u>Jäsen</u>	<u>Varajäsen</u>
Back-Hytönen Minna, pj.	Pasanen Anne
Huttunen Petri, I varapj.	Jääskeläinen Janne
Peltolehto Minna, II varapj.	Vesterinen Eeva-Liisa
Koskinen Jaana	Mokkila Saga
Laitinen Uolevi	Korhonen Johannes
Mäki Raimo	Kukkonen Erkki
Pakarinen Kalevi	Liimatainen Mirja

Elinvoimalautakunta 1.11.2023-31.12.2023

<u>jäsen</u>	<u>varajäsen</u>
Jääskeläinen Janne	Minkkinen Olli
Laitinen Uolevi, pj.	Pakarinen Kalevi
Pasanen Anne	Mokkila Saga
Salo Kimmo, varapj.	Uusoksa Kauko
Liimatainen Mirja	Jäntti Eeva

Sivistyslautakunta 1.1.2023-31.10.2023

<u>jäsen</u>	<u>varajäsen</u>
Jäntti Anne, pj. (31.3.2023 saakka)	Jäntti Eeva
Minkkinen Olli, varapj.	Alviste Toomas
Huuskonen Arto, pj. (1.4.2023 alkaen)	Haatainen Heikki
Liimatainen Mirja	Pursiainen Emma

Vesterinen Eeva-Liisa
Korhonen Johannes (1.4.23 alkaen)

Jäntti Hanne (30.10.2023 saakka)
Jäntti Eeva

Kasvatus- ja koulutuslautakunta 1.11.2023-31.12.2023Jäsen

Koskinen Jaana
Korhonen Johannes, pj.
Kukkonen Erkki
Minkkinen Olli, varapj.
Nuutinen Susanna

Varajäsen

Pursiainen Emma
Huuskonen Arto
Alviste Toomas
Haatainen Heikki
Jäntti Hanne

Vapaa-aika ja hyvinvointilautakunta 1.11.2023-31.12.2023Jäsen

Huttunen Petri, pj.
Jäntti Eeva
Pakarinen Kalevi, varapj.
Salo Ira
Vesterinen Eeva-Liisa

Varajäsen

Jääskeläinen Janne
Koskinen Jaana
Haatainen Heikki
Raatikainen Anna-Riitta
Kokko Marja-Liisa

Tarkastuslautakunta 1.1.2023-31.12.2023Jäsen

Korhonen Osmo, pj.
Kauppinen Marko, varapj.
Pääsik Eha
Vilhunen Tuulikki

Varajäsen

Minkkinen Olli
Kokko Marja-Liisa
Alviste Toomas
Pirskanen Sade

Keskusvaalilautakunta 1.1.2023-31.12.2023Jäsen

Pulkinen Veli, pj
Laitinen Juha, varapj.
Korhonen Mirja
Kukko Riitta
Ruotsalainen Jari

Varajäsen

1. Rossi Vuokko
2. Mertaniemi Taimi
3. Pennanen Veikko
4. Jäntti Juhani
5. Simonen Heikki

Yhteistyötoimikunta 1.1.2023-31.12.2023Jäsen

Pia Harmokivi, kunnan edustaja,
Back-Hytönen Minna, kunnan edustaja
Huttunen Petri, kunnan edustaja
Röntynen Tero, työsuojelupäällikkö
Vahteala Mikko, työsuojeluvaltuutettu, pj.

Varajäsen

Raisa Kinnunen
Peltolehto Minna
Kuhmonen Tuomas

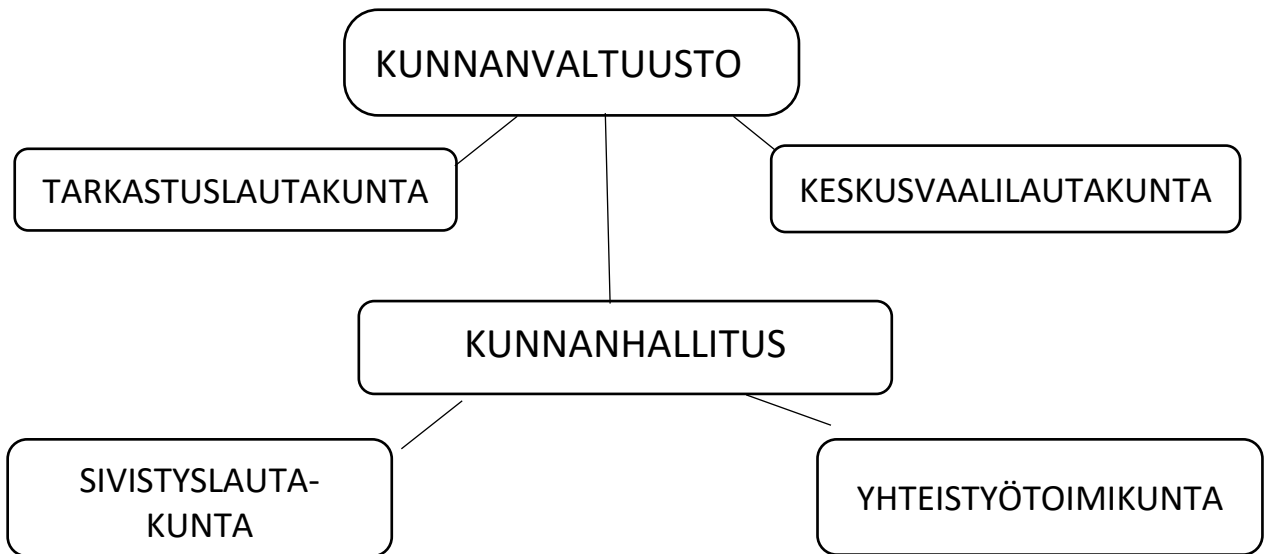
Osallistumisoikeus yhteistyötoimikuntaan 2023

Liittojen pääluottamusmiehet:

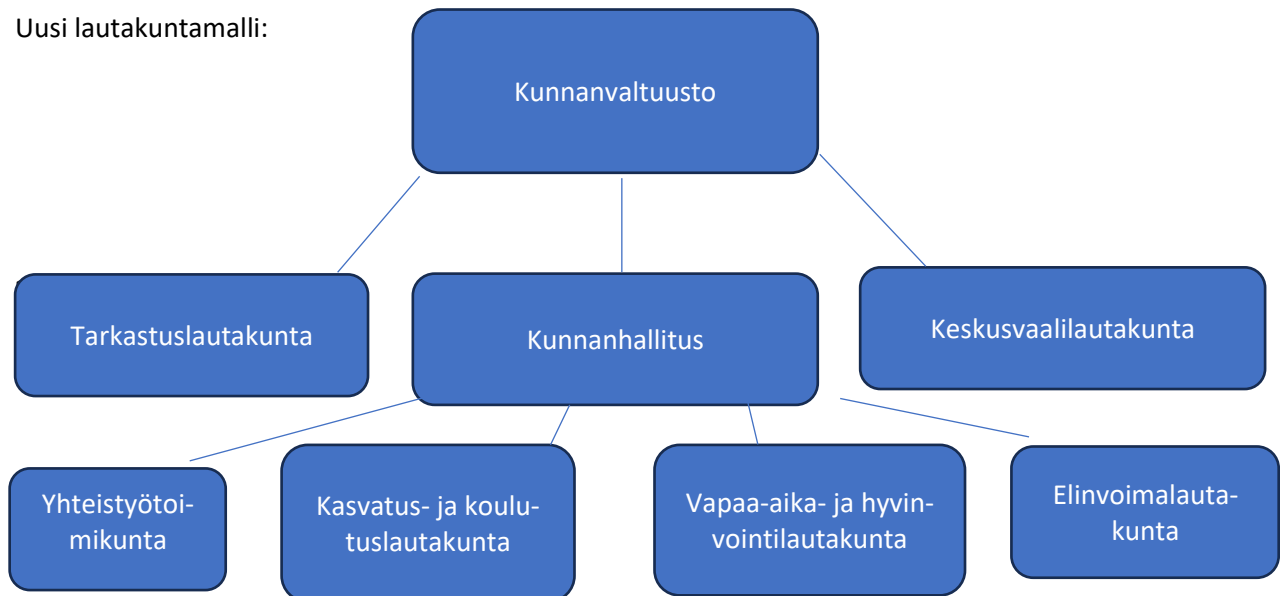
- Vuokko Rossi, JUKO
- Kirsi Lindlöf, JYTY

Muut: Työterveyshoitaja Salla Laitinen, työterveyslääkäri

Vanha lautakuntamalli 25.9.2023 asti:

Uusi lautakuntamalli:

2.3. Yleinen taloudellinen kehitys 2023

Maailmantalous

Maailmantalouden näkymät olivat loppuvuonna 2023 epävarmat. Korkeiden korkojen välittyminen yksityiseen kulutukseen ja siihen liittyvä kuluttajien heikko luottamus sekä maailmankaupan vaatimaton kehitys heikensivät näkymiä. Lisäksi geopolittiset jännitteet pysyttelevät korkeana Venäjän hyökkäyssodan jatkumisen sekä Lähi-idän konfliktin takia. Toisaalta inflaation nopea hidastuminen ja työllisyyden pysytteleminen korkealla monessa taloudessa tukevat kasvunäkymiä. Maailmantalous kasvaa 2,7 prosenttia vuonna 2024 ja kasvu odotetaan kiihtyvän kolmeen prosenttiin vuonna 2025.

Euroalueen talouskasvu pysähtyi loppuvuonna 2023. Kokonaistuotanto supistui vuoden kolmannella neljänneksellä. Erityisesti Saksan teollisuuden näkymät olivat vaikeat. Euroalueen teollisuuden ja palveluiden ennakoivat indikaattorit ovat tasaantuneet heikolle tasolle. Inflaatio on hidastunut nopeasti, johtaen rahapolitiikan keventymiseen liittyvien odotusten aikaistumiseen. Rakentaminen on useassa maassa syvässä kriisissä. Finanssipolitiikan odotetaan olevan lähivuosina lievästi kiristävää. Talouskasvu elpyy vuoden 2023 0,5 prosentista 0,9 prosenttiin vuonna 2024 reaalityulojen kasvaessa. Kasvu kiihtyy edelleen 1,8 prosenttiin vuonna 2025 maailmantalouden elpyessä. Kokonaistuotanto supistui 0,5 prosenttia vuonna 2023, mutta kasvun odotetaan elpävän 0,8 prosenttiin vuonna 2024 ja edelleen 1,8 prosenttiin vuonna 2025.

Maailmantalouden epävarmuuksista huolimatta Yhdysvaltojen talousnäkymät ovat melko suotuisat. Kasvu oli vahvaa vuoden 2023 kolmannella neljänneksellä pitkälti yksityisen kulutuksen ansiosta. Yleisesti arvioidaan, että taloudessa toteutuu ns. pehmeä lasku, eli talouskasvu hidastuu vuonna 2024, mutta talous ei ajaudu taantumaan kireästä rahapolitiikasta huolimatta. Lisäksi inflaatio on hidastunut nopeasti, mikä tukee reaalityuloja

Vuotta 2023 leimannut talouden alavireisyys sekä Suomessa että kansainvälisesti. Suomessa sekä viennin että tuonnin volyymit ovat supistuneet, samoin kuin ulkomaankaupan hinnat, jolloin viennin ja tuonnin arvossa on näkynyt varsin voimakasta laskua. Suomen talouden kasvun näkökulmasta ulkomaankauppa on kuitenkin tukenut BKT:n kasvu, koska nettovienti on ollut positiivista. Tämä johtuu siitä, että tuonti on vähentynyt voimakkaammin kuin vienti vuonna 2023. Edellisvuonna nettoviennin vaikutus oli päinvastainen, kun talouden kasvusta huolimatta nettovienti heikensi BKT:ta.

Vuonna 2023 tavaroiden tuonti on laskenut voimakkaasti sekä Suomessa että Euroopan laajuisesti. Edellisvuoden kasvu taas oli varsin vahvaa, osin siitä syystä, että yritykset varautuivat Venäjän hyökkäyssodasta johtuvaan epävarmuuteen kasvattamalla varastojaan. Suomen palvelutuonnissa näkyi myös matkailun vahva elpyminen vuoden 2022 aikana. Vuonna 2023 yritykset hyödyntävät edellisvuonna kertyneitä varastoja ja talouden alavire vähentää entisestään tarvetta tavaroiden tuonnille. Ennusteen mukaan tuonti laskee 6,1 prosenttia vuonna 2023.

Vuonna 2024 tuonnin näkymät piristyvät, mutta toipuminen viivästyy vuoden loppupuoliskolle. Kasvava vienti vaatii myös ulkomailta tuotujen tuotantopanosten kasvattamista ja reaalityulojen kasvu kasvattaa myös sekä tuotujen tavaroiden että palveluiden kysyntää. Tuonti kasvaa 2,4 prosenttia vuonna 2024. Vuonna 2025 tuonti kasvaa jo reippaasti, kun investointien määrä kotimaassa kasvaa. Ennustejakson lopulle, vuoteen 2026 asti, on tehty puolustushankintoja, jotka pitävät tuontia yllä. Tuonti kasvaa 4 prosenttia vuonna 2025 ja 3 prosenttia vuonna 2026.

Suomen tavaravienti supistui voimakkaasti vuoden 2023 kolmannella neljänneksellä. Suomen eurooppalaisten tärkeiden vientimarkkinoiden heikkous näkyy selkeämmin vuoden lopulla, kun vientiä vielä alkuvuonna kannatellut tilauskanta on heikentynyt. Viimeisellä neljänneksellä suuri laivatoimitus kuitenkin nostaa vientiä. Myös palveluviennissä kasvu on ollut alkuvuonna hidasta. Viennin odotetaan supistuvan 1,3 prosenttia vuonna 2023.

Kotimaassa talouden toimeliaisuus on vähentynyt ja useilla aloilla tilauskannat ovat laskeneet, jolloin odotuksissa on hidasta kehitystä vuoden 2024 alussa. Toimialakohtaiset erot ovat kuitenkin suuria ja osalla aloista ulkomaankaupan näkymät ovat pysyneet hyvinä tai ovat parantumassa. Vienti kääntyykin kasvuun vuonna 2024, mutta nopeampi kasvu viivästyy vuoden lopulle. Viennin suuntaa kääntää vuoden 2024 loppuvuotta kohti elpyvä maailmankauppa ja vienti kasvaakin 2 prosenttia vuonna 2024. Lisäksi Suomen kustannuskilpailukyky säilyy suotuisana ennustejaksolla. Vuodesta 2025 eteenpäin odotukset viennille ovat hyvät, kun maailmantalouden elpymisen vaikutukset näkyvät Suomen viennissä vahvana kasvuna. Vienti kasvaa 3,8 prosenttia vuonna 2025 ja 3 prosenttia vuonna 2026.

(Mukaillen: Valtiovarainministeriön julkaisuja 2023:95)

Suomen kuntatalous vuonna 2023

Kuntatalouden tilanne on heikompi kuin mitä kuntien tilinpäätösten ennakkotiedot vuodelta 2023 antavat olettaa. Kuntien yhteenlaskettu tulos, 1,8 miljardia euroa vuoden 2023 tilinpäätösten ennakkotiedoissa, on 0,6 miljardia vähemmän kuin ennuste vielä syksyllä näytti. Tuloeristä odotettiin korkeampia ja menoeristä matalampia.

Vuoden 2023 tilinpäätös on ensimmäinen sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen uudistuksen jälkeinen tilinpäätös. Vaikka kuntien ja kuntayhtymien tilinpäätösarviotiedot vuodelta 2023 jäivät hieman odotuksista, kokonaisuutena kuntatalouden tunnuslukuja voidaan pitää vahvoina. Kuntatalous saavutti viiden vuoden tauon jälkeen tasapainon, kun investoinnit huomioiva rahoitusjäämä nousi 200 miljoonan euron ylijäämään. Valitettavasti kuntatalouden vahvat tunnusluvut saavutettiin sote-uudistukseen liittyneiden kerta-luonteisten poikkeuserien avulla. Ilman niitä kuntien ja kuntayhtymien talous olisi ollut viime vuonna 1,9 miljardia euroa heikompi. Poikkeuserien taustalla vaikuttivat muun muassa vuodelta 2022 vuodelle 2023 siirtyneet 1,4 miljardin euron suuruiseksi arvioidut verotilitykset eli niin sanottu sote-uudistuksen verohäntä.

Kuntien talouden rahavirrat muuttuivat vuonna 2023 voimakkaasti, kun sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämismvastuu, niitä vastaavat nettokustannukset sekä niitä vastaavat verotulot, investointivastuu ja osa lainakannasta siirtyivät hyvinvointialueille. Kuntaliiton arvion mukaan verohäntä yltää jopa 1,4 miljardiin euroon vuonna 2023. Kunnille maksettiin ennakkollisen sote-siirtolaskelman mukaan myös noin 500 miljoonaa euroa liikaa valtionosuuksia, jotka ovat määrä periä takaisin valtiolle lähivuosina.

Euromääräisesti suurin poikkeuserä oli vuodelle 2023 kertyneet vanhempien verovuosien kunnallis- ja yhteisöverotulot, jotka maksuunpantiin korkeimmilla tuloveroprosenteilla ja yhteisöveron jako-osuuksilla. Nämä verotulot jäävät kertaluonteiseksi.

Rahoitusmarkkinoiden kireä tilanne heijastui kuntasektorin korkokuluihin, jotka kasvoivat noin 150 miljoonalla. Kuntien lainakannan keskimääräiset korkokulut kasvoivat kuitenkin huomattavasti markkinakorkoa hilytymmin, korkokulujen kasvulta on suojannut pääosin kiinteäkorkoisten lainojen käyttäminen. Tämän lisäksi kunnilla on korolta suojaavia korkojohdannaisia. Korkokulujen voidaan olettaa kasvavan lähivuosina, kun kiinteäkorkoisten lainojen korot tulevat tarkistettavaksi, vaikka markkinakorot ovatkin laskeneet huipuistaan. Markkinakorkojen ei odoteta palaavan vuotta 2022 edeltävälle tasolle. Toisaalta rahoitusmarkkinoiden tilanne kasvatti kuntien korkotuottoja noin 100 miljoonalla.

Vuonna 2023 kuntien ja kuntayhtymien toimintakate pieneni 59 % (-20 miljardia €). Toimintakulut laskivat 52 prosenttia (-22,5 miljardia euroa). Ukrainasta sotaa pakenevien henkilöiden palvelujen järjestäminen lisäsi kuntien kustannuksia mm. varhaiskasvatuksessa ja perusopetuksessa. Myös toimintatuotot laskivat (28 % eli noin -2,8 miljardia euroa). Sote-uudistus poisti kunnilta sote-perusteiset asiakasmaksut, myyntituotot sekä muut toimintatuotot. Kunnat saivat Ukrainasta tulleiden pakolaisten palvelujen järjestämiseen valtionavustusta muun muassa varhaiskasvatuksessa (14 milj. euroa), perusopetuksen valmistavassa opetuksessa (varaus 120 milj. euroa) ja kielikoulutuksessa. Valtionavustusta eri kehityshankkeisiin maksettiin myös muun muassa TEM:n, YM:n ja LVM:n hallinnonaloilla.

(Mukaillen: VM, Minna Punakallio).

2.5. Oman talousalueen kehitys

Väestö

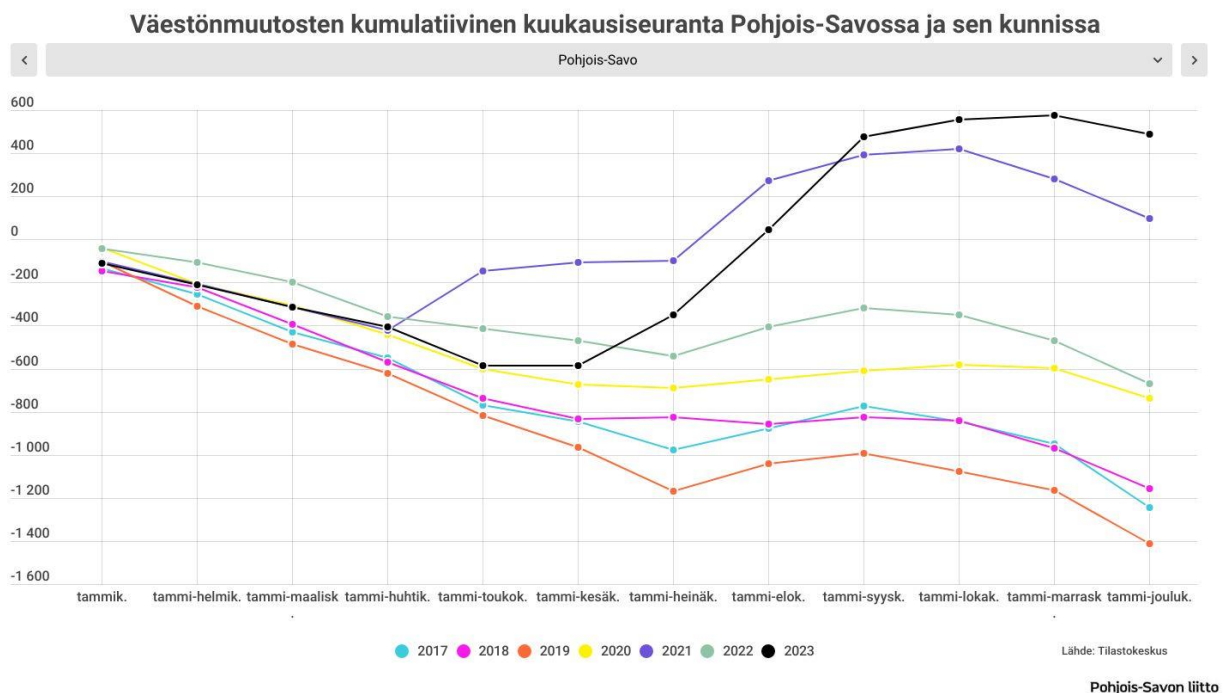
Tilastokeskuksen ennakkotietojen mukaan Pohjois-Savon väkiluku kasvoi 487 asukkaalla vuonna 2023. Vuonna 2022 väkiluku laski 674 asukkaalla ja vuonna 2021 kasvoi 98 asukkaalla. Vuosina 2017–2020 väkiluku laski keskimäärin yli 1 100 hengen vuosivauhtia. Viime vuoden kasvua selittää erityisesti maahanmuuton voimakas kasvu.

Pohjois-Savossa syntyvyysluvut ovat alhaisia ja kuolleisuusluvut korkeita. Vuonna 2023 luonnollinen väestönlisäys oli 1 484 henkilöä (1 583 henkilöä vuonna 2022). Pohjois-Savo keräsi kuntien välistä muuttovoittoa 653 henkeä (vuonna 2022 muuttovoittoa 21, vuonna 2021 muuttovoittoa 707). Kuntien välinen nettomuutto oli Kuopion ohella positiivista Vesannolla ja Joroisissa, kaikissa muissa kunnissa se oli negatiivista.

Maahanmuuton kasvu on parin viime vuoden aikana ollut Pohjois-Savossa voimakasta. Vuonna 2023 netto-maahanmuutto oli ennakkotietojen mukaan 2022 henkilöä. Vuonna 2022 luku oli 892 eli kasvua kertyi 127 %.

Sisä-Savon kuntien asukasmäärä vuoden vaihteessa 2023/2024 oli 12 945. Tämä on 119 asukasta vähemmän kuin vuonna 2022. Pohjois-Savon maakunnassa asukasmäärä oli vuoden 2023 lopussa 248 176. Vesannon kunnan asukasluku Tilastokeskuksen mukaan 31.12.2023 oli 1893, jossa on vähennystä edelliseen vuoteen 47 henkilöä.

Alla olevista kuvioista (1) käy ilmi Sisä-Savon väestömuutoksen kumulatiivinen kehitys.

Kuvio 1: Väestömuutosten kumulatiivinen kehitys Sisä-Savon seutukunnassa kuukausittain v. 2017–2023 seutukunnassa kuukausittain (Tilastokeskus).

Syntyneiden lasten määrä Vesannolla on vähentynyt voimakkaasti viimeisenä kolmenakymmenenä vuotena. Vuonna 2023 Vesannolla syntyi kuusi uutta vauvaa (2022 kahdeksan, 2021 kahdeksan). Vuoden 2021 ja 2022 syntyvyys on parhain sitten vuoden 2017 (Tilastokeskus 2024).

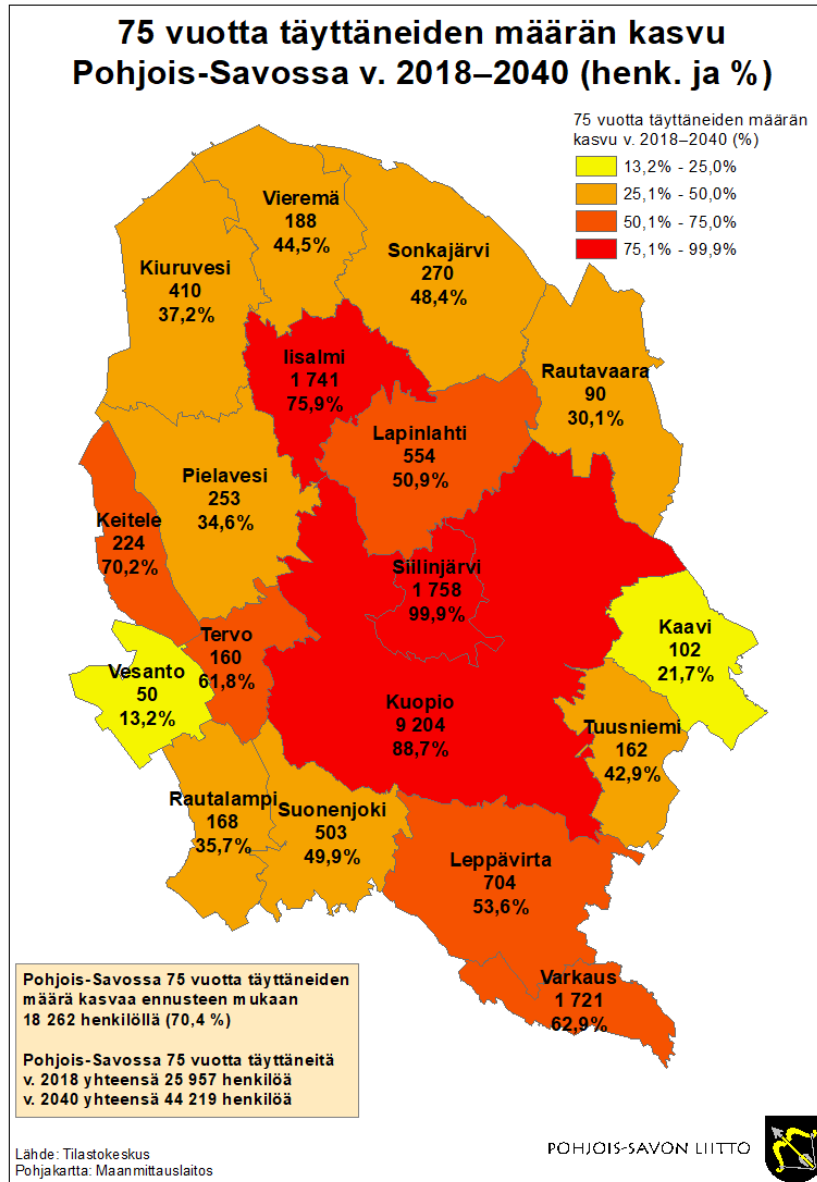
Maaliskuussa 2023 ensimmäiset sotaa paenneet ukrainalaiset pystyivät hakemaan kotikuntaa Suomesta. Vesannolla kotikuntaa haki 16 henkilöä. Kotikuntaa voi hakea, kun esimerkiksi tilapäisen oleskeluluvan voimassaoloaika jatketaan ja henkilö on asunut Suomessa yhtäjaksoisesti vähintään vuoden ajan. Yksittäiset ukrainalaiset voivat tosin saada kotikunnan jo aiemmin esimerkiksi perheenjäsenyyden perusteella.

Kuolleita vuonna 2023 oli 48. Kuolleiden määrä vuosittain on pysynyt tasaisena 1990-luvulta asti (Tilastokeskus 2024).

Kuvio 2: Väkiluvun ennuste vuosittain vuoteen 2040 (Tilastokeskus).

Alue	2020	2025	2030	2035	2040	Muutos (henk.) 2020– 2040	Muutos (%) 2020– 2040
Kuopio	120 210	123 285	125 383	126 314	125 898	5 688	4,7
Sillinjärvi	21 251	20 741	20 136	19 518	19 038	-2 213	-10,4
Kuopion seutukunta	141 461	144 026	145 519	145 832	144 936	3 475	2,5
Iisalmi	21 124	20 296	19 508	18 730	18 013	-3 111	-14,7
Kiuruvesi	7 854	7 215	6 695	6 253	5 868	-1 986	-25,3
Keitele	2 155	1 971	1 836	1 719	1 616	-539	-25,0
Lapinlahti	9 358	8 840	8 388	8 023	7 726	-1 632	-17,4
Pielavesi	4 321	3 943	3 633	3 403	3 220	-1 101	-25,5
Sonkajärvi	3 841	3 497	3 248	3 050	2 882	-959	-25,0
Vieremä	3 522	3 309	3 130	2 973	2 856	-666	-18,9
Ylä-Savon seutukunta	52 175	49 071	46 438	44 151	42 181	-9 994	-19,2
Suonenjoki	6 931	6 488	6 158	5 868	5 642	-1 289	-18,6
Rautalampi	3 053	2 820	2 639	2 496	2 390	-663	-21,7
Tervo	1 503	1 422	1 368	1 310	1 259	-244	-16,2
Vesanto	1 972	1 780	1 636	1 525	1 435	-537	-27,2
Sisä-Savon seutukunta	13 459	12 510	11 801	11 199	10 726	-2 733	-20,3
Kaavi	2 807	2 529	2 347	2 204	2 105	-702	-25,0
Rautavaara	1 561	1 408	1 287	1 202	1 137	-424	-27,2
Tuusniemi	2 433	2 207	2 058	1 950	1 873	-560	-23,0
Koillis-Sa- von seutu- kunta	6 801	6 144	5 692	5 356	5 115	-1 686	-24,8
Varkaus	20 278	19 021	17 961	17 027	16 201	-4 077	-20,1
Joroinen	4 689	4 330	3 999	3 717	3 484	-1 205	-25,7
Leppävirta	9 402	8 891	8 440	8 073	7 770	-1 632	-17,4
Varkauden seutukunta	34 369	32 242	30 400	28 817	27 455	-6 914	-20,1
Pohjois- Savo	248 265	243 993	239 850	235 355	230 413	-17 852	-7,2

Pohjois-Savon hyvinvointialueen kunnista ainoastaan Kuopion väkiluvun ennustetaan kasvavan. Muissa kunnissa väkiluku pienentyy 5–15 % vuoteen 2030 mennessä.

Kuvio 3: 75 vuotta täyttäneiden määrä Pohjois-Savossa v 2018–2040 (Tilastokeskus).

Ikärakenteen vanheneminen koskettaa voimakkaasti sekä Vesantoa että Pohjois-Savon maakuntaa ja vaikuttaa olennaisesti alueen sote-työpaikkojen tarpeeseen tulevaisuudessa. Kuviossa 3 näkyy 75 vuotta täyttäneiden määrä. Vesannon väkiluvun ennustetaan vähenevän 437 asukkaalla (27,2 %) vuoteen 2040 mennessä.

Asukasluvun muutos (lasku, kasvu) vaikuttaa suoraan kunnan verotuloihin ja valtionosuuteen. Valtionosuudet määräytyvät ensisijaisesti asukkaiden ikärakenteen perusteella, joten kunnan ikärakenteen muutos on merkittävässä roolissa. (SavoGrow-kuntien talouden tila ja tulevaisuus, 1.11.2023. E. Laesterä).

Työllisyys, työttömyys

Työvoiman määrä Vesannolla on 707 henkilöä (v.2022 620 hlö), joista asuinkunnassaan työllistyy 384 henkilöä ja pendelöi eli käy töissä toisella paikkakunnalla noin 40 % (236 hlöä). Eniten pendelöidään Keiteleelle ja Kuopioon. Työpaikkaomavaraisuus on Vesannolla 81,3 %. (Tilastokeskus)

Työttömien määrä vuodenvaihteessa Vesannolla oli 77 hlöä työttömyysprosentin ollessa 10,9 %. Työttömien ja lomautettujen määrä (16 hlöä) nousi edellisvuodesta. Työttömistä nuoria ei ole tilastoitu ollenkaan (niitä

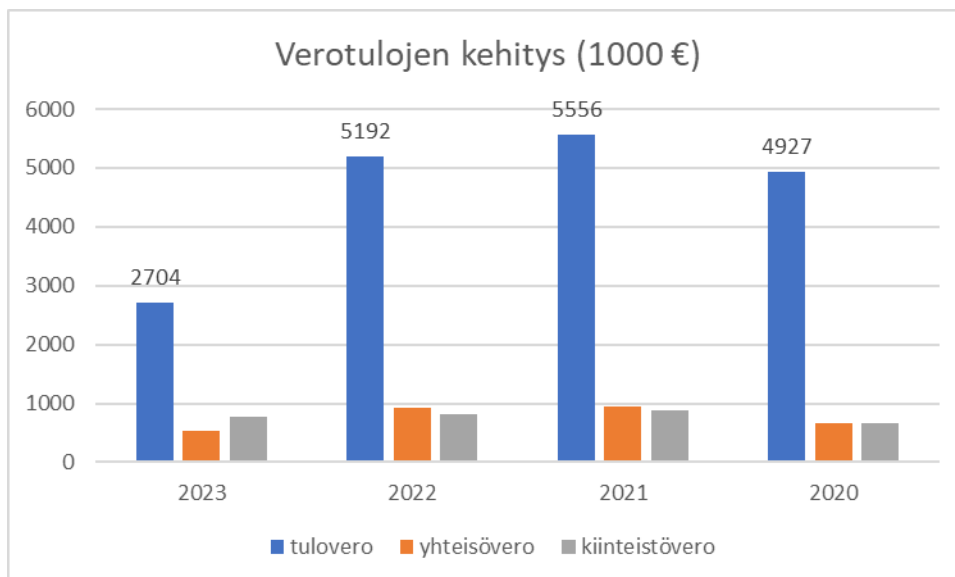
on 0–5 hlöä) ja 40 hlöä oli yli 50-vuotiaita. Pitkäaikaistyöttömiä oli 19 henkilöä. (Ely-keskus, työllisyystilasto 12/2023)

Vesannon ja Tervon yhteinen Työttömien Tulevaisuuden Taidot- hanke aloitti loppuvuonna 2022 ja päättyi 2023 lopussa. Hankkeessa pyrittiin vaikuttamaan erityisesti pitkäaikaistyöttömyyden ennaltaehkäisyyn.

2.6. Kunnan toiminnan ja talouden kehitys

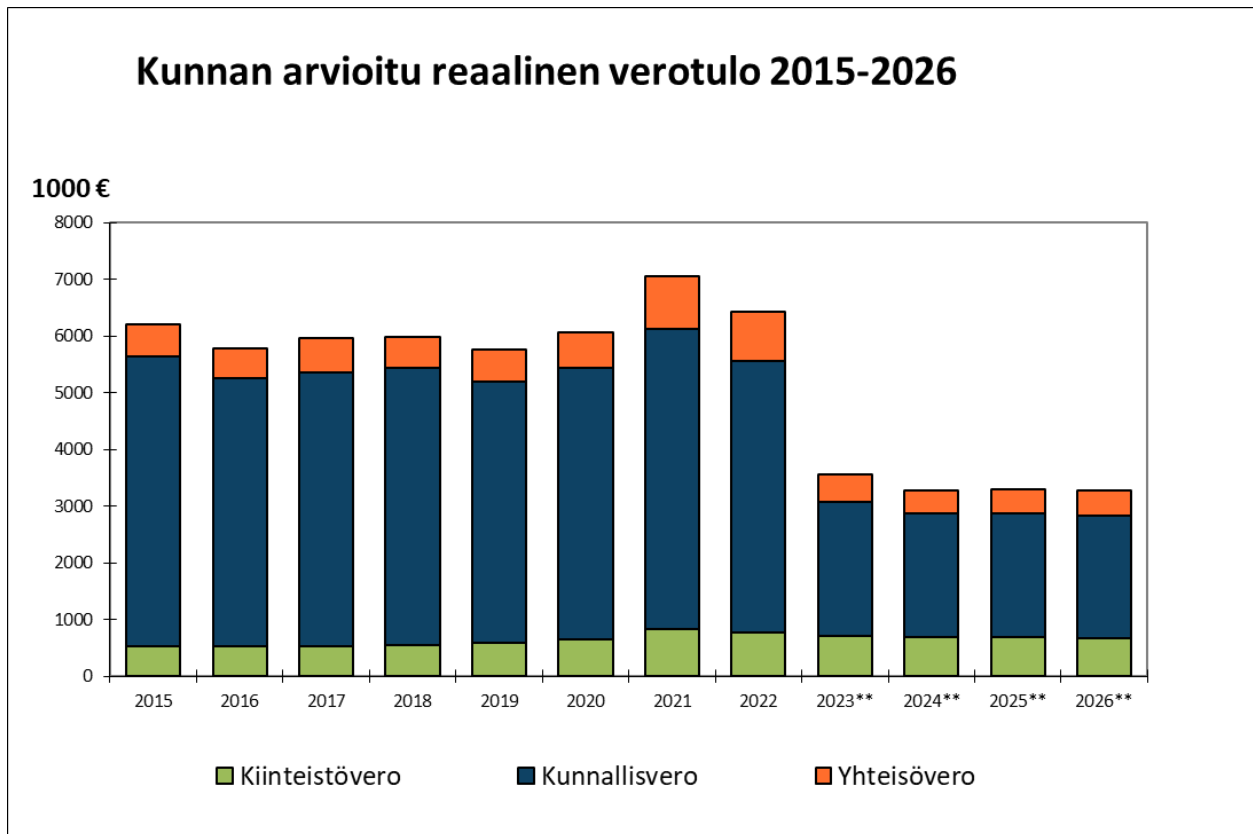
Vuodelle 2023 kaikkien Manner-Suomen kuntien tuloveroprosentteja leikattiin vuodelle 12,64 prosenttiyksiköllä. Vesannon kunnan tuloveroprosentti vuonna 2023 oli 9,11 prosenttia.

Kunnan verotulot toteutuivat 2 913 645 euroa edellistä vuotta pienempänä. Tuloveroa kertyi 2 487 617 euroa vähemmän kuin edellisenä vuonna, kiinteistövero kertyi 27 235 euroa vähemmän kuin edellisenä vuonna ja kunnan saama osuus yhteisöveron tuotosta oli 398 732 euroa vähemmän kuin edellisenä vuonna. Talousarvioon nähden verotulojen toteutuma oli tuloverojen osalta 101,6 %, kiinteistöverojen osalta 100,7 % ja yhteisöverojen osalta 88,6 %. Taulukossa 1 on esitetty Vesannon kunnan verotulojen kehitys vuosina 2019–2023. Kunnan arvioitu reaalin verotulo vuosina 2015–2026 on esitetty kuviossa 7.

Verotulojen kehitys (1000 euroa)	2023	2022	2021	2020	2019
tulovero	2 704	5 192	5 556	4 927	4 707
yhteisövero	524	923	973	664	581
kiinteistövero	767	824	878	674	595
yhteensä	4 025	6 939	7 406	6 265	6 026

Taulukko 1. Vesannon kunnan verotulojen kehitys.

Kuvio 7: Kunnan arvioitu reaali-inen verotulo 2015-2026 (päivitetty 10.10.2023).

Yleistä valtionosuuksista

Valtionosuusjärjestelmän kautta valtio osallistuu lakisääteisten kunnallisten peruspalvelujen rahoitukseen. Valtionosuudet ovat merkittävin osa kuntiin kohdistuvaa valtionapujärjestelmää. Valtionosuudet määräytyvät laskennallisin perustein ja maksetaan kunnalle automaattisesti ilman erillistä hakemusta. Lisäksi kunnille voidaan myöntää hakemuksesta valtionavustuksia.

Kuntien palvelutuotannon kustannukset ja verotulot poikkeavat paljon toisistaan muun muassa väestön ikärakenteen ja olosuhteiden takia. Valtionosuusjärjestelmän tavoitteena on kuntien vastuulla olevien julkisten palvelujen saatavuuden varmistaminen tasaisesti koko maassa siten, että kansalaiset voivat saada tietyn tasoiset peruspalvelut asuinpaikastaan riippumatta kohtuullisella verorasituksella.

Järjestelmää täydentää tilapäisissä taloudellisissa vaikeuksissa oleville kunnille myönnettävä harkinnanvarainen valtionosuuden korotus.

Valtionosuus koostuu hallinnollisesti kahdesta osasta, valtiovarainministeriön kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta ja opetus- ja kulttuuritoimen rahoituslain mukaisesta valtionosuusrahoituksesta, jota hallinnoi opetus- ja kulttuuriministeriö. Valtionosuus on kunnalle yleiskatteellinen tuloerä, jota ei ole korvamerkitty tiettyjen palvelujen järjestämiseen. Kunta päättää itse valtionosuuksiensa kuten verotulojensakin käytöstä ja hyötyy taloudellisesti, jos järjestää palvelunsa kustannustehokkaasti.

Kunnan valtionosuusrahoitus muodostuu hallinnollisesti kahdesta osasta:

1. kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta (laki 618/2021), jota hallinnoi valtiovarainministeriö, ja
2. opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuudesta (laki 1705/2009), jota hallinnoi opetus- ja kulttuuriministeriö.

Valtiovarainministeriön hallinnoima peruspalvelujen valtionosuus on näistä taloudellisesti merkittävämpi.

Vaikka hallinnollisen jaon perusteella voisi päätellä toisinkin, niin valtaosa kuntien varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen valtionosuusrahoituksesta määräytyy valtiovarainministeriön hallinnoiman peruspalvelujen valtionosuuden laskentatekijöiden kautta.

Peruspalvelujen valtionosuus koostuu kuntien kustannuserojen sekä tulopohjan tasauksesta. Kustannuserojen laskentaperusteena ovat asukasmäärän ja ikärakenteen lisäksi erilaiset olosuhdetekijät. Tulopohjaa tasataan kunnan verotuloihin perustuvan valtionosuuden tasauksen kautta.

Varsinaisesta peruspalvelujen valtionosuudesta eriytettynä osana kunnille maksetaan myös veromenetysten korvausta.

Hyvinvointialueuudistus toi merkittäviä muutoksia valtionosuusjärjestelmään

Vuoden 2023 alusta alkaen sosiaali- ja terveys- sekä pelastustoimi siirtyivät kunnilta hyvinvointialueiden järjestettäväksi. Uudistuksen rahoittamiseksi kunnilta siirretään yhtä paljon tuloja kuin siirtyvät palvelut maksoivat ennen uudistusta. Kuntien valtionosuuksista leikattiin uudistuksen rahoittamiseksi kaksi kolmasosaa, mutta yksittäisen kunnan leikkausosuus vaihtelee.

Valtionosuusjärjestelmään lisättiin toistaiseksi pysyvänä sote-kustannusten ja -tulojen siirrosta johtuvan muutosrajoitin ja kunnan talouden tasapainotilan muutoksia rajoittava järjestelmämuutoksen tasaus.

Nämä erät lasketaan osana peruspalvelujen valtionosuutta. Koko maan tasolla vaikutus kuntiin on kustannusneutraali, mutta yksittäisellä kunnalla nämä sote-erät voivat olla tärkeimmässä roolissa valtionosuuksien tason kannalta.

Kuntien valtionosuudet olivat vuonna 2023 yhteensä noin 3,6 miljardia euroa. Valtakunnallisesti kokonaissumma vähentyi merkittävästi, noin 7 miljardia euroa (66,3 %) vuodesta 2022. Kuntien kesken valtionosuusprosentti vaihtelee ja on alimmillaan noin 15 ja enimmillään noin 45 % kunnan laskennallisista palvelujen kustannuksista. Valtionosuuksiin sisältyy kuitenkin myös muita merkittäviä eriä kuten verotuloihin perustuva valtionosuuksien tasaus, veroperustemuutoksista johtuvien veromenetysten korvaus sekä näiden lisäksi muita pienempiä laskentatekijöitä.

Oma kokonaisuutensa ovat opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuudet. Vuonna 2023 kunnille maksettiin opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuuksia noin 22 miljoonaa euroa. Useimpien kuntien opetus- ja kulttuuritoimen rahoituslaskelma on negatiivinen, sillä kunnille maksettavista valtionosuuksista vähennetään omarahoitussuuden toisen asteen koulutuksen rahoittamiseen. Vuonna 2023 kunnan omarahoitussuuden käyttökustannuksista on 53,28 prosenttia ja järjestämisluvan mukaisesti lukiokoulutuksen yhteydessä järjestetyn tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen käyttökustannuksista 50 prosenttia kunnan rahoitusosuuteen kuuluvista valtionosuusperusteista. Vuodelle 2023 laskettu lukiokoulutuksen kunnan rahoitusosuus on 93,66 euroa/asukas. Lukiokoulutuksen kunnan omarahoitussuuteen sisältyy myös laskennallista ammattikorkeakoulujen osuutta 16,39 euroa/asukas.

Kuntien peruspalvelujen valtionosuusjärjestelmän uudistus käynnistynyt

Hallitus on päättänyt käynnistää kuntien peruspalvelujen valtionosuusjärjestelmän uudistuksen. Tarkoituksena on, että päivitetty järjestelmä olisi voimassa vuoden 2026 alusta alkaen. Uudistus toteutetaan kustannusneutraalisti ts. uudistuksessa olemassa olevia rahoja jaetaan uudelleen.

Vesannon kunnan valtionosuudet

Kunnan valtionosuus koostuu kahdesta osasta, kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta (VM) ja opetus- ja kulttuuriministeriön valtionosuusrahoituksesta (OKM). Lisäksi valtionosuuksien yhteydessä kunnille maksetaan verotulomenetysten korvaus ja kotikuntakorvaukset. Valtionosuudet tilitetään kunnalle kuukausittain yhtenä kokonaisuutena.

Tuloslaskelmaan kirjattiin peruspalveluiden valtionosuutta 2 036 755 euroa, muun opetustoimen valtionosuuksia 248 415 euroa, verotuloihin perustuvaa valtionosuuden tasauksia 964 813 euroa ja veromenetysten kompensaaiona 489 090 euroa. Vesannon kunnan valtionosuudet vuonna 2023 olivat yhteensä 2 774 264 euroa (1429 €/as). Valtionosuudet vähenivät vuoden 2023 talousarvioon (2 800 800 €) verrattuna 26 536 euroa. Valtionosuudet vuonna 2022 olivat yhteensä 11.265.697 euroa (5713 €/as).

Kuviosta 8 näkyy valtionosuusmuutos vuodesta 2022 vuoteen 2023.

Vuosi 2022			Vuosi 2023			Muutos-%
Valtionosuusprosentti:		23,59 %	Valtionosuusprosentti		22,09 %	
Omarahoitusosuus		4 291,07	Omarahoitusosuus		1 359,93	-68,3 %
Ikäryhmähinnat:		9 713,30	Ikäryhmähinnat:		8 010,94	-17,5 %
	Ikä 0–5			Ikä 0–5		
	Ikä 6	10 305,71		Ikä 6	8 499,51	-17,5 %
	Ikä 7–12	8 596,30		Ikä 7–12	7 071,51	-17,7 %
	Ikä 13–15	14 733,47		Ikä 13–15	12 129,17	-17,7 %
	Ikä 16–18	4 728,28		Ikä 16+	62,57	-98,7 %
	Ikä 19–64	1 157,20				
	Ikä 65–74	2 306,18				
	Ikä 75–84	6 457,36				
	Ikä 85+	22 359,22				
Hinnat:	Sairastavuus	1 329,61	Sairastavuus			
	Työttömyysaste	103,34	Työttömyysaste	67,78	-34,4 %	
	Kaksikielisyys I (koko väestö)	318,56	Kaksikielisyys I (koko väestö)	287,68	-9,7 %	
	Kaksikielisyys II, (ruotsink.)	318,56	Kaksikielisyys II, (ruotsink.)	287,68	-9,7 %	
	Vieraskielisyys	2 237,64	Vieraskielisyys	1 680,57	-24,9 %	
	Asukastiheys	45,00	Asukastiheys	40,64	-9,7 %	
	Saaristo	438,47	Saaristo	395,97	-9,7 %	
	Saaristo-osakunta	320,75	Saaristo-osakunta	289,65	-9,7 %	
	Koulutustausta	457,42	Koulutustausta	27,82	-93,9 %	
Hinnat:	Syrjäisyys	226,40	Hinnat:	Syrjäisyys	61,24	-73,0 %
	Saamen kotiseutu	2 875,50		Saamen kotiseutu	895,43	-68,9 %
	Työpaikkaomavaraisuus	68,71		Työpaikkaomavaraisuus	12,82	-81,3 %
				HYTE-kerroin	18,89	
				Väestön kasvu	10,02	

Kuvio 8. Valtio-osuuden määrä v. 2022 ja 2023 (SavoGrow-kuntien talouden tila ja tulevaisuus, 1.11.2023 E. Laesterä)

Lainat

Vuonna 2023 kunta ei nostonut uusia pitkäaikaisia lainoja ja aikaisempina vuosina nostettuja lainoja lyhennettiin vuoden 2023 aikana 647 826,6 €. Kunnan lainamäärä oli 3551 €/as vuonna 2023 (2022 3.894 euroa/asukas, 2021 4.164 euroa/asukas). Kokonaislainamäärä tilikauden päättyessä oli 6.724.573,65 euroa (v. 2022, 7.337.400,20 €). Lainasaamisia Vesannon kunnalla on 1.045.000,00 euroa. Kunnan maksuvalmiuden varmistamiseksi käytössä on 1.000.000 euron luottolimiitti.

Rahoitustuotot ja -kulut

Korkotuottoja kirjattiin vuonna tuloslaskelmaan 2023 noin 50 300 euroa. Vesannon Vuokratalot Oy:n antolainojen korkoa ei peritty lainkaan vuokrataloyhtiön rahoitusjärjestelyistä johtuen. Muut rahoitustuotot (354.095,67 euroa) toteutuivat talousarvioon nähden 102.525,67 euroa suurempana (140,8 %). Tuotot koostuivat pääosin Savon Energiaholding Oy:n osinkotuloista sekä kuntayhtymien peruspääomien koroista ja viivästyskorkotuotoista. Talousarviolainojen korkokulut (205.611,89 euroa) toteutuivat 105.411,89 euroa arviota suurempana (205,2 %). Muita rahoituskuluja kirjattiin yhteensä 2.362,50 euroa, joka on 112,50 euroa arvioitua enemmän.

Toimintatuotot

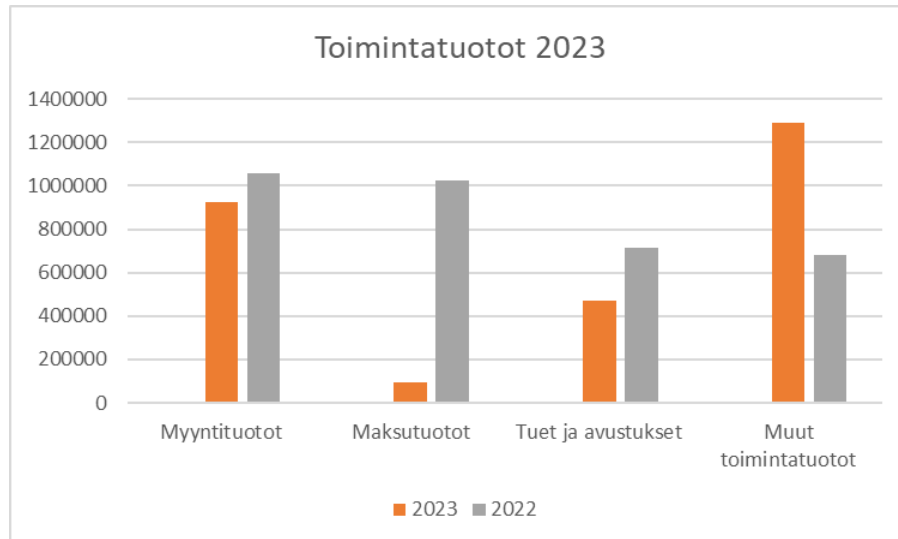
Vuonna 2023 tuloslaskelman toimintatuottoja kertyi 2.778.841 euroa, -694.214,00 euroa vähemmän kuin vuonna 2022. Myyntituotot sisältävät mm. puunmyyntituloja 47.350,40 € (toteuma talousarvioon nähden oli 94,7 %), vesi- ja jätevesimaksuja 228.157,58 € (toteuma talousarvioon nähden 99,8 %). Myös esi- ja perusopetuksen kotikuntakorvaustulot kunnan peruspalvelujen valtionosuuden kuukausittaisesta maksuerittelystä sekä mahdolliset kunnan toiselta kunnalta saamat kuntien keskinäiseen sopimukseen perustuvat niitä täydentävät kotikuntakorvaukset sisältyvät myyntituottoihin.

Maksutuottoja ovat asiakasmaksut ja muut maksut niistä tavaroista ja palveluista, joiden hinnoittelun tarkoituksena ei ole kattaa tuotantokustannuksia kokonaisuudessaan tai joiden hinnat määritellään asiakkaan maksukyvyn mukaan. Usein maksujen perusteista säädetään laissa tai asetuksessa. Tällaisia maksutuottoja ovat mm. lukukausimaksut, suunnittelu- ja mittaustoimen maksut, rakennusvalvonta- ja tarkastusmaksut (esimerkiksi toimenpidelupa-, purkamis- ja maisematyölupamaksut) 14 ja lomituspäivämaksut maatalousyrittäjiltä sekä maankäyttö- ja kehittämiskorvaukset.

Tuloslaskelmaan merkitään omaksi ryhmäkseen ja jaetaan sektoreittain tuet, avustukset ja muut tulonsiirrot silloin, kun tuki tai avustus ei ole kunnan suoritteidensa perusteella saama korvaus eikä investoinnin rahoitusosuus. Tällaisia korvauksia ovat mm. palkkatuki ja koulutuskorvaukset Työttömyysvakuutusrahastolta.

Muihin tuottoihin sisältyvät esimerkiksi vuokratuotot ja kirjaston myöhästymismaksut.

	2023	2022	2021	2020
Myyntituotot	925 850	1 055 463	1 035 541	895 683
Maksutuotot	95 119	1 025 460	1 067 086	14 060 424
Tuet ja avustukset	470 324	711 514	604 854	445 027
Muut toimintatuotot	1 287 575	680 619	663 410	557 011
Toimintatuotot yht.	2 778 841	3 473 055	3 370 891	15 958 145

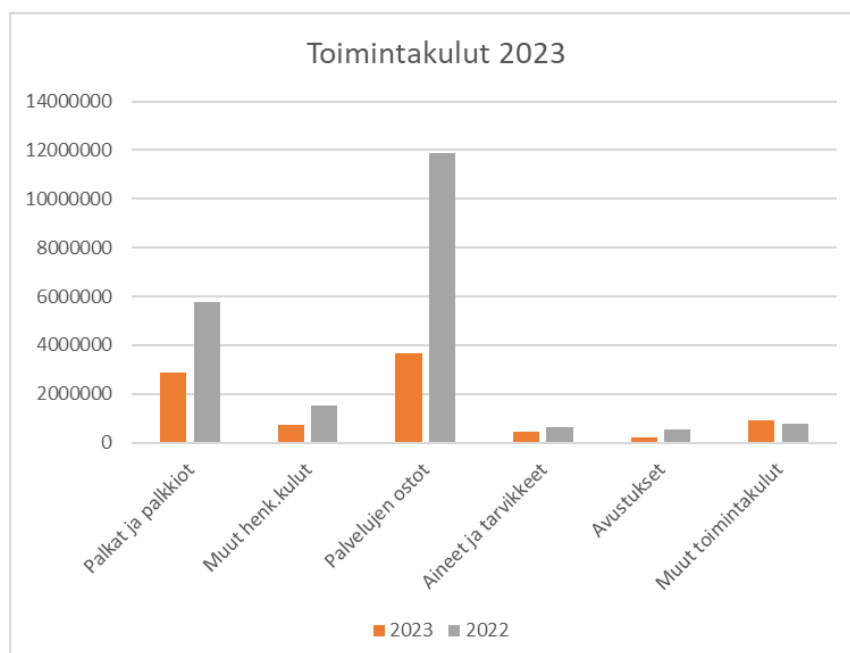

Kokonaisuudessaan tuloslaskelman toimintatuotot toteutuivat muutettuun talousarvioon nähden 130,4 %.

Toimintakulut

Kunnan tuloslaskelman mukaiset toimintakulut olivat 8.832.645,30 euroa.

	2023	2022	2021	2020
Palkat ja palkkiot	2 860 728	5 761 071	5 494 372	5 472 280
Muut henk.kulut	721 489	1 508 621	179 991	175 530
Palvelujen ostot	3 677 520	11 872 078	10 765 002	10 419 924
Aineet ja tarvikkeet	425 751	615 299	572 659	612 435
Avustukset	234 350	554 642	490 523	709 888
Muut toimintakulut	912 811	757 706	425 909	258 545
Toimintakulut yht.	8832645	21069418	17928457	17648602

Toimintakulujen toteutuma muutettuun talousarvioon verrattuna oli 108,1 %.

Palkat ja palkkiot sekä muut henkilöstökulut

Vuonna 2023 henkilöstökulut yhteensä olivat 3.582.213 euroa ja vähenivät 3.687.476 euroa vuodesta 2022. Henkilöstökulujen toteuma talousarvioon nähden oli 104,3 %.

Henkilöstökulut sisältävät ennakonpidätyksen alaiset palkat, palkkiot ja niihin verrattavat kulut sekä välittömästi palkan, palkkion tms. perusteella määräytyvät kulut kuten eläkekulut, sosiaaliturvamaksut ja lakisääteiset ja vapaaehtoiset henkilövakuutusmaksut.

Henkilösivukuluissa esitettäviä eläkekuluja ovat eläkevakuutusmaksut ja eläkkeet sekä KEVA:n tasausmaksu. Muita henkilösivukuluja sosiaaliturvamaksut sekä lakisääteiset ja vapaaehtoiset henkilövakuutusmaksut

Palvelujen ostot

Palvelujen ostot vuonna 2023 olivat 3.677.520,17 euroa. Asiakaspalvelujen ostot olivat 126.032,93 euroa (97,2 %) ja muiden palvelujen ostot 3.551.487,24 (106,5 %) euroa. Asiakaspalvelut ovat kuntalaisille tarkoitettuja lopputuotepalveluja, joita kunta tai kuntayhtymä ostaa muilta palvelujen tuottajilta. Tähän erään kirjataan kaikki kuntien ja kuntayhtymien asiakaspalvelujen ostot, myös muille kuin oman kunnan tai jäsenkuntien asukkaille ostetut asiakaspalvelut. Ostopalvelut, jotka ovat osa kunnan omaa palveluntuotantoa tai jotka tukevat kunnan omaa palveluntuotantoa, eivät ole asiakaspalvelun ostoa vaan muiden palvelujen ostoa. Asiakaspalveluista maksetaan täysi korvaus joko sopimukseen perustuen, maksuosuutena kuntayhtymälle tai kotikuntakorvauksena. Asiakaspalvelujen ostaja ovat mm. maatalouslomituspalvelujen osto toiselta kunnalta. Alkuperäiseen talousarvioon nähden palvelujen ostot ylittyivät 213.092,25 eurolla, toteuma 106,2 %.

Aineet, tarvikkeet ja tavarat

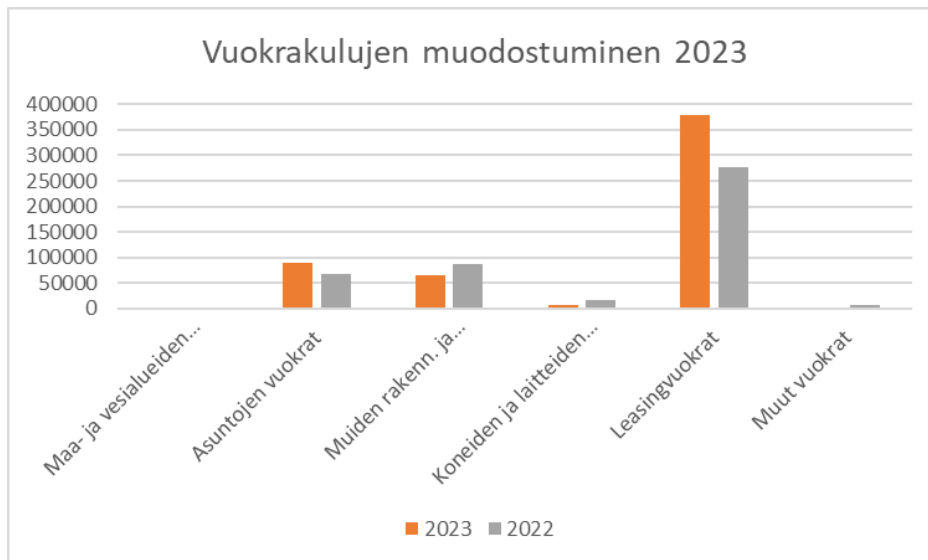
Vuonna 2023 aineisiin, tarvikkeisiin ja tavaroihin käytettiin 425.751,23 euroa. Toteuma alkuperäiseen talousarvioon verrattuna oli 162 %. Aineisiin, tarvikkeisiin ja tavaroihin luetaan mm. toimisto- ja koulutarvikkeet, kirjallisuus, elintarvikkeet, vaatteisto, lääkkeitä ja hoitotarvikkeet, puhdistusaineet ja -tarvikkeet, poltto- ja voiteluaineet sekä lämmön, veden ja sähkön hankintamenot. Sen sijaan jätevesimaksut kuuluvat palvelujen ostoihin.

Avustukset ja muut toimintakulut

Avustukset olivat yhteensä 234.350,14 euroa. Avustuksia maksettiin 22.049,86 euroa talousarviota vähemmän (toteuma 91,4 %). Avustukset sisältävät kotitalouksille maksetut tuet ja avustukset samoin kuin yhteisöille myönnettyt tuet ja avustukset. Vuonna 2023 kunta maksoi vauvarahaa yhteensä 39.000,00 euroa kuntaan syntyneistä, 31.12. kunnassa kirjoilla olevasta lapsesta (vuonna 2022 41.000 euroa). Avustusta maksetaan kuuden vuoden aikana 1000 euroa/lapsi/vuosi, mikäli lapsen ja hänen huoltajansa asuin- ja kotikunta kunkin vuoden viimeinen päivä on Vesanto. Muut toimintakulut vuonna 2023 olivat 912.810,71 euroa (toteuma 228,8 %). Muihin toimintakuluihin sisältyvät mm. vuokratulot ja kunnan maksamat välittömät verot, esimerkiksi kiinteistöverot ja välilliset verot kuten jättevero.

Asuntojen sekä muiden rakennusten ja huoneistojen vuokriin sisältyvät sekä ulkoiset että sisäiset vuokrat (tai yhtiövastikkeet) rakennuksista ja huoneistoista. Koneiden ja laitteiden vuokriin kirjataan muun muassa vuokrattujen koneiden ja kaluston ja kuljetusvälineiden (myös toimistokoneiden ja -laitteiden) vuokramenot mukaan lukien leasingvuokrat ja niihin sisältyvät vakuutusmaksut.

	2023	2022	2021	2020
Maa- ja vesialueiden vuokrat	2 655	2 627	2 450	2 277
Asuntojen vuokrat	89 356	66 523	59 659	62 514
Muiden rakenn. ja huoneistojen vuokrat	65 073	86 510	72 080	72 435
Koneiden ja laitteiden vuokrat	6 088	17 356	55 495	72 865
Leasingvuokrat	379 290	277 052	149 883	8 723
Muut vuokrat	840	7 535	9 920	3 916
Vuokrat yht.	543 301	457 604	349 487	222 731

Poistot

Suunnitelmapoistoja vuodelle 2023 kirjattiin 762 995,26 euroa, joka oli 31.894,74 euroa talousarvioon arvi-
oitua vähemmän. Kunnanvaltuuston 9.9.2013 § 75 päätöksen mukaisesti ennen 1.1.2013 hankitun käyttö-
omaisuuden poistolaskenta on suoritettu vanhan poistosuunnitelman mukaisesti ja 1.1.2013 alkaen valmis-
tuneista uuden poistosuunnitelman mukaan.

Suunnitelman mukaiset poistot on kirjattu tilinpäätökseen kunnanvaltuuston 10.12.2012 § 46 vahvistaman
poistosuunnitelman mukaan, jonka perusteista on selvitys tilinpäätöksen liitetiedoissa. Valmistuneiden hank-
keiden osalta on investointien toteutusraportilla esitetty hankkeittain valitut poistoajat, joiden mukaan
poistot on laskettu. Poistot ja arvonalentumiset vuodelta 2023 ovat yhteensä 912.348,22 euroa.

Satunnaiset erät

Satunnaisiin tuottoihin ja kuluihin ei vuonna 2022 ole tullut kirjauksia.

Vuosikate ja tulos

Tilikauden vuosikatteen muodostui 942.099,63 euroa, joka on 311.960,37 euroa talousarviota huonompi
ja 88.986,76 euroa edellisvuotta parempi. Tilikauden tulos muodostuu poistojen ja satunnaisten erien jäl-
keen **29.751,41 euroa ylijäämäiseksi**, kun se edellisenä vuonna oli 35.127,05 euroa ylijäämäinen.

TOIMINTAKATE HALLINTOKUNNITTAIN (eur, ulk.)

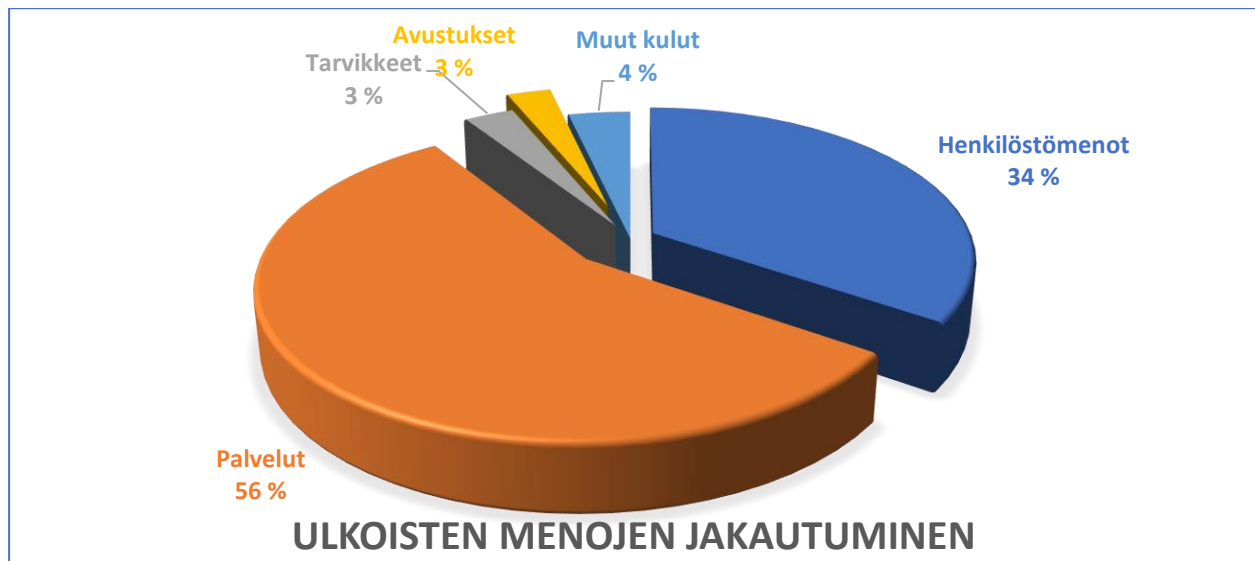
	TP 2022	TP 2023	Muutos €	Muutos %
Kunnanhallitus	1 530 293	1 886 474	356 181	18,88
Sivistystoimi	3 697 415	3 867 005	169 590	4,38
Perusturva	5 076 360	49 336	-5 027 024	-99,03
Tekninen toimi	830 626	79 997	-750 629	-90,37
Ympäristötoimi	123 670	209 954	86 284	41,10
Vesihuoltolaitos	72 804	51 618	-21 186	-29,10
Yhteensä	11 331 168	6 144 384	-5 186 784	-45,78

KÄYTTÖTALOUSOSAN ULKOISTEN MENOJEN JAKAUTUMINEN (1000 eur)

	TP 2022	TP 2023	Muutos €	Muutos %
Henkilöstömenot	7 270	3 582	-3 688	-50,73
Palvelut	11 872	3 678	-8 194	-69,02
Tarvikkeet	615	426	-189	-30,73
Avustukset	555	234	-321	-57,84
Muut kulut	758	913	155	20,45
Yhteensä	21 069	8 833	-12 236	-58,08

ULKOISTEN TULOJEN JAKAUTUMINEN (1000 eur)

	TP 2022	TP 2023	Muutos 1000 eur	Muutos %
Toimintatuotot	3 473	2 779	-694	-24,97
Verotulot	6 939	4 025	-2 914	-72,40
Valtionosuudet	11 266	2 774	-8 492	-306,13
Yhteensä	21 678	9 578	-12 100	-126,33

Kuvio 10: Ulkoisten menojen jakautuminen.

3. TILIKAUDEN TULOKSEN MUODOSTUMINEN JA TOIMINNAN RAHOITUS

Tilikauden tuloksen muodostuminen käy selville alla olevasta tuloslaskelmasta. Tilikaudelle jaksotettujen tulojen riittävyys jaksotettuihin menoihin osoitetaan tuloslaskelman välitulosten eli toimintakatteen, vuosikatteen ja tilikauden tuloksen avulla.

3.1. Tuloslaskelma ja sen tunnusluvut (teur)

	2023 1000 eur	2022 1000 eur
Toimintatuotot	2 779	3 473
Toimintakulut	-8 833	-21 069
Toimintakate	-6 054	- 17 596
Verotulot	4 025	6 939
Valtionosuudet	2 774	11 266
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	50	6
Muut rahoitustuotot	354	340
Korkokulut	-206	-99
Muut rahoituskulut	-2	-2
Vuosikate	942	853
Poistot ja arvonalentumiset	-912	-818
Satunnaiset tuotot		
Tilikauden tulos	30	35
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	30	35
TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT		
Toimintatuotot/Toimintakulut, %	31,46	16,48
Vuosikate/Poistot, %	103,29	104,29
Vuosikate, euroa/asukas	497,62	450,43
Asukasmäärä	1893	1894

Toimintatuottojen %-osuus toimintakuluista tunnusluku osoittaa paljonko toiminnan kuluista saadaan kate-
tuiksi palvelusuoritteiden myynti- ja maksutuotoilla sekä muilla varsinaisen toiminnan tuotoilla.

Vuosikatteen oikeamääräisyyttä voidaan arvioida vertaamalla vuosikateprosenttia poistoprosenttiin. Muuta-
man vuoden tarkastelujaksolla tunnuslukujen keskiarvojen tulisi vastata toisiaan.

Toimintakate on toimintatuottojen- ja kulujen erotus, joka osoittaa verorahoituksen ja valtionosuuksien kat-
tavuuden toiminnan kuluihin.

Toimintatuotot % toimintakuluista

= 100 * Toimintatuotot / (Toimintakulut – Valmistus omaan käyttöön)

Kunnan toimintojen organisointi, kuten toimintojen yhtiöittäminen ja kuntien välinen yhteistoiminta sekä oppilaitosten ylläpitäminen vaikuttavat tunnusluvun arvoon ja selittävät kuntakohtaisia eroja.

Vuosikate % poistoista

= 100 * Vuosikate / Poistot ja arvonalentumiset

Kun tunnusluvun arvo on 100 %, oletetaan kunnan tulorahoituksen olevan riittävä. Oletusta voidaan kuitenkin pitää pätevänä vain, jos poistot ja arvonalentumiset vastaavat kunnan keskimääräistä vuotuista investointitasoa. Investoinneilla tarkoitetaan tällöin poistonalaisten investointien omahankintamenoa, joka saadaan vähentämällä hankintamenoa valtionosuudet ja muut rahoitusosuudet.

Vuosikate on keskeinen kateluku arvioitaessa tulorahoituksen riittävyyttä. Perusoletus on, että mikäli vuosikate on siitä vähennettävien poistojen suuruinen, kunnan tulorahoitus on riittävä.

Tulorahoitus on ylijäämäinen, kun vuosikate ylittää poistot, ja alijäämäinen, kun vuosikate alittaa poistot. Tulorahoituksen voidaan katsoa olevan riittävä, jos poistot kattavat pitkällä aikavälillä keskimääräiset poistonalaiset investoinnit. Jos vuosikate on negatiivinen, on kunnan tulorahoitus heikko. Vuosikate osoittaa tulorahoituksen, joka jää käytettäväksi investointeihin, sijoituksiin ja lainan lyhennyksiin.

Vuosikate euroa/asukas Vuosikate asukasta kohden on yleisesti käytetty tunnusluku tulorahoituksen riittävyyden arvioinnissa. Kuntakohtainen tavoitearvo tunnusluvulle saadaan jakamalla edellä mainittu keskimääräinen vuotuinen investointitaso asukasmäärällä. Keskimääräistä, kaikkia kuntia koskevaa tavoitearvoa ei voida asettaa.

Tilikauden tulos on tilikaudelle jakotettujen tulojen ja menojen erotus, joka lisää tai vähentää kunnan omaa pääomaa. Tilikauden tuloksen jälkeen esitettävät erät ovat poistoero- ja tuloksenkäsittelyeriä. Ylijäämäinen tilikauden tulos voidaan siirtää varauksiin, rahastoida tai liittää tilinpäätöstä seuraavan vuoden tilinpäätöksessä edellisiltä vuosilta kertyneeseen yli- tai alijäämään.

3.2. Verotulojen ja valtionosuuksien erittely

Verotulojen erittely 2023

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Verotulot					
Kunnan tulovero	2.661.000		2.661.000	2.703.880,31	-42.880,31
Osuus yhteisöveron tuotosta	592.000		592.000	524.379,69	67.620,31
Kiinteistövero	791.000		791.000	796.924,04	-5.924,04
Muut verotulot					
Yhteensä	4.044.000		4.044.000	4.025.184,04	18.815,96

Kunnan tuloveron määräytymisen perusteista:

	Tulovero %
Verovuosi 2010	20,00
Verovuosi 2011	20,00
Verovuosi 2012	20,00
Verovuosi 2013	20,00
Verovuosi 2014	20,50
Verovuosi 2015	21,00
Verovuosi 2016	21,00
Verovuosi 2017	21,00

Verovuosi 2018	21,50
Verovuosi 2019	21,50
Verovuosi 2020	21,50
Verovuosi 2021	22,00
Verovuosi 2022	21,75
Verovuosi 2023	9,11

Valtionosuuksien erittely

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Valtionosuudet	2.800.790		2.800.790	2.774.263,00	26.527,00
Peruspalveluiden valtionosuus	1.065.280		1.065.280	1.071.954,00	6.674,00
Opetus- ja kulttuuritoimen muut valtionosuudet	291.320		291.320	248.401,00	42.919,00
Verotuloihin perustuva valt.os. tasaus	964.810		964.810	964.812,00	-2,00
Veromenetysten kompensatio	479.380		479.380	489.096,00	9.716,00

3.3. Toiminnan rahoitus ja rahoituslaskelma

Toiminnan rahoitusta tilikauden aikana tarkastellaan rahoituslaskelman ja siitä laskettavien tunnuslukujen avulla. Rahoituslaskelmassa esitetään erikseen tulo-rahoituksen ja investointien nettomäärä ja rahoitustoiminnan eli anto- ja ottolainauksen, oman pääoman ja maksuvalmiuden muutosten nettomäärä. Näiden kahden nettomäärän erotus tai summa osoittaa kunnan kassavarojen muutoksen tilikaudella.

RAHOITUSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT

	2023 1 000 €	2022 1 000 €
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	942	853
Satunnaiset erät		
Tulorahoituksen korjauserät	551	259
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-429	-126
Rahoitusosuudet investointimenoihin		
Pysyvien vastaavien hyödykk. luovutustulot	2	3
Toiminnan ja investointien rahavirta	917	989
Antolainauksen muutokset		-100
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys		
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-652	-707
Lyhytaikaisten lainojen lisäys		
Oman pääoman muutokset		
Muut maksuvalmiuden muutokset	-240	27
Rahoituksen rahavirta	-892	-780
Rahavarojen muutos	24	209
Kassavarat 31.12.	2 476	2 452
Kassavarat 1.1.	2 452	2 243

RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Toiminnan ja investointien kertymä 5 vuodelta, 1 000 euroa	1747	961
Investointien tulorahoitus %	219,58	674,75
Laskennallinen lainanhoitokate	1,37	0,92
Lainanhoitokate	0,99	0,94
Kassan riittävyys, pv	89	41
Asukasmäärä	1893	1894

3.4. Toiminnan rahoituksen tunnusluvut

INVESTOINNIT

Toiminnan ja investointien rahavirta ja sen kertymä, €

Rahoituslaskelman välitulos Toiminnan ja investointien rahavirta itsessään on jo tunnusluku, jonka positiivinen (ylijäämäinen) määrä ilmaisee sen, kuinka paljon rahavirrasta jää nettoantolainaukseen, lainojen lyhennyksiin ja kassan vahvistamiseen ja negatiivinen (alijäämäinen) määrä ilmaisee sen, että menoja joudutaan kattamaan joko olemassa olevia kassavaroja vähentämällä tai ottamalla lisää lainaa.

Toiminnan ja investointien rahavirta -välituloksen tilinpäätösvouden ja neljän edellisen vuoden kertymän avulla voidaan seurata investointien omarahoituksen toteutumista pitemmällä aikavälillä. Omarahoitusvaatimus täyttyy, jos kertymä viimeksi päättyneenä tilinpäätösvoonna on positiivinen. Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä ei saisi muodostua pysyvästi negatiiviseksi.

Investointien tulorahoitus, %

= $100 \cdot \text{Vuosikate} / \text{Investointien omahankintameno}$

Investointien tulorahoitus -tunnusluku kertoo, kuinka paljon investointien omahankintamenosta on rahoitettu tulorahoituksella. Tunnusluku vähennettynä sadasta osoittaa %-osuuden, mikä on jäänyt rahoitettavaksi pääomarahoituksella eli pysyvien vastaavien hyödykkeiden myynnillä, lainalla tai rahavarojen määrää vähentämällä. Investointien omahankintamenolla tarkoitetaan rahoituslaskelman investointimenoja, joista on vähennetty rahoituslaskelmaan merkityt rahoitusosuudet.

LAINANHOITO

Lainanhoitokate

= $(\text{Vuosikate} + \text{Korkokulut}) / (\text{Korkokulut} + \text{Lainanlyhennykset})$

Lainanhoitokate kertoo kunnan tulorahoituksen riittävyyden vieraan pääoman korkojen ja lyhennysten maksuun. Jos kunnan lainakannasta enemmän kuin 20 % on kertalyhenteisiä lainoja, otetaan lyhennyksen määräksi tunnuslukua laskettaessa laskennallinen vuosilyhennys, joka saadaan jakamalla edellä mainittu lainakanta 31.12. kahdeksalla.

Tulorahoitus riittää lainojen hoitoon, jos tunnusluvun arvo on 1 tai suurempi. Kun tunnusluvun arvo on alle 1, joudutaan vieraan pääoman hoitoon ottamaan lisälainaa, realisoimaan kunnan omaisuutta tai vähentämään rahavaroja.

Luotettavan kuvan kunnan lainanhoitokyvystä saa tarkastelemalla tunnuslukua useamman vuoden jaksolla. Kunnan lainanhoitokyky on hyvä, kun tunnusluvun arvo on yli 2, tyydyttävä kun tunnusluku on 1–2 ja heikko kun tunnusluvun arvo jää alle yhden.

MAKSUVALMIUS

Kassan riittävyys (pv.)

= $365 \text{ pv.} \cdot \text{Rahavarat 31.12.} / \text{Kassasta maksut tilikaudella}$

Kunnan maksuvalmiutta kuvataan kassan riittävyytenä päivissä. Tunnusluku ilmaisee, monenko päivän kassasta maksut voidaan kattaa kunnan rahavaroilla. Rahavaroihin lasketaan rahoitusarvopaperit sekä rahat ja pankkisaamiset. Kassasta maksut kootaan seuraavista tilikauden tuloslaskelman ja rahoituslaskelman eristä: Tuloslaskelmasta:

Toimintakulut – Valmistus omaan käyttöön

Korkokulut

Muut rahoituskulut

Rahoituslaskelmasta:

Investointimenot

Antolainojen lisäys

Pitkäaikaisten lainojen vähennys (lyhennykset)

4. RAHOITUSASEMA JA SEN MUUTOKSET

Kunnan rahoituksen rakennetta kuvataan taseen ja siitä laskettavien tunnuslukujen avulla. Rahoitusasemassa tilikaudella tapahtuneet muutokset, kuten sijoitukset, pääoman lisäykset ja palautukset käyvät ilmi rahoituslaskelmasta. Rahoituksen riittävyys on tärkeä näkökulma kunnan taloudenhoidossa. Se kuvaa, kuinka hyvin kunta pystyy kattamaan rahoitukselliset velvoitteensa.

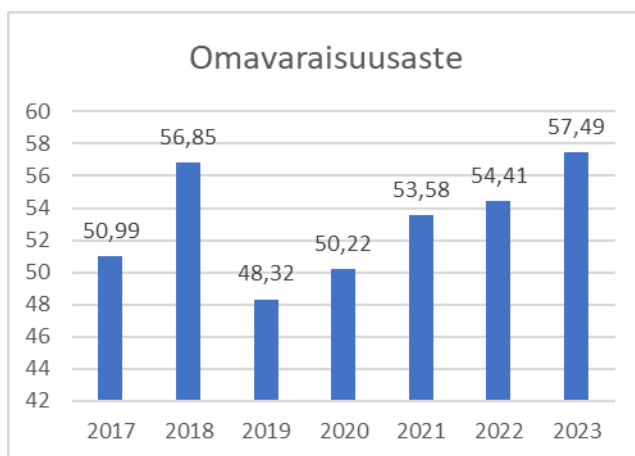
Taseen tunnusluvut

Taseesta laskettavat tunnusluvut kuvaavat kunnan omavaraisuutta, rahoitusvarallisuutta ja velkaisuutta.

Omavaraisuusaste, % = $100 \cdot (\text{Oma pääoma} + \text{Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset}) / (\text{Koko pääoma} - \text{Saadut ennakot})$

Kaavassa koko pääoma tarkoittaa taseen vastattavien loppusummaa.

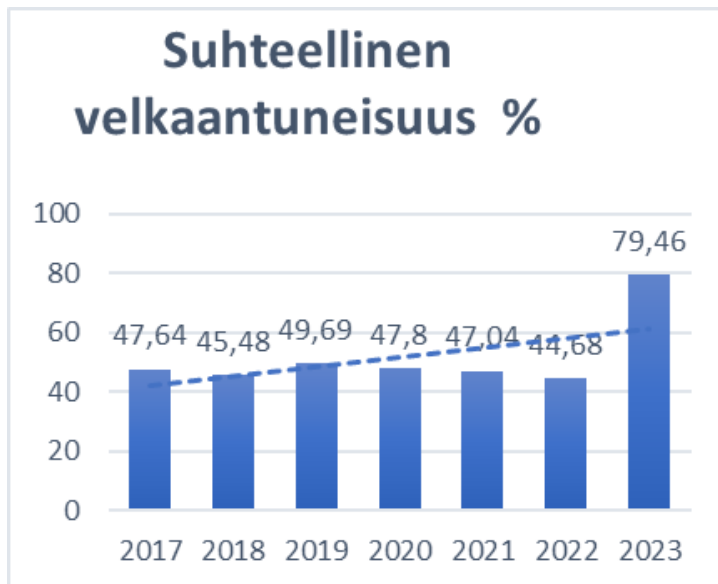
Omavaraisuusaste mittaa kunnan vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja sen kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä tähtäyksellä. Omavaraisuuden hyvänä tavoitetasona voidaan pitää kuntatalouden keskimääristä 70 %:n omavaraisuutta. 50 %:n tai sitä alempi omavaraisuusaste merkitsee kuntataloudessa merkittävän suurta velkarasitetta. **Vesannon kunnan omavaraisuusaste oli vuonna 2023 56,64 % (2022 54,51 %, 2021 53,58 %, 2020 50,22 %).** Omavaraisuusaste on noussut vuodesta 2019 alkaen, mutta edelleen omavaraisuusasteen osuus kertoo suuresta velan määrästä ja ennakoii kyvyttömyyttä selvitä sitoumuksista pitkällä tähtäimellä.

Suhteellinen velkaantuneisuus, % = $100 \cdot (\text{Vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot}) / \text{Käyttötulot}$

Tunnusluku kertoo, kuinka paljon kunnan käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun. Tunnusluvun osoittajaan merkitään tarkasteluvuoden tilinpäätöksen koko vieras pääoma vähennettyinä saaduilla ennakkomaksuilla. Käyttötulot muodostuvat tilikauden toimintatuotoista, verotuloista ja käyttötulojen valtionosuuksista.

Mitä pienempi velkaantuneisuuden tunnusluvun arvo on, sitä paremmat mahdollisuudet kunnalla on selviytyä velan takaisinmaksusta tulorahoituksella. Vesannon kunnan suhteellinen velkaantuneisuus oli vuonna 2023 79,46 % (2022 44,68 %, 2021 47,04 %). ja kuvastaa kunnan kyvystä selviytyä lainojen lyhennyksistä saatavilla tuloilla pitkällä tähtäimellä. Tunnusluku korjaantui ajanjaksolla 2019–2022. Kuntien rahoitusjärjestelmä koostuu kuntien omista tuloista ja valtion rahoituksesta. Tärkeimpiä tulolähteitä ovat verotulot ja valtionosuudet. Valtionosuudet muodostavat suunnilleen viidenneksen kuntien tulorahoituksesta. Vuoden 2023 kunnallisveroprosentit muuttuivat historiallisesti. Sote-uudistuksen rahoituslaki määräsi, että Manner-Suomen kuntien tuloveroprosentteja piti laskea 12,64 prosenttiyksikköä vuonna 2023 ja vastaava summa siirtyi valtion verotukseen.

Velat ja vastuut % käyttötuloista = $100 \cdot (\text{Vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot} + \text{Vuokravastuut}) / \text{Käyttötulot}$.
 Tunnusluku kertoo, kuinka paljon kunnan käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun silloin, kun vieraaseen pääomaan rinnastetaan myös vuokravastuut.

Kertynyt ylijäämä (alijäämä) osoittaa, paljonko kunnalla on kertynyttä ylijäämää tulevien vuosien liikkumavarana tai paljonko on kertynyttä alijäämää, joka on katettava tulevina vuosina. **31.12.2023 kertynyttä ylijäämää on 1.739.410,68 euroa. Ylijäämää on 918,86 euroa/asukas. Tilinpäätöstilanteessa 2022 ylijäämää oli 1.709.659 euroa ja 902,67 euroa/asukas.**

Lainakanta 31.12. = Vieras pääoma – (Saadut ennakot + Ostovelat + Siirtovelat + Muut velat) Kunnan lainakannalla tarkoitetaan korollista vierasta pääomaa. Lainakantaan lasketaan tällöin koko vieras pääoma vähennettyinä saaduilla ennakoilla sekä osto-, siirto- ja muilla veloilla. **Vesannon kunnalla on lainoja 2023 6 724 573 euroa (2022 7 377 000 euroa, 2021 8 082 000 euroa).**

Lainat euroa/asukas Asukaskohtainen lainamäärä lasketaan jakamalla edellä mainittu lainakanta tilinpäätösvuoden päättymispäivän mukaisella kunnan asukasmäärällä. **Vesannon kunnalla on lainaa per asukas 3 551 euroa (2022 3 895 euroa, 2021 4 164 euroa).**

Lainasaamiset 31.12. = sijoituksiin merkityt jvk-lainasaamiset ja muut lainasaamiset

Lainasaamisilla tarkoitetaan pysyviin vastaaviin merkittyjä antolainoja kunnan omistamien ja muiden yhteisöjen investointien rahoittamiseen. **Lainasaamisista Vesannon kunnalla on 1 045.000,00 euroa.**

4.1. Tase ja sen tunnusluvut

VASTAAVAA	2023	2022	VASTATTAVAA	2023	2022
	1000 eur	1000 eur		1000 eur	1000 eur
A PYSYVÄT VASTAAVAT			A OMA PÄÄOMA	10 587	11 705
I Aineettomat hyödykkeet	286	354	I Peruspääoma	7 609	8 756
1. Aineettomat oikeudet	19	59	II Arvonkorotusrahasto	1 239	1 239
2. Muut pitkäaikaiset menot	267	295	IV Edellisten tilik. ylijäämä (alijäämä)	1 710	1 675
			V Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	30	35
II Aineelliset hyödykkeet	11 664	12 260	B POISTOERO JA VAPAAEHTOISET		
1. Maa- ja vesialueet	402	402	VARAUKSET		0
2. Rakennukset	9 651	10 092			
3. Kiinteät rakenteet ja laitteet	1 219	1 261	C PAKOLLISET VARAUKSET	448	50
4. Koneet ja kalusto	345	437	D TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	48	71
6. Ennakkomaksut ja kesken-	47	68	1. Valtion toimeksiannot	0	0
eräiset hankinnat			2. Lahjoitusrahastojen pääomat	14	12
III Sijoitukset	3 540	4 854	3. Muut toimeksiantojen pääomat	34	59
			E VIERAS PÄÄOMA	7 611	9 686
1. Osakkeet ja osuudet	2 496	3 810	I Pitkäaikainen	6 072	6 720
3. Muut lainasaamiset	1 045	1 045	2. Lainat rahoitus- ja vak.laitoksilta	6 070	6 717
B TOIMEKSIANTOJEN VARAT	14	12	3. Lainat julkisyhteisöiltä	0	0
1. Valtion toimeksiannot	0	0	7. Muut velat	2	3
2. Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	14	12			
3. Muut toimeksiantojen varat	0	0	II Lyhytaikainen	1 538	2 966
			2. Lainat rahoitus- ja vak.laitoksilta	652	657
C VAIHTUVAT VASTAAVAT	3 189	4 033	3. Lainat julkisyhteisöiltä	0	0
I Vaihto-omaisuus	2	2	5. Saadut ennakot	0	0
1. Aineet ja tarvikkeet	2	2	6. Ostovelat	200	886
			7. Muut velat	53	165
II Saamiset	711	1 578	8. Siirtovelat	622	1 258
Pitkäaikaiset saamiset	0	0	VASTATTAVAA YHTEENSÄ	18 694	21 513
1. Myyntisaamiset	0	0	TASEEN TUNNUSLUVUT		
Lyhytaikaiset saamiset	711	1 578			
1. Myyntisaamiset	392	849	Omavaraisuusaste, %	56,64	54,41
2. Lainasaamiset	0	0	Suhteellinen velkaantuneisuus, %	79,46	44,68
3. Muut saamiset	242	197	Kertynyt yli-/alijäämä, 1000 eur	1 739	1 710
4. Siirtosaamiset	77	533	Kertynyt yli-/alijäämä, €/asukas	918,86	902,67
			Lainakanta 31.12., 1000 eur	6 725	7 374
III Rahoitusarvopaperit			Lainakanta 31.12., €/asukas	3 551	3 895
			Lainat ja vastuut, 31.12.	12 381	11 486
IV Rahat ja pankkisaamiset	2 477	2 454	Lainat ja vastuut, €/asukas	6 540	6 065
VASTAAVAA YHTEENSÄ	18 694	21 513	Lainasaamiset 31.12., 1000 eur	1 045	1 045
			Asukasmäärä	1893	1891

5. VESANNON KUNTAKONSERNI

Kuntalain 114 §:n mukaan kunnan, joka tytäryhteisöineen muodostaa kuntakonsernin, tulee laatia ja sisällyttää tilinpäätökseensä konsernitilinpäätös. Konsernitilinpäätöksen laatimisvelvollisuus ratkaistaan sen perusteella, vallitseeko kunnan ja jonkun toisen yhteisön välillä konsernisuhde. Konsernisuhteesta seuraa, että kunnan on laadittava konsernitilinpäätös. Konsernisuhde perustuu KPL 1:5.1 §:n ja saman luvun 6 §:n mukaan määräysvaltaan toisessa yrityksessä. Konsernisuhde voi syntyä äänivallan enemmistön tai muun tosiasiallisen määräysvallan perusteella.

Kunnan, jolla ei ole tytäryhteisöjä, mutta joka on jäsen kuntayhtymässä tai liikelaitoskuntayhtymässä, tulee kuntalain 114 §:n 3 momentin mukaan sisällyttää tilinpäätökseensä konsernitilinpäätöstä vastaavat tiedot. Konsernitilinpäätökseen sisältyy konsernituloslaskelma, -tase ja konsernin rahoituslaskelma sekä niiden liitetiedot. Kuntalain 114 §:n 3 momentin mukaan kuntayhtymän tilinpäätös yhdistellään jäsenkunnan konsernitilinpäätökseen.

Kuntalain 129 § mukaan kunnan myöntämä laina, takaus tai muu vakuus ei saa vaarantaa kunnan kykyä vastata sille laissa säädetyistä tehtävistä. Kunta ei saa myöntää lainaa, takausta tai muuta vakuutta, jos siihen sisältyy merkittävä taloudellinen riski. Kunnan edut tulee turvata riittävän kattavilla vastavakuuksilla. Vastavakuuksia ei edellytetä osakeyhtiölaissa ja osuuskuntalaissa tarkoitetulta pääomaltainalta.

Kunta voi myöntää takauksen tai muun vakuuden kilpailutilanteessa markkinoilla toimivan yhteisön velasta tai muusta sitoumuksesta ainoastaan, jos yhteisö kuuluu kuntakonserniin tai se on kuntien tai kuntien ja valtion yhteisessä määräysvallassa. Kunnan on lisäksi otettava huomioon, mitä Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 107 ja 108 artiklassa säädetään.

5.1 Vesannon kunnan kuntakonsernin rakenne

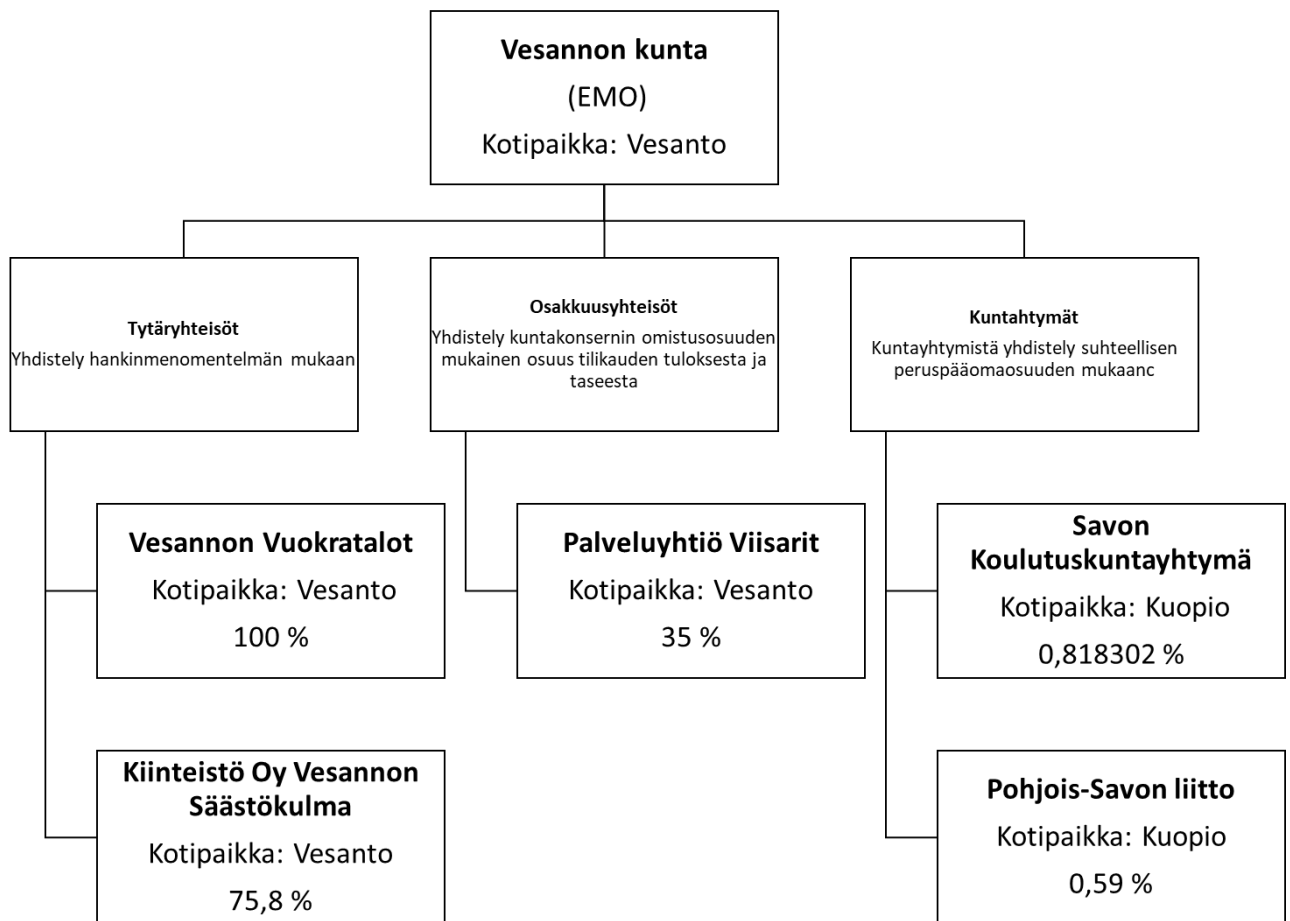
Konsernijohtolle asetettavat tavoitteet voivat koskea tytäryhteisöjen valvontaa ja raportointia sekä keskitettyjen konsernitoimintojen järjestämistä. Keskitetyt toiminnot voivat koskea muun muassa konserniyhteisöjen hankintoja, rahoitusta ja riskienhallintaa sekä tukipalveluja. Lisäksi konsernijohtolle tulee asettaa konsernin asemaa sekä konsernin tulorahoituksen riittävyyttä ja rahoitusasemaa koskevat tavoitteet.

Valtuuston tulee ohjata asettamillaan tavoitteilla myös tytäryhteisöjä niiden omassa tavoitteenasettelussa. Valtuuston ohjaus ei kuitenkaan sido oikeudellisesti tytäryhteisöjä. Tavoiteasettelu tässä tarkoituksessa on luonteeltaan välillistä, pääomistajan tahdon esiintuomista. Valtuuston tavoiteasettelu voi koskea tytäryhteisön asemaa, toiminnan laajuutta ja toimintaedellytyksiä (mm. investoinnit) tai palvelun laatua, hinnoitteluperiaatteita taikka pääoman tuottovaatimuksia. Tytäryhteisölle asetettavat tavoitteet tulee pääsääntöisesti ottaa kunnan ja kuntayhtymän voimassa olevaan talousarvioon ja -suunnitelmaan.

Valtuusto asettaa talousarviossa tytäryhteisöille toiminnan ja talouden tavoitteita, jotka on johdettu kuntasstrategiasta ja siihen liittyvästä omistajapolitiikasta sekä yhteisön liiketoiminnasta. Konsernijohton on suositeltavaa neuvotella tytäryhteisöjen kanssa asetettavista tavoitteista ennen niiden lopullista hyväksymistä tai kuten konserniohjeessa on mahdollisesti sovittu. Yhteistyön tuloksena asetetuilla tavoitteilla pyritään varmistamaan, että tytäryhteisöjen toiminta on kuntakonsernin kokonaisedun mukaista ja tytäryhteisöjen taloussuunnitelmat perustuvat valtuuston niille asettamiin tavoitteisiin. Käytännöistä ja suunnittelumalleista päättää kuitenkin yhteisön hallitus.

Kunnan konserniohje on hyväksytty kunnanhallituksessa 7.12.2020 (§ 65). Konserniohjaus kuuluu vielä hallintosäännön mukaan konsernijaokselle ja kunnanjohtajalle, mutta hallintosäännön yhteydessä konserniohjaus siirretään kunnanjohtajan ja kunnanhallituksen vastuulle. Päivitetty hallintosääntö hyväksyttiin valtuustossa 11.12.2023 (§ 55).

Vesannon kunnan konserni muodostuu seuraavista osa-alueista:

Kuvio 11. Kuntakonsernin rakenne v. 2023

Lisäksi Vesannon kunta omistaa:

- Kehitysyhtiö SavoGrow Oy: 10,36 % osakepääomasta
- Servica Oy: 1 osake, arvo 2 500 euroa
- Sansia Oy: 1 osake, arvo 2 500 euroa
- Savon Energiaholding Oy: 7442 osaketta, 2,35 % osakepääomasta
- Savon ICT Oy: 5 osaketta, arvo 2 850 euroa
- Istekki Oy: 5 osaketta, arvo 5 000 euroa
- Pohjois-Savon Monetra Oy: 10 osaketta, arvo 3 200 euroa

Vuoden 2023 konsernitaseeseen ei ole yhdistelty Kehitysyhtiö SavoGrowta, sillä yhdistämisellä ei ole olennaista merkitystä konsernitaseessa.

Vesannon Vuokratalot Oy sai 14.6.2021 Vesannon kunnalta 100.000,00 euron omavelkaisen takauksen. Tämän lisäksi Vesannon Vuokratalot on 28.6.2022 saanut 28.6.2022 100.000,00 euron lainan sekä 11.7.2022 vielä 200.000,00 euroa omavelkaisen takauksen Vesannon kunnalta. Näin Vesannon kunnalla on merkittävät vastuut ja velat yhdessä Vesannon Vuokratalot Oy:n kanssa.

Vesannon kunta omistaa yhdessä Tervon ja Keiteleen kunnan kanssa Palveluyhtiö Viisarit Oy:n. Palveluyhtiö on perustettu 2019 ja hoitaa kuntien teknistä toimea. Vesannon kunta pääomitti Viisareita 140.000 eurolla vuonna 2022. Yhtiön toimintaa seurataan tarkoin kuntien omistajaohjauksella.

5.2 Konsernitase ja sen tunnusluvut

VASTAAVAA	2023 1000 eur	2022 1000 eur	VASTATTAVAA	2023 1000 eur	2022 1000 eur
PYSYVÄT VASTAAVAT	19 945	27 855	OMA PÄÄOMA	12 352	13 838
Aineettomat hyödykkeet	447	672	Peruspääoma	7 609	8 756
Aineettomat oikeudet	35	222	Arvonkorotusrahoitus	1 239	1 239
Muut pitkäaikaiset menot	413	448	Muut omat rahastot	2 386	1 167
Ennakkomaksut	0	3	Ed. tilik. ylijäämä (alijäämä)	2 201	2 607
			Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	155	68
Aineelliset hyödykkeet	17 254	24 821	VÄHEMMISTÖOSUUDET	368	447
Maa- ja vesialueet	578	629			
Rakennukset	14 814	19 718	PAKOLLISET VARAUKSET	448	307
Kiinteät rakenteet ja laitteet	1 393	1 558	Eläkevaraukset	0	0
Koneet ja kalusto	411	1 049			
Muut aineelliset hyödykkeet	1	453	Muut pakolliset varaukset	448	307
Ennakkomaksut ja keskeneräiset	57	1 414			
hankinnat			TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	119	164
Sijoitukset	2 243	2 362	VIERAS PÄÄOMA	9 995	20 415
Muut osakkeet ja osuudet	2 178	2 282	Pitkäaikainen korollinen vieras po	7 908	14 715
Joukkovelkakirjasaamiset	1	1	Pitkäaikainen koroton vieras po	0	0
Muut lainasaamiset	50	50	Lyhytaikainen korollinen vieras po	973	1 365
Muut saamiset	15	30	Lyhytaikainen koroton vieras po	1 115	4 335
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	85	102	VASTATTAVAA YHTEENSÄ	23 282	35 170
VAIHTUVAT VASTAAVAT	3 252	7 213			
Vaihto-omaisuus	3	81			
Saamiset	721	2 660	KONSERNITASEEN TUNNUSLUVUT		
Pitkäaikaiset saamiset	0	0		2023	2022
Lyhytaikaiset saamiset	721	2 660	Omavaraisuusaste, %	54,71 %	40,73 %
Rahoitusarvopaperit	0	0	Suhteellinen velkaantuneisuus	91,22	63,85
Rahat ja pankkisaamiset	2 527	4 472	Kertynyt ali-/yliäämä, 1000 €	2 356	2 676
			Kertynyt ali-/yliäämä, €/asukas	1 244	1 343
VASTAAVAA YHTEENSÄ	23 282	35 170	Konsernin lainat, eur/asukas	4 691	8 025
			Konsernin lainakanta 31.12., eur	8 881	15 576
			Lainat ja vuokravastuut, 31.12.	14 744	21 005

Lainat ja vuokravastuut, €/asukas	7 788	10 651
Konsernin lainasaamiset 1000 €	50	52
Kunnan asukasmäärä	1 893	1 941

Konsernitaseesta laskettavat tunnusluvut kuvaavat konsernin omavaraisuutta, rahoitusvarallisuutta ja velkaisuutta.

Omavaraisuusaste, %

$= 100 \times (\text{Oma pääoma} + \text{Vähemmistöosuus} + \text{Konsernireservi} + \text{Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset}) / (\text{Koko pääoma} - \text{Saadut ennakot})$.

Konsernin omavaraisuusprosentti mittaa konsernin vakavaraisuutta, alijäämäisten tulosten sietokykyä ja konsernin kykyä selviytyä sitoumuksistaan pitkällä aikavälillä. Omavaraisuuden tavoitetasona voidaan pitää 50 %:n ylittävää omavaraisuutta.

Vesannon kuntakonsernin omavaraisuusaste on 54,71 % (2022 40,73 %). Alle 50 %:n oleva omavaraisuusaste merkitsee kuntakonsernissa merkittävää velkarasitetta.

Suhteellinen velkaantuneisuus, % = $100 \times (\text{Vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot}) / \text{Käyttötulot}$

Tunnusluku kertoo, kuinka paljon konsernin käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun. Suhteellinen velkaantuneisuus on omavaraisuusastetta käyttökelpoisempi tunnusluku konsernien välisessä vertailussa, koska pysyvien vastaavien hyödykkeiden ikä, niiden arvostus tai poistomenetelmä ei vaikuta tunnusluvun arvoon. Mitä pienempi velkaantuneisuuden tunnusluvun arvo on, sitä paremmat mahdollisuudet konsernilla on selviytyä velan takaisinmaksusta tulorahoituksella.

Vesannon kuntakonsernin suhteellinen velkaantuneisuus on 91,22 % (2020 63,85 %, 2021 60,97 %). Kuntakonsernin suhteellinen velkaantuneisuus pitäisi olla alle 50 % (Kuntaliitto, Kriisikuntakriteerit).

Kertynyt ylijäämä (alijäämä) = Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä) + Tilikauden ylijäämä (alijäämä)

Luku osoittaa, paljonko konsernilla on kertynyttä ylijäämää tulevien vuosien liikkumavarana, taikka paljonko on kertynyttä alijäämää.

Vesannon kuntakonsernin kertynyt ylijäämä vuonna 2023 oli 2.356.000 € (2022 2.676.000, 2021 2.607.000 euroa).

Konsernin lainakanta 31.12. = Vieras pääoma – (Saadut ennakot + Ostovelat + Siirtovelat + Muut velat). Konsernin lainakannalla tarkoitetaan korollista vierasta pääomaa. Lainakantaan lasketaan tällöin koko vieras pääoma vähennettynä saaduilla ennakoilla sekä osto- ja siirtoveloilla sekä muilla veloilla.

Vesannon kuntakonsernin lainakanta on 8.881.000 euroa (2022 16.091.000 euroa, 2021 15.576.000 euroa). Lainakanta/asukas on 4691 euroa (2022 8496 euroa, 2021 8025 euroa).

5.2.2 Konsernituloslaskelma ja sen tunnusluvut

	2023	
	<i>1000 eur</i>	<i>1000 eur</i>
Toimintatuotot	3 574	13 078
Toimintakulut	-9 809	-30 525
Osuus osakkuusyht. voitosta (tappiosta)	67	96
TOIMINTAKATE	-6 169	-17 351
Verotulot	4 025	6 939
Valtionosuudet	3 324	11 797
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	54	8
Muut rahoitustuotot	382	354
Korkokulut	-258	-171
Muut rahoituskulut	-5	9
VUOSIKATE	1 353	1585
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 049	-1 619
Arvonalentumiset	-149	0
Satunnaiset erät	0	108
TILIKAUDEN TULOS	155	74
Tilinpäätössiirrot	0	4
Tilikauden verot	0	-2
Laskennalliset verot	0	0
Vähemmistöosuudet	0	-8
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	155	68
Toimintatuotot / Toimintakulut %	36,43 %	42,84 %
Vuosikate / Poistot %	112,94 %	97,87 %
Vuosikate / eur / asukas	714,56	836,69
Asukasmäärä	1 893	1 894

	v.2023	v.2022
Toimintatuotot / Toimintakulut %	36,43	42,84
Vuosikate / Poistot %	112,94	97,87
Vuosikate / eur / asukas	714,56	836,69
Asukasmäärä	1893	1894

Toimintatuotot prosenttia toimintakuluista = $100 * \text{Toimintatuotot} / \text{Toimintakulut}$

Konsernin koko ja konserniin kuuluvien yhteisöjen luonne vaikuttavat tunnusluvun arvoon ja selittävät konsernikohtaisia eroja.

Vesannon kuntakonsernin toimintatuotot toimintakuluista olivat 36,43 % (2022 42,84 %, 2021 45,91 %).

Vuosikate osoittaa tulorahoituksen, joka jää käytettäväksi investointeihin, sijoituksiin ja lainan lyhennyksiin. Vuosikate on keskeinen kateluku arvioitaessa tulorahoituksen riittävyyttä. Perusoletus on, että mikäli vuosikate on siitä vähennettävien poistojen suuruinen, konsernin tulorahoitus on riittävä. **Vesannon kuntakonsernin vuosikate on 1 353 380 (2022 1.584.688, 2021 2.941.000 euroa). Poistot ovat 1.541.000 euroa.**

Vuosikatteen ja poistojen vertailussa on vakiintunut käyttöön tunnusluku:

Vuosikate prosenttia poistoista = $100 * \text{Vuosikate} / (\text{Suunnitelman mukaiset poistot} + \text{Arvonalentumiset})$

Kun tunnusluvun arvo on 100 %, oletetaan konsernin tulorahoituksen olevan riittävä.

Tulorahoitus on ylijäämäinen, kun vuosikate ylittää poistot ja alijäämäinen, kun vuosikate alittaa poistot. Tulorahoituksen voidaan katsoa olevan riittävä, jos poistot kattavat pitkällä aikavälillä keskimääräiset poistonalaiset investoinnit. Jos vuosikate on negatiivinen, on konsernin tulorahoitus heikko.

Vesannon kuntakonsernin Vuosikate / Poistot % vuonna 2023 oli 112,94 % (2022 97,87 %, 2021 190,79 %).

5.2.3. Konsernin rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut

RAHOITUSLASKELMA

Toiminnan rahavirta	2023	2022
Vuosikate	1 353 380,89	1 584 688,21
Satunnaiset erät	-149 353,66	108 395,81
Tilikauden verot ja laskennalliset verot	-241,51	-1 719,64
Tulorahoituksen korjauserät	387 508,82	89 747,23
	1 591 294,54	1 781 111,60
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-613 856,20	-1 812 693,35
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0,00	4 498,99
Pysyvien vastaavien hyödykk. luovutustulot	110 452,23	37 280,48
	-503 403,87	-1 770 913,88
Toiminnan ja investointien rahavirta	1 087 890,66	10 197,72
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäys	0,00	-133,50
Antolainasaamisten vähennys	275,29	239,66
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	125 464,16	1 895 299,87
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-958 721,88	-1 280 249,17
Lyhytaikaisten lainojen lisäys	-7 533,66	-99 578,93
	-840 516,09	515 577,92
Oman pääoman muutokset	-1 423,87	928,05
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-24 884,20	589,50
Rahoituksen rahavirta	-1 099 062,87	490 052,03
Rahavarojen muutos	-11 172,20	500 249,75
Rahavarojen muutos		
Kassavarat 31.12.	2 526 971,65	4 472 460,29
Kassavarat 1.1.	2 538 143,85	3 972 210,53
	-11 172,20	500 249,76

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymän positiivinen tulos ilmaisee, kuinka paljon rahavirrasta jää nettoantolainaukseen, lainojen lyhennyksiin ja kassan vahvistamiseen. Negatiivinen tulos kertoo, että menoja joudutaan kattamaan joko olemassa olevia kassavaroja vähentämällä tai ottamalla lisää lainaa. Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä ei saisi muodostua pysyvästi negatiiviseksi. **Vesannon kuntakonsernin toiminnan ja investointien rahavirta 5 vuodelta vuonna 2023 oli 238 494,15 vuonna (2022 – 763 323,48 euroa)**

Toiminnan ja investointien rahavirta ja sen kertymä 5 vuodelta, €

<u>Tilikausi</u>	<u>Rahavirta</u>	<u>Yht</u>
2017	625 970,37	
2018	86 073,04	
2019	-1 439 342,23	
2020	660 658,16	
2021	-80 910,17	
2022	10 197,72	-763 323,48
2023	1 087 890,66	238 494,14

Investointien tulorahoitus -tunnusluku kertoo, kuinka paljon investointien omahankintamenosta on rahoitettu tulorahoituksella. Tunnusluku vähennettynä sadasta osoittaa prosenttiosuuden, mikä on jäänyt rahoitettavaksi pääomarahoituksella eli pysyvien vastaavien hyödykkeiden myynnillä, lainalla tai rahavarojen määrää vähentämällä. **Vesannon kuntakonsernin tunnusluku vuonna 2023 oli 220,47 % (2022 87,64 %, 2021 92,20 %).**

Investointien tulorahoitus

vuosikate / investointien omahankintameno*100

<u>Tilikausi</u>	<u>Vuosikate</u>	<u>Investointien omahankintameno</u>	<u>%</u>
2022	1 584 688,21	1 808 194,36	87,64 %
2023	1 353 380,89	613 856,20	220,47 %

Laskennallinen lainanhoitokate -tunnusluku kertoo, miten tulorahoitus riittää lainojen hoitoon. Jos tunnusluku on alle 1, joudutaan vieraan pääoman hoitoon ottamaan lisälainaa, realisoimaan kunnan omaisuutta tai vähentämään rahavaroja. **Vesannon kuntakonsernin laskennallinen lainanhoitokate oli 1,87 % (2022 0,87 %, 2021 1,47 %, 2020 1,97 %).**

Kassan riittävyys (pv.)

= 365 pv. x Rahavarat 31.12. /Kassasta maksut tilikaudella

Maksuvalmiutta kuvataan kassan riittävyytenä päivissä. Tunnusluku ilmaisee, monenko päivän kassasta maksut voidaan kattaa kunnan rahavaroilla. Rahavaroihin lasketaan rahoitusarvopaperit sekä rahat ja pankkisäämiset. Kassasta maksut kootaan seuraavista tilikauden tuloslaskelman ja rahoituslaskelman eristä:

Tuloslaskelmasta:

Toimintakulut – Valmistus omaan käyttöön

Korkokulut

Muut rahoituskulut

Rahoituslaskelmasta:

Investointimenot

Antolainojen lisäys

Pitkäaikaisten lainojen vähennys (lyhennykset)

Kassan riittävyys

365*rahavarat 31.12. / kassasta maksut tilikaudella

<u>Tilikausi</u>	<u>Rahavarat</u>	<u>Kassastamaksut</u>	<u>Kassan riittävyys</u>
2022	4 472 460,29	33 780 781,22	48,32
2023	2 526 971,65	11 644 814,04	79,21

5.3 Vesannon Vuokratalot Oy

Toimintakertomus 1.1.2023 - 31.12.2023

Vesannon Vuokratalot Oy aloitti toimintansa 1.1.1995, 16 eri taloyksikön (As.Oy:t + kunnan vuokratotalot 1–7 ja Opettajien asuntola) sulaututtua yhdeksi yhtiöksi. Yhtiön kautta toteutetaan pääosin kunnan asuntotarjonta.

* Yhtiön vuokratonttien pinta-ala on 64.374 m².

* Asuinhuoneistoja 136 kpl, huoneistoala yht. 7.429 m² ja tilavuus 28.459 m³

Toiminnan kehittyminen ja tuloksellisuus

Eniten kysyntää ollut kaukolämmön piirissä oleville pienille asunnoille. Opettajien asuntolan remontin valmistuttua kaikki talon huoneistot olleet vuokrattuina. Huoneistoremontteja pyritään suorittamaan oikea-aikaisesti kohteissa, jotka jäämässä pidemmällä tähtäyksellä yhtiön huoneistokantaan. Kuluneen vuoden aikana suoritettu vain pakolliset korjaustyöt.

Tavoite on tarjota hyväkuntoisia kohtuuhintaisia vuokra-asuntoja. Tuloksellisen toiminnan kannalta merkittävää on korkea käyttöaste, mikä yhtiössä toteutunut pääsääntöisesti hyvin. 136 asunnosta oli kuitenkin vuoden lopussa tyhjillään 19 kpl, joista 5 haja-asutusalueella, 3 odottamassa remonttia. Helmikuussa 2024 käyttöaste oli hiukan parempi, tyhjiä huoneistoja 14 kpl, jotka yhtä lukuun ottamatta sähkölämmitteisiä. Taloudellinen käyttöaste 31.12.2023 oli n. 86,95 %.

Taloudellinen tilanne

Maksuvalmius oli koko vuoden ajan heikko, luottolimiitti (30.000 €) oli käytössä kuukausittain. Yhtiön varoja on 10.096,01 € kasvutuottotilillä (Hall 29.6.2015/17 §).

Tyhjistä asunnoista syntyvät vuokratappiot nousevien käyttökustannusten lisäksi vaikuttavat suoraan heikentävästi kassavirtaan, minkä lisäksi tyhjat sähkölämmitteiset huoneistot aiheuttavat ylimääräisen kuluerän niissä putkirikkojen estämiseksi ylläpidettävän peruslämmön vuoksi kylmällä kaudella.

Suurten pääomakulujen osuus ylläpitokustannuksista rasittaa taloutta. Valtiokonttorin takapainotteisten lainojen lyhennykset kasvavat vuosittain korjaustarpeiden lisääntyessä. Viime vuosien peruskorjauslainojen hoito on kasvattanut rahalaitoslainojen osuutta hoitokuluista. Uutta lainaa nostettiin vuoden aikana kiinnitysvaluudella 60.000 euroa Opettajien asuntolan B-talon peruskorjaamiseen.

Lainoja maksetaan 5-vuoden erääntymisjakson aikana loppuun vv 2024–2028 yhteensä n. 351.014 euroa. Alkuvuoden 2024 aikana loppuu kaksi Kuntarahoituksen, kaksi Osuuspankin ja yksi Valtiokonttorin laina. Lainoja lyhennettiin vuoden aikana 250.968,71 €. Valtiokonttorilta on anottu avustusta sekä lainaehtojen muutosta suurimpien vuosittaisten lyhennysten osalta, päätöstä ei ole vielä saatu.

Riskit ja epävarmuustekijät

Rakennuskannan ikääntymisen myötä lisääntyvä korjaustarve. Sähkölämmitteisten rakennusten suuri osuus kiinteistökannasta - sähkön hinnan kehitys jatkossa/lisääntyvä tyhjilleen jäänti. Harkittavaksi tulee purku- ja/tai myynti joidenkin kiinteistöjen osalta asuntokannan sopeuttamiseksi kysyntään.

Olenneiset tapahtumat tilikaudella ja sen päättymisen jälkeen

- Koulutie 14 B peruskorjauksen valmistuminen alkuvuodesta. 5 kpl 80 m² kaukolämmön piirissä olevia saunallisia kolmioita -> kaikki vuokrattu
- Kelkkakuja 3 A 1 saneeraus -> vuokrattu
- Lisäksi pienempiä huoneistojen ja piha-alueiden korjaustöitä.

Hallitus

Varsinaiset jäsenet: Uolevi Laitinen pj, Auli Korhonen, Janne Jääskeläinen ja Mirja Liimatainen.

Osakkeet

Vesannon kunta omistaa kaikki yhtiön 275 osaketta (100 %)

Pääomalainat ja niiden lainaehdot

Yhtiöllä on kunnan myöntämää pääomalainaa 3.700,13 €, jolla yhtiön oma pääoma saatettu lainvaatimalle tasolle v. 1999. Pääomalaina sisältyy kohtaan: muut pitkäaikaiset lainat. Omistaja ei peri lainasta korkoa.

Yhtiön lainakanta vuonna 2023 oli 2.552.579,69. Yhtiön tulos oli 571,64 euroa voitollinen.

5.4 Palveluyhtiö Viisarit Oy

Palveluyhtiö Viisarit Oy on Keiteleen, Tervon ja Vesannon kuntien yhteisomistama teknisiä tukipalveluja tuottava yhtiö. Vesannon kunta omistaa yhtiöstä 35 %.

Yhtiö tuottaa palvelut neljässä eri liiketoimintalohkossa. Liiketoimintalohkot ovat: 1) Hallinto- ja isännöintipalvelut, maa- ja metsätilojen hoito sekä kaavoituspalvelut 2) Vesihuolto- ja kaukolämpöpalvelut 3) Rakentamis-, rakennuttamis-, liikuntapaikkojen kunnossapito-, alue- ja kiinteistönhoitopalvelut 4) Siivous-, puhtaanapito- ja pesulapalvelut.

Toiminnoista vastaavat toimitusjohtajan lisäksi laitospalveluiden päällikkö, kiinteistö- ja aluepäällikkö sekä siivouspäällikkö kukin oman liiketoimintalohkonsa osalta. Yhtiöllä on vakituista henkilöstöä 36, määräaikaista työntekijöitä on palkattu tarpeen mukaan kausityöntekijöiksi sekä lomittajiksi. Yhtiöllä oli tilikauden aikana töissä keskimäärin 39 työntekijää.

Toimitusjohtaja 13.03.2023 alkaen on ollut Jukka Erkkilä. Edeltävä toimitusjohtaja Mika Kärkkäinen irtisanoutui 04.01.2023, hän hoiti tehtävää uuden toimitusjohtajan aloittamiseen saakka.

Palveluyhtiö Viisarit Oy:n tilikauden 2023 tulos on 158 384,25 euroa voitollinen. Liikevaihtoa tilikaudelta kertyi 4.742.411,28 euroa, kasvua edelliseen tilikauteen 10,7 %. Liikevaihdon kasvuun vaikuttivat erityisesti energiakustannusten nousu sekä tilikauden aikana toteutetut investointihankkeet omistajakunnille. Yhtiön henkilöstökulut laskivat tilikaudella 2023 yhteensä 170.287,20 euroa (-8,9 %) edelliseen tilikauteen verrattuna. Materiaalien ja palveluiden osalta kasvua oli 31,3 %, merkittävien taustatekijä nousulle oli energiakustannusten nousu, palveluiden oston kasvua selittää myös jo mainitut toteutetut investointihankkeet, joiden toteutus nojautui suurilta osin alihankintaan. Tilikauden voiton ja tehtyjen pääomitusten myötä yhtiön oma pääoma on tilikauden päättyessä 591.113,52 euroa, tilikauden 2022 jälkeen oma pääoma oli -138.981,58 euroa.

6. TILIKAUDEN TULOKSEN KÄSITTELY JA TALOUDEN TASAPAINOTTAMISTOIMENPITEET

Kunnanhallituksen on tehtävä toimintakertomuksessa esitys tilikauden tuloksen käsittelystä. Jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää, toimintakertomuksessa on esitettävä selvitys talouden tasapainotuksen toteutumisesta tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävyydestä talouden tasapainottamiseksi (Kuntal 115 §).

Erityisen vaikeassa taloudellisessa asemassa olevat kunnat (ns. kriisikuntamenettely)

Kunnan ja valtion tulee yhdessä selvittää kunnan mahdollisuudet turvata asukkailleen lainsäädännön edellyttämät palvelut sekä ryhtyä toimenpiteisiin palvelujen edellytysten turvaamiseksi.

Kuntalain 118 §:n mukainen kriteeristö

Kuntakonsernin taseen alijäämä vähintään -1 000 €/as ja edellisvuonna -500 €/as tai neljä tunnuslukua, joiden osalta raja-arvot täyttyvät kaikilla kahtena vuonna peräkkäin:

1. Kuntakonsernin vuosikatteen (ilman harkinnanvaraista valtionosuuksien korotusta) ja sumupoistojen suhde on alle 80 %
2. Konsernin asukasta kohden laskettu lainakannan ja vuokravastuiden määrä ylittää maan kuntakonsernien vastaavan keskiarvon vähintään 50 %:lla
3. Kunnan tuloveroprosentti vähintään 2,0 yksikköä korkeampi kuin maan painotettu keskiarvo
4. Kuntakonsernin laskennallinen lainanhoitokate on alle 0,8

Konserni:

Erityisen vaikeassa taloudellisessa asemassa olevan kunnan arviointimenettely voidaan käynnistää, jos rahoituksen riittävyyttä tai vakavaraisuutta kuvaavat kuntakonsernin talouden tunnusluvut ovat olennaisesti ja toistuvasti koko maan vastaavia tunnuslukuja heikommat ja jos ne ovat kahtena vuonna peräkkäin alittaneet säädettyt raja-arvot.

Kunta:

Arviointimenettely voidaan myös käynnistää, jos kunta ei ole kattanut kunnan taseeseen kertynyttä alijäämää 110§:n 3 momentissa säädettyssä määräajassa.

Vesannon kunnan avaavassa taseessa 1.1.2023 oli ylijäämää 1.709.659,27 euroa.

6.1. Hallituksen esitys tilikauden tuloksen käsittelystä

Vesannon kunnan tilikauden tulos vuonna 2023 ennen varauksia ja rahastosiirtoja on **29 751,41 euroa ylijäämäinen**. Kunnanhallitus esittää, että vuoden 2023 ylijäämä kirjataan taseen oman pääoman kohtaan tilikauden yli/alijäämä.

6.2. Selonteko kunnan sisäisen valvonnan järjestämisestä

Vesannon kunnassa sisäinen valvonta on järjestetty kunnanvaltuuston 15.12.2014 § 53 hyväksymän Sisäinen valvonta ja talouden hoito -ohjeen mukaisesti, joka astui voimaan 1.1.2015. Päivitetty ohje hyväksyttiin valtuustossa 11.12.2023 (§ 56).

Sisäisen valvonnan avulla kunnan johto ja hallinto arvioi tavoitteiden toteutumista, toimintaprosesseja ja riskejä. Sisäisen valvonnan tavoitteena on, että henkilöstö toimii tavoitteiden, ohjeiden ja päätösten mukaisesti ja johtavat viranhaltijat ja esimiehet varmistavat sisäisen tarkkailun ja tarkastuksen kautta toiminnan oikeellisuuden ja laadukkuuden.

Sisäisen valvonnan järjestämisestä vastaa kunnanhallitus. Kunnanjohtajan vastuulla on varmistaa, että sisäinen valvonta ja riskienhallinta toimii asianmukaisesti. Toimielimet ja johtavat viranhaltijat vastaavat toiminnan sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnasta kunnanhallituksen antamien ohjeiden mukaisesti.

Säännösten, määräysten ja päätösten noudattaminen

Säännöksiä, määräyksiä ja päätöksiä on noudatettu. Sisäisessä valvonnassa ei ole huomattu puutteita lakien ja päätösten sekä hyvän hallintotavan noudattamisessa. Kunnanhallitus on merkinnyt lautakuntien pöytäkirjat viranhaltijapäätöksineen tiedokseen vuoden aikana. Toimielinten tai viranhaltijoiden toimintaan ei ole tilikauden aikana kohdistunut kunnallisvalitusta, suurempia korvausvaatimuksia, syytteeeseen asettamista eikä muita oikeusseuraamuksia.

Tavoitteiden toteutuminen, varojen käytön valvonta, tuloksellisuuden arvioinnin pätevyys ja luotettavuus

Tavoitteiden toteutumisen, varojen käytön ja valvonnan sekä tuloksellisuuden arvioinnin pätevyys ja luotettavuus ovat riittävällä tasolla. Niiden seuranta käy ilmi toimintakertomuksesta ja talousarvion toteutumisvertailusta. Merkittäviä toimivallan ylityksiä rahavarojen käytössä ei ole tapahtunut. Menot on suoritettu ja tulot kannettu oikeamääräisinä ja ajallaan. Kunnanhallitus on saanut raportin talousarvion toteutumisesta kerran kuukaudessa ja valtuustolle on tuotettu ns. puolivuotisraportti (25.9.2023, § 36) tilinpäätöksen lisäksi.

Riskienhallinnan järjestäminen ja toimenpiteiden arviointi

Riskienhallinnan avulla varaudutaan kuntakonsernia uhkaaviin sisäisiin tai ulkoisiin riskitekijöihin ja päämääränä on kuntakonsernin omaisuuden ja tavoitteellisen toiminnan turvaaminen ja häiriöttömyys.

Keskeisin riski tulevana vuosina on kuntatalouden kestävyys muutosten keskellä. Leikatut verotulot ja valti-onosuudet yhdessä kuntiin jääviin tai tuleviin uusiin tehtäviin tekevät kunnan taloudesta vaikeasti ennustettavan. SavoGrow-kunnat (Suonenjoki, Rautalampi, Vesanto, Tervo, Keitele, Pielavesi) päättivät kesäkuussa 2023 tilata Eero Laesterältä (FCG) selvityksen kuntien talouden nykytilasta ja tulevasta kehitysnäkymästä noin 10 vuodeksi eteenpäin sekä siihen vaikuttavista keskeisistä taustatekijöistä. Selvityksen pohjalta pyydettiin arviointia esimerkiksi siitä, missä toiminnoissa kunnilla voisi olla yhteistyömahdollisuuksia. Selvitys valmistui lokakuussa 2023. Se esiteltiin kunnanjohtajille 1.11.2023 ja kuntien valtuustoille ja viranhaltijoille 8.11.2023. Selvitys ennustaa kunnan tuloksen painuvan alijäämäiseksi jo vuonna 2024 ja taseen muodostuvan alijäämäiseksi vuonna 2029. Alijäämän arvioidaan syventyvän seuraavina vuosina, mikäli kunta ei tee rakenteellisia muutoksia ja lisää yhteistyötä naapurikuntien kanssa. Selvityksen perusteella Vesannon kunnan taloustilanne on melko nopeasti heikkenevä. Punaisella merkityt kohdat ovat erityisen huomioitavia.

Vesanto	Trendi 2012-2022			377 < "verohäntä"							2030
	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029		
Asukasluku	1 941	1 894	1 856	1 822	1 789	1 757	1 727	1 698	1 671	1 645	
Veroprosentti	22,00	21,75	9,11	9,10	9,10	9,10	9,10	9,10	9,10	9,10	
Toimintakate 1000 e	-15 836	-17 596	-5 740	-5 874	-6 318	-6 558	-6 804	-6 994	-7 196	-7 405	
Toimintakatteen muutos 1000 e		-1 761	11 857	-135	-444	-240	-247	-190	-201	-210	
...muutos %:ia		11,1 %	-67,4 %	2,3 %	7,6 %	3,8 %	3,8 %	2,8 %	2,9 %	2,9 %	
Tuloverotulo 1000 e	5 556	5 191	2 692	2 498	2 581	2 623	2 663	2 704	2 748	2 794	
Kiinteistövero 1000 e	878	824	819	825	839	852	866	880	894	908	
Osuus yhteisöveron tuotosta 1000 e	973	923	519	437	467	477	491	506	521	537	
Verotulot yhteensä 1000 e	7 406	6 939	4 029	3 761	3 887	3 952	4 020	4 090	4 163	4 239	
Valtionosuudet 1000 e	10 576	11 266	2 688	2 540	2 815	2 823	2 760	2 772	2 727	2 759	
...muutos 1000 e		690	-8 578	-148	275	9	-63	12	-45	31	
...muutos %:ia		6,5 %	-76,1 %	-5,5 %	10,8 %	0,3 %	-2,2 %	0,4 %	-1,6 %	1,1 %	
Verorahoitus yhteensä 1000 e	17 982	18 205	6 717	6 301	6 701	6 775	6 780	6 861	6 890	6 998	
...muutos 1000 e		223	-11 487	-416	401	74	4	82	29	107	
...muutos %:ia		1,2 %	-63,1 %	-6,2 %	6,4 %	1,1 %	0,1 %	1,2 %	0,4 %	1,6 %	
Käyttökate 1000 e	2 146	608	977	427	383	217	-25	-133	-305	-408	
Rahoitustuotot ja -kulut 1000 e	134	245	154	209	206	202	194	182	169	153	
Vuosikate 1000 e	2 280	853	1 131	635	589	419	169	49	-137	-255	
Poistot 1000 e	725	818	795	774	765	766	769	776	782	787	
Satunnaiset tulot ja menot 1000 e	156,384	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Yli-/alijäämä 1000 e	1 711	35	336	-139	-175	-347	-601	-727	-918	-1 041	
Kumulatiivinen jäämä 1000 e	1 675	1 710	2 046	1 907	1 732	1 384	784	57	-861	-1 902	
Kumulatiivinen jäämä eur/as	863	903	1 102	1 047	968	788	454	34	-515	-1 156	
Nettoinvestoinnit 1000 e	2 029	123	617	563	805	835	918	903	888	874	
Lainakanta 1000 eur	8 082	7 375	6 840	6 746	6 942	7 317	7 991	8 810	9 798	10 887	
Lainakanta eur/as	4 164	3 894	3 685	3 703	3 880	4 165	4 627	5 189	5 864	6 618	

Kuvio 12. Vesannon kunnan taloustilanteen kehitys 2021–2030.(SavoGrow-kuntien talouden tila ja tulevaisuus, 1.11.2023 E. Laesterä)

TE-palvelu-uudistus siirtää työllisyyspalvelut valtiolta kuntien muodostamille yhteisalueille. Uudistus tulee voimaan 1.1.2025. Yhteisalue muodostetaan vähintään 20.000 työllisen pohjalta. Alueet ovat laajoja ja riskinä on, että mikään ei työttömän näkökulmasta todellisuudessa muutu suhteessa nykyiseen käytäntöön. Kunnan näkökulmasta tilanne muuttuu. Kunnat veloitetaan uusiin tehtäviin, joilla on vaikutusta kunnan talouteen. Valtio on luvannut tulla vastaan valtionosuuksilla ja erilaisilla kompensatioilla. Vesannon kunta kuuluu Kuopion työllisyysalueeseen.

Kotouttamisen veloitteet kunnille laajenevat. Kotouttamista ei ole sisällytetty työllisyysaluevalmisteluun ja työ jää täysin kuntien tehtäväksi. Kunta saa korvausta ELY-keskukselta jokaisesta kotoutettavasta. Korvauksen edellytys on, että kunta hoitaa lakisääteisen ohjausveloitteensa.

Työturvallisuustoimenpiteitä on tehty puutteiden ilmetessä, ja työturvallisuusriskien hallintaa jatketaan. Työhyvinvointiin ja työilmapiiriin kiinnitetään huomiota mm. johtoryhmässä, esimiestiimissä, yhteistyötoimikunnassa ja työsuojelujaostossa. Henkilöstön osaamiseen ja saatavuuteen voidaan vastata mm. oppisopimuskoulutuksella.

Vakuutustoiminnan kautta on varauduttu mm. henkilö-, omaisuus- ja toimintavahinkoihin. Kunnalla on henkilöstön lakisääteiset vakuutukset, oppilasvakuutukset ja kuntalaisten vapaaehtoinen tapaturmavakuutus, jossa kaiken ikäiset kuntalaiset ovat vakuutettuina kunnan järjestämissä ja valvomissa toiminnoissa ja tilaisuuksissa. Toimintaan liittyvinä vakuutuksina kunnalla on voimassa julkisyhteisöjen vastuuvakuutus ja erillinen hallinnon vastuuvakuutus. Kunnan omistamat kiinteistöt ja määritellyt irtaimistot on vakuutettu pääosin täysturva-tyyppisellä omaisuusriskivakuutuksella täyteen arvoonsa. Vakuutusriskien ehkäisemiseksi vakuutukset tarkistetaan ja saatetaan ajan tasalle vuosittain.

Rakennuskantaan liittyy riski koskien mm. hyvinvointialueiden vuokrasopimuksia. Sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen uudistuksen myötä kuntien järjestämän perusterveydenhuollon, erikoissairaanhoidon, sosiaalitoimen ja pelastustoimen käytössä olevat toimitilat siirtyivät vuokrasopimuksella Pohjois-Savon hyvinvointialueen hallintaan 3 + 1 vuoden siirtymäajaksi 1.1.2023 alkaen. Kaikissa sote-rakennusten ja toimitilojen vuokra- tai muuta käyttöoikeutta koskevissa kunnilta siirtyvissä sopimuksissa, jotka on tehty rajoituslain voimaantulon 30.6.2016 jälkeen, on hyvinvointialueella oltava oikeus irtisanoa sopimus vuoden 2024 tai

2025 aikana. Tällöin sopimus päättyy 12 kuukauden kuluttua ilman korvausvelvollisuutta. Vuonna 2023 hyvinvointialue maksoi vuokratuloja noin 500 000 €.

Kunnan hyvinvointialueelle vuokrattuja kiinteistöjä koskee myös yhtiöittämisvelvoite, jonka myötä vuokratulot siirtyvät perustettavalle yhtiölle. Tämänkin jälkeen kunnalle voi tulla menoja omaisuuden purkamisen vuoksi. Kunnan rakennusten tasearvot ovat yhteensä 9,65 Meur (kiinteät rakenteet ja laitteet 1,22 Meur). Voimassa oleva poistosuunnitelma on hyväksytty valtuustossa 10.12.2012 (§ 46).

Työtuomioistuin antoi 3.3.2023 neljä välituomiota koskien Pohjois-Savon pelastuslaitoksen varallaolokorvauksia vuosilta 2013–2020. Kuntaan, 16.3.2023 saapuneen alustavan laskelman mukaan, Vesannon kunnan osuus varallaolokorvauksesta olisi noin 92 000 €. Tämän vuoksi vuoden 2022 tilinpäätökseen kirjattiin pakollisena varauksena 50 000 €. Uutta tietoa asiaan saatiin 19.1. 2024. Kuopion kaupungin lähettämän laskelman mukaan varallaolokorvauksen kokonaismääräksi arvioitiin noin 24.9 M€. Tästä summasta Vesannon kunnan osuus on 323 700 €. Vuoden 2023 tilinpäätökseen on pakollisiin varauksiin kirjattu 323.700 €.

Vesannon kunta myönsi (Kvalt 28.6.2022, § 22) Vesannon Vuokratalot Oy:lle pääomalainan kymmenen vuoden laina-ajalla. Lainan takaisinmaksu tapahtuu tasaerin neljän kuukauden välein 1.1.2023 alkaen. Palveluyhtiö Viisarit Oy:n taloudellisen tilanteen korjautuminen vaatii yhtiöltä toiminnan tuloksellisuuden ja tehokkuuden lisäämistä ja omistajakunnilta yhteistä tahtoa. Omistajakuntien yhteinen tahtotila ei ole selkeä.

Muiden taloudellisten riskien osalta rahoitukseen ja investointeihin liittyvät riskit ovat olleet hallinnassa. Uusien säännösten mukaisesti toteutettu poistolaskenta lisää talouden tasapainottamisen haastetta yhdessä vähentyneiden verotulojen ja valtionosuuksien kanssa.

Kunnan valmiussuunnitelmat on päivitetty vuonna 2020 ja 2021. Valmiussuunnitelman yleisosio on vuodelta 2015. Valmiussuunnitelman päivittämiseen kunta on pyytänyt Pelastusopistolta konsultaatiota.

Palvelutuotannon riskien tunnistamista ja priorisointia jatketaan ja riskiraportointia kehitetään. Palvelualueittain toimintaan liittyviä henkilöstöriskejä on tunnistettu riskienhallinnan työkalujen, mm. Riski Arvi -ohjelman avulla. Erityisesti kunnan hallintotoimiston resurssien vähäisyys aiheuttaa selkeän riskin. Kunnanhallitus päätti 18.9.2023 (144§) käynnistää palkka- ja taloushallinnon ulkoistuksen kilpailutuksen. Palkka- ja taloushallinnon toiminnan turvaamiseksi kunta osti Pohjois-Savon Monetra Oy:n osakkeita 10 kpl (kunnanjohtajan viranhaltijapäätös, 15.12.23, § 182).

Kunnanhallitus on valinnut keskuudestaan kaksi jäsentä suorittamaan vähintään kerran vuodessa rahavarojen, arvopapereiden ja vakuuksien tarkastuksen. Vuoden 2023 tarkastus suoritettiin 19.12.2023.

Omaisuuden hankinnan, luovutuksen ja hoidon valvonta sekä sopimustoiminta

Omaisuuden hankinnassa on noudatettu kunnanvaltuuston 22.6.2023 vahvistamaa hankintastrategiaa. Uuden yhtenäiskoulun valmistumisen jälkeen, on entisen alakoulun (Lemmikki) käyttötarkoitus muuttunut ja kunnanhallitus hyväksyi 18.12.23 määrärahamuutoksena rakennuksen kirjauksen kuluksi vuoden 2023 tulolaskelmaan. Tilikauden päättyessä Lemmikin tasearvo oli 149 352,96 €.

Kunnanhallitus päätti 12.9.2022 (§ 248), että Vesannon kunta myy As. Oy. Viherpossun asunnot B 9 ja B 12 ilman pohjahintaa. Asunnoista toinen (B 12) myytiin kunnanhallituksen päätöksellä 09.10.2023 (§ 157). Kaupahinta oli 2.100 €. Huoneiston tasearvo oli 7 451.40 €.

Palvelualueet ovat vastanneet itsenäisesti oman palvelualueensa sopimusten hallinnoinnista eikä negatiivisia seuraamuksia ole raportoitu.

Arvio sisäisen tarkastuksen järjestämisestä

Sisäisen tarkastuksen järjestämisestä on omalta osaltaan vastannut kukin toimielin hallintosäännön ja voimassa olleiden ohjeiden mukaisesti, erillistä sisäisen tarkastuksen toimijaa ei kunnassa ole. Kunnanvaltuusto hyväksyi 11.12.23 (§ 56) päivitetyn Vesannon kunnan sisäisen valvonnan ja talouden hoidon ohjeen.

Kunnan tytäryhteisöjen toiminta ja konserniohje

Kuntalain § 47 mukaan omistajaohjauksella on huolehdittava siitä, että kunnan tytäryhteisön toiminnassa otetaan huomioon kuntakonsernin kokonaisuus. Kunnan tytäryhteisön hallituksen kokoonpanossa on otettava huomioon yhteisön toimialan edellyttämä riittävä talouden ja liiketoiminnan asiantuntemus.

Konserniohjetta sovelletaan kunnan tytäryhteisöjen sekä soveltuvin osin osakkuusyhteisöjen omistajaohjaukseen. Konserniohjeessa annetaan tarpeelliset määräykset ainakin:

- 1) kuntakonsernin talouden ja investointien suunnittelusta ja ohjauksesta;
- 2) konsernivalvonnan ja raportoinnin sekä riskienhallinnan järjestämisestä;
- 3) tiedottamisesta ja kunnan luottamushenkilöiden tietojensaantioikeuden turvaamisesta;
- 4) velvollisuudesta hankkia kunnan kanta asiaan ennen päätöksentekoa;
- 5) konsernin sisäisistä palveluista;
- 6) kunnan tytäryhteisöjen hallitusten kokoonpanosta ja nimittämisestä;
- 7) kunnan tytäryhteisöjen hyvästä hallinto ja johtamistavasta.

Vesannon kunnassa konsernivalvonta on toteutettu voimassa olevan hallintosäännön sekä kunnanvaltuuston 7.12.2020 (§ 65) määrittelemien konserniohjeiden mukaisesti. Kunnan konserniohjeella luodaan puitteet ensisijaisesti kuntakonserniin kuuluvien yhteisöjen omistajaohjaukselle kunnan tavoitteiden mukaisesti. Ohjetta noudatetaan soveltuvin osin myös osakkuusyhteisöjen ja kuntayhtymien omistajaohjauksessa. Konserniohjeella pyritään yhteisöjen ohjauksen yhtenäistämiseen, toiminnan läpinäkyvyyden lisäämiseen, kunnan yhteisöstä saaman tiedon laadun parantamiseen ja tiedonkulun tehostamiseen. Kuntayhtymissä ja kunnan osakkuusyhteisöissä kunnan edustajien tulee pyrkiä siihen, että kunnan konserniohjeen periaatteita noudatetaan myös näissä yhteisöissä. Konserniohjeen hyväksyy kunnanvaltuusto.

Konserniohje käsitellään ja hyväksytään kunnan määräysvallassa olevien tytäryhteisöjen yhtiökokouksessa ja hallituksessa sekä muiden osakkuusyhteisöjen vastaavissa toimielimissä.

Omistajaohjaus

Omistajaohjaus tarkoittaa toimenpiteitä, joilla kunta omistajana tai jäsenenä myötävaikuttaa yhtiön ja muun yhteisön hallintoon ja toimintaan. Toimenpiteet voivat liittyä ainakin perustamissopimuksiin, yhtiöjärjestysmääräyksiin, muihin sopimuksiin, henkilövalintoihin, ohjeiden antamiseen kuntaa eri yhteisöissä edustaville henkilöille sekä muuhun kunnan määräysvallan käyttöön. (Kuntalaki, § 46)

Käyttäessään omistajaohjausta kunta ottaa huomioon kutakin yhteisöä koskevaan lainsäädäntöön sisältyvän yhteisön omistajien yhdenvertaisen kohtelun periaatteet. Omistajaohjausta ei saa käyttää siten, että yhteisön päätös tai toimenpide on omiaan tuottamaan yhteisön toiselle omistajalle tai muulle epäoikeutettua etua yhteisön tai yhteisön toisen omistajan kustannuksella (yhdenvertaisuusperiaate).

Kunnanvaltuusto

- määrittelee kunnan tavoitteet ja sen mukaiset kunnan omistajapolitiikan linjaukset
- päättää kuntakonserniin kuuluvien yhteisöjen toiminnallisista ja taloudellisista tavoitteista
- hyväksyy konserniohjeet

Kunnanhallitus

- nimeää edustajat tytär- ja osakkuusyhteisöjen yhtiökokouksiin tai vastaaviin kokouksiin
- antaa ohjeet yhtiökokouksessa tai vastaavissa elimissä kuntaa edustaville henkilöille kunnan kannan ottamisesta käsiteltäviin asioihin, jollei ohjeiden antamista ole johtosäännöllä annettu kunnan muulle viranomaiselle
- seuraa kuntakonserniin kuuluvien yhteisöjen toimintaa ja tekee tarvittaessa toimenpide-ehdotuksia havaitsemistaan epäkohdista
- vastaa tytäryhteisöjen valvonnan järjestämisestä
- antaa valtuustolle selvityksen tytäryhteisöjen toiminnasta ja taloudesta kunnan tilinpäätöksen yhteydessä

Konsernijohtoon muodostavat kunnanhallitus ja kunnanjohtaja (Konserniohje 2020, s. 5).

Voimassa olevan hallintosäännön (26.06.2023, §19) mukaan kunnanhallitus

- vastaa omistajapolitiikan, omistajaohjauksen periaatteiden ja konserniohjeen kehittamisestä ja valmistelusta valtuustolle,
- vastaa omistajaohjauksen toteuttamisesta ja organisoi konsernijohtamisen ja konserni- valvonnan,
- määrää kunnanjohtajan tytäryhteisö- ja osakkuusyhteisökohtaisen työnjaon,
- seuraa ja arvioi yhtiöiden tavoitteiden toteutumista ja taloudellisen aseman kehittymistä osana kunnan talouden seurantaa,
- antaa tarvittaessa kunnan ennakkokannan konserniohjeen edellyttämistä asioista,
- antaa valtuustolle raportin yhtiöiden tavoitteiden toteutumisesta ja taloudellisen aseman kehittymisestä sekä arvion tulevasta kehityksestä ja riskeistä osana tilinpäätöstä,
- arvioi vuosittain omistajaohjauksen tuloksellisuutta kuntakonsernin kokonaisedun toteutumisen, riskienhallinnan ja menettelytapojen kannalta,
- nimeää kunnan ehdokkaat tytäryhteisöjen hallituksiin sekä
- nimeää yhtiökokousedustajat ja antaa heille omistajaohjauksen edellyttämät toimintaohjeet.

Kunnanjohtajan tehtävänä on toimia konsernin johtajana ja aktiivisella omistajaohjauksella myötävaikuttaa ohjattavakseen määrättyjen yhtiöiden hallintoon ja toimintaan.

Vesannon kuntakonsernissa on riskien ajallisessa ja rahamääräisessä ennakoinnissa ollut haasteita. Kunnanvaltuusto hyväksyi 19.12.2022 (§73) Palveluyhtiö Viisarit Oy:n pääomitus- ja osakepääomasijoituksen, (yhteensä 140.000,35 €), joka maksettiin keväällä 2023. Valtuustolle esiteltiin 25.9.2023. osavuositarkastus ajalta 1.1.-30.6.2023.

Vesannon Vuokratalot Oy on toimittanut kunnanhallituksen ja kunnanjohtajan tietoon raportin talousarvion toteutumisesta ja yhtiön taloudellisesta tilanteesta kaksi kertaa vuodessa. Valtuustolle esiteltiin 25.9.2023 osavuositarkastus ajalta 1.1.-30.6.2023. Kunnan edustaja on ollut mukana asunto- ja kiinteistöyhtiöiden vuosikokouksissa. Vesannon Vuokratalot Oy on pyytänyt kunnalta lainaa ja lainan takuita useita kertoja kahden viimeisen vuoden aikana ja nämä on myönnetty.

7. TALOUSARVION TOTEUTUMINEN

7.1. Toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutuminen

Kunnan toiminnassa ja taloushoidossa on noudatettava talousarviota (KuntaL 110 §). Toteutumisvertailussa seurattavia asioita ovat toiminnallisten tavoitteiden, määrärahojen ja tuloarvioiden toteutuminen. Toteutumisvertailusta on lisäksi käytävä ilmi, onko menot tulojen lisäksi, muutoin rahoitettu talousarviossa määrättyllä tavalla (KuntaL 110 §). Muulla rahoituksella tarkoitetaan tällöin rahavarojen käyttöä ja muita maksumiuden muutoseriä rahoituslaskelmassa.

Talousarviossa on käyttötalous- ja tuloslaskelmaosa sekä investointi- ja rahoitusosa (KuntaL 110 §). Toteutumisvertailussa noudatetaan vastaavaa rakennetta. Toteutumisvertailu laaditaan sillä tarkkuudella, jolla valtuusto on hyväksynyt tavoitteen, määrärahan tai tuloarvion yksittäiselle tehtävälle, hankkeelle tai muulle meno- tai tuloerälle.

Toteutumisvertailun laadinnasta vastaa kunnanhallitus sekä tilivelvolliset toimielimet ja viran- tai toimenhaltijat. Selvitys tavoitteiden toteutumisesta kunnassa annetaan toimintakertomuksen toteutumisvertailuosassa (KuntaL 115 §). Tarkastuslautakunnan tehtävänä on arvioida valtuuston asettamien tavoitteiden toteutumista. Arvioinnissa keskeinen tietolähde on toimintakertomuksen toteutumisvertailu.

Tavoitteen merkitystä ja noudattamista korostetaan kuntalain eri säännöksissä: valtuusto ylimpänä toimielimenä päättää kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden keskeisistä tavoitteista, määrärahan ja tuloarvion on liityttävä tavoitteeseen ja kunnanhallituksen on annettava toimintakertomuksessa selvitys tavoitteen toteutumisesta.

Kaikkia talousarvion tavoitteita koskee noudattamisvelvoite ja raportointivelvoite. Toteutumisvertailusta tulee käydä ilmi määrärahat ja tuloarviot, toteutuneet menot ja tulot sekä niiden erotus. Alkuperäinen talousarvio ja siihen tehtyt hyväksytyt muutokset esitetään erikseen. Poikkeamana esitetään muutetun talousarvion ja toteutuman erotus ja tehdään selkoa merkittävien poikkeamien syistä.

Muutokset talousarvioon tehdään talousarviovuoden aikana välittömästi, kun muutostarve on tiedossa. Tilinpäätöksessä talousarviomuutoksia ei tule enää tehdä, vaan valtuuston tulee ottaa poikkeamiin kantaa tilinpäätöksen hyväksymisen yhteydessä.

7.2. Käyttötaloulosan toteutuminen

Vaalit

Tilivelvolliset: kunnanjohtaja, keskusvaalilautakunnan jäsenet

Kunnan keskusvaalilautakunta huolehtii vaalien yleisjärjestelyistä kunnassa ja tuottaa äänestyspalvelut voimassa olevien säädösten mukaisesti, valvoo vaalien järjestämistä ja äänestystilaisuuksien toimivuutta. Kuntavaaleissa keskusvaalilautakunta huolehtii lisäksi ehdokasasettelusta ja tuloksen laskennasta.

Kunnat vastaavat keskusvaalilautakunnan menoista sekä ennakkoäänestämisen ja vaalipäivän äänestämisen järjestämisestä aiheutuvista kustannuksista. Oikeusministeriö suorittaa kunnalle eduskuntavaaleissa, presidentinvaalissa ja europarlamenttivaaleissa kertakorvauksena ministeriön vahvistaman euromäärän kutakin kunnassa asuvaa äänioikeutettua kohden. Presidentinvaalissa korvaus suoritetaan kaksinkertaisena, jos vaalissa toimitetaan toinen kierros.

2.4.2023 toimitettiin eduskuntavaalit.

VALTUUSTOA SITOVA TAVOITE JA SEN MITTAAMINEN

TAVOITE	VASTUUTAHO JA MITTARI	TOTEUMA
Vaalit järjestetään lain ja asetusten mukaan huomioimalla myös terveysviranomaisten ohjeistukset.	Vastuutaho: Keskusvaalilautakunta, viranhaltijat	Eduskuntavaalit järjestettiin lain ja asetusten mukaan.

KUNNANHALLITUSTA SITOVAT TAVOITTEET JA NIIDEN MITTAAMINEN

TAVOITE	VASTUUTAHO JA MITTARI	TOTEUMA
Vaalien äänestysaktiivisuuden parantaminen tiedottamalla.	Vastuutaho: Keskusvaalilautakunta Äänestys-%, äänestäjät	66,8 % äänioikeutetuista kuntalaisista kävi äänestämässä. Äänestysprosentti ei ole noussut viime vuosina, vaikka vaaleista on tiedotettu sosiaalisessa mediassa. Vanhempi väestö äänestää, nuorempien aktivointi haasteellista.

Tilivelvolliset: kunnanjohtaja, keskusvaalilautakunnan jäsenet

TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT, €

Vaalit	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Toimintatulot	3.600		3.600	4.005,60	-405,60
Toimintamenot	- 5.920		-5.920	- 7.456,74	1.536,74
Toimintakate	-2.320		-2.320	-3.451,14	-1.131,14
Poistot ja arvonalentumiset					
Laskennalliset erät					

Tilintarkastus

Tilivelvolliset: tarkastuslautakunnan jäsenet

Valtuusto asettaa kuntalain mukaisesti tarkastuslautakunnan hallinnon ja talouden tarkastuksen sekä arvioinnin järjestämistä varten. Tarkastuslautakunta laatii arviointisuunnitelman ja antaa valtuustolle kultakin vuodelta arviointikertomuksen, jossa esitetään arvioinnin tulokset.

Kuntalain 121 §:n mukaan tarkastuslautakunnan tehtäviä ovat:

1. valmistella valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat
2. arvioida, ovatko valtuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla
3. arvioida talouden tasapainotuksen toteutumista tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävyyttä, jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää
4. huolehtia kunnan ja sen tytäryhteisöjen tarkastuksen yhteensovittamisesta
5. valvoa 84 §:ssä säädetyn sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamista ja saattaa ilmoitukset valtuustolle tiedoksi
6. valmistella kunnanhallitukselle esitys tehtäviään koskeviksi hallintosäännön määräyksiksi sekä arvioinnin ja tarkastuksen talousarvioksi

Terveyden ja hyvinvoinnin laitos nostaa esiin seuraavia asioita:

Tarkastuslautakunnan tehtävänä on kuntalain 121 §:n mukaan muun muassa arvioida, ovatko valtuuston asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet toteutuneet kunnassa. Tällä oikeutuksella tarkastuslautakunta voi ottaa aktiivisesti kantaa myös hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tilaan ja kunnan asettamien tavoitteiden toteutumiseen kunnassa.

Käytännössä tarkastuslautakuntien arviointikertomuksissa hallinnon ja taloustavoitteiden arvioinnin lisäksi tunnistetaan usein myös hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseen tähtäviä toimia ja arvioidaan terveyden edistämisen tavoitteita. Vaihtelu eri kuntien välillä on kuitenkin suurta.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen osa-alueita arviointikertomuksissa ovat esimerkiksi hyvinvointi- ja terveyserojen kaventaminen, ennaltaehkäisevät palvelut ja varhainen tuki, hyvinvointia ja terveyttä

edistävä ympäristö ja palvelut, hyvinvointijohtamisen kehittäminen, työhyvinvointikuntaorganisaatiossa, liikunnan ja osallisuuden edistäminen.

Varsinaisesta hallinnon ja talouden tarkastamisesta vastaa JHTT-tarkastusyhteisö (Itä-Suomen Tilintarkastus Oy). Vastuunalaista tilintarkastajana toimii Timo Nuutinen. Tarkastuslautakunta kokoontui 7 kertaa. Tilintarkastajan tehtäviin kuuluvat myös tarkastuslautakunnan tukipalvelut.

TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT, €

Tilintarkastus	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Toimintatulot					
Toimintamenot	-14.470		-14.470	-37.583,24	23.113,24
Toimintakate	-14.470		-14.470	-37.583,24	23.113,24
Poistot ja arvonalentumiset					
Laskennalliset erät	-1.020			-1.020	

KUNNANHALLITUS

Tilivelvolliset: kunnanjohtaja, kunnanhallituksen jäsenet

Vesannon kunnanhallitus vastaa kunnan yleishallinnosta, hyvinvoinnin ja terveyden edistämisestä, työllisyyspalveluista, elinkeinotoimesta ja maaseutuhallinnosta.

Yleishallinto

Palvelukuvaus

Yleishallinto sisältää kunnanvaltuuston ja kunnanhallituksen toiminnan, kunnan yleisjohton, keskitetyt toimisto- ja talouspalvelut, henkilöstöhallinnon, verotuksen, joukkoliikenteen, kiinteistötoimen, yhdyskuntatekniset palvelut, maa- ja metsätilojen hoidon ja pesulan.

Kunta hankkii palveluyhtiö Viisarilta ostopalveluna kiinteistötoimen, kaavoituksen, isännöinnin, kuntateknikan ja liikuntapaikkojen ylläpitopalvelut erillisen vuosittain laadittavan palvelusopimuksen mukaisesti. Myös kunnan vesihuoltolaitoksen toiminnasta vastaa Viisarit Oy.

Elinkeinopalvelut tuottavat Kehitysyhtiö SavoGrow Oy, jonka toimintastrategiana on tuottaa yritysneuvonta lähipalveluna sekä toimialakohtaisia yritysten kehittämispalveluja ja elinvoima- ja aluekehityspalveluita koko toiminta-alueellaan.

Hallintotoimisto vastaa kunnan tukipalveluista. Tavoitteena on hyvinvoiva ja ammatillisesti osaava henkilöstö, joka tuottaa kunnan tukipalvelut pitkällä tähtäimellä suunnitelmallisesti, taloudellisesti ja muutokset ennakkoiden. Hallintotoimistossa työskentelevät uuden palvelumallin mukaisesti kunnanjohtaja, talous- ja hallintojohtaja, asumis- ja ympäristöjohtaja/rakennustarkastaja, vapaa-aika- ja hyvinvointipäällikkö, palkkasihteeri, taloushallintosihteeri, kirjanpitäjä ja toimistosihteeri.

Johtoryhmän vakituisina jäseninä toimivat kunnanjohtaja, talous- ja hallintojohtaja, hallinnollinen rehtori-koulutusjohtaja, asumis- ja ympäristöjohtaja/rakennustarkastaja, vapaa-aika- ja hyvinvointipäällikkö ja elinkeinoasiantuntija. Laajennettuun johtoryhmään kuuluu lisäksi valtuuston ja hallituksen puheenjohtajisto.

Hallintosäännön mukaan kunnanjohtaja kokoaa johtoryhmän. Tavoitteena on muuttaa johtoryhmä kehitysyhtymäksi, jotta saadaan suunnattua toimintaa usean vuoden päähän ja parannettua ennakkointia.

Kunnan tietohallintopalveluiden perusinfra ostetaan Istekiltä ja varsinaiset palvelut Savon ICT:ltä. Kunnan vastinparina Savon ICT:lle toimii talous- ja hallintojohtaja. Asianhallintajärjestelmänä on Canonin Therefore-järjestelmä. Käytössä on kokoushallinta ja sähköinen allekirjoitus.

Hankinnat hoidetaan uuden hankintastrategian ja -ohjeen (Kvalt. 26.6.2023 § 23) mukaisesti. Sansian osakkuus mahdollistaa hankinta- ja sopimushallinnan palvelut, hankintakoulutukset sekä kanavat sähköiseen tilaamiseen.

Henkilöstöhallinto sisältää työterveyshuollon ja yhteistyötoimikunnan kustannuspaikat. Kunnan työterveyspalvelut tuottaa Pihlajalinna. Kunnan työterveyshuollon sopimus sisältää vain lakisääteiset tarkastukset eli on ns. minimisopimus. Työterveyshuollon määräraha perustuu edellisen vuoden käyttöön.

Yhteistyötoimikunnan talousarvioon on sisällytetty kaikkien luottamus- ja työsuojelutehtävissä toimivien koulutus-, matka- ja palkkakulut. Yhteistyötoimikunnan kustannuksiin on varattu määräraha myös henkilöstön työhyvinvointiin liittyviin tapahtumiin sekä työntekijöiden Epassille.

Kunnanhallituksen käytettäväksi tarkoitettuun määrärahaan annetaan käyttöoikeus myös kunnanjohtajalle. Kunnanhallituksen toimintayksikölle kuuluvat Pohjois-Savon Liiton ja Suomen Kuntaliiton yhteistoimintaosuudet.

Hallintokunnat voivat omilla talousarviomäärärahallaan tarvittaessa palkata henkilöitä palkkatuella. Lisäksi hallintokunnat voivat ottaa työmarkkinatuen harjoittelijoita. Myös nuoret kesätyöntekijät hallintokunnat palkkaavat tarpeensa mukaan omilla talousarviomäärärahoillaan yhteisesti sovittujen periaatteiden mukaisesti. Keskushallinnossa oli vuoden 2023 alussa yksi palkkatuella työllistetty. Palkkatuki päättyi keväällä.

Kunnan maksuosuus tuotettavista kuljetuspalveluista on kasvanut, kun valtio (ELY) keskittyy ainoastaan kuntakeskusten välisen liikenteen tukemiseen. Kaikille kyläkunnille järjestetään asiointikuljetus vähintään kerran viikossa. Kuljetuspalvelut on kilpailutettu vuonna 2020 ja sopimukset sitovat kuntaa kolme sopimusvuotta sekä erikseen sovittavat optiovuodet.

Pesula siirtyi perusturvalautakunnalta kunnanhallitukselle. Pesulan tuotot tilikaudella 2023 olivat 39.445,46 euroa (219,1 %) ja kulut 46.451,67 euroa (127,5 %).

VALTUUSTOA SITOVA TAVOITE JA SEN MITTAAMINEN

TAVOITE	VASTUUTAHO JA MITTARI	TOTEUMA
Tukipalvelut tuottavat laadukkaat ja ajantasaiset talous-, palkka-, henkilöstö-, ICT-, arkisto- ja asiakirjahallintopalvelut.	Vastuutaho: Kunnanhallitus, viranhaltijat, työntekijät.	Tukipalveluissa sekä talous- että palkkahallinto ovat erittäin haavoittuvia. Toiminnot ovat pitkälti yhden työntekijän varassa. Syksyllä 2023 käynnistyi taloushallinnon vaihtoehtojen selvitys. ICT-palveluiden toimivuus on lisääntynyt Savon ICT:lle siirtymisen myötä. Yhtiö vastaa nopeammin työntekijän tarpeisiin. Arkistonhoito on tapahtunut päivä silloin, toinen tällöin. Muu hallinto vie ajan arkistoinnilta. TE-palvelu-uudistuksen työryhmä eteni vauhdikkaasti ja

Työllisyyden palvelurakenteen muodostaminen. Yhteistyö lähikuntien TE-uudistusprosessissa.		yhteistoimintasopimus ja palveluiden järjestämissopimus ovat hyväksytyt. TE24 uudistuksen valmistelun osalta Kuopion työllisyysalueen ohjausryhmätyöskentelyyn on osallistunut kunnanjohtaja ja satunnaisesti elinkeinoasiantuntija. Vuoden lopussa on ollut tiedossa, että työllisyyspalvelu-uudistuksen yhteydessä työvoimapalveluja tullaan osittain palauttamaan paikallisesti toteutettavaksi.
--	--	---

KUNNANHALLITUSTA SITOVAT TAVOITTEET JA NIIDEN MITTAAMINEN

TAVOITE	VASTUUTAHO JA MITTARI	TOTEUMA
Talousarvio ja tilinpäätös valmistuvat lakisääteiseen aikaan. Työsuoritteet tehdään työajan puitteissa. ICT-palveluiden siirtymä hoituu saumattomasti. Arkiston seulominen käynnistetään ja sähköistämistä jatketaan. Vesannon kunnalla on vuoden 2023 lopussa sähköinen asiakirjahallinta.	Valtuusto käsittelee talousarvion joulukuun loppuun mennessä ja tilinpäätöksen kesäkuun loppuun mennessä. Työajanseurantajärjestelmän käyttö, ylityötuntien aktiivinen seuranta. Kunnalla on ICT-vastinpari. ICT-tuki saadaan viivytyksettä. Puolet arkistosta on seulottu vuoden 2023 loppuun mennessä. Tiedonohjaussuunnitelma on valmis vuoden 2023 aikana. Tämä mahdollistaa sähköisen arkistoinnin. Sähköinen asiakirjahallinta otetaan käyttöön vuoden 2023 aikana. Tämä edellyttää tiedonohjaussuunnitelman valmista tiedonohjaussuunnitelmaa. Vastuutahot: Kunnanhallitus, viranhaltijat, yhteistyökumppanina Canon Oy Vastuutahot: Kunnanhallitus, viranhaltijat.	Tilinpäätös hyväksyttiin kesäkuun aikana. Osa liitetiedoista saatiin myöhässä ja tämä aiheutti aikatauluhaasteita. Työajanseuranta otettiin käyttöön 2023 alussa. Työntekijät ovat pitäneet sovituksi pois ylitöitä ja kertyneitä lomia. Siirtymä hoitui ilman suurempia ongelmia. Tuki on saatu viivytyksettä. Arkistoa ei ole pystytty seulomaan sovituksi ajanpuutteen vuoksi. TOS-raakile on tehty. Sähköisen arkistoinnin Säilön käyttöönotto on viivästynyt. Syksyllä 2023 Canon järjestää Säilöstä kolme koulutusta. Sähköinen asiakirjahallinta ei ole edennyt. Yhteistyö Konneveden kanssa loppui. Palveluissa syntyy tulosta, joka näkyy kuntalaisille hyvänä palveluna. Tukipalveluiden tehokkuutta on lisättävä. Osallisuuden mahdollisuuksia on lisätty kyläiltojen, kuntalaisfoorumin sekä kuntakorjaamon kautta.

Kuntalaisten hyvinvoinnin ja osallisuuden lisääntyminen. Hyvinvointitavoitteiden jalkautuminen käytäntöön. Hallintokunnat lävistävän hyte-työn kehittäminen. Järjestö- ja vapaaehtoistoiminnan tukeminen osana hyvinvointityötä. Hyte-tiedon jakaminen kuntalaisille Kunta rakentaa aktiivista vuoropuhelua hyvinvointialueen kanssa hyvinvoinnin ja terveyden sekä työllisyyden edistämässä. Kunta tekee aktiivista yhteistyötä lähialueen oppilaitosten kanssa työnhakijoiden osaaamisen edistämiseksi. Kunta mahdollistaa yritysten toimintaedellytysten kehittämistä.	TEA-viisari, Sotkanet, HYTE-kerroin, hyvinvointikysely, kuntalaispalaute, koululaiskysely Vastuutaho: Kunnanhallitus, viranhaltijat sekä hanketyöntekijät. Mittarit: Kyselyt, haastattelut, havainnointi, asiakasmäärät Yritysneuvonnan tarjoaminen lähipalveluna Mittari: asiakastytyväisyys Yritystuet Mittari: myönnettyjen tukien määrä Paikalliset hankinnat ja hankintojen ohjaaminen Mittari: kunnan omat pienhankinnat -> toteuma	Hyvinvointitavoitteet ovat jalkautuneet käytäntöön osittain. Hyte työ on lisääntynyt läpi hallintokuntien. Kehittämistyötä ja tavoitteiden asettamista ja mittaamista tulee vielä kehittää Järjestöfoorumitoiminta on aloitettu. Järjestöt pääsivät vaikuttamaan järjestöavustus- malliin. Järjestöfoorumeja pidettiin yhteensä 4 kpl. Hyte-tietoa välitetään Vesannon hyte- facebook- kanavan kautta sekä erilaisissa tilaisuuksissa. Aktiivinen vuoropuhelu ei ole onnistunut toivotulla tavalla. Kunnalla ei ole ollut vastinparia/keskustelukumppania HVA:lla. Keväällä käynnistyi Kestävää hyvinvointia Pohjois-Savoon –hanke, jota toteutettu tiiviissä yhteistyössä hanketyöntekijöiden kanssa. Arjen ilo- ja tuki- hanke on aloittanut toimintansa ja yhteistyö kunnan kanssa oli aktiivista. SavoGrow on ollut alueen yritysten kanssa yhteistyössä mukana neuvottelemassa alueella toteuttavia ammattipätevyyskoulutuksia. Vuonna 2023 ei alkanut uusia koulutuksia. Yrityksissä järjestettäviä rekrykoulutuksia on myös suunniteltu yhteistyössä, mutta Vesannolla ei tietääksemme ole ao.koulutuksia meneillään. Vesannon kunta toteutti yrittäjille kunnan yritystukiin liittyvän kyselyn ja samalla saatiin palautetta kunnan elinkeinotyöstä. Kyselyyn vastasi 25 yrittäjää, palaute oli pääosin kehittävää ja myönteistä. Kunnan yritystukia maksettiin 10171.39 €. Pienhankintojen osalta ei ole olemassa koontitietoja.
---	---	---

	Etä/joustotyömahdollisuudet Mittari: tilat ovat olemassa ja niitä markkinoidaan aktiivisesti Palvelujen turvaaminen lisäämällä yritysten ja yhteisöjen ja kunnan yhteistyönä Mittari: Yritystuet, hankinnat, yritysten palvelusetelit, etätyömahdollisuudet, ulkomaisen työvoiman rekrytointi, hajautetun energiatuotannon mahdollisuudet Vastuutaho: kunnanhallitus, viranhaltijat	Etätyötilat järjestettiin kesäajaksi koululle. Työtiloja käytti 5 henkilöä. EU-ohjelmakausien vaihtumisen vuoksi tukijärjestelmät aukesivat vasta loppuvuodesta, joten yritykset eivät ole voineet hakea yritystukia. Uusia yrityksiä on perustettu vain kaksi. Samaan aikaan on lakkautettu myös kaksi yritystä. Yritysten perustannassa on leimallista nykyään kevyt- ja sivutoiminen yrittäjyys. Yritysneuvonnassa valmisteltiin omistajanvaihdosasioita ja muutamaa investointisuunnitelmaa. Yrittäjillä on ollut huolena ja mietinnässä yritystoiminnan jatkuvuus, jaksaminen ja talouden haasteet. Kala-aseman tulevaisuutta ja toimintamahdollisuuksia on selvitetty vuokralaisen eli Vesannon Kala osk:ssa tapahtuneiden muutosten yhteydessä. Vesannon kunta järjesti yrittäjille alkuvuodesta kaksi Yrittäjäkahvi-iltaa 7.2. teemana kunnan toimitilat yrityksille. Ma 27.2. teemana oli työllistäminen ja esitellyssä TTT-hanke. SavoGrown hanketoiminta on vastannut ajan haasteisiin; <i>Biokipinä</i> -hanke on järjestänyt biotalouteen liittyviä tutustumismatkoja, webinaareja ja tehnyt selvityksiä mm. liittyen biokaasun ja vaihtoehtoisten kuivikkeiden tuotantoon. SG:lla on myös alkanut <i>Mutkatonta kotouttamista</i> -, <i>Suunnitelmallisen ilmastotyön juurruttaminen Pohjois-Savoon (SISU)</i> hankkeet sekä teknologiaan, matkailuun, marjanviljelyyn, monipaikkaisuuteen ja elintarviketurvallisuuteen liittyvät hankkeet ovat jatkaneet vielä toimintaansa.
--	--	--

Riskit

Riskeinä yleishallinnossa on ohut organisaatio ja osaamisen oleminen vain yhden henkilön varassa. Koko henkilöstö huomioiden epävarmat ajat ovat verottaneet jaksamista. Työnantajalta toivotaan panostusta henkilöstön hyvinvointiin ja yhteisöllisyyteen. Tilanne ei parantunut vuoden 2023 aikana.

Palveluyhtiö Viisarit Oy:n taloudellisen tilanteen korjautuminen vaatii omistajakunnilta yhteistä tahtoa ja taloudellista panosta. Viisareiden ja kuntien moninaiset henkilövaihdokset ovat aiheuttaneet aina uutta perehtymistä asioihin, ja yhtiö ei ole kehittynyt toivotulla tavalla. Tilanteen tasapainottuessa vuonna 2023 yhteiset tavoitteet saataneen laadittua. Kesällä yhtiöön valittiin uusi toimitusjohtaja. Kunnat ovat myös pääomittaneet Palveluyhtiö Viisarit Oy:tä. Palvelusopimusluonnos tuli sovitusti ajallaan ja välitilinpäätös jo elokuun puolessa välissä sovitusti.

Ukrainan ja Venäjän välisen sodan takia raaka-aineiden ja hyödykkeiden hinnat ovat voimakkaassa nousussa, korot nousevat ja yleinen epävarmuus taloudesta kurittaa niin julkista sektoria kuin yksittäistä kuntalaistakin. Työehtosopimusratkaisut on tehty ja palkkojen nousu tosiasia. Talousarvion laadinnassa on epävarmuutta ennen kaikkea edellä mainituiden asioiden takia.

Hankkeet

Työttömien Tulevaisuuden taidot-hanke on alkanut 1.12.2022 ja jatkui vuoden 2023 loppuun asti. Hanke oli Vesannon ja Tervon kuntien yhteinen. Tavoitteena oli matalan kynnyksen kokoontumispaikan rakentaminen, asiakkaiden digitaitojen lisääminen ja eläkeselvittelyt. Kokoontumispaikkana oli Säästökulman tilat. Eläkeselvittelyt käynnistyivät keväällä 2023. Haasteena oli monien tutkimusten venyminen kohtuuttoman pitkälle. Hankkeella on riittänyt asiakkaita. Alkukesästä hankkeeseen tuli työntekijämuutoksia.

Vesannon kunnalle myönnettiin erityisavustus harvaanasuttujen alueiden kulttuuritoimintaan. Kuntaan palkattiin moottorisahataiteilija tekemään Sydänmaan paaluja. Myönnetty avustus oli 20.000 euroa. Taiteilijaksi valittiin Juha Käkelä. Paaluja veistettiin 19 kappaletta ja pystytettiin 18 kappaletta. Yhden paalun pystyttämisen siirtyi vuodelle 2024.

TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT, €

Yleishallinto	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Toimintatulot	1.633.810	153.500	1.787.310	2.116.869,30	-329.559,30
Toimintamenot	-2.507.010	-253.780	-2.760.790	-3.249.630,76	488.840,76
Toimintakate	-873.200	-100.280	-973.480	-1.132.761,46	159.281.46
Poistot ja arvonalentumiset	-547.390	-149.350	-696.740	-485.821,88	210.918,00
Laskennalliset erät	344.100		344.100	3.074,01	341.025,99

HYVINVOINNIN JA TERVEYDEN EDISTÄMINEN

Hyvinvointitalous

Hyvinvointitalous on päätöksenteon lähestymistapa, jolla saavutetaan sosiaalisen, taloudellisen ja ekologisen kestävyysnäkymän nykyistä parempi tasapaino. Hyvinvointitalous luo mahdollisuuksia lisätä kestävää hyvinvointia ja talouskasvua samanaikaisesti. Hyvinvointitalouden on määritelty koostuvan materiaalisista tekijöistä (asuminen, tulot, työpaikka) sekä elämänlaatuun liittyvistä tekijöistä (koulutus, osaaminen, terveys ja turvallisuus). Hyvinvointitaloutta voidaan toteuttaa maailmanlaajuisesti, alueellisesti ja paikallisesti ja sen tavoite on turvata nykyisille ja tuleville sukupolville hyvä elämä.

Hyvinvointitaloudessa tavoitellaan hyvinvoinnin jakautumista kaikille tasaisesti. Hyvinvointitalouden avulla voidaan hillitä sosiaali- ja terveydenhuollon kustannuksia sekä lisätä kuntalaisten hyvinvointia ja kunnan elinvoimaa. Eriarvoisuus hyvinvoinnissa ja terveydessä, väestön ikääntyminen, teknologian murros ja ilmastonmuutos lisäävät tarvetta hyvinvointitalousajattelulle päätöksenteossa. Hyvinvointitaloudessa ihmisten hyvinvointi nousee päätöksenteossa ytimeen ja päätökset tehdään huomioiden taloudellisten ja ekologisten tekijöiden yhteisvaikutukset hyvinvointiin.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen on kunnan lakisääteinen tehtävä. Kunnan tulee lain mukaan seurata kuntalaisten terveyttä ja hyvinvointia sekä raportoida siitä (hyvinvointikertomus). Kunnan tulee myös nimetä vastuutaho hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseen. Vesannon kunnassa hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen vastuutaho on johtoryhmä ja hyte- työtä koordinoi hyte- yhdyshenkilö.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen eli hyte on kunnan tärkeä tehtävä edelleen vuoden 2023 alusta. Sosiaali- ja terveystalouden järjestämisvastuu siirtyy kunnilta hyvinvointialueille. Kuntalaisten hyvinvoinnin

ja terveyden edistämisen vastuu jakautuu tuolloin kuntien ja hyvinvointialueiden kesken ja molemmilla on siinä tärkeä rooli. Kunnilla on vapaat kädet toteuttaa omaa hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyötä kunnan tarpeiden pohjalta.

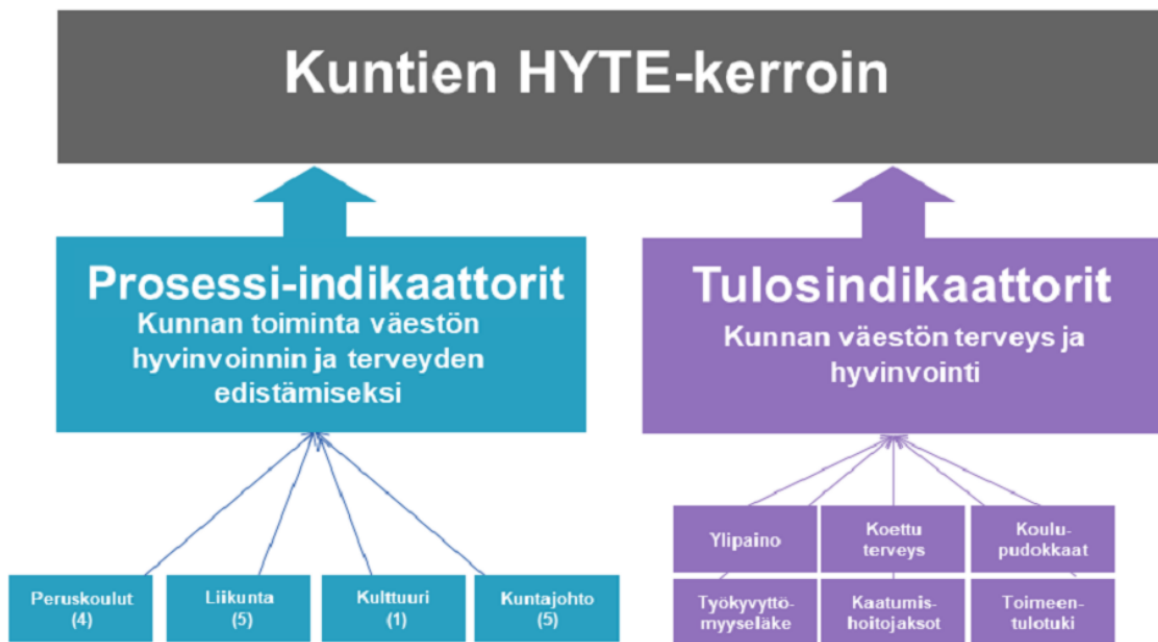
Hyvinvointikertomus tulisi olla osa kunnan strategiatyötä. Valtuuston hyväksymä kuntastrategia ohjaa kunnan toimintaa ja sen tulisi ohjata myös kunnan taloutta. Jotta hyvinvointi olisi osa kunnan taloussuunnittelua ja seurantaa, olisi kuntastrategiaa ja hyvinvointikertomusta tärkeää tehdä samanaikaisesti tai ainakin yhteensopivina toisiaan täydentävinä asiakirjoina.

Hyvinvointitavoitteiden toteutumista tulisi seurata osana talousarvioprosessia. Käytännön tasolla hyvinvointia edistävien tavoitteiden tulisi näkyä toiminta- ja taloussuunnitelmassa sitovina tavoitteina, toimialakohtaisina toimina ja resursseina, käyttötalousosassa ja investoinneissa onnistumisen mittareina sekä kuvauksena toimintakertomuksessa käytetyistä resursseista ja onnistumisista tavoitteittain.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen on tärkeää inhimillisen näkökulman lisäksi taloudellisesta näkökulmasta. Parantamalla kuntalaisten hyvinvointia pitkäjänteisesti voimme antaa lapsille ja nuorille hyvät lähtökohdat elämään, edistää työikäisten terveyttä ja työkykyä sekä tukea ikääntyvän väestön toimintakykyä ja kotona pärjäämistä. Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisellä on myös suuri kansanterveydellinen rooli. Vesantolla ollaan THL:n ikävakioitun sairastavuusindeksin mukaan lähes 45 % sairaampia kuin muualla Suomessa. Myös mielen hyvinvoinnissa on merkittäviä haasteita, josta kertoo mm. mielenterveysindeksi, joka kertoo vesantolaisten kärsivän mielenterveyden ongelmista 65 % enemmän kuin suomalaiset keskimäärin. Moni näistä haasteista olisi mahdollista ehkäistä ennakoimalla ja tekemällä laadukasta työtä terveyden ja hyvinvoinnin edistämässä.

Hyte-kerroin

Hyte- kerroin on kannustin kunnille kuntalaisten hyvinvoinnin ja terveydenedistämistyöhön. Hyte- kertoimessa tarkastellaan eri indikaattoreiden kautta kuntalaisten terveydentilaa ja sen muutosta sekä kunnan terveydenedistämisen aktiivisuutta. Indikaattorit jakautuvat tulos- ja prosessi-indikaattoreihin. Tulosindikaattorit ovat painotukseltaan suurempia kuin prosessi-indikaattorit. Tulosindikaattoreissa tarkastellaan kuntalaisten terveyttä ja hyvinvointia ylipainon, koetun terveyden, koulupudokkaiden, kaatumisten/tapaturmien sekä työttömyyseläkkeen ja toimeentulotuen saajien kautta. Prosessi-indikaattoreissa tarkastellaan neljän eri osa- alueen hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen toimintaa (Peruskoulu, liikunta, kulttuuri ja kuntajohto).

Hyte- kerroin lasketaan laskulaavalla, jonka perusteella kunnille myönnetään valtionosuutta terveyden ja hyvinvoinnin edistämistyöhön. Yksinkertaisessa muodossa laskukaava on: **Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen perushinta x kunnan asukasluku x kunnan hyte-kerroin**. Vuodelle 2023 Vesannon saama valtionosuus Hyte-kertoimen mukaan on **29 453** euroa. Kunta voi vaikuttaa tekemällään hyvinvoinnin ja terveydenedistämisen työllään jatkossa hyte-kertoimen valtionosuusmäärään.

Vesannon HYTE-kerroin on valtionosuuslaskelmien mukaan vuonna 2024 32.201 euroa.

Hyvinvointisuunnitelma 2023

Lähtökohtana Vesannolla on se, että palvelut tuotetaan ihmislähtöisesti. On tärkeää tietää, miten Vesannon asukkaat voivat ja millaisia tarpeita heillä on. Palveluita halutaan kehittää todellisen tarpeen pohjalta. Vuoden 2023 hyvinvointitavoitteet kytkeytyvät hyvinvointivajeiden lisäksi kuntastrategiaan, laajan hyvinvointikertomuksen tavoitteisiin sekä Pohjois- Savon yleisiin hyvinvointitavoitteisiin. Yleisten hyvinvointitavoitteidentavoitteiden pohjalta johdetaan erilliset, tarkennetut toimintatavoitteet eri hallinnonaloille toiminnan suunnitteluun. Tavoitteet pyritään saavuttamaan kunnan, kolmannen- ja neljännen sektorin sekä alueellisten ja valtakunnallisten verkostojen yhteistyöllä. Sote- palveluiden siirtyessä hyvinvointialueelle tiivis ja saumaton yhteistyö kunnan ja hyvinvointialueen kanssa on ehdottoman tärkeää. Lisäksi kunnassa ja alueella toimivat hankkeet tukevat osaltaan tavoitteiden saavuttamisessa ja mahdollistavat monipuolista terveyden ja hyvinvoinnin edistämistä.

Yleiset koko kuntaa koskevat tavoitteet:Mielen hyvinvoinnin lisääntyminen

- Tiivis yhteistyö Mieliteko- hankkeen kanssa
- Tunnetaitojen kehittäminen koulussa ja varhaiskasvatuksessa

Osallisuuden vahvistuminen

- Yksinäisyyden väheneminen
- Kyläkummi-toiminnan kehittäminen
- Tapahtumien ja toiminnan jalkautuminen keskustan lisäksi sivukylille
- Ideointi- ja palautekanavan käyttöönotto ja hyödyntäminen
- Henkilöstön tukeminen muutoksessa (kunnan rakennemuutos, HVA:lle siirtyvät työntekijät)
- Järjestetään vuosittain vapaaehtoistyön verkostopäivä toimijoille.

Luonto hyvinvoinnin lähteenä eri-ikäisille kuntalaisille

- Kansanterveyttä metsästä toimintamallin käyttöönotto
- Luonnon hyödyntäminen toimintaympäristönä (päiväkot, koulu, vapaa-aika jne.)

Terveellisten elintapojen edistäminen

- Liikunnalliseen ja terveelliseen elämäntapaan kannustaminen
- Hävikkiruoan ohjaaminen vähävaraisille/ tarvitseville
- Työhyvinvoinnin lisääminen mm. työpaikkaliikunnan kautta

Vanhemmuuden vahvistuminen

- Asiantuntijaluennot
- Mummikummi- toiminnan kartoittaminen

7.2.1. Työllisyyspalvelut**Palvelukuvaus**

Vuosi 2023 tuo muutoksia työllisyyspalveluihin. Vesannon työllisyyspalveluiksi on jäämässä vain etsivä nuorisotyö. Nuorten työpaja, kuntouttava työtoiminta ja sosiaalinen kuntoutus siirtyvät hyvinvointialueen työksi. Kunnassa työskentelevät jatkossa rinnakkain kunnan ja hyvinvointialueen työntekijät niin, että asiakkaille näkyy saumaton yhteistyö.

Työllisyyspalveluiden tavoitteena on syrjäytymisen ehkäiseminen, osallisuuden ja elämänhallinnan vahvistaminen sekä asiakkaan tukeminen opiskelu- tai työelämässä.

TE-palvelu-uudistus toteutuu 1.1.2025. Valtio siirtää työllisyyden hoidon kunnille. Pohjois-Savon Liitto tekee Uusi Kunta-selvitystä, jonka tuloksena saadaan tietoa siirtyvistä palveluista sekä erilaisista aluevaihtoehdoista (vähintään 20 000 työllistä). Selvityksen ohjausryhmään kuuluvat kaikki Pohjois-Savon kunnanjohtajat.

Työllisyyteen liittyy osaltaan kunnille tuleva velvoite kotouttamiseen. Kotouttamista hoitaa kunnassa viranhaltija (julkinen valta). Kotouttamiseen liittyvä kenttätö on vasta muotoutumassa.

Riskit

Työllisyyden hoito jää sirpaleiseksi ja sen vaikuttavuus huononee, kun lähes koko työllisyyden hoito siirtyy hyvinvointialueelle. Yhteistyö hyvinvointialueen kanssa on murrostilanteessa ensiarvoisen tärkeää.

<i>Hyvinvointi ja terveys</i>	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma 2023	Poikkeama
Toimintatulot	31.500,00		31.500,00	31.833,55	-333,55
Toimintamenot	-86.140,00		-86.140,00	-100.394,78	14.254,78
Toimintakate	-54.640,00		-54.640,00	-68.560,78	-13.921,23
Poistot ja arvonalentumiset					
Laskennalliset erät	-7.950,00		-7.950,00	-9.803,58	1.853,58
=sitovuus valtuustoon nähden					

7.1.2. Vapaa-aikatoimi

Palvelunkuvaus

Vapaa-aikatoimi tarjoaa hyvinvointia ja terveyttä edistäviä palveluja kaikille kuntalaisille. Yhteisenä periaatteena palvelujen järjestämisessä on eri-ikäisten ryhmien huomioiminen palveluntarjonnassa sekä monikulttuurisuus ja suvaitsevaisuuden lisääminen.

LIIKUNTATOIMI

Liikuntatoimi tarjoaa monipuolisia liikuntapaikkoja ja -mahdollisuuksia liikunnan harrastajille. Liikuntatoimi koordinoi liikunta-alueiden ylläpitotoimia yhdessä Viisarit Oy:n ja kuntalaisten kanssa. Liikuntatoimi avustaa liikuntaa harrastavia järjestöjä lapsille ja nuorille suunnatun toiminnan osalta.

Liikuntatoimen hallinnollisia tehtäviä hoidetaan 30 %:n työajalla vapaa-aikasihteerin toimesta.

Lisäksi vuoden 2023 alusta lukien palkataan vapaa-aikaohjaaja, jonka työajasta 70 % varataan liikunnan ohjaukseen sekä liikunnalliseen yhteistyöhön järjestöjen ja muiden yhteistyötahojen kanssa.

NUORISOTOIMI

Vapaa-aikasihteerin tehtäviin kuuluu nuorten harrastusmahdollisuuksien järjestäminen ja koordinointi kunnassa. Valtaosa toiminnasta toteutetaan itsenäisesti, mutta myös yhteistyössä eri yhdistysten ja toimijoiden, lähialueiden kuntien nuorisotyön ja etsivän nuorisotyön kanssa.

Vapaa-aikasihteri toimii nuorisovaltuuston toiminnan tukijana ja on läsnä kokouksissa.

Nuorisotyötä hoidetaan 70 %:n työajalla vapaa-aikasihteerin toimesta. Lisäksi vapaa-aikasihteerin työajasta 30 % varataan viestintään.

KULTTUURITOIMI

Kulttuuritoimi tuottaa kulttuuritilaisuuksia eri-ikäisille kuntalaisille erityisryhmiä unohtamatta ja järjestää kaikille avoimet kunnan juhlatilaisuudet (mm. itsenäisyysjuhla). Avustustoiminnalla kulttuuritoimi luo mahdollisuuksia kulttuurin omaehtoiselle harrastamiselle ja tukee kulttuuritapahtumien järjestämistä ja niistä tiedottamista.

Kulttuuritoimi panostaa lasten ja nuorten kulttuurikasvatukseen tarjoamalla erilaista kulttuuritoimintaa varhaiskasvatukselle ja koululle. Lisäksi huomioidaan kasvavan eläkeläisväestön sekä palvelukeskuksessa asuvien vanhusten että erityisryhmien kulttuuritarjonta. Kulttuuritoimen keskeisiä toimintamuotoja ovat mm. erilaiset tapahtumat, konsertit, teatteriesitykset, näyttelytoiminta sekä kotiseutuarkiston ylläpitäminen.

Kirjaston kokoustila mahdollistaa pienimuotoisten tapahtumien järjestämisen. Uudella koululla voidaan käynnistää elokuvatoiminta ja järjestää konsertteja ym. tapahtumia.

Vesannon kunnankirjaston palvelukuvaus

Vesannon kunnankirjasto tarjoaa kirjastopalveluja Vesannon kunnan asukkaille. Kirjasto on avoin myös kaikille muille asiakkaille. Kuulumme Rutakko-kirjastoverkkoon. Vesannon kirjasto palvelee asiakkaita arkipäivisin ja omatoimikirjastona päivittäin 7–21.

Vesannon kunnankirjaston asiakaspalveluperiaatteet

Palveluhenkisyys

Asiakaspalvelu on tärkein tehtävämme. Haluamme palvella asiakasta laadukkaasti ja tehokkaasti. Olemme helposti lähestyttäviä ja meillä on aito pyrkimys ymmärtää asiakkaan tarpeita. Varmistamme tiedonkulun asiakaspalvelutilanteissa ja ohjaamme tarvittaessa asiakkaan hakemaan tietoa muualta. Pyrkimyksenämme on kehittää helposti saatavilla olevia asiakaslähtöisiä palveluja.

Pätevyys

Olemme ammattitaitoisia informaatioalan osaajia. Kehitämme ammattitaitoamme varmistaaksemme ajan-
tasaisen ja monipuolisen palvelutarjonnan. Ohjaamme ja opastamme asiakkaita myös omatoimiseen kirjastonkäyttöön.

Luotettavuus

Toimimme johdonmukaisesti ja luotettavasti yhteisiä sääntöjä noudattaen. Olemme vaitiolovelvollisia asiakkaita koskevista asioista. Käsitlemme ja arkistomme asiakastiedot luottamuksellisesti ja voimassa olevien lakien mukaisesti.

Kohteliaisuus

Kunnioitamme asiakasta. Olemme huomaavaisia ja ystävällisiä. Tervehdimme asiakasta ja puhumme hänelle kohteliaasti. Palvelemme asiakkaita yksilöllisesti ja kohtelemme heitä tasavertaisesti.

Vuorovaikutus

Tiedotamme palveluistamme aktiivisesti asiakkaillemme. Vältämme kirjastoslangia keskustellessamme asiakkaan kanssa. Keskeneneräisistä palvelutilanteista viestitämme työtovereille. Arvostamme asiakkaan antamaa palautetta ja kehitämme palvelujamme saadun palautteen pohjalta.

VALTUUSTOA SITOVA TAVOITE JA SEN MITTAAMINEN

TAVOITE	MITTARI	TOTEUMA
Vapaa-aikatoimen palvelut edistävät kuntalaisten hyvinvointia ja terveyttä sekä vahvistavat osallisuuden tunnetta.	Asiakaskyselyt Tea -viisari	Teaviisarin tulokset kokonaisuutena hyvällä tasolla kunnan järjestämisen palveluiden osalta. Osa-alueissa vielä kehitettävää. Hyvinvointikyselyn tulokset samalla tasolla vuoden 2022 kyselyyn verrattuna

KUNNANHALLITUSTA SITOVAT TAVOITTEET JA NIIDEN MITTAAMINEN

TAVOITE	MITTARI	TOTEUMA
Liikuntatoimi		
Kuntalaisten liikunta-aktiivisuus lisääntyy.	Laadukkaat ja hyvin ylläpidetyt liikunta-alueet kunnassa ja niiden hyvä käyttöaste. Liikuntapaikkojen kävijämäärän ja harrastajien määrän seuranta.	Urheilukenttä hyvässä kunnossa vuonna –23. Ahkerassa käytössä kesällä. Tekonurmella ohjattua sekä omaehtoista toimintaa Kuntosalikävijöitä 15–30/vrk. Avantouintipaikalla uijia muutamasta yli kymmeneen päivässä.
	Teaviisari.	Tulokset hyvällä tasolla kunnan järjestämien palveluiden osalta.
Paikallisten liikuntajärjestöjen ja -toimijoiden kanssa tehdään hyvää yhteistyötä.	Järjestöfoorumi ja toteutunut järjestöyhteistyö Uuden avustusjärjestelmän käyttöönotto	Järjestöfoorumeja järjestetty 3 kpl. Uusi malli otettiin käyttöön. Järjestöt saivat vaikuttaa eri tavoin mallin sisältöön. Järjestöavustuksia jaettiin 13800 hakemusten perusteella sekä lisäksi vastikkeellisia avustuksia noin 2000 €
Liikunnanohjaus monipuolistuu ja lisääntyy.	Yhteisö- ja yksilöohjauksen määrät ja tapahtumat	Lapsille, nuorille ja aikuisille on järjestetty ryhmäliikuntaa sekä kaikille avointa yksilöohjausta viikoittain. Vuoden 2023 kesä-joulukuussa osallistuneita Liikuntataito kerhoihin 19 alakoulu ja yläkouluikäistä, Futiskerhoihin 31 alakouluikäistä, Lippupalloon 4 alakouluikäisistä nuoriin ja Kuntosalin pienryhmään 6 aikuisista ikääntyviin. Kesän 2023 aikana osallistuneita nuoria Pelikesä- Kesäpeli kerhoon 6–12, Reiska harjoituspeleihin 1 joukkue ja ulkotreeneihin 0 aikuista. Lisäksi kuntalaisilla ollut mahdollisuus liikkua oma-toimisesti kahdella avoimella vuorolla liikuntasalissa (Höntsävuoro ja Yleinen sulis). Liikuntaleirejä järjestetty koululaisille kaksi. Toinen kesän aikana ja toinen syyslomalla. Molemmat kestäneet viisi päivää. Ensimmäiselle leirille osallistui 12 ja toiselle leirille 8. Liikunnanohjaaja ollut mukana kulttuuritoimen tapahtumassa ikääntyville ja järjestänyt yhdessä etsivä nuorisotyön kanssa nuorten Pelikesä-Kesäpeli iltoja.

		Liikuntatapahtuma kaiken ikäisille järjestetty vapaaehtoistyönä kunnan tuella. Liikuntatapahtumia järjestetty kunnan tuella järjestöjen ja yrittäjien kautta.
Liikuntahallin varauskalenteri ja liikuntapaikkoihin liittyvät järjestelmät uudistetaan.	Uuden järjestelmän käyttöönotto ja palautekysely	Liikuntahallin varaukset toteutettu liikunnanohjaajan kautta. Kuntosalikoodit hankittu kirjastolta.
Retkeilyreitit ja ulkoilualueet ovat hyvin hoidettuja ja houkuttelevia.	Vuosittainen kunnostus, palautekysely	Retkeilyreiteille ei ollut varattu määrärahaa kunnostamiseen vuonna 2023.
Nuorisotoimi		
Nuoret ovat hyvinvoivia ja aktiivisia ja heidän osallisuutensa lisääntyy.	Ryhmä- tai yksilömuotoinen nuorisotyö ja yksilöllinen kohtaaminen Nuorisotilojen käyttöaste ja toimintaan osallistuvien määrä Nuorisovaltuustotoiminnan tukeminen ja kehittäminen Asiakaskysely	Nuorisotyötä on toteutettu sekä ryhmä, että yksilömuotoisena. Nuorisotilojen käyttö on ollut aktiivista perjantaisin ja hiljaisempaa lauantaisin K-15 illoissa. Keskimäärin kävijöitä on 30–40 nuorta. Kesällä alkanut kv- kuppilatoiminta päättyi vuoden loppuun mennessä. Syksyllä aloitettiin uutena toimintana Länsi-Vesannon kerhotoiminta 1krt / kk. Kävijöitä on 7–8 / kerta. Nuorisovaltuustotoiminta ollut pienimuotoista. Nuvan osallistuminen päätöksentekoon vähäistä. Nuva koontuu n. joka toinen kuukausi. Jäseniä on 5. Jatkuva palautteen kerääminen toiminnan yhteydessä.
Yhteistyö nuorisotoimintaa järjestävien järjestöjen, yhteisöjen ja muiden toimijoiden kanssa on toimivaa.	Yökahvilatoiminnan valvontavuorojen sopiminen ja muu yhteistyö	Järjestöt eivät ole käytännössä valvo-neet lainkaan syyskaudella. Toiminnassa mukana olevien järjestöjen määrä vähentynyt koska valvontavastuut ovat kasautuneet muutamille. Syksyn valvontavastuut vapaa-aikasih-teerin kanssa jakoi kotouttamisohjaaja.
	Yhteistyö Tervon nt:n ja Niiniveden srk kanssa. Toteutetut leirit.	Lasten- ja varhaisnuorten leirit toteutettu yhteistyössä Tervon ja Niiniveden seurakunnan kanssa kesäkuussa.
	Toteutuneet ja tavoittaneet kohtaamiset	

		Yökahvila toiminut kohtaamispaikkana lähes jokainen viikonloppu. Loma-aikojen toimintaa kehitetty ja lisätty muiden toimijoiden kanssa. Yksilöohjausta muutamalle eri nuorelle.
Diginuorisotyötä toteutetaan.	Toimiminen eri some-alustoilla ja toteutuneet tapahtumat	Vapaa-aikasihteeri toteuttanut keskustelua erilaisilla digitaalisilla alustoilla sekä tuottaa nuorisotyö-sisältöä mm. TikTok ja YouTube – kanaville.
Maahanmuuttajat huomioidaan nuorisotyössä.	Toteutunut toiminta	Kv- nuortenillat päättyivät 2023 loppuun. FF-nuoret integroituneet perusnuorisutyöhön ja nuorteniltoihin, mutta ukrainalaisten osallistuminen on vähäistä / sitä ei ole.
Kirjastotoimi		
Lasten ja nuorten kirjastopalvelut ovat ajanmukaiset ja tarpeisiin mitoitettut.	Uutuushankinta lasten- ja nuorten aineistossa vähintään opetushallituksen suosituksen mukainen ikäluokkien koko huomioiden	Lanu-hankinnat 335 kpl Alle 15-vuotiaita 158 hlöä Opetushallituksen suositus vähintään 1 hankinta/alle 15-v./vuosi, Vesannolla 2,12 hankintaa/vuosi
Yhteistyö koulun kanssa on jatkuvaa ja sujuvaa ja kirjastonkäyttöä opetetaan säännöllisesti.	Luokkien kirjastokäyntien määrä/lv. Kirjastonkäytönopetuksen toteutuminen suunnitelman mukaan.	14 käyntiä 8 kirjastonkäytönopetustuntia
Kirjailijavieraita ja kirjavinkka-reita vierailee koululla tai päiväkodilla yhteistyössä Rutakko-verkon kanssa.	Vuosittainen vierailijamäärä ja osallistunut oppilasmäärä.	Kirjailijavierailuja ei järjestetty v. 2023 aikana
Maahanmuuttajat huomioidaan kirjastopalveluissa.	Toteutuneet maahanmuuttajille suunnatut kirjastopalvelut	Hankittu ukrainankielisiä kirjoja ja tilattu maahanmuuttajille aineistoa seutulainaksi Erilaisia kirjanäyttelyjä esillä jatkuvasti
Hyvinvointia tukevaa aineistoa pidetään esillä ja siitä tiedotetaan aktiivisesti.	Toteutuneet aineistoesittelyt.	Kirjastossa oli vuoden aikana 11 taidenäyttelyä, lukupiiri kokoontui kuukausittain, neulekahvila joka toinen viikko ja Savonetin digiopastusta oli myös tarjolla joka toinen viikko. Kirjasto organisoi Miljoona roskapussia kampanjaa Vesannolla.
Kulttuuritoimi		
Kulttuuripalvelut ovat monipuolisia.	Kaikille kuntalaisille järjestettyjä kulttuuritapahtumia väh. 2 tapahtumaa/vuosi.	V. 2023 tapahtumia mm. elokuvat lapsille ja aikuisille, Värttinän konsertti, Pekan päivä ja Martan päivä -tapahtumat torpparimuseolla,

		kirjallisuusaiheisia luentoja, runo- tapahtumia, yhteislaulutilaisuus ja eri- laisia pieniä tapahtumia kirjastolla. Vuoden päätöksenä itsenäisyysjuhla srk-kodilla ja Petri Laaksosen konsertti kirkossa.
Tapahtumatuotantoa kehitte- tään yhdessä kolmannen sekto- rin kanssa	Yhteistyökumppaneiden kanssa järjestetyt tapahtu- mat/vuosi	Elokuvat, Värttinän konsertti ja Pekan päivä - tapahtuma järjestetty yhdessä eri järjestöjen kanssa
Kulttuuripalveluja tuotetaan yhteisöllisen asumisen yksiköi- hin.	Laadukas kulttuuritarjonta vähintään 2 krt/yksikkö	2 musiikkitapahtumaa eri yksiköissä. Kehitysvammaisten päivätoiminnalle kerhoja kirjastolla, yht. 7 kertaa
Varhaiskasvatuksen ja koulu- laisten kulttuuritapahtumia jär- jestetään vuosittain.	Varhaiskasvatuksen kulttuu- ritarjonta väh. 2 krt/lapsi. Kaikki perusopetuksen oppi- laat osallistuvat tapahtumiin vähintään 2 krt/koululainen.	Teatteriesitys ja 2 satutuntia varhais- kasvatuksen lapsille. Teatteriesitys 1–2 luokkien oppilaille. Konsertti joka kouluun-kiertue kaikille yhtenäiskoulun oppilaille.
Maahanmuuttajat osallistetaan tapahtumien järjestämiseen. Poikkihallinnollisen kulttuuri- työryhmä kokoontuu väh. 2x/vuosi	Tapahtumien ja osallistujien lukumäärä Teaviisari	Värttinän konsertissa sekä AsiRock ta- pahtumassa järjestelyissä ja tapahtu- mia toteuttamassa kunnassa asuvia ul- komaalaisia, 10 henkilöä. Poikkihallinnollinen kulttuuriyöryhmä ei kokoontunut kevään aikana Teaviisarin tulokset saatu, Vesanto sai kulttuurin osalta pisteitä 75, koko maan keskiarvo 71. Kulttuuritoimi mukana 4 järjestöfooru- missa vuoden aikana.

Riskit

Pieni organisaatio, jossa työ on muutaman työntekijän vastuulla. Sijaisia ei aina ole käytettävissä ja siten hen-
kilökunnan poissaolot haastavat palvelujen tuottamista.

<i>Vapaa-aikatoimi</i>	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma 2023	Poikkeama
Toimintatulot	11.200,00		11.200,00	19.847,29	-8.647,29
Toimintamenot	-533.660,00		-533.660,00	-467.511,23	-66.148,77
Toimintakate	-522.460,00		-522.460,00	-447.663,94	-74.796,06
Poistot ja arvon- alentumiset	-31.150,00		-31.150,00	-48.319,96	17.169,96
Laskennalliset erät	-34.350,00		-34.350,00		
=sitovuus valtuustoon nähden					

7.1.3. Elinkeinotoimi

Palvelukuvaus

Elinkeinotoimen budjetti jakautuu elinvoiman kehittämiseen ja elinkeinotoiminnan edistämiseen. Elinkeinotoimi toteuttaa omalta osaltaan Vesannon kuntastrategiassa määritellyjä strategiapainopisteitä (2022) eli Vesannon lukion kehittäminen, luonto vetovoimatekijänä, luovuuden ja hyvinvoinnin lähteenä, yhteisöt ja verkostot voimavarana, erilainen ja omanlainen Vesanto, omavarainen Vesanto. Strategian mukaisesti elinkeinotoimen toimintatapa on ennakoiva, tulevaisuussuuntautunut, positiivinen, kannustava, rohkea sekä aktiivinen verkostoituja.

Kunnan elinvoimatyötä ohjaava elinvoimaryhmä kokoontui noin 3 kertaa vuoden 2023 aikana. Elinvoimaryhmän tehtävänä oli 1) kehittää ja arvioida koko Vesannon kunnan toimintaa elinvoimanäkökulmasta, 2) kehittää ja arvioida kunnan elinvoimajohtamista, 3) valmistella elinvoimaa tukevia sisäisiä ja ulkoisia kehittämissankkeita, 4) avustaa kunnanvaltuustoa ja –hallitusta strategiatyössä. Elinvoimaryhmän toiminta lakkasi uuden lautakuntarakenteen käyttöönoton myötä 1.11.2023.

Yrityksiin ja yritystukiin liittyvät asiat valmistelee elinkeinoasiantuntija tarvittavien asiantuntijoiden kanssa ja päätökset tekee kunnanjohtaja.

Elinkeinoasiantuntijan toimenkuva jakautuu kahteen päätehtävään; yritysneuvontaan sekä kunnissa tehtävään elinkeinostrategiseen - ja elinkeinojen kehittämistyöhön. Talousarviokaudelle 2023 ajoittuu kuntasektorin rakenteellisia muutoksia, joilla on vaikutuksia yritysten toimintaedellytyksiin. Näitä muutoksia seurataan ja yritysten resilienssin edistämiseen muutoksissa etsitään keinoja.

Apuna elinkeinotoiminnan kehittämisessä on SavoGrow Oy:n projektit ja elinvoimatyö. Maaseudun kehittämistoimintaa hyvin täydentävää rahoitusinstrumenttia LEADER-rahoitusta hallinnoi Kehittämisyhdistys Mansikka ry.

Taulukossa on Vesannon yrityskanta ja maatilojen lukumäärä sekä nähtävillä niiden kehityssuunta. Vuonna 2023 Vesannolla perustettiin 2 uutta yritystä ja samaan aikaan lakkautettiin 2 yritystä. Vaikka yritysten kokonaismäärä on kasvanut pidemmällä aikavälillä, viime vuosina yritysten perustanta on vahvasti laskusuunnassa. Yrityksillä oli vaiu vuosi myös muutoin; investointeja ei ole tehty juurikaan.

Maitoa Vesannolla tuotettiin reilu 3,5 miljoonaa litraa 12 maatilalla. Marjatilaja oli 16 tuottaen yhteensä 363 700 kiloa marjoja. Marjantuotannossa kilomäärillä mitaten Vesanto on maakunnan 5. suurin marjojen tuottaja.

Vesannon työpaikoista pääosa on palveluissa (71,6 %), viidennes on alkutuotannossa (21,8 %) ja loput jalostuksen parissa (6,5 %).

	YRITYKSET		MAATILAT	
	v.2013	v.2022	v.2010	v.2022
Vesanto	159	172	131	84

TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT, €

<i>Elinkeinotoimi</i>	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Toimintatulot	0,00		0,00	-8,06	-8,06
Toimintamenot	-209.900,00		-209.900,00	-190.401,12	-19.498,88
Toimintakate	-209.900		-209.900	-190.393,06	-19.506,94
Poistot ja arvonalentumiset					
Laskennalliset erät	-6.830,00		-6.830,00	-28.029,04	21.199,04

Elinkeinotoimen kustannus on jakautunut v.2023 seuraavalla tavalla:

-Kunnan omia henkilöstökuluja n. 14 000 €

-Tenavatonni 39 000 €

-Avustukset yhteisöille 20 432,79 € eli yritystuet ja mm. Reiska-tapahtuman tukeminen

-Palvelujen ostot 115 029,71 €, josta SavoGrown maksuosuus 95.456,58 €.

- Muita palvelujen ostoja on mm. Mansikka ry:n maksuosuus n. 6000 €.

Yhteensä 190 393 €

7.3. Talousarvion määrärahojen ja tuloarvioiden poikkeamien keskeiset syyt

Yleishallinnon toimintatulojen toteutuma oli 2.116.869,30 euroa ja poikkeama muutettuun talousarvioon oli 329.559,30 euroa parempi. Toimintakulut olivat -3.250.523,00 euroa, joka on 489.733,00 euroa muutettua talousarviota enemmän.

Kunnanvaltuuston toimintakulut olivat 46.881,05 euroa ja toteutuma oli 481,05 euroa ylitystä talousarvioon verrattuna.

Kunnanhallituksen osaston (kunnanhallitus, hallintotoimisto, keskitetty atk, verotus, Kelan asiointipiste) toimintatuotot olivat 16.756,75 euroa ja toimintakulut 948.043,89 euroa. Toimintatuotot ylittivät 5.756,75 euroa ja kulut 180.143,89 euroa verrattuna talousarvioon.

Tekniseen toimeen yleishallinnossa kuuluvat tekninen palvelu, julkisen palvelun rakennukset, jotka eivät kuulu sivistystoimen tai perusturvan toiminnan alaisuuteen sekä vuokralle annetut rakennukset ja osakkeet. Osastoon kuuluvat myös maa- ja metsätilat, kaavoitus, katujen kunnossapito, tievalaistus ja puistot ja yleiset alueet, jotka kuuluvat palveluyhtiö Viisarit Oy:n hoidettaviksi. Tuotot 1.346.843,42 euroa (vuokrista pääosin) talousarvioon verrattuna ylitystä 134.573,42 euroa. Toimintakulut olivat 1.339.923,55 euroa, ylitystä talousarvioon 278.353,55 euroa.

Vesihuoltolaitoksen tulos esitetään vesilaitoksen omassa kirjanpidollisesti eriytettyssä tuloslaskelmassa.

Maaseutupalvelut

Toiminta-ajatus

Kuopion, Suonenjoen ja Varkauden kaupunkien sekä Kaavin, Leppävirran, Rautalammin, Rautavaaran, Siilinjärven, Tervon, Tuusniemen ja Vesannon kuntien alueella toimivan Sydän-Savon maaseutupalvelujen tehtävänä on huolehtia maaseudun elinkeinojen, elinolosuhteiden ja palvelujen kehittämisestä sekä maaseutuelinkeinoja koskevien viranomaistehtävien hoitamisesta.

Maaseutuhallinnon yhteistoiminta-alueen toimielimiä ovat maaseutulautakunta, sen mahdollisesti asettamat jaostot sekä sen alainen palveluorganisaatio, Sydän-Savon maaseutupalvelu.

Yhteistoiminta-alueella turvataan maaseutuhallinnon palvelujen saatavuus ja toiminta siten, että toiminta on tehokasta, tasapuolista ja avointa.

Toimintaympäristö, toiminnan painopisteet ja keskeiset muutokset

Maatalouden voimakas rakennemuutos jatkuu. Maatalousyritysten määrä on vähentynyt yhteistoiminta-alueella vuosina 2018–2022 keskimäärin 50 yrityksellä / vuosi. Vuonna 2023, maatalouden uuden EU-ohjelmakauden alkaessa, maatalousyritysten lukumäärä väheni 104 tilalla Tilamäärän nopeasta vähentymisestä huolimatta tuotannon taso on säilynyt lähes ennallaan.

Maatalousyritysten kannattavuus on sitä vastoin ollut viime vuodet heikko. Maatalouden kohonneita tuotantokustannuksia ei ole elintarvikemarkkinoilla onnistuttu viemään maataloustuotteiden hintoihin. Vuoden 2023 loppuvuodesta maatalousyritysten maksuvalmiutta heikensi myös maatalouden tuotantotukien maksusten siirtyminen myöhäisempään ajankohtaan.

Osa maatalousyrittäjistä on vastannut kiristyneisiin taloudellisiin edellytyksiin laajentamalla voimakkaasti tuotantoa. Osa jättää toimialan. Osalla tiloista puolestaan monipuolistetaan yritystoimintaa, haetaan uusia tuotantomahdollisuuksia tai mennään palkkatyöhön tilan ulkopuolelle. Haasteelliset ajat ovat näkyneet myös viljelijöiden jaksamisongelmina. Maatalousalaa vaivaa myös työvoimapula.

Maaseudun kehittämisen suuria trendejä ovat ympäristö, ilmasto, kilpailukyky ja niihin liittyvät innovaatiot. Kiertotaloutta edistävät ratkaisut ja uusiutuvien luonnonvarojen kestävä käyttö tarjoaa valtavat mahdollisuudet. Taloudellisen kasvun aikaansaaminen edellyttää uudenlaisia tapoja toimia ja ajatella. Maaseudulla on potentiaalia niin biotalouden kuin luontomatkailun kehitykseen. Maaseutu tarjoaa ratkaisuja niin uudistumiseen, hyvinvointiin kuin ympäristö- ja ilmastokysymyksiin. Puhdas luonto, väljyys, viihtyisä ympäristö ja toimivat palvelut houkuttelevat maaseudulle uusia asukkaita ja muita kävijöitä.

Maaseudun kehittäminen tähtää siihen, että maaseudulla on hyvät edellytykset monenlaiselle yritystoiminnalle ja eri-ikäisten ihmisten asumiselle. Kehittämistyössä pyritään näkemään erilaisten alueiden mahdollisuudet ja edistämään niitä.

Maaseutuhallinnon yhteistoiminta-alueen kehittämistoimilla on osaltaan pyritty vastaamaan toimintaympäristön muutoksen tuomiin haasteisiin. Yhteistoiminta-alueen kehittämistoimien niukkenevien resurssien vuoksi on Sydän-Savon maaseutupalvelu keskittynyt maatilataustaisten yritysten kehittämiseen. Kehittämistoimenpiteitä on toteutettu yhteistyössä yhteistyökumppaneiden kanssa koulutus- ja kehittämishankkeiden kautta. Yhteistyö on ollut tiivistä eri kehittämistehtäviä hoitavien toimijoiden kanssa. Sydän-Savon maaseutupalvelun keskeinen tehtävä kehittämistoimenpiteissä on toimia maatilataustaisten

maaseutuyritysten aktivoijana, kehittämistarpeiden kartoittajana, tiedon jalkauttajana, yrittäjien verkottajana, antaa perustietoa yritysten omistajanvaihdos-, investointi- ja kehittämistoimissa sekä ohjata asiassa oikean asiantuntijan luo.

Maatilojen yritystoiminnan kehittämisessä on keskeinen painopiste sukupolvenvaihdostilanteissa olevat maatilat. Yhteistoiminta-alueelta on tehty spv-alkukartoituksia, annettu perusneuvontaa omistajanvaihdoksiin ja järjestetty yhteistyössä sidosryhmien kanssa spv- / omistajanvaihdostiedotustilaisuuksia. Peltujen vuokrasopimuksiin ja omistajanvaihdoksiin liittyvissä asioissa on annettu asiantuntija-apua. Maatilojen talous- ja sukupolvenvaihdossuunnitelmien asiantuntijapalvelujen käyttöä on avustettu.

Yhteistyössä Pohjois-Savon muden yhteistoiminta-alueiden sekä MTK-Pohjois-Savon ja Luonnonvarakeskuksen kanssa on toteutettu Innostu Tiedosta –tiedotushanketta. Hankkeessa pyritään saamaan maatalousyrittäjille laaja tietämys eri keinoista, joilla omaa yritystoimintaa voi kehittää. Hankkeen toimenpiteillä pyritään jalkauttamaan jatkuvan muutoksen kohteena olevista asioista uusinta tietoa omien päätöstensä pohjaksi. Myös maatalouden eri kehittämistahojen ja sidosryhmien tekemää kehittämistyötä pyritään tuotteistamaan toisiaan täydentävänä tarjontana. Marja-alan kehittämiseksi on aktivoitu uutta ja tehokkaampaa alan toimijoiden välistä yhteistyötä ja haettu uudenlaisia toimintatapoja marjatilojen kehittämiseksi.

Maaseutuyrittäjien henkisestä hyvinvoinnista on huolehdittu Välitä Viljelijästä asiantuntijaverkoston kautta olemalla mukana asiantuntijoina verkostotyössä. Uusien yrittäjien ja osaavien ammattilaisten saatavuutta maa- ja metsätalouteen sekä alan tunnettavuutta ja verkostoitumista on edistetty yhteistyössä Maaseutun ammattiin ry verkoston toimijoiden kanssa järjestämällä mm. oppilaille ja opettajille yritysvierailuja. Toimintakonseptia hajautettuun biokaasutuotantoon on oltu kehittämässä FarmGas-PS 2 -hankkeessa.

Maaseutuhallinnon lakisääteisiä tehtäviä ovat viljelijätukihallinto, riistaeläinten aiheuttamien vahinkojen korvaaminen valtion varoista, eläintenpitäjän ja eläinten pitopaikkojen rekisteröintiin sekä hukkakauran torjuntaan liittyvät tehtävät. Yhteistoiminta-alueen isäntäkunta Siilinjärvi on tehnyt ruokaviraston kanssa maksajavirastosopimuksen, missä on määritelty palvelutavoitteet viljelijätukihallinnon osalta.

Maaseutuhallinnon viranomaistehtävät on pystytty hoitamaan yhteistoiminta-alueen osalta niin, etteivät tuotantotukien maksut ole yhteistoiminta-alueen toiminnan vuoksi viivästyneet ja tehtävät on pystytty toteuttamaan ruokaviraston kanssa solmitun maksajavirastotoimijasopimuksen mukaisesti. EU:n uuden ohjelmakauden käynnistyessä tukihakemuksiin liittyvät hallinnolliset tarkastukset ovat lisääntyneet ja uutena tehtävänä on tullut maataloustoiminnan satelliittiseurantaan liittyvät kuvantulkintatehtävät. Maaseutuhallinnossa on käytössä maksajaviraston tietoturvallisuuden hallintamalli ISO/IEC 27001:2022.

Asiakaspalvelu on hoidettu ajanvarauksella ja viljelijätukihaussa on siirrytty täysin sähköiseen hakuun Maaseutupalvelun henkilöstö työskentelee monipaikkaisesti. Palvelut ovat toimineet hyvin ja henkilöstö kokee monipaikkaisen työskentelyn mielekkäänä.

Vuonna 2023 Sydän-Savon yhteistoiminta-alueella käytettiin yksi henkilötyövuosi 162 maatilaa kohti. Sydän-Savon maaseutuhallinnon yhteistoiminta-alueen viranomaistehtävien kustannukset olivat 392 €/maatila. Maaseutuhallinnon yhteistoiminta-alueiden valtakunnallisessa työajanseurannassa maaseutuviranomaistehtäviin käytettiin vuonna 2023 yksi henkilötyövuosi 160 maatilaa kohti ja viranomaistehtävien kustannukset olivat keskimäärin 410 €/maatila. Kun otetaan huomioon sijaintimme tuotantoeläinvaltaisella alueella, missä hallinnon työtä lisää huomattavasti tuotantoeläimiin liittyvät viranomaistehtävät, voidaan todeta Sydän-Savon maaseutupalvelun toiminnan olleen valtakunnallisessa vertailussa tehokasta.

Tavoitteet 2022–2025 ja toimenpiteet 2023

MAASEUTULAUTAKUNNAN TAVOITTEET				ASETTAMAT
Valtuustokau- den tavoite 2022 - 2025	Tavoite ja -taso	Riskiarvio	TOTEUTUMI- NEN	
KETTERÄ KEHITTÄJÄ				
Osallistutaan yritysten toiminta-edellytyksiä vahvistaviin kehityshankkeisiin	Osallistutaan maatilayritysten kilpailukykyä investointeja, omistajanvaihdoksia ja yrittäjien hyvinvointia edistäviin kehittämishankkeisiin ja -toimenpiteisiin sekä maaseudun elinkeinojen toimintaympäristön ja työvoiman saantia edistäviin kehittämistoimenpiteisiin.	Maaseutuhallinnon yhteistoiminta-alueiden tehtävät ja työmäärä alkavalle Eurohjelma-kaudelle ei ole vielä täysin hahmottunut. Riskinä on henkilöstön riittävyys muuttuvassa tehtäväkentässä.	Toteutunut tavoitteiden mukaisesti. Yhteistyössä maakunnan maaseudun kehittämistoimijoiden kanssa toteutettu em. tavoitteita tukevia kehittämishankkeita ja valmisteltu uusia kehittämishankkeita.	
Henkilöstön koulutustarjonta tukee kehittämis-toimintaa.	Riittävä, asiakkaiden tarpeisiin vastaava osaaminen uuden ohjelmakauden toimeenpanoon		Osaamistarpeeseen pysytty vastaamaan. Osallistuttu aktiivisesti uuden ohjelmakauden toimeenpanoa koskeviin koulutustilaisuuksiin	
Palveluverkko vastaa kuntalais-ten tarpeita laadullisesti, alueellisesti ja määrällisesti	Sydän-Savon maaseutupalvelu toimii entistä tiiviimmin osana täydentyvää verkostoa, missä maatalouden eri viranomais- ja kehittämistahot sekä sidosryhmät tekevät yhteistyötä asiakaslähtöisesti, valmentajamaisella otteella		Maatilataustaisen yritystoiminnan kehittämis-palveluja kehitetty yhdessä muiden toimijoiden kanssa. Yhteistyö yli maakuntarajan Pohjois-Karjalan alueen kehittämis-toimijoiden kanssa aloitettu.	

Vesannon maatilojen lukumäärä oli vuonna 2022 87 kpl, tilojen kokonaispinta-ala oli 3456 hehtaaria. Tukiha-kemuksia oli 426 ja tukia maksettiin 2 718 778 euroa.

Informatiiviset tunnusluvut

Lautakunnan asettamat tavoitteet	TP 2022	TA 2023	TP 2023
Yhteistoiminta-alueen aktiivimaatilat	1610	1600	1506
Maksetut maataloustuet, M€	62	60	54
Maaseutuviranomaistehtävät			
- Maatilaa / htv	171	178	162
- €/aktiivimaatila	358	390	392
- €/kasvulohko	15,15	16,38	17,04
Maaseutuyritysten kehittäminen*			
• €/aktiivimaatila	87,01	93,70	92,19
• €/maaseutualueen asukas	2,10	2,15	2,03

*ei sisällä erillisten kehittämishankkeiden kuntavastinrahaa

Talousarvion toteutuminen

	Toteuma 2023	Talousar- vio 2023	Ero	Toteuma- %	Tilinpäätös 2022
Myyntituotot	627 960	653 442	-25 482	96 %	627 960
Muut toimintatuotot	6 405	27 730	-21 325	23 %	6 405
TOIMINTATUOTOT	634 365	681 172	-46 807	93 %	634 365
Henkilöstökulut	-583 874	-592 407	8 533	99 %	-583 874
Palvelujen ostot	-60 559	-82 654	22 095	73 %	-60 559
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-4 802	-9 472	4 670	51 %	-4 802
Avustukset	-14 397	-10 000	-4 397	144 %	-14 397
Muut toimintakulut	-62 608	-82 730	20 122	76 %	-62 608
TOIMINTAKULUT	-726 240	-777 263	51 023	93 %	-726 240
TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	-91 874	-96 091	4 216	96 %	-91 874
Rahoitustuotot ja kulut	-11	0	-11	0 %	-11
TILIKAUDEN TULOS	-91 886	-96 091	4 205	96 %	-91 886

Toimintakulut kustannuspaikoittain

	TP 2018	TP 2019	TP 2020	TP 2021	TP 2022	TP 2023
Maas viranomaispalvelut	580 226	589 119	572 009	570 811	576 032	590 106
Yritysten kehittä- minen	168 503	180 270	152 573	158 870	140 081	138 832
Muut palvelut	18 337	20 471	9 871	4 347	3 716	3 528

Kuntaosuuslaskelma 2023

	Viranomaistehtä- vät	Yrit kehittä	Muut tehtävät	YHTEENSÄ	ENNAKKO	TASAUS
KAABI	-24588	-5553	0	-30140	31711	1571
KUOPIO	-267964	-61756		-329720	351614	21894
LEPPÄVIRTA	-59730			-59730	59929	199
RAUTALAMPI	-36661	-7742	-2742	-47145	47635	490
RAUTAVAARA	-13877	-2294		-16171	16584	413

SIILINJÄRVI	-58602	-30668	-786	-90056	99173	9117
SUONENJOKI	-40011	-12186		-52197	54659	2462
TERVO	-15429	-3635		-19065	19668	603
TUUSNIEMI	-25436	-5751		-31187	35513	4326
VARKAUS	-13371	-3902		-17272	19127	1855
VESANTO	-31286	-5346		-36632	38186	1554
	-586955	-138832	-3528	-729316	773799	

**TP-TI-
LASTO
2023**

Kunnan nimi	Tilo- jen lkm	Kasvuloh- kojen lkm	Kokonais- pinta-ala, ha	Maksettu tuki vuonna 2023	€ Tukihake- musten lkm	Asukas- luku
KAABI	58	1 739	2 507	1 897 840	406	2 628
KUOPIO	649	15 962	33 978	28 616 648	4 554	*25 903
LEPPÄ- VIRTA	182	3 618	5 362	3 402 647	1 041	9 060
RAUTA- LAMPI	99	1 996	4 218	3 376 299	695	2 932
RAUTA- VAARA	37	682	1 374	1 073 013	276	1 425
SIILIN- JÄRVI	139	3 265	8 367	6 904 211	910	21 300
SUONEN- JOKI	109	2 396	4 254	2 769 783	689	6 710
TERVO	44	826	1 661	1 262 493	281	1 410
TUUS- NIEMI	68	1 620	2 783	1 849 080	409	2 313
VARKAUS	43	702	988	607 252	215	*1 731
VESANTO	78	1 831	3 370	2 543 933	573	1 893
	1 506	34 637	68 861	54 303 200	10 049	68 245

*) maaseutualue

Maaseututoimi	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Toimintatulot	0,00		0,00	4.561,76	-4.561,76
Toimintamenot	-39.260,00		-39.260,00	-37.637,36	-1.622,64
Toimintakate	-39.250,00		-39.250,00	-33.075,36	-6.184,40
Poistot ja arvон- alentumiset					
Laskennalliset erät	-80	-80		-53,85	-26,15

KUNNANHALLITUS YHTEENSÄ

Kunnanhallitus	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Toimintatulot	1.676.510,00	153.500,00	1.830.010	2.173.119,96	-343.109,96
Toimintamenot	-3.375.970,00	-253.780,00	-3.629.750,00	-4.045.575,25	415.825,25
Toimintakate	-1.699.460,00	-100.280,00	-1.799.740,00	-1.872.455,29	-72.715,29
Poistot ja arvonalentumiset	-578.540,00		-727.890,00	-534.141,84	-193.748,16
Laskennalliset erät	294.890,00		294.890,00	-48.770,69	343.660,69

Kunnanhallituksen toimintatuotot ovat 343.110 muutettua talousarviota suuremmat ja menot 415.825 euroa muutettua talousarviota suuremmat. Ylitykset muodostuvat työtuomioistuimen korvauksista pelastuslaitoksen varallaolosta (yht. 323.700 euroa), myyntisaatavien luottotappiosta (251.880,83 euroa) sekä Viisareiden energiakuluista (124.082,51 euroa).

SIVISTYSLAUTAKUNTA

Tilivelvolliset: hallinnollinen rehtori-sivistystoimenjohtaja ja sivistyslautakunnan jäsenet
 1.10.2023 alkaen hallinnollinen rehtori-koulutusjohtaja ja kasvatusta- ja koulutuslautakunnan jäsenet

Sivistyslautakunta vastaa varhaiskasvatuksen, esi- ja perusopetuksen, lukio- sekä aikuiskoulutuksen toteuttamisesta ja kehittämisestä. Sivistystoimi tukee palvelujensa avulla kuntalaisten hyvinvointia, osallisuutta ja kasvumahdollisuuksia.

Sivistystoimen hallinto on yhdistetty yhtenäiskoulun hallintoon siten, että hallinnollinen rehtori-sivistystoimenjohtaja vastaa sivistystoimenjohtajan virkaan kuuluvista tehtävistä, kuten sivistystoimen tulosalueen toimistopäällikön ja sivistyslautakunnan esittelijän tehtävistä. Yhtenäiskoulun toimistosihteeri vastaa koulukuljetusten järjestämisestä ja sivistystoimen hallinnon toimistotehtävistä.

Sivistystoimen strategia ajalle 2020–2025 on hyväksytty vuonna 2020 ja sen vuosittaiset toteuttamissuunnitelmat kirjataan koulun toimintasuunnitelmaan ja käydään läpi muiden tulosityksiköiden henkilöstöpalaverissa.

Vesannon sivistystoimen visio 2025

- Hyvinvoivat ja tulevaisuuteensa uskovat lapset ja nuoret.
- Yhteisöllisyyttä tukevat ja tunnetaitoja vahvistavat toimivat palvelut läheisessä kosketuksessa luontoon.
- Viihtyvyyttä, toimeliaisuutta ja hyvinvointia lisäävät vapaa-ajan palvelut.
- Innostava, osaava ja yhdessä toimiva henkilöstö.
- Neuvokkuus muutosten edessä.

VESANNOLLA
VOIDAAN
HYVIN!

Varhaiskasvatus

Palvelunkuvaus

Varhaiskasvatusta järjestetään Vesannon kunnassa päiväkoti Esikossa ja omassa kodissaan työskentelee yksi perhepäivähoitaja. Esiopetusta, jota säätelee perusopetuslaki, järjestetään Vesannolla päiväkoti Esikossa. Vuorohoito on myös keskitetty päiväkotiin.

Päiväkoti Esikossa lapset ovat jaettu ryhmiin. Jokaisessa ryhmässä on pedagogisesta toiminnasta vastaava varhaiskasvatuksen opettaja, varhaiskasvatuksen lastenhoitaja sekä tarvittaessa ryhmäavustaja. Päiväkoti Esikossa työskentelee myös varhaiskasvatuksen erityisopettaja. Ryhmien toiminta perustuu pienryhmätöimintaan sekä suunnitelmalliseen ja tavoitteelliseen varhaiskasvatuksen järjestämiseen lain asettamien tavoitteiden ja vaatimusten mukaisesti.

Perhepäivähoidossa varhaiskasvatuksesta vastaa perhepäivähoitaja. Perhepäivähoitoa järjestetään hoitajan omassa kodissa. Lapsiryhmän koko on enintään neljä. Perhepäivähoitotoiminnassa noudatetaan samoja varhaiskasvatukselle asetettuja tavoitteita ja velvoitteita kuin päiväkotitoiminnassakin.

Vesannon kunnan varhaiskasvatussuunnitelman perusteet on päivitetty vastaamaan varhaiskasvatuslain asettamia tavoitteita ja ne on otettu käyttöön 1.8.2022.

Hankkeet

Valtion erityisavustus koronaepidemian vaikutusten tasoittamiseksi

Koronaepidemian aiheuttamien oppimisen ja pulmatilanteiden ratkaisemiseksi varhaiskasvatuksessa ja esiopetuksessa on lisätty henkilöstöresurssia oppimisen tukeen ja erityisopetukseen. Näin oppilaiden edellytykset osallistua täysipainoisesti opetukseen paranevat ja lasten hyvinvointi paranee. Lasten henkilökohtainen kohtaaminen ja kuuleminen arjessa mahdollistuu lisätyn resurssin turvin.

Tasa-arvoa ja kouluhyvinvointia lisäävien toimenpidekäytänteiden laadullinen kehittäminen

Hankerahoituksen avulla tuetaan varhaiskasvatuksen lasten ja esiopetuksen oppilaiden yksilöllisiä oppimispolkuja, tuetaan koulumyönteisyyttä, ehkäistään kouluakäymättömyyttä ja pystytään havaitsemaan tuen tarve varhaisessa vaiheessa sekä kohdentamaan tukitoimet ajoissa. Myönnettyllä avustuksella on palkattu määräaikainen varhaiskasvatuksen opettaja.

VALTUUSTOA SITOVA TAVOITE JA SEN MITTAAMINEN

TAVOITE	MITTARI	TOTEUMA
Varhaiskasvatuspalvelut ovat riittäviä ja saavutettavia.	Kelpoisen henkilökunnan määrä on riittävä ja henkilökunnan suhdeluku on varhaiskasvatuslain mukainen jatkuvasti.	1:7 ja 1:4 suhdeluvut toteutuneet kaikissa tilanteissa. Henkilökunnan osalta kelpoisuusehdot täyttyivät, lukuun ottamatta esiopetuksen opettajan sijaisuutta syyslukukaudella.

	Henkilöstön ja huoltajien välinen yhteistyö Tapaamiset/toimintakausi	Toteutuneet päivittäiset kohtaamiset (aamuin-illoin), vasu- keskustelut, Lapset puheeksi keskustelut, OHR, aloituskeskustelut, tiedonsiirtopalaverit, kohtaamispaikka tapaamiset syyskaudella, keväthuhla
	Asiakaskyselyt	Ei toteutunut

SIVISTYSLAUTAKUNTAA SITOVAT TAVOITTEET JA NIIDEN MITTAAMINEN

TAVOITE	MITTARI	TOTEUMA
Varhaiskasvatussuunnitelma toteutuu.	Arviointikeskustelut ja palautekyselyt	Toteutuneet tiimipalaverit, kuukausipalaverit, kehityskeskustelut
Arki on turvallista ja toimivaa. Lapset kokevat kuuluvansa ryhmään. Ketään ei kiusata.	Arviointi osana Vasu-keskustelua Säännönmukaiset tarkastukset ja ajan tasalla olevat pelastussuunnitelmat	Toteutunut Pelastussuunnitelma ajan tasalla, poistumisharjoitus pidetty pelastuslaitoksen johdolla, henkilökunnalle turvallisuuskävely päiväkodilla
Hyvinvointi vahvistuu ja luonto on hyvinvoinnin lähteenä.	Tunne- ja vuorovaikutustaitoja harjoitellaan säännöllisesti. Huomaa hyvä -kortit käytössä, Metsämörri -toiminta ja säännölliset lähiluontoretket Lapset puheeksi -keskustelut pidetään aina varhaiskasvatuksen aloittamisen yhteydessä ja esiopetusvuoden aikana. Varhaiskasvatuksen osallistumistaso	Toteutunut. Tunne- ja vuorovaikutustaitoja harjoiteltu päivittäin, Metsämörri- toiminta ollut kaikissa ryhmissä, Tunteet hukassa luontovaikuttainen tunnetaito-ohjelma ollut eskari- viskari ryhmässä käytössä samoin Pomenia tunnetaito kortit. Retket lähiluontoon kaikissa ryhmissä useita kertoja viikossa. Lapset puheeksi keskusteluja tarjottu vanhemmille suunnitellusti Varhaiskasvatusikäisistä lapsista (1-6v.) varhaiskasvatukseen osallistumistaso on 92,15 %
Oppimisen ja kasvun tuki on riittävää.	Tukipalvelut tarpeen mukaan: erityisopetus, kuraattori, koulu-psykologi sekä monialainen työryhmä.	Erityisopettaja 1pv/viikossa kevätkaudella. Syyskaudella ei. Kuraattorin vierailu eskareilla 2 krt keväällä ja OHR:ssä 1 krt. Koulupsykologi 3 krt keväällä. Monialainen

		työryhmä kokoontunut 5 krt. Yhdessä aika kokoontumisen mahdollisuus.
Lapset ja vanhemmat ovat mukana toiminnan suunnittelussa. Vanhemmuutta tuetaan kohtaamisissa.	Vanhemmat osallistuvat toiminnan suunnitteluun Vasu-keskusteluissa. Lapsiparlamentti -toiminnan aloittaminen.	Vasujen arviointikeskusteluja pidetty ja vanhempien toimintaehdotuksia on toteutettu ryhmäkohtaisesti. Puhutaan lapsista keskustelevala vanhempainilta pidetty syksyllä. Lapsiparlamentti kokoontunut kaksi kertaa.
	Kohtaamispaikan kävijämäärät.	10-20 henkilöä/ kerta.
	Palautekyselyt	Ei toteutunut

Riskit

Sijaisten saatavuus äkillisissä tilanteissa.

TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT, €

<i>Varhaiskasvatus</i>	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Toimintatulot	46.800	23.000,00	69.800,00	88.555,03	-18.755,03
Toimintamenot	-803.220		-803.220,00	-761.851,51	-41.368,49
Toimintakate	-756.420,00	23.000,00	-733.420,00	-673.296,48	-60.123,52
Poistot ja arvonalentumiset	-47.830,00		-47.830,00	-46.953,82	-876,18
Laskennalliset erät	-50.390,00		-50.390,00	-64.085,87	13.695,83

= sitovuus valtuustoon nähden

Toimintatulojen käyttöprosentti: 126,9 %

Toimintamenojen käyttöprosentti: 94,8 %

TALOUSARVION MÄÄRÄRAHOJEN JA TULOARVIOIDEN POIKKEAMIEN KESKEISET SYYT

Tuloja saatu suunniteltua enemmän vieraskuntalaisten lasten päivähoitomaksuista.

Perusopetus

Vesannon yhtenäiskoulu on toiminut 1.8.2009 alkaen. Siihen kuuluvat sekä perusopetus että lukiokoulutus.

Koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminta kuuluu koulun toimintaan tarjoten 1.-2. luokan oppilaille turvalliset iltapäivät. Ohjaajina toimivat koulunkäynnin ohjaajat. Perusopetuslain mukaista aamu- ja iltapäivätoimintaa tarjotaan koululla iltapäivisin ja aamutoiminta järjestetään päiväkotikiikossa.

Perusopetuksen tehtävänä on tukea oppilaiden sosiaalista kasvua ja edistää oppilaiden terveen itsetunnon kehitymistä sekä elämänhallintaa. Opetustyötä ohjaa perusopetuslaki ja -asetus sekä opetussuunnitelma. Vesannon yhtenäiskoulun toimintaa ohjaavat seuraavat arvot: oikeus hyvään opetukseen, kasvu ihmisyyteen, toisen kunnioittaminen, oppilaan ainutlaatuisuus, turvallisuus, oikeudenmukaisuus ja tasa-arvo.

Vesannon perusopetuksen laatuksiterit on työstetty opetushallituksen laatimien laatuksorttien pohjalta. Laatuksortteja on yhteensä 11 ja niistä neljä ensimmäistä koskee opetuksen rakenteiden laatua ja kortit 5 - 11 oppilaan kohtaaman toiminnan laatua. Niissä määritellään, miten opetushallituksen määrittämät laatuksriterit toteutuvat Vesannon yhtenäiskoulussa. Osana laatuksutyötä on tehty myös arviointisuunnitelma, jonka mukaisesti arviointityötä tehdään monella eri tasolla.

Kodin ja koulun yhteistyötä tehdään jatkuvasti sekä kunta/koulu-, luokka- että oppilastasolla. Yhteistyötä ohjaavat periaatteet ovat aktiivisuus, monikanavaisuus, avoimuus ja kodin osallistaminen. Lähtökohtana on eri osapuolten keskinäinen kunnioitus ja kasvatuskumppanuus. Lapset puheeksi -keskustelut pidetään 2., 6. ja 8. luokalla.

Oppilaiden vaikutuskanavia kaikilla ikäluokilla ovat oppilaskuntatyö, ryhmänohjaajan tunnit ja erilaiset kyselyt.

Perusopetuksen 1.8.2016 voimaan tullut opetussuunnitelma on laadittu Nilakan kuntien yhteistyönä. Opetussuunnitelmaa on päivitetty viimeksi 1.8.2022 alkaen.

Perusopetuksen tuntikehyksestä päätetään lukuvuosittain oppilasmäärän ja yläkoulun oppilaiden ainevalintojen pohjalta. Peruskouluille on varattu määräraha neljän vakinaisen koulunkäynninohjaajan palkkaukseen koko lukuvuodelle. Sivistystoimenjohtaja päättää lukuvuosittain koulunkäynninohjaajien palvelun kohdentamisesta oppilaiden tehostetun ja erityisen tuen tarpeen ja opetusryhmien koon perusteella. Lisäksi on palkattu tarpeen mukaan määräaikaista koulunkäynninohjaajia.

Oppilasennusteet

Vesannon yhtenäiskoulun oppilasennuste, joka on laadittu väestörekisteritietojen pohjalta (tilanne syyskuu 2022)

	luokat 1-6	luokat 7-9	luokat 1-9
2022 - 23	82	62	144
2023 - 24	77	57	134
2024 - 25	71	51	122
2025 - 26	63	47	110
2026 - 27	59	41	100
2027 - 28	58	36	94

Huom! Sijoitusperheiden uusia lapsia ei ole voitu huomioida ennusteessa.

Hankkeet

Koulun kerhotoiminta ja harrastamisen Suomen malli

Koulupäivän yhteyteen järjestettävän kerhotoiminnan tavoitteena on luoda tasavertaiset osallistumismahdollisuudet kaikille, erityisesti asutuskeskusten ulkopuolella asuville oppilaille. Kerhot voivat olla myös lyhyempiaikaisia kokeilukerhoja. Mieluisa kerhotoiminta lisää oppilaiden taitoja, kouluhyvinvointia, kouluun kiinnostumista sekä vahvistaa hyvän itsetunnon kehittymistä. Tavoitteena on luoda kerhotoimintaa, jossa saadaan perusvalmiuksia omaan harrastamiseen. Oppilaita osallistetaan kerhotoiminnan suunnitteluun. Kerhotoimintaa järjestetään sekä koulujen kerhotoiminta-avustuksella että Harrastamisen Suomen malli -avustuksella.

Valtion erityisavustus koronaepidemian vaikutusten tasoittamiseksi

Koronaepidemian aiheuttamien oppimisen ja pulmatilanteiden ratkaisemiseksi perusopetuksessa on lisätty henkilöstöresurssia oppimisen tukeen ja erityisopetukseen. Näin oppilaiden edellytykset osallistua täysipainoisesti opetukseen ja oppilaiden hyvinvointi paranevat. Oppilaiden henkilökohtainen kohtaaminen ja kuuleminen arjessa mahdollistuu lisätyn resurssin turvin.

Tasa-arvoa ja kouluhyvinvointia lisäävien toimenpidekäytänteiden laadullinen kehittäminen

Hankerahoituksen avulla tuetaan perusopetuksen oppilaiden yksilöllisiä oppimispolkuja, tuetaan koulumyönteisyyttä, ehkäistään kouluakäymättömyyttä ja pystytään havaitsemaan tuen tarve varhaisessa vaiheessa sekä kohdentamaan tukitoimet ajoissa. Myönnetyllä avustuksella on palkattu määräaikaista koulunkäynnin ohjaajia ensisijaisesti sellaisten perusopetuksen opetusryhmien käyttöön, joissa on tehostetun tai erityisen tuen oppilaita.

VALTUUSTOA SITOVA TAVOITE JA SEN MITTAAMINEN

TAVOITE	MITTARI	TOTEUMA
Perusopetuksen palvelu on laadukasta.	Kelpoisuusasetuksen mukainen kelpoisuus 85 % kaikesta opetuksesta Riittävät tukiresurssit (koulunkäynnin ohjaajat) Asiakaskyselyt	Opettajista 93 % on kelpoisia kaikkiin opettamiinsa aiheisiin. Koulussa on 3 erityisopettajaa ja 7 koulunkäynnin ohjaajaa (21,8 oppilasta/ohjaajaa) Asiakaskyselyä ei tehty vuonna 2023

SIVISTYSLAUTAKUNTAA SITOVAT TAVOITTEET JA NIIDEN MITTAAMINEN

TAVOITE	MITTARI	TOTEUMA
Opetussuunnitelma toteutuu ja lähiluonto on osa oppimisympäristöä.	Arviointikeskustelut ja palautekyselyt.	Opetussuunnitelma on toteutunut. Koulun lähialueita on hyödynnetty opetuksessa monella tapaa, esim. monialainen oppimiskokonaisuus ja osallisuusryhmät.

Arki on turvallista ja toimivaa. Kettään ei kiusata.	Kouluterveyskysely Tea-viisari Säännönmukaiset tarkastukset ja ajan tasalla olevat pelastussuunnitelmat	Oppilaat kokevat koulun ilmapiirin turvalliseksi ja viihtyiseksi 2,8 (3) *. Kiusatuksi kokee joutuneensa n. 13,5 % (17,5 %) * oppilaista (KiVa kysely) Pelastussuunnitelmat ovat ajan tasalla. Terveys- ja turvallisuustarkastus on tehty keväällä 2022 ja työpaikkaselvitys syksyllä 2022. Avi:n työsuojelutarkastus marraskuussa 2023.
Oppilaat ovat hyvinvoivia ja tyytyväisiä.	Kouluterveyskysely Sotkanet	Koululounas on laadultaan ja maultaan hyvää 75 % (39 %) *. Noin 75 % (66 %) * 8. ja 9.lk oppilaista on tyytyväinen elämänsä. 40% (69 %) * 4. ja 5. lk oppilaista pitää koulunkäynnistä. *Suluissa vertailuluku joko edelliseen tai valtakunnalliseen tulokseen
Oppimisen ja kasvun tuki on riittävä.	Tukipalvelut; 3 erityisopettajaa kuraattori 2 pv/vk koulupsykologi 2 krt/kk	3 erityisopettajaa. Kuraattori 2 pv / vko Koulupsykologi 1 pv/vko loka-kuun loppuun saakka. Tämän jälkeen psykologipalvelua ei saatu.
Oppilaiden osallisuus vahvistuu.	Osallisuus -ryhmien säännöllisyys. Harrastamisen Suomen malli toteutuu. Kouluterveyskysely.	Osallisuusryhmät ovat kokoontuneet säännöllisesti jokaisessa jaksossa. Oppilaat ovat osallistuneet toiminnan suunnitteluun. Kerhotoimintaa on järjestetty sekä koulun kerhotoimintana että harrastamisen Suomen mallin kerhoina. Suurin osa toteutuneista kerhoista on alakoulun oppilaille. Kouluterveyskysely ei anna vastausta osallisuusasiassa vähäisen vastaajamäärän vuoksi.

Riskit

Henkilökunnan rekrytointi on haastavaa joissakin oppiaineissa, esimerkiksi erityisopetuksen osalta. Suurin haaste on sijaisten löytymisessä.

TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT, €

<i>Perusopetus</i>	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Toimintatulot	393.500,00	31.500,00	425.000,00	478.822,47	-53.822,47
Toimintamenot	- 2.464.310,00	-336.100,00	-2.800.410,00	-2.768.652,90	-31.757,10
Toimintakate	-2.070.810,00	-304.600,00	-2.375.410,00	-2.289.830,43	-85.579,57
Poistot ja arvonalentumiset	-120.910,00		-120.910,00	-286.077,12	165.167,12
Laskennalliset erät	-164.600,00		-164.600,00	-307.357,95	142.757,95

= sitovuus valtuustoon nähden

Toimintatulojen käyttöprosentti: 112,7 %

Toimintamenojen käyttöprosentti: 98,9 %

TALOUSARVION MÄÄRÄRAHOJEN JA TULOARVIoidEN POIKKEAMIEN KESKEISET SYYT

Tulojen ylitys: Tuloja saatu suunniteltua enemmän kotikuntalaskutuksista.

Lukio

TOIMINTAYMPÄRISTÖ JA TOIMINTA-AJATUS

Lukio on osa Vesannon yhtenäiskoulua ja lukion nimi on 1.8.2009 alkaen Vesannon yhtenäiskoulun lukio.

Vuosikurssikohtaisen lähiopetuksen lisäksi opetusta järjestetään vuorovuoosi -kursseina omana lähiopetuksena kahden eri vuosikurssin opiskelijoille tai yhteistyössä muiden lukioiden kanssa virtuaaliopetuksena sekä verkkokursseina. Näin pystymme tarjoamaan myös valinnaiset opintojaksot sekä laajentamaan kielivalikoimaa.

Oppivelvollisuuden laajentuminen ja toisen asteen opintojen maksuttomuus tulivat voimaan 1.8.2021 alkaen. Koulumatkat, oppikirjat yms. materiaalit ovat opiskelijalle maksuttomia siihen saakka, kunnes opiskelija täyttää 20 vuotta.

Kunta järjestää edelleen Vesannon yhtenäiskoulun lukion opiskelijoille koulukuljetuksen, kun koulumatkan pituus on yli 5 km. Kuljetuksen järjestämisessä noudatetaan sivistyslautakunnan ohjeita. Kansaneläkelaitos korvaa kunnalle koulumatkatukilain mukaiset omavastuun 43 euroa / kk / oppilas ylittävät menot linja-autotaksan perusteella.

Lukio toimii yhteistyössä muiden lukioiden sekä ammattikorkeakoulujen ja yliopistojen kanssa. Suonenjoen ja Rautalammin lukioiden kanssa yhteistyötä jatketaan yhteisellä opetustarjonnalla.

Lukion kehittämistä on pohdittu työryhmällä vuoden 2022 alusta alkaen. Työryhmä on tuottanut useita vaihtoehtoja lukion kehittämiseksi ja markkinoinnin lisäämiseksi. Kehittämistoimia otetaan käyttöön asteittain. Finest future -ohjelmaan liitytään ja uusia kansainvälisiä opiskelijoita otetaan lukuvuodesta 2023–2024 alkaen.

Lukion opiskelijamäärä 20.9.2022 (nuorten ops): 39, josta vieraskuntalaisten osuus on 51,28 %. Aikuislukiolaisia ei ole tällä hetkellä. Vesantolaisista peruskoulun päättäjistä noin 35–60 % jatkaa omassa lukiossa.

Opiskelijaennuste

LUKIO	1. VSK	2. VSK	3. VSK	4. VSK	YHT.
2022 – 2023	16	16	5	3	40
2023 – 2024	26	16	16		58
2024 – 2025	24	26	16		66
2025 – 2026	26	24	26		76
2026 – 2027	24	26	24		74
2027 – 2028	20	24	26		70
2028 – 2029	24	20	24		68

Ennusteeseen on laskettu 50 % Vesannolta lukioon lähtevästä ikäluokasta + 10 opiskelijaa (arvio) naapurikunnista sekä 5 opiskelijaa Finest Future -ohjelman kautta tuleviksi opiskelijoiksi.

Hankkeet

Valtion erityisavustus lukiokoulutukseen koronaviruksen aiheuttamien poikkeusolojen vaikutusten tasoittamiseksi

Valtionavustus käytetään opetukseen, ohjaukseen, hyvinvointiin ja tukitoimiin liittyvien lisäresurssitarpeiden rahoittamiseen. Tavoitteena on parantaa opiskelijoiden edellytyksiä opiskella lukion opetussuunnitelman perusteiden mukaisessa opetuksessa sekä tukea heitä ylioppilastutkintoon valmistautumisessa ja jatko-opintoihin siirtymisessä.

Digiekosystemi -hanke

Itä-Suomen lukioiden yhteinen digiekosysteemi -hanke jatkaa digipedagogiikan kehittämistä ja ottaa käyttöön uuden elukio -moodle -oppimisalustan. Lisäksi vahvistetaan arviointiin liittyvän teknologian käyttöön-ottoa.

Nuorten jaksaminen ja hyvinvointi -hanke

Nuorten jaksaminen ja hyvinvointi Itä-Suomessa – hankkeen tavoitteena on lisätä nuorten hyvinvointia ja jaksamista kokonaisvaltaisesti ja ennaltaehkäisevästi, nuorten toiveita kuunnellen. Hanke kohdentuu nuorten mielen hyvinvoinnin edistämiseen sekä syrjäytymisen ja pudokkuuden riskien tunnistamiseen ja ehkäisemiseen. Hankkeessa muodostuvan hyvinvoinnin toimintamallin ja palvelupertuaarin (toimintoja ja tapah- tumia nuorille ja lukioille) avulla vahvistetaan nuorten elämänhallintaa, itseohjautuvuutta, sosiaalisia ja tun- netaitoja, ehkäistään syrjäytymistä ja turvattomuutta sekä lisätään osallisuutta ja motivaatiota. Hankkeen piiriin kuuluu 13 yhteistyölukiota Itä-Suomen alueelta

VALTUUSTOA SITOVA TAVOITE JA SEN MITTAAMINEN

TAVOITE	MITTARI	TOTEUMA
Lukion opetus on laadukasta.	Kelpoisuusasetuksen mukainen kelpoisuus 90 % kaikesta opetuksesta	Opettajista 93 % on kelpoisia kaikkiin opettamiinsa aiheisiin

SIVISTYSLAUTAKUNTAA SITOVAT TAVOITTEET JA NIIDEN MITTAAMINEN

TAVOITE	MITTARI	TOTEUMA
Lukiokoulutus on vetovoimaista.	Yli 80 % opiskelijoista jatkaa opintoja lukion jälkeen	Tilastokeskuksen tilaston mukaan vuonna 2017, 2019 ja 2020 Vesannon yhtenäiskoulun lukiosta (nuorten opetussuunnitelma) kirjoittaneista vuonna 2021 opiskeli 70,16 %. Koko maassa kirjoittaneista vastaava luku oli 68,26 %. Vuonna 2018 ylioppilaaksi kirjoittaneita oli Vesannon yhtenäiskoulun lukiosta niin vähän, että Tilastokeskus ei heitä tilastoi, joten näiden vuosien tiedot jätetty pois myös koko maan osalta.
Lukion kehittämistyö vahvistaa lukiokoulutusta.	Vähintään 50 % oman perusopetuksen päättötodistuksen saajista aloittaa lukiossa Vähintään 20 lukio-opinnot aloittavaa opiskelijaa	Omassa lukiossa jatkoi 42,9 % peruskoulun keväällä 2023 päättäneistä (9/21 opiskelijaa) Lukion aloitti syksyllä 2023 18 opiskelijaa, joista 5 Finest Future -opiskelijaa. Syyslukauden lopussa 1, vsk:n opiskelijoita oli 19.
Opetussuunnitelma toteutuu.	Kehittämistyön suunnitelmallisuus	Lukion kehittämistyö jatkuu pääosin koulun omana työnä. Vuonna 2023 on otettu käyttöön 1000 euron stipendi, tehty markkinointivideo sekä hankittu markkinointimateriaalia.
Oppimisympäristö on turvallinen.	Arviointikeskustelu	Opetussuunnitelma on toteutunut.
	Säännönmukaiset tarkastukset pelastussuunnitelmat	Pelastussuunnitelmat ovat ajan tasalla. Terveys- ja turvallisuustarkastus on tehty keväällä 2022 ja työpaikkaselvitys syksyllä 2022. Avi:n työsuojelutarkastus marraskuussa 2023.
Opiskelijat ovat hyvinvointia ja tyytyväisiä.	Kouluterveyskysely	Koululounas on laadultaan ja maultaan hyvää 91 % (57 %). Aikuisen kanssa

	Tea-viisarin tulokset	mahdollisuus keskustella mieltä painavista asioista 65 % (43 %). Opiskelijoista 43 % (62 %) pitää koulunkäynnistä.
	Sähköisen palautekanavan käyttöönotto	Sähköinen palautekanava on otettu käyttöön keväällä 2022.
Oppimisen ja kasvun tuki on riittävä.	Tukipalvelut, erityisopetus kuraattori, koulupsykologi Palvelun määrä / vko	Erityisopettaja 2 vkt kuraattori 2 pv/vko ja koulupsykologi 1 pv/vko lokakuun 2023 loppuun saakka. Tämän jälkeen psykologin palveluja ei ole saatu. Syksyn 2023 aikana koululla kävi psykiatrinen sairaanhoitaja kerran viikossa.
Opiskelijoiden osallisuus vahvistuu.	Opiskelijoiden osallistumisen mahdollisuudet Opiskelijakuntien toiminta Hanketyö	Sähköinen palautekanava käytössä. Lukio- laisten edustaja mukana kehittämisryhmässä. Useita yhteisiä suunnittelutilaisuuksia opiskelijoiden kanssa hankkeiden kautta. Opiskelijakunnan toiminta säännöllistä. Nuorten jaksaminen ja hyvinvointi, laatuhanke ja digiekosysteemin-hanke tuovat kouluarkeen yhteisöllistä toimintaa ja opettajille tietoa ja taitoa. Vaikutusmahdollisuudet koulutilojen ja kouluruokailun suhteen ovat hyvät 47 % (26 %). (kouluterveyskysely)

Riskit

Henkilökunnan rekrytointi ja varsinkin sijaisten löytyminen on haastavaa joissakin oppiaineissa. Lukion markkinointi vaatii jatkuvaa koko henkilökunnan panostusta.

TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT, €

<i>Keskiasteen koulutus</i>	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Toimintatulot	33.000,00	6.700,00	39.700,00	42.479,26	-2.779,26
Toimintamenot	-875.250,00	-110.500	- 985.750,00	-906.979,04	-78.770,96
Toimintakate	- 842.250,00	-103.800,00	- 946.050,00	- 864.499,78	-81.550,22
Poistot ja arvonalentumiset	- 47.610,00		-47.610,00	-43.803,72	-3.806,28
Laskennalliset erät	-58.790,00		-58.790	-112.653,47	53.863,47

= sitovuus valtuustoon nähden

Toimintatulojen käyttöprosentti: 107,0 %

Toimintamenojen käyttöprosentti: 92,0 %

TALOUSARVION MÄÄRÄRAHOJEN JA TULOARVIoidEN POIKKEAMien KESKEiset SyyT

Tulojen ylitys: Koulumatkatukea saatu arvioitua enemmän.

RUOKAPALVELUT

Palvelunkuvaus

Ruokapalvelujen tavoitteena on tuottaa taloudellisesti laadukkaat ja terveelliset ateriat eri asiakasryhmille. Ruokapalvelujen tuottamisen pohjana ovat valtakunnalliset ravitsemussuositukset, laki kouluruokailusta, elintarvikelaki, omavalvonta- ym. ohjeistukset. Kouluruokailu on tärkeä osa koulun opetus- ja kasvatustehtäviä. Sen ravitsemuksellinen merkitys oppilaan hyvinvoinnin, terveyden ja työtehon tärkeänä ylläpitäjänä on merkittävä. Kouluruoka on suomalaista perusruokaa. Ateriat ovat terveellisiä, turvallisia, täysipainoisia, vaihtelevia ja monipuolisia, kun syö aterian kaikki tarjolla olevat osat lautasmallin mukaan.

Vuoden 2023 alusta Vesannon yhtenäiskoulun ja varhaiskasvatuksen ruokapalvelut jäävät kunnan tuottamaksi palveluksi. Ruokapalveluihin jää kaksi työntekijää, joista toinen on ruokapalveluvastaava ja toinen ruokapalvelutyöntekijä. Tulevaan valmistaudutaan parhaallaan siten, että koulun keittiöllä on käytettävissä asianmukaiset laitteet, niin ruoan valmistukseen kuin tietoteknisestikin.

Koululaisten ruokakasvatuksessa tehdään entistä monialaisempaa yhteistyötä eri yhteistyötahojen kautta. Vesannon yhtenäiskoululle ja varhaiskasvatukselle on myönnetty kouluruokadiplomi.

Materiaalihankinnat hoidetaan pääosin seudullisen hankintatoimen kautta ja elintarvikkeiden hankinnassa painotetaan kotimaista lähiruokaa hankintatoimen kilpailutusten puitteissa. Paikallisten toimittamia marjoja pyritään hankkimaan entiseen malliin.

VALTUUSTOA SITOVA TAVOITE JA SEN MITTAAMINEN

TAVOITE	MITTARI	TOTEUMA
Ruokapalvelun tavoitteena on tuottaa aterioita kustannustehokkaasti ravitsemussuositukset huomioon ottaen yhteistyössä eri sidosryhmien kanssa.	Ateriat keskuskeittiökoululla €/ateria koulukeskus	62 498 ateriaa 3,2 €/ateria (ei sisällä kiinteistökuluja)

SIVISTYSLAUTAKUNTAA SITOvat TAVOITTEET JA NIIDEN MITTAAMINEN

TAVOITE	MITTARI	TOTEUMA
Hävikkiruokaa hyödynnetään.	Hävikkiruoka pakastetaan ja ohjataan yhteisölliseen käyttöön.	Hävikkiruoka pakastetaan ja annetaan yhteisölliseen käyttöön seurakunnille kerran viikossa helmikuun alusta alkaen. Annoksia (4 dl) kertyy noin 20 /viikko. Lisäksi syyskaudelta alkaen keskiviikkoisin työpajalle lämmitettynä.

Kasvisruokailun osuutta lisätään.	Kasvisruokaa tarjotaan kaikille.	Kasvisruoka on ruokalistalla ker- ran viikossa kaikille ja muutoin tarjolla erillisenä. Erillisen kasvis- ruuan käyttö on vähäistä.
Yhteiskunnallisiin teemoihin osal- listutaan ja juhlapäivät huomioi- daan.	Osallistutaan hävikkiviikkoon, nälkäpäivään ja koulumaitopäi- vään, sekä huomioidaan tär- keät juhlapäivät.	Toteutunut suunnitelman mu- kaan ja kaikki tärkeät juhlapäivät huomioidaan.

Riskit

Pieni yksikkö on haavoittuva ja sijaisten löytäminen ensi arvoisen tärkeää.

<i>Ruokapalvelut</i>	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Toimintatulot	176.300,00		176.300,00	173.240,69	3.059,31
Toimintamenot	-178.850,00		-178.850,00	-152.657,48	-26.192,52
Toimintakate	-2.550,00		-2.550,00	20.583,21	-23.133,21
Poistot ja arvон- alentumiset				-1.371,72	-1.371,72
Laskennalliset erät	-12.330,00		-12.330,00	-19.213,12	6.883,12
=sitovuus valtuustoon nähden					

Toimintatulojen käyttöprosentti: 98,3 %

Toimintamenojen käyttöprosentti: 85,3 %

TALOUSARVION MÄÄRÄRAHOJEN JA TULOARVIOIDEN POIKKEAMIEN KESKEISET SYYT

Tulot ovat kokonaan sisäisiä tuloja. Toimintamenojen määräraha on arvioitu muutosvaiheessa tarvetta suu-
remmaksi, tarvikemäärärahan käyttö 73 %.

Aikuiskoulutus

TOIMINTAYMPÄRISTÖ

Aikuiskoulutuspalveluja tuottaa Suonenjoen kaupungin hallinnoima Sisä-Savon kansalaisopisto. Sisä-Savon kansalaisopisto on avoin vapaan sivistystyön opisto toimialueensa Suonenjoen, Rautalammin, Tervon, Ve-
sannon sekä Leppävirran asukkaille. Kansalaisopisto järjestää alueen koulutus- ja kulttuuritarpeita tukevaa
monipuolista ja hyvinvointia lisäävää yleissivistävää koulutusta ja harrastustoimintaa, ammatillista lisäkoulu-
tusta, työvoimapolitiittista koulutusta sekä tarjoaa maksupalvelu- ja projektitoimintaa.

Sisä-Savon kansalaisopisto tarjoaa Vesannolla monipuolisesti erilaisia kursseja eri-ikäisille kuntalaisille. Kursseja mainostetaan kurssioppaan lisäksi sosiaalisessa mediassa ja paikallislehdessä. Yleisöluennot toimivat yleissivistävänä ja ajankohtaisiin asioihin pureutuvana mahdollisuutena opiston toiminnassa. Uusia kursseja pyritään kokoamaan luovasti paikallisten verkostojen avulla. Kaiken toiminnan päämäärä on hyvinvoinnin, osallistumismahdollisuuksien ja sivistyksen ylläpitäminen.

Konservatorion kuntaosuudet sisältyvät aikuiskoulutus –tulosalueeseen. Kuopion konservatorion alaisena toimivaan Suonenjoen musiikkiopistoon on varattu 5 opiskelijapaikkaa vesantolaisille, ja tällä hetkellä opiskelijoita on 4.

VALTUUSTOA SITOVA TAVOITE JA SEN MITTAAMINEN

TAVOITE	MITTARI	TOTEUMA
Aikuiskoulutuspalvelut ovat riittäviä ja saavutettavia.	Tarjottu/toteutunut opetus 2300/2200 tuntia	Kursseja suunnitelmassa 96, joista toteutui 84. Toteutunut tuntimäärä 2363.
	Opiskelijoiden määrä	Opiskelijoita 685
	Opetustunnin hinta	27,20 €

SIVISTYSLAUTAKUNTAA SITOVAT TAVOITTEET JA NIIDEN MITTAAMINEN

TAVOITE	MITTARI	TOTEUMA
Kansalaisopiston palvelut li-säävät hyvinvointia ja osallisuutta.	Asiakaspalaute	Kaikille kuntalaisille suunnattu kurssitoivekysely järjestettiin perinteisesti marras-joulukuussa 2023. Kyselyn avulla saada eväitä kurssitoiminnan kehittämiseen. Tuntiopettajille tehtiin kysely marraskuussa 2023. Siihen saatiin yli 60 opettajan vastaus ja pääasiallisesti opiston toimintaan eri muodoissa oltiin varsin tyytyväisiä (ka monessa kohtaa kyselyä 4 - 4.5/5) Tilojen suhteen nähtiin osin puutteita samoin kuin opetusmateriaalien suhteen. Osa vastaajista toivoi, että opisto olisi vieläkin näkyvämpi toiminnassaan. Opiston kurssitoiminnasta tehtiin myös palautekysely otannalla noin 10 % kurssivalikoimasta. Keskiarvo siinäkin kyselyssä nousi yli neljään vitosen ollessa ylin

		arvosana. Kurssilaiset ovat pääosin hyvin tyytyväisiä tuntiopettajien toimintaan ja kurssisisältöihin.
--	--	--

Riskit

Palvelutarjonta kapenee osallistujamäärän vähetessä. Sivutoimisten opettajien ja sijaisten saatavuus vaihtelee ja on välillä haasteellista.

<i>Aikuiskoulutus</i>	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Toimintatulot					
Toimintamenot	-64.960,00		-64.960,00	-74.210,95	9.250,95
Toimintakate	-64.960,00		-64.960,00	-74.210,95	9.250,95
Poistot ja arvonalentumiset					
Laskennalliset erät	-200,00		-200,00	-2,45	-197,55
=sitovuus valtuustoon nähden					

Toimintatulojen käyttöprosentti:

Toimintamenojen käyttöprosentti: 114,4 %

TALOUSARVION MÄÄRÄRAHOJEN JA TULOARVIoidEN POIKKEAMIEN KESKEISET SYYT

Menojen ylitystä selittää: Kansalaisopiston kuntalasku ollut arvioitua suurempi.

TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT, €

<i>Sivistyslautakunta</i>	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Toimintatulot	649.600,00	61.200,00	710.800,00	783.097,45	-72.297,45
Toimintamenot	-4.386.590,00	-446.600,00	-4.833.190,00	-4.664.351,88	-168.838,12
Toimintakate	-3.736.990,00	-385.400,00	-4.122.390,00	-3.881.254,43	-241.135,57
Poistot ja arvonalentumiset	-216.350,00		-216.350,00	-378.206,38	161.856,38
Laskennalliset erät	-286.310,00		-286.310,00	-503.312,82	217.002,82

Toimintatulojen käyttöprosentti: 110,2 %

Toimintamenojen käyttöprosentti: 96,5 %

Tulojen ylitystä selittävät lisääntyneet vieraskuntalaisten päivähoitomaksujen ja kotikuntakorvausten osuudet.

YMPÄRISTÖTOIMI

Palvelukuvaus

Tulosalueita ovat rakennusvalvonta, ympäristönsuojelu ja yksityistieoimi. Rakennusvalvonnan ja ympäristönsuojelun tehtävistä ja valvonnasta vastaa Keiteleen, Tervon ja Vesannon yhteinen ympäristölautakunta eli Nilakan ympäristölautakunta. Yksityistietoimesta toiminnasta vastaa kunnanhallitus.

Rakennusvalvonta

Rakennusvalvontaviranomaisena toimii Keiteleen, Tervon ja Vesannon yhteinen ympäristölautakunta. Keiteleen, Tervon ja Vesannon yhteinen rakennusjärjestys on tullut voimaan 1.1.2021.

VALTUUSTOA SITOVA TAVOITE JA SEN MITTAAMINEN

TAVOITE	VASTUUTAHO JA MITTARI	TOTEUMA
---------	-----------------------	---------

KUNNANHALLITUSTA SITOVAT TAVOITTEET JA NIIDEN MITTAAMINEN

TAVOITE	VASTUUTAHO JA MITTARI	TOTEUMA
1. RAKENNUSVALVONTA Nopea lupakäsittely	VASTUUTAHO JA MITTARI Vastuutaho: Kunnanhallitus, kunnanjohtaja, rakennustarkastaja Mittarit: Kuntalainen saa rakennusluvan kahdessa viikossa.	TOTEUMA Keiteleen kunnan kanssa palkattu määräaikainen rakennustarkastaja on osoittautunut välttämättömäksi. Kiinteistöveroselvitystä tehty osassa kunnassa. Lupa määrä pysyi edellisen vuoden tasolla. Loma-aikana ma. rakennustarkastaja on välttämätön.

Tilivelvolliset: rakennustarkastaja, Keiteleen, Tervon ja Vesannon yhteinen ympäristölautakunta.

Tavoitteiden toteutuminen

Lupakäsittelyä on saatu nopeutettu ma rakennustarkastajan työpanoksella ja pääosin on päästy kahden viikon käsittelyaikoihin. Poikkeuksena ne lupahakemukset, jotka ovat vaatineet viranomaislausuntoja tai hakemuksen täydentämistä hakijan puolelta.

Toteuma:

Rakennuslupia 35 kpl
 Toimenpidelupia 17 kpl
 Toimenpide-ilmoitus 2 kpl
 Maisematyölupia 2 kpl
 Purkulupa/ilmoitus 8 kpl
 Rakennusluvan jatkoaika 2 kpl
 Työnjohtaja lupia 33 kpl
 Puun kaato luvat 10 kpl
Yhteensä 112 kpl

Riskit

Uuden rakentamislainsäädännön tuomat muutokset ja kustannukset eivät ole tarkasti tiedossa. Vesannolla on ollut paljon luvituksia, joka on positiivinen asia ja kertoo kuntalaisten tulevaisuudenuskosta. Palveluyhtiö Viisarit Oy:n toimintavarmuus heijastuu suoraan kunnan asumis- ja ympäristöjohtaja /rakennustarkastajan tehtäviin lisäten työkuormaa. Mikäli yhtiö ei toimi täydellä teholla, kunnan viranhaltijat joutuvat paikkaamaan yhtiölle sovittuja tehtäviä.

Rakennusvalvonta	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma 1–12 /2023	Poikkeama
Toimintatulot	11.000,00		11.000,00	59.484,21	-48.484,21
Toimintamenot	-86.120,00		-86.120,00	-101.411,84	15.291,84
Toimintakate	-75.120,00		-75.120,00	-41.927,79	-33.192,21
Poistot ja arvonalentumiset					
Laskennalliset erät	-6.070,00		-6.070,00	-10.085,46	1.259,46
=sitovuus valtuustoon nähden					

TALOUSARVION MÄÄRÄRAHOJEN JA TULOARVIOIDEN POIKKEAMIEN KESKEISET SYYT

Rakennusvalvonnan lupamaksutuottoja tuli arvioitua enemmän. Tähän vaikutti rakentamisen vilkkaus vuonna 2023 ja muutama isompi lupa.

Tulevaisuuden kehityskohteita ovat yhtenäiset sähköiset rakennusvalvonnan ohjelmistot ja lomakkeet sekä ohjeistukset ja yhteiset verkkosivut.

Yksityistietoimi

Yksityistietoimi toimii ympäristötoimen alaisuudessa. Kunta myöntää avustuksia yksityisteiden kunnossapitoon. Kuntien tielautakuntia koskevista säännöksistä on luovuttu uuden yksityislain voimaan tultua, ja niille aiemmin kuuluneet tehtävät on siirretty muille viranomaisille.

TOIMINNALLISTEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN

TAVOITE	MITTARI	TAVOITETASO
1.Yksityisteiden kunnon ylläpitäminen ja parantaminen	Perusparannusavustukset €/v Kunnossapitoavustukset €/v	0 €/vuosi 30 000 €/vuosi

TOTEUTUMA

Kunnossapitoavustukset 30.000,00 €. Avustuksia jaettu 42 yksityistielle.
Perusparannusavustuksia ei ole haettu.

TALOUSARVION MÄÄRÄRAHOJEN JA TULOARVIOIDEN POIKKEAMIEN KESKEISET SYYT

TILIKAUDEN TOTEUTUMA

TIEHALLINTO

Tulot 0 %
Menot 100 %
KUNNOSSAPITO

Menot 100,1 % Kunnossapitoavustuksia maksettu budjetoitu määrä

TALOUSARVION MÄÄRÄRAHOJEN JA TULOARVIOIDEN TOTEUTUMINEN

Yksityistietoimi	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Toimintatulot	0,00		0,00	0,00	0,00
Toimintamenot	-50.880,00		-50.880,00	-38.995,79	-11.884,21
Toimintakate	-50.880,00		-50.880,00	-38.995,79	-11.884,21
Laskennalliset erät	-560,00		-560,00	-559,05	0,95

Ympäristönsuojelu

Palvelukuvaus

Keiteleen, Tervon ja Vesannon yhteinen ympäristölautakunta vastaa kunnalle kuuluvista rakennusvalvonnan ja ympäristönsuojelun tehtävistä ja valvonnasta em. kuntien alueella 1.1.2019 lähtien. Ympäristölautakunta toimii alueen rakennus- ja ympäristönsuojeluviranomaisena. Tulosalueen tehtävistä vastaa ympäristölautakunnan alainen kuntien yhteinen ympäristönsuojelutarkastaja.

Ympäristönsuojelu valvoo ympäristön ja vesistön pilaantumista aiheuttavia toimintoja, neuvoo kuntalaisia ja tuo ympäristönäkökulmaa paikalliseen päätöksentekoon. Ympäristönsuojelussa käsitellään ympäristölupia, maastoliikennelain mukaisia lupia, ilmoituksia ja annetaan määräyksiä ympäristötilan parantamiseksi sekä tehdään pienimuotoista ympäristötilan seurantaa. Lausunnoilla ympäristönsuojelu antaa paikallisen näkemyksen erilaisiin hankkeisiin ympäristönäkökulmasta.

Tavoitteena on ympäristön hyvinvoinnin vaaliminen sekä monimuotoinen luonnontilan säilyttäminen sekä viihtyisän, terveellisen ja ekologisesti kestävä ympäristön tukeminen.

VALTUUSTOA SITOVA TAVOITE JA SEN MITTAAMINEN

TAVOITE	VASTUUTAHO JA MITTARI	TOTEUMA
---------	-----------------------	---------

LAUTAKUNTAA SITOVAT TAVOITTEET JA NIIDEN MITTAAMINEN

TAVOITE	VASTUUTAHO JA MITTARI	TOTEUMA
Valvontaohjelman toteuttaminen	Vastuutahot: Lautakunta ja viranhaltija Mittari: Tarkastukset, pyynnöt ja kehotukset	Valvontaohjelmaa on toteutettu resurssien puitteissa. Suunnitellut tarkastukset ajoitetaan vuoden jälkimmäiselle puoliskolle.
Ympäristönsuojelumääräysten voimaansaattaminen	Vastuutahot: Lautakunta ja viranhaltija Mittari: Määräysten valmistuminen	Määräysluonnos on valmis ja kuulutettu. Luonnos tulee korjata mielipiteiden ja lausuntojen perusteella ja viedä päätöksentekoon.

Pohjavesien suojelusuunnitelman voimaan saattaminen	Vastuutahot: Lautakunta ja viranhaltija Mittari: Suunnitelman valmistuminen	Suunnitelma on valmistunut ja toimitettu ELY-keskukselle.
Sähköisten palveluiden kehittäminen	Vastuutahot: Lautakunta ja viranhaltija Mittari: Sähköinen lupahakemusten vastaanotto ja päivitetty lomakkeet	Ei toteutunut suunnitellun mukaisesti.
Ympäristötoimen ja ympäristönsuojelupalveluiden kehittäminen sopijakuntien kanssa	Vastuutahot: Lautakunta ja viranhaltija Mittari: Palaverit lautakunnan alaisten viranhaltijoiden kesken, muistiot Vastuutahot: Viranhaltijat	Toteutunut suunnitellun mukaisesti.
Määrätavoitteiden toteutuminen	Luvat: 0 Ilmoitukset: 5 Tarkastukset: 1 Lausunnot: 3	

Vesannolla järjestettiin kesällä ympäristönäyttely yhteistyössä Iisalmen kaupungin ympäristönsuojelupalveluiden ja Lapinlahden ympäristönsuojelun kanssa. Ympäristönäyttelyihin liittyen pidettiin ympäristöinfo. Lisäksi Vesannolla järjestettiin vieraslaajitalkoot. Kuntalaisten mielipiteitä talkookohteisiin liittyen kartoitettiin vieraslaajikyselyllä. Facta-Kuntarekisterin Ympäristöosa on otettu käyttöön ja rekisteriin on siirretty lupa- ja valvonta-asioita vuodesta 2021 alkaen.

Ympäristönsuojelu	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jäl-keen	Toteutuma 2023	Poikkeama
Toimintatulot	2.000,00		2.000,00	1.320,00	680,00
Toimintamenot	-20.810,00		-20.810,00	-11.161,00	-9.649,00
Toimintakate	-18.810,00		-18.810,00	-9.841,00	-8.969,00
Poistot ja arvonalentumiset					
Laskennalliset erät	-270,00		-270,00		
=sitovuus valtuustoon nähden					

YMPÄRISTÖTERVEYDENHUOLTO

Ympäristöterveydenhuolto käsittää terveydensuojeluun, elintarvikevalvontaan, kuluttajaturvallisuuteen, tupakkavalvontaan, kemikaalivalvontaan sekä eläinlääkintään liittyviä viranomaistehtäviä.

Ympäristöterveydenhuollon yhteistoiminta-alue, johon kuuluvat Tervon kunta (isäntäkunta), Suonenjoen kaupunki, Rautalammin kunta, Vesannon kunta, Pielaveden kunta sekä Keiteleen kunta, aloitti toimintansa 1.1.2012. Tervon kunta hallinnoi ympäristöterveydenhuollon palveluja.

Ympäristöterveydenhuolto	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Toimintatulot					
Toimintamenot	-141.800,00		-141.800,00	-167.402,00	-22.840,56
Toimintakate	-141.800,00		-141.800,00	-167.402,00	-22.840,56
Poistot ja arvonalentumiset					
Laskennalliset erät	-270,00		-270,00		
=sitovuus valtuustoon nähden					

Ympäristötoimi	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Toimintatulot	13.000,00		13.000,00	60.804,21	-47.804,21
Toimintamenot	-299.610,00		-299.610,00	-270.258,53	-29.081,47
Toimintakate	-286.610,00		-286.610,00	-209.724,32	-76.885,68
Poistot ja arvonalentumiset					
Laskennalliset erät	-7.170,00		-7.170,00	-10.700,30	3.530,30
=sitovuus valtuustoon nähden					

Käyttötalous yhteensä:

Vesannon kunta	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Toimintatulot	2.342.710,00	214.700,00	2.557.410,00	3.021.027,22	-463.617,22
Toimintamenot	-8.082.560,00	-700.380	-8.782.940,00	-9.074.831,88	-291.891,88
Toimintakate	-5.739.850,00	-485.680	-6.225.530,00	-6.053.804,66	--171.725,34
Poistot ja arvonalentumiset	-794.890,00		-794.890,00		
Laskennalliset erät	-19.740,00		-19.740,00	-650.297,85	630.557,85
=sitovuus valtuustoon nähden					

Talousarvion tuloslaskelmaosan toteutumisvertailu

sisäiset+ulkoiset	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jäl- keen	Toteutuma	Poikkeama	%
Toimintatuotot	2.342.710	214.700	2.557.410	3.021.027,22	463.617,22	
Myyntituotot	974.300	44.500	1.018.800	1.143.726,03	-124.926,03	
Maksutuotot	59.100	4.000	63.100	95.372,50	-32.272,50	
Tuet ja avustukset	143.710	159.200	302.910	470.324,18	-167.414,18	
Muut toimintatulot	1.165.600	7.000	1.172.600	1.311.604,51	-139.004,51	
Toimintamenot	-8.082.560	-700.380	-8.782.940	-9.074.831,88	291.891,88	
Henkilöstömenot	-3.457.280	-123.500	-3.580.780	- 3.582.213,05	1.433,05	
Palvelujen ostot	-3.661.800	-150.700	-3.812.500	- 3.839.894,78	27.394,78	
Aineet, tarvikkeet ja tava- rat	-285.830		-285.830	- 473.433,42	187.603,42	
Avustukset	-256.400	8.500	-247.900	-234.350,14	-13.549,86	
Muut toimintamenot	-421.250	-434.680	-855.930	-944.940,49	-89.010,49	
Toimintakate	-5.739.850	-485.680	-6.225.530	- 6.053.804,66	-171.725,34	
Verotulot	4.044.000		4.044.000	4.025.184,04	18.815,96	
Valtionosuudet	2.800.790		2.800.790	2.774.263,00	26.527,00	
Rahoitustulot ja -menot:						
Korkotulot				50.335,97	50.335,97	
Muut rahoitustulot	251.570	90.000	341.570	376.632,49	-35.062,49	
Korkomenot	-100.200	50.000	-50.200	-205.611,89	155.411,89	
Muut rahoitusmenot	- 2.250		-2.250	-24.899,32	22.649,32	
Vuosikate	1.254.060	-345.680	908.380	942.099,63	-33.719,63	
Poistot ja arvonalentumi- set	-794.890	-149.350	-944.240	-912.348,22	-31.891,78	
Suunnitelman mukaiset poistot	--794.890		-794.890	-762.995,26	-31.894,74	
Satunnaiset erät						
Satunnaiset tulot						
Satunnaiset menot						
Tilikauden tulos	459.170	-495.030	-35.860	29.751,41	-65.611,41	
Poistoerojen lisäys (-) tai vähennys (+)						
Varausten lisäys (-) tai vä- hennys (+)						
Rahastojen lisäys (-) tai vä- hennys (+)						
Tilikauden ylijäämä (ali- jäämä)	459.170	-495.030	-35.860	29.751,41	65.611,41	

Investointien toteutuminen

Investoinnit toteutuivat kappalemääräisesti kaikki. Talousarvioon verrattuna investoinnit saatiin tehtyä edullisemmin kuin talousarviossa 2023 oli suunniteltu. Suurimmat alitukset olivat kiinteistöjen ennalta-arvaamattomien investointien, katuvalo investointien ja johtokeskuksen investointien osalta. Talouden taantuma laskenut investointien hintaa.

	Kustannusarvio ja sen muutokset	Ed. vuosien käyttö	Alkuperäinen talousarvio	Talousarviomuutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama	Kustannusarviosta käytetty 31.12.
Kiinteistöjen ennalta-arvaamattomat korjaukset								
Menot			140 000,00			-20 672,10	119 327,90	
Tulot								
Netto								
Vesakoti II lisäykset 5 553,23 € (Kompressi, LVK pumppu). Simolan palvelukeskus valaistuksen ja wc-pöntön uusiminen 4 049,68 €. Säästökulman remontti 2023, lukitukset nuorisotilaan ja kirjastolle 11 069,19 €. YHT 20 672,10 €. Kiinteistöjen ennalta-arvaamattomien korjaus – ja laiterikkoihin varattu 140 000.								

	Kustannusarvio ja sen muutokset	Ed. vuosien käyttö	Alkuperäinen talousarvio	Talousarviomuutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama	Kustannusarviosta käytetty 31.12.
LIIKUNTA-TOIMI Rakennuksen ja rakennelmat - Urheilukenttä								
Menot			11 000,00					
Tulot						-8 321,61	2 678,39	
Netto								
Urheilukentän huoltorakennuksen vesikaton korjaus ja maalaus.								

	Kustannusarvio ja sen muutokset	Ed. vuosien käyttö	Alkuperäinen talousarvio	Talousarviomuutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama	Kustannusarviosta käytetty 31.12.
LIIKUNTA-TOIMI Rakennuksen ja rakennelmat - Liikuntahalli								
Menot			100 000,00			-65 619,62	34 380,38	
Tulot								
Netto								
Liikuntahallin remontti 2023. Välioverho, valaistus, lukitus ja kameravalvonta.								

	Kustannusarvio ja sen muutokset	Ed. vuosien käyttö	Alkuperäisen talousarvio	Talousarviomuutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama	Kustannusarviosta käytetty 31.12.
SIVISTYSTOIMI Ai-neelliset hyödykkeet Tietokoneet/lukio								
Menot			10 000,00			-12 617,00	2 617,00	
Tulot								
Netto								
Lukion aloittaville hankitaan kannettavat tietokoneet kunnanvaltuuston päätöksellä 7.5.2009 § 29. Lukion aloittaville on hankittu kannettavia aiempina vuosina 2014 19, 2015 12, 2016 17, 2017 22, 2018 26, 2019 21, 2020 13 ja vuonna 2021 17 oppilaalle. Kannettavien tietokoneiden (14 kpl) kustannukset 5.883,49 euroa jäivät alle investointirajan 10.000 euroa ja kustannukset siirrettiin käyttötalouden puolelle. 2023 hankittu lukiolaisten tietokoneita 25 kpl.								

	Kustannusarvio ja sen muutokset	Ed. vuosien käyttö	Alkuperäisen talousarvio	Talousarviomuutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama	Kustannusarviosta käytetty 31.12.
Rakennukset ja rakennelmat – Ruusuke monipalvelukeskus								
Menot			8 000,00			-21 588,16	13 588,16	
Tulot								
Netto								
Ruusuke kunnantoinmisto remontointi 2022 (12797,96 €) ja 2023 varattu 8000 € toteuma -21 588,16 €.								

	Kustannusarvio ja sen muutokset	Ed. vuosien käyttö	Alkuperäisen talousarvio	Talousarviomuutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama	Kustannusarviosta käytetty 31.12.
Rakennukset ja rakennelmat – Terveysaseman katto								
Menot			100 000,00			-55 688,94	44 311,06	
Tulot								
Netto								
Terveysaseman katon remontti ja siihen liittyvät muut kulut.								

	Kustannusarvio ja sen muutokset	Ed. vuosien käyttö	Alkuperäinen talousarvio	Talousarviomuutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama	Kustannusarviosta käytetty 31.12.
Rakennukset ja rakennelmat – Niittykukka-Riihipelto								
Menot			40 000,00			-19 970,30	20 029,70	
Tulot								
Netto								
Niittykukka-Riihipelto, runkovesiputken rakentaminen. Perusteena vesihuollon varmuuden parantaminen.								

	Kustannusarvio ja sen muutokset	Ed. vuosien käyttö	Alkuperäinen talousarvio	Talousarviomuutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama	Kustannusarviosta käytetty 31.12.
Muut kiinteät rakenteet - Katuvalot								
Menot			106 000,00			-54 972,19	51 027,81	
Tulot								
Netto								
Katuvalojen asennukset.								

	Kustannusarvio ja sen muutokset	Ed. vuosien käyttö	Alkuperäinen talousarvio	Talousarviomuutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama	Kustannusarviosta käytetty 31.12.
Muut kiinteät rakenteet - Päiväkodin piha								
Menot			10 000,00			-19 125,62	9 125,62	
Tulot								
Netto								
Päiväkodin pihan remontti. Remontti ajoittui vuosille 2022 (10382,91) ja 2023 (8742,71)								

	Kustannusarvio ja sen muutokset	Ed. vuosien käyttö	Alkuperäinen talousarvio	Talousarviomuutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama	Kustannusarviosta käytetty 31.12.
Muut koneet ja kalusto - Varavoima								
Menot			35 000,00			-900,00	34 100,00	
Tulot								
Netto								
Johtokeskus investointi.								

	Kustannusarvio ja sen muutokset	Ed. vuosien käyttö	Alkuperäinen talousarvio	Talousarviomuutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama	Kustannusarviosta käytetty 31.12.
Muut koneet ja kalusto - Jätevedenpuhdistamo								
Menot			35 000,00			-30 505,95	4 494,05	
Tulot								
Netto								
Jätevedenpuhdistamon automaatiojärjestelmän hankinta.								

	Kustannusarvio ja sen muutokset	Ed. vuosien käyttö	Alkuperäinen talousarvio	Talousarviomuutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama	Kustannusarviosta käytetty 31.12.
Muut osakkeet ja osuudet – Viisarit								
Menot						-140 000,35	140 000,35	
Tulot								
Netto								
Palveluyhtiö Viisarit Oy:n pääomittaminen.								

INVESTOINNIT YHTEENSÄ VUONNA 2023

Menot	-449 082,58	-449 082,58
Tulot		
Netto		

8 Rahoitusosan toteutuminen

TALOUSARVION RAHOITUSOSAN TOTEUTUMISVERTAILU

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Toiminta ja investoinnit					
Toiminnan rahavirta	1.254.060		1.254.060	1.343.901,26	89.841,26
Vuosikate	1.254.060		1.254.060	942.099,63	311.960,37
Satunnaiset erät					
Tulorahoituksen korjauserät				551.154,59	-551.154,59
Investointien rahavirta	-617.000		-617.000	-427.310,83	-217.966,02
Investointimenot	-617.000		-617.000	-429.410,83	-189.689,17
Rahoitusosuudet investointeihin					
Pysyvien vastaavien hyödykk. luovutustulot				2 100	- 2100
Toiminta ja investoinnit, netto	637.060		637.060	916.590,43	-279.530,43
Rahoitustoiminta					
Antolainauksen muutokset					
Lainakannan muutokset					
Pitkäaikaisten lainojen lisäys					
Pitkäaikaisten lainojen vähennys				- 652 314	652 314
Lyhytaikaisten lainojen muutos					
Oman pääoman muutokset					
Muut maksuvalmiuden muutokset				- 239.823,47	239.823,47
Rahoituksen rahavirta	-870 033,96			- 892.137,47	-22.103,51
Vaikutus maksuvalmiuteen	637.060		637.060	24 453	612 607

7.4 YHTEENVETO MÄÄRÄRAHOJEN JA TULOARVIOIDEN TOTEUTUMISESTA 2023

	Sitovuus-	Määrärahat					Poikke - ama%	Tuloarviot					Poikke - ama%
	taso	Alkuper.	TA:n muu-	TA muu- tos-	Toteu- tuma	Poik- keama		Alkuper.	TA:n muu-	TA muu- tos-	Toteu- tuma	Poik- keama	
	N/B	talousarvio	tokset	ten jälkeen				talousar- vio	tokset	ten jälkeen			
KÄYTTÖTALOUSOSA (ulk.+sis.)													
Vaalit	B	-5920		-5920	-7457	1537	-21	3600		3600	4006	-406	-10
Tilintarkastus	B	-14 470		-14 470	-37 583	23 113	-61						
<i>Kunnanhallitus</i>											2 116	-329	
Yleishallinto	B	-2 507 010	-253780	-2 760 790	-3 250 523	489 733	-15	1 633 810	153500	1 787 310	869	559	-16
Hyvinvointi ja terveys		-86 140		-86 140	-100 395	14 255	-14	31 500		31 500	31 834	-334	-1
Vapaa-aikatoimi		-533 660		-533 660	-467 511	-66 149	14	11 200		11 200	19 847	-8 647	-44
Elinkeinotoimi	B	-209 900		-209 900	-190 401	-19 499	10				8	-8	-100
Maaseututoimi	B	-39 260		-39 260	-37 637	-1 623	4				4562	-4 562	-100
<i>Sivistyslautakunta</i>													
Lasten varhaiskasvatus	B	-803 220		-803 220	-761 852	-41 368	5	46 800	23000	69 800	88 555	-18 755	-21
Perusopetus	B	-2 464 310	-336100	-2 800 410	-2 768 653	-31 757	1	393 500	31500	425 000	478 822	-53 822	-11
Keskiasteen koulutus	B	-875 250	-110500	-985 750	-906 979	-78 771	9	33 000	6700	39 700	42 479	-2 779	-7
Ruokapalvelut	B	-178 850		-178 850	-152 657	-26 193	17	176 300		176 300	173 241	3 059	2
Aikuiskoulutus	B	-64 960		-64 960	-74 211	9 251	-12						
<i>Ympäristötoimi</i>													
Rakennusvalvonta	B	-86 120		-86 120	-101 412	15 292	-15	11 000		11 000	59 484	-48 484	-82
Ympäristönsuojelu	B	-20 810		-20 810	-11 161	-9 649	86	2000		2000	1320	680	52
Ympäristöterveydenhuolto	B	-141800		-141800	-167403	-22 841	-15						
Yksityistietoimi	B	-50 880		-50 880	-38 996	36 560	30						
<i>Vesihuoltolaitos (kirjanpid. er.ta- seyks.)</i>	B	-283 300		-283 300	-271 138	-12 162	4	352 530		352 530	369 676	-17 146	-5
YHTEENSÄ KÄYTTÖTALOUS		-8082560	-700380	-8782940	-9074831	291891	-3	2342710	214700	2557410	3021027	-463617	-15

		Sito- vuus- taso	Määrärahat				Tuloarviot				
	N/B	Alkuper. Talous- arvio	TA:n muutok- set	TA muu- tosten jäl- keen	Toteu- tuma	Poikkeama	Alkuper. Talousar- vio	TA:n muutok- set	TA muu- tosten jäl- keen	Toteu- tuma	Poik- keama
TULOSLASKELMA- OSA		102 450		52 450	207 975	155 525	# 7 096 360		7 186 360	7 203 879	-17 519
Verotulot	B						4 044 000		4 044 000	4 025 184	18 816
Valtionosuudet	B						2 800 790		2 800 790	2 774 263	26 527
Korkotulot	B									50 336	-50 336
Muut rahoitus- tuotot	B						251 570	90 000	341 570	354 096	-12 526
Korkokulut	B	100 200	50 000	50 200	205 612	155 412					
Muut rahoituskulut	B	2 250		2 250	2 363	113					
Satunnaiset erät	B										
INVESTOINTIOSA (sitovuus hankkei- tain)	0	627 000	122 000	-507 000	-592 367	72 840					
Varautuminen	0	-10 000	-	-10 000	-	-100 000					
Katuvalot		-106 000		-106 000	-47 901	-58 099					
Johtokeskus	0	-35 000	-	-35 000	-900	-34 100					
Terveysaseman kor- jaukset	B	-100 000	40 000	-60 000	-57 783	-2 217					
Tietokonelait- teet/lukio	B	-10 000	-	-10 000	-12 527	2 527					
Avoin kirjastopal- velu	B	-10 000	-	-10 000	-1 086	-8 914					
Liikuntahalli	0	-100 000	20 000	-80 000	-63 070	-16 930					
Lemmikin vesikat- teen muutostyöt	0	-	-	-	149 353	-149 353					
Keltamon korjaus	0	-12 000	-	-12 000	-	-12 000					
Urheilukentän huol- torakennus	0	-11 000	3 000	-8 000	-9 950	1 950					
Viisareiden pääomi- tus					-140 000	140 000					
Päiväkodin pihan kunnostus	0	-10 000	-1 000	-11 000	-11 500	500					
Kiinteistöjen perus- korjaukset	0	-140 000	60 000	-80 000	-25 920	-54 080					
Ruusuukkeen tilat kunnantoinmistoksi	0	-8 000	-2 000	-10 000	-9 373	-627					
VHL saneeraus/au- tomaatio	0	-35 000	-	-35 000	-30 506	-4 494					
Pumput ja kent- täinstrumentit	0	-40 000	-	-40 000	-19 970	- 20 030					
RAHOITUSOSA		-	-	-	652 314	652 314	# -	-	-	-	-
Antolainauksen muutokset											
Antolainasaamis- ten lisäykset	B										

Antolainasaamisten vähennykset	B										
Lainakannan muutokset											
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	B										
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	B				652 314	652 314					
Lyhytaikaisten lainojen muutos	N										
Oman pääoman muutokset	B										
TALOUSARVION LOPPUSUMMA		8714110	-517 380	-9 281 490	-8178 248	532 436	# 9 439 070	214700	9743770	10594582	-481 136

8. VESANNON KUNNAN TILINPÄÄTÖSLASKELMAT

8.1. Tuloslaskelma

	2023	2022
Toimintatuotot		
Myyntituotot	925 850,25	1 055 462,92
Maksutuotot	95 118,50	1 025 459,55
Tuet ja avustukset	470 324,18	711 513,74
Muut toimintatuotot	1 287 547,71	680 618,70
	2 778 840,64	3 473 054,91
Toimintakulut		
Henkilöstökulut	-3 582 213,05	-7 269 692,31
Palkat ja palkkiot	-2 860 726,89	-5 761 071,45
Henkilösivukulut	-721 486,16	-1 508 620,86
Eläkekulut	-643 506,57	-1 336 505,74
Muut henkilösivukulut	-77 979,49	-172 115,12
Palvelujen ostot	-3 677 520,17	-11 872 078,13
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-425 751,23	-615 299,32
Avustukset	-234 350,14	-554 642,24
Muut toimintakulut	-912 810,71	-757 705,61
	-8 832 645,30	-21 069 417,61
TOIMINTAKATE	-6 053 804,66	-17 596 362,70
Verotulot	4 025 184,04	6 938 829,09
Valtionosuudet	2 774 263,00	11 265 697,00
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	50 335,97	5 924,09
Muut rahoitustuotot	354 095,67	340 132,47
Korkokulut	-205 611,89	-98 655,89

Muut rahoituskulut	-2 362,50	-2 451,19
VUOSIKATE	942 099,63	853 112,87
Poisto ja arvonalentumiset		
Suunnitelmanmukaiset poistot	-762 995,29	-817 985,82
Arvonalentumiset	- 149 352,96	
Satunnaiset erät		
Satunnaiset tuotot		
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALI-JÄÄMÄ)	29 751,41	35 127,05

8.2. Rahoituslaskelma

	2023	2022
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	942 099,63	853 112,87
Satunnaiset erät		
Tulorahoituksen korjauserät	551 154,59	258 837,01
	<u>1 343 901,26</u>	<u>1 111 949,88</u>
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-429 410,83	-126 433,89
Rahoitusosuudet investointimenoihin		
Pysyvien vastaavien hyödykk. luovutustulot	2 100,00	3 800,00
	<u>-427 310,83</u>	<u>-122 633,89</u>
Toiminnan ja investointien rahavirta	916 590,43	989 315,99
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		-100 000,00
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys		
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-652 314	-707 314,00
Lyhytaikaisten lainojen lisäys		
	<u>-652 314</u>	<u>-707 314,00</u>
Oman pääoman muutokset		
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-25 172,09	1 032,62
Vaihto-omaisuuden muutos	10,73	54,36
Saamisten muutos	867 481,18	-323 033,02
Korottomien velkojen muutos	-1 082 143,29	349 286,38
	<u>-239 823,47</u>	<u>27 340,34</u>
Rahoituksen rahavirta	-892 137,47	-779 973,66
Rahavarojen muutos	24 452,96	209 342,33
Kassavarat 31.12.	2 476 726,36	2 452 273,40
Kassavarat 1.1.	2 452 273,40	2 242 931,07

8.3. Tase

VASTAAVAA	2023	2022	VASTATTAVAA	2023	2022
A PYSYVÄT VASTAAVAT	15 490 158,11	17 468 013,72	A OMA PÄÄOMA	10587293,60	11705165,69
I Aineettomat hyödykkeet	285 861,08	353 760,34	I Peruspääoma	7 608 744,38	8 756 367,88
1. Aineettomat oikeudet	19 052,14	58 949,89	II Arvonkorotusrahasto	1 239 138,54	1 239 138,54
2. Muut pitkävaikutteiset menot	266 808,94	294 810,45	IV Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	1 709 659,27	1 674 532,22
			V Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	29 751,41	35 127,05
II Aineelliset hyödykkeet	11 663 899,00	12 259 823,43			
1. Maa- ja vesialueet	402 145,61	402 145,61	B POISTOERO JA VAPAA-EHTOISET VARAUKSET		
2. Rakennukset	9 650 846,37	10 091 527,48			
3. Kiinteät rakenteet ja laitteet	1 218 927,20	1 260 823,56			
4. Koneet ja kalusto	345 238,78	436 799,96	C PAKOLLISET VARAUKSET	447 782,51	50346,17
6. Ennakkomaksut ja kesken-	46 741,04	68 526,82			
eräiset hankinnat			D TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	48 204,47	71 248,24
			1. Valtion toimeksiannot		
III Sijoitukset	3 540 398,03	4 854 429,95	2. Lahjoitusrahastojen pääomat	14 214,07	12 085,75
1. Osakkeet ja osuudet	2 495 651,99	3 809 683,91	3. Muut toimeksiantojen pääomat	33 990,40	59 162,49
3. Muut lainasaamiset	1 044 746,04	1 044 746,04			
			E VIERAS PÄÄOMA	7 610 575,15	9 685 861,87
B TOIMEKSIANTOJEN VARAT	14 214,07	12 085,75	I Pitkäaikainen	6 072 259,65	6 720 086,20
1. Valtion toimeksiannot			2. Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	6 070 013,00	6 717 327,00
2. Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	14 217,07	12 085,75	3. Lainat julkisyhteisöiltä		
3. Muut toimeksiantojen varat			7. Muut velat	2 246,65	2 759,20
C VAIHTUVAT VASTAAVAT	3 189 483,55	4 032 522,50			
I Vaihto-omaisuus	1 797,36	1 808,49	II Lyhytaikainen	1 538 315,50	2 965 775,67
1. Aineet ja tarvikkeet	1 797,36	1 808,09			
			2. Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	652 314,00	657 314,00
II Saamiset	710 959,83	1 578 441,01	3. Lainat julkisyhteisöiltä		
Pitkäaikaiset saamiset			5. Saadut ennakot		
1. Myyntisaamiset			6. Ostovelat	200 297,75	886 106,17
Lyhytaikaiset saamiset	710 959,83	1 578 441,01	7. Muut velat	63 465,10	164 562,35
1. Myyntisaamiset	392 361,90	848 660,33	8. Siirtovelat	622 238,65	1 257 793,15
2. Lainasaamiset					
3. Muut saamiset	242 092,71	196 944,19	VASTATTAVAA YHTEENSÄ	18693855,73	21512621,97
4. Siirtosaamiset	76 505,22	532 836,49			
III Rahoitusarvopaperit		2 452 273,40			
IV Rahat ja pankkisaamiset	2 476 726,36				
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	18 693 855,73	21 512 621,97			

9. VESANNON KUNTAKONSERNIN TILINPÄÄTÖSLASKELMAT

9.1. Tuloslaskelma

	2023	2022
Toimintatuotot	3 573 681,51	13 078 263,07
Toimintakulut	-9 809 214,13	-30 525 198,05
Osuus osakkuusyht. voitosta (tappiosta)	66 889,70	95 730,31
TOIMINTAKATE	-6 168 642,91	-17 351 204,66
Verotulot	4 025 184,04	6 938 829,09
Valtionosuudet	3 323 786,46	11 797 246,24
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	53 736,06	8 484,30
Muut rahoitustuotot	382 339,08	353 840,40
Korkokulut	-258 376,78	-171 105,93
Muut rahoituskulut	-4 645,05	8 598,78
VUOSIKATE	1 353 380,89	1 584 688,21
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 048 999,70	-1 619 208,60
Arvonalennukset	-149 352,36	0,00
Satunnaiset erät	-0,70	108 395,81
TILIKAUDEN TULOS	155 027,52	73 875,42
Tilinpäätössiirrot	322,16	3 584,36
Tilikauden verot	-241,51	-1 719,64
Laskennalliset verot	0,00	-161,66
Vähemmistöosuudet	-1,21	-7 502,04
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	155 106,96	68 076,44

VESANNON KUNTAKONSERNI

9.2. Rahoituslaskelma

Toiminnan rahavirta	2023	2022
Vuosikate	1 353 380,89	1 584 688,21
Satunnaiset erät	-149 353,66	108 395,81
Tilikauden verot ja laskennalliset verot	-241,51	-1 719,64
Tulorahoituksen korjauserät	387 508,82	89 747,23
	1 591 294,54	1 781 111,60
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-613 856,20	-1 812 693,35
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0,00	4 498,99
Pysyvien vastaavien hyödykk. luovutustulot	110 452,23	37 280,48
	-503 403,87	-1 770 913,88
Toiminnan ja investointien rahavirta	1 087 890,66	10 197,72
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäys	0,00	-133,50
Antolainasaamisten vähennys	275,29	239,66
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	125 464,16	1 895 299,87
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-958 721,88	-1 280 249,17
Lyhytaikaisten lainojen lisäys	-7 533,66	-99 578,93
	-840 516,09	515 577,92
Oman pääoman muutokset	-1 423,87	928,05
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-24 884,20	589,50
Rahoituksen rahavirta	-1 099 062,87	490 052,03
Rahavarojen muutos	-11 172,20	500 249,75
Rahavarojen muutos		
Kassavarat 31.12.	2 526 971,65	4 472 460,29
Kassavarat 1.1.	2 538 143,85	3 972 210,53
	-11 172,20	500 249,76

9.3. Konsernitase ja sen tunnusluvut

	2023	2022		2023	2022
Vastaavaa			Vastattavaa		
PYSYVÄT VASTAAVAT			OMA PÄÄOMA		
Aineettomat hyödykkeet			Peruspääoma	7 608 744,38	8 756 367,88
Aineettomat oikeudet	34 531,16	221 693,97	Arvonkorotusrahoitus		
Muut pitkävaikutteiset menot	412 863,58	447 925,71	Muut omat rahastot	2 386 984,87	2 406 192,68
Ennakkomaksut			Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	2 200 785,56	2 607 439,87
Aineettomat hyödykkeet	447 394,74	672 465,99	Tilikauden yli-/alijäämä	155 106,96	68 076,44
			12 351		
Aineelliset hyödykkeet			OMA PÄÄOMA	621,77	13 838 076,86
Maa- ja vesialueet	578 196,83	628 769,50	Vähemmistöosuudet		
Rakennukset	14 814 051,93	19 718 130,15	Vähemmistöosuudet	368 206,69	439 180,48
Kiinteät rakennelmat ja laitteet	1 393 228,43	1 558 191,93	Vähemmistöosuudet	368 206,69	439 180,48
Koneet ja kalusto	411 023,72	1 048 702,64			
Muut aineelliset hyödykkeet	521,46	452 606,99	Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset		
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	57 239,59	1 414 283,36	Poistoero		
	17 254	24 820 684,56	Vapaaehtoiset varaukset	0,00	0,00
Aineelliset hyödykkeet	261,97		Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset	0,00	0,00
			Pakolliset varaukset		
Sijoitukset			Eläkevaraukset		
Osakkeet ja osuudet			Muut pakolliset varaukset	447 782,51	306 978,15
Osakkeet ja osuudet tytäryhteisöissä	0,00	0,00	Pakolliset varaukset	447 782,51	306 978,15
Kuntayhtymäosuudet	0,00	0,00			
Osakkeet ja osuudet osak. ja omist.y	617,82	216 869,29	Toimeksiantojen pääomat		
Muut osakkeet ja osuudet	938 235,98	825 730,65	Valtion toimeksiannot	62 308,93	37 627,56
Muut sijoitukset /SVOP	1 239 138,54	1 239 138,54	Lahjoitusrahastojen pääomat	14 335,20	60 613,36
Osakkeet ja osuudet	2 177 992,34	2 281 738,48	Muut toimeksiantojen pääomat	42 316,51	65 779,16
Joukkovelkakirjalainasaamiset	696,48	921,98	Toimeksiantojen pääomat	118 960,63	163 723,09
Lainasaamiset	49 639,98	49 639,98			
Muut saamiset	15 292,89	29 950,77	VIERAS PÄÄOMA		
Sijoitukset	2 243 621,68	2 365 254,22	Pitkäaikainen		
PYSYVÄT VASTAAVAT	19 945 278,39	27 855 401,77	Lainat rahoitus - ja vakuutuslaitoksilta	7 229 592,20	13 829 927,52
			Lainat julkisyhteisöiltä	675 632,79	863 466,74
Toimeksiantojen varat			Saadut ennakot	494,94	
Valtion toimeksiannot	62 308,93	35 105,68	Pitkäaikainen korollinen	2 246,65	21 495,98
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	14 335,20	56 647,01	Pitkäaikainen	7 907 966,58	14 714 890,24
Muut toimeksiantojen varat	8 055,82	5 980,34			
Toimeksiantojen varat	84 699,94	101 733,03	Lyhytaikainen		
			Joukkovelkakirjalainat		
VAIHTUVAT VASTAAVAT			Lainat rahoitus - ja vakuutuslaitoksilta	778 894,39	1 170 975,52
Vaihto-omaisuus			Lainat julkisyhteisöiltä	193 707,66	169 196,25
Vaihto-omaisuus	1 797,36	1 808,09	Saadut ennakot	31 194,79	101 173,12
Aineet ja tarvikkeet	1 685,58	78 971,98	Ostovelat	190 090,51	1 683 086,84
Keskeneräiset tuotteet			Muut velat	75 027,66	200 485,46
Vaihto-omaisuus	3 482,94	80 780,07			

Saamiset			Siirtovelat	818 304,94	2 339 510,75
Pitkäaikaiset saamiset			Laskennallinen verovelka		11 059,43
Myyntisaamiset			Lyhytaikainen korollinen		
Muut saamiset			Lyhytaikainen koroton		
Pitkäaikaiset saamiset	0,00	146,08	Lyhytaikainen	2 087 219,95	5 700 036,43
Lyhytaikaiset saamiset			VIERAS PÄÄOMA	9 995 186,53	20 414 926,67
Myyntisaamiset	353 265,06	1 358		23 281	
Lainasaamiset		920,4314	Vastattavaa	758,14	35 170 403,48
Muut saamiset	250 010,01	397 231,41			
Siirtosaamiset	118 050,15	889 100,18			
Lyhytaikaiset saamiset	721 325,22	2 659 882,25			
Saamiset	721 325,22	2 660 028,33			
Rahoitusarvopaperit					
Osakkeet ja osuudet					
Sijoitukset rahamarkkinainstrumentteihin					
Muut arvopaperit					
Rahoitusarvopaperit	0,00	72,62			
Rahat ja pankkisaamiset	2 526 971,65	4 472 387,67			
VAIHTUVAT VASTAAVAT	3 251 779,81	7 213 268,68			
Vastaavaa	23281758,14	35 170 403,48			

10. TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

10.1. Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

1) Arvostus- ja jaksotusperiaatteet sekä menetelmät

Pysyvien vastaavien arvostus

Pysyvät vastaavat on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti. Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa suunnitelman mukaisten poistojen perusteet.

Sijoitusten arvostus

Pysyvien vastaavien käyttöomaisuusosakkeet on merkitty taseessa hankintamenoon tai sitä alempaan arvoon. Arvostuksen perusteena on ollut hyödykkeen todennäköisesti tulevaisuudessa kerryttämä tulo tai sen arvo palvelutuotannossa.

Vaihto-omaisuuden arvostus

Vaihto-omaisuus on merkitty taseeseen hankintamenon tai sitä alemman todennäköisen luovutushinnan määräisenä.

Rahoitusomaisuuden arvostus

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon. Rahoitusomaisuusarvopaperit on merkitty taseeseen hankintamenoon tai sitä alempaan markkina-arvoon.

Avustusten käsittely

Pysyvien vastaavien aineellisten hyödykkeiden hankintaan saadut rahoitusavustukset on merkitty ao. hyödykkeen hankintamenon vähennykseksi.

Tuloksen ja taseen vertailukelpoisuus

Tuloslaskelma, rahoituslaskelma ja tase on laadittu kuntajaoston suositusten mukaisesti.

Edellisen tilikauden tietojen vertailukelpoisuus

Tilinpäätöksessä on kirjattu Pohjois-Savon pelastuslaitoksen työtuomioistuimen varallaolokorvaukseen 323.700,00 euroa pakollisiin varauksiin.

Valuuttamääräiset erät

Valuuttamääräisiä eriä Vesannon kunnassa ei ole.

Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Konsernitilinpäätös laaditaan konserniyhteisöjen taseiden ja tuloslaskelmien sekä niiden liitetietojen yhdistelmänä. Lisäksi konsernitilinpäätökseen yhdistellään peruspääoman jäsenosuuksien mukaisessa suhteessa niiden kuntayhtymien ja liikelaitoskuntayhtymien tase, tuloslaskelma ja liitetiedot, joissa kunta on jäsenenä. Osakkuusyhtiöt on yhdistelty pääomaosuusmenetelmällä konsernitilinpäätökseen.

Konsernitilinpäätöksessä on esitettävä kuntakonsernin tulos ja taloudellinen asema siten kuin konserniyhteisöt olisivat yksi kirjanpitovelvollinen.

Konsernitilinpäätöksen laajuus

Konsernitilinpäätökseen on yhdistelty kaikki tytäryhteisöt ja kuntayhtymät, joissa kunta on jäsenenä. Palveluyhtiö Viisarit Oy:stä on yhdistelty omistusosuutta vastaava määrä voitosta, muut osakkuusyhtiöt on jätetty yhdistelemättä, koska vaikutus konsernin tulokseen ja pääomaan ei ole olennainen.

Sisäiset liiketapahtumat

Konserniyhteisöjen keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty sekä konserniyhteisöjen ja kunnan omistamien kuntayhtymien keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty.

Keskinäisen omistuksen eliminointi

Kunnan ja sen tytäryhteisöjen keskinäisen omistuksen eliminointi on tehty hankintamenomenetelmällä.

Vähemmistöosuudet

Vähemmistöosuudet on erotettu konsernin yli- ja alijäämästä konsernituloslaskelmassa sekä konsernin omasta pääomasta konsernitaseessa.

Suunnitelmapoistojen oikaisu

Tytäryhtiöiden aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden poistoja ei ole oikaistu konsernitilinpäätöksessä, koska tytäryhteisöt ovat tehneet poistot omien vahvistettujen poistosuunnitelmien mukaisesti.

Luettelo käytetyistä kirjanpitokirjoista 2023

Päiväkirja atk-tulosteina

Pääkirja atk-tulosteina

Talousarvion toteutumisvertailu atk-tulosteina

Tasekirja sidottuna

Tase-erittelyt

Kirjanpidossa on käytetty CGI Suomi Oy:n ProEconomica Premium- taloushallinnon ohjelmat. Lisäksi käytössä on Nomentia pankkiohjelma, Pegasos Henkilöstöhallinto ja Daisy-Päivähoito.

Tositelajit ja käytetyt tositenumerosarjat:

Tositelaji	Nimi	käytetyt	tositenumerot	säilytystapa
001	Muistiot		1001-1570	paperitositteet
002	Rahastojen tositteet		3001-3018	paperitositteet
010	Tiliotetositteet		10001-10544	paperitositteet
020	Myyntireskontran suoritukset		20001-20139	atk-tuloste
021	Myyntireskontra, viitesuoritukset		24001-24349	atk-tuloste
040	Ostoreskontra suoritukset		40001-40469	atk-tuloste
301	Palkat		30001-30030	atk-tuloste
415	Ostolaskut sähköiset		440001-443433	sähköisesti
501	Toimeentulotuki			atk-tuloste
601	Teknisen toimen yleislaskutus		60001-60269	atk-tuloste
602	Sivistystoimen yleislaskutus		63001-63140	atk-tuloste
603	Vesihuoltolaitoksen laskutus			atk-tuloste
605	Vuokralaskutus		65001- 65813	atk-tuloste
606	Sähkölaskut			atk-tuloste
607	Aterialaskutus		78001-78010	atk-tuloste
608	Muut laskutukset		62001-62055	atk-tuloste
609	Tontin vuokrat		72001-720	atk-tuloste
610	Aravalainojen laskutus			atk-tuloste
640	Aamu- ja iltapäivätoiminta		45001-45172	atk-tuloste

644	Vesilaskutus	75001-76055	atk-tuloste
654	Päivähoitolaskutus	81001-81147	atk-tuloste
655	Kotihoitolaskutus		atk-tuloste
672	Sosiaalipalvelut laskutus		atk-tuloste
675	Pesulan laskutus	82001-82	atk-tuloste

2) Perustelu, jos esittämistapaa on muutettu

Tuloslaskelman ja taseen esittämistapa on ennallaan. Perusturvan osio on pois tilinpäätöksestä 2023 hyvinvointialueen syntymisen vuoksi.

3) Oikaisut, jotka on tehty edelliseltä tilikaudelta esitettäviin tietoihin

Oikaisuja edellisen tilikauden tietoihin ei ole.

4) Perustelut, jos edellisen tilikauden tiedot eivät ole vertailukelpoisia päättyneen tilikauden tietojen kanssa

Hyvinvointialueen syntymisen vuoksi perusturvan tietoja ei ole vuonna 2023 tilinpäätöksessä. Tämä muuttaa laskelmia ja niiden vertailukelpoisuutta.

5) Aikaisempiin tilikausiin kohdistuvat tuotot ja kulut sekä virheiden korjaukset, jos ne eivät ole merkityksellään vähäisiä

Aikaisempien tilikausiin ei kohdistu korjauksia.

10.2. Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot

6) Toimintatuotot tehtäväalueittain

	2023	2022
Yleishallinto	2 116 869	572 563
Opetus- ja kulttuuritoimi	621 049	736 443
Perusturvalautakunta	0	1 835 716
Ympäristötoimi	60 574	33 658
Vesihuoltolaitos	74 262	294 674
Yhteensä (ulkoiset erät)	2 853 103	3 473 054

7) Verotulojen erittely

	2023	2022
Kunnan tulovero	2 703 880,31	5 191 498
Osuus yhteisöverojen tuotosta	796 924,04	923 172
Kiinteistövero	524 379,69	824 159
Muut verotulot		
Verotulot yhteensä	4 025 184,04	6 938 829

8) Valtionosuuksien erittely

	2023	2022
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus (ilman tasauksia)	1 071 954	7 432 055
Verotuloihin perustuva valtionosuuksien tasaus	964 812	2 089 260
Järjestelmämuutoksen tasaus		
Opetus- ja sivistystoimen muut valtionosuudet	284 401	147 597
Harkinnanvarainen valtionosuus		
Verotulomenetysten korvaus	489 096	1 596 785
Valtionosuudet yhteensä	2 774 263	11 265 697

9) Palvelujen ostojen erittely

	2023	2022
Asiakaspalvelujen ostot	126 032,93	7 945 635
Muiden palvelujen ostot	3 551 487	3 926 443

Kunnan palvelujen ostot yhteensä
3 677 520
11 872 078
10) Valtuustoryhmille annetut tuet

Ei ilmoitettavaa

11) Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen perusteista

Poistonalaisten hyödykkeiden poistojen määrittämiseen on käytetty ennalta laadittua poistosuunnitelmaa. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden hankintamenoista arvioitun taloudellisen käyttöiän mukaan.

Ennen 1.1.2013 hankittuun käyttöomaisuuteen sovelletaan kunnanvaltuuston 18.12.1996 § 83 vahvistamaa poistosuunnitelmaa. Kunnanvaltuuston 10.12.2012 § 46 vahvistamat arvioidut poistoajat sekä poistomenetelmät ovat 1.1.2013 alkaen seuraavat:

	Poisto aika	Poistomenetelmä
Aineettomat hyödykkeet		
Kehittämismenot	2-5 vuotta *	tasapoisto
Aineettomat oikeudet	5-20 vuotta *	tasapoisto
Liikearvo	2-5 vuotta *	tasapoisto
Muut pitkävaikutteiset menot		
Atk-ohjelmistot	2-5 vuotta *	tasapoisto
Muut	2-5 vuotta *	tasapoisto
Aineelliset hyödykkeet		
<i>Maa- ja vesialueet</i>	ei poistoaikaa	
<i>Rakennukset ja rakennelmat</i>		
Hallinto- ja laitosrakennukset		
Kiviset	20-50 vuotta	tasapoisto
Puiset	20-40 vuotta	tasapoisto
Tehdas- ja tuotantorakennukset	20-30 vuotta	tasapoisto
Talousrakennukset	10-20 vuotta	tasapoisto
Vapaa-ajan rakennukset	20-30 vuotta	tasapoisto
Asuinrakennukset		
Kiviset	30-50 vuotta	tasapoisto
Puiset	30-40 vuotta	tasapoisto
<i>Kiinteät rakenteet ja laitteet</i>		
Kadut, tiet, torit ja puistot	15-20 vuotta	tasapoisto
Sillat, laiturit ja uimalat	10-30 vuotta	tasapoisto
Muut maa- ja vesirakenteet	15-30 vuotta	tasapoisto
Vedenjakeluverkosto	30-40 vuotta	tasapoisto
Viemäriverkko	30-40 vuotta	tasapoisto

Kaukolämpöverkko	20-30 vuotta	tasapoisto
Sähköjohdot, muuntoasemat, ulkovalaistuslaitteet	15-20 vuotta	tasapoisto
Puhelinverkko, keskusasema ja alakeskukset	10-12 vuotta	tasapoisto
Maakaasuverkko	20-25 vuotta	tasapoisto
Muut putki- ja kaapeliverkot	15-20 vuotta	tasapoisto
Sähkö-, vesi- yms laitosten laitoskoneet ja laitteet	10-20 vuotta	tasapoisto
Kiinteät nosto- ja siirtolaitteet	15-20 vuotta	tasapoisto
Liikenteen ohjauslaitteet	10-15 vuotta	tasapoisto
Muut kiinteät koneet, laitteet ja rakenteet	10-15 vuotta	tasapoisto

Koneet ja kalusto

Rautaiset alukset	15-20 vuotta	tasapoisto
Puiset alukset ja muut uivat työkoneet	8-15 vuotta	tasapoisto
Muut kuljetusvälineet	4-7 vuotta	tasapoisto
Muut liikkuvat työkoneet	5-10 vuotta	tasapoisto
Muut raskaat koneet	10-15 vuotta	tasapoisto
Muut kevyet koneet	5-10 vuotta	tasapoisto
Sairaala-,terveydenhuolto-ymms laitteet	5-15 vuotta	tasapoisto
Atk-laitteet	3-5 vuotta	tasapoisto
Muut laitteet ja kalusteet	3-5 vuotta	tasapoisto

Muut aineelliset hyödykkeet

Luonnonvarat	käytön muk.poisto
Arvo- ja taide-esineet	ei poistoaikaa

Ennakkomaksut ja keskenkäiset hankinnat ei poistoaikaa

Pysyvien vastaavien sijoitukset

Osakkeet ja osuudet	ei poistoaikaa
---------------------	----------------

**) erityisestä syystä voi olla enintään 20 vuotta*

Kunnanvaltuusto määrittelee poistosuunnitelman hyödykeryhmittäin, jonka pohjalta kunnanhallitus päättää hyödykekohtaiset poistosuunnitelmat ja antaa tarvittavat laskentaohjeet. Lähtökohtaisesti noudatetaan suosituksen alarajan mukaisia poistoaikoja, mutta jos niistä poiketaan, poikkeamat perustellaan hyödykekohtaisesti.

Kiinteistöjen perusparannukset lisätään hyödykkeen poistamattomaan hankintamenuon, jollei tarvetta erilliselle poistosuunnitelmalle ole esim. hyödykkeen taloudellisen pitoajan jatkumisella, jolloin perusparannusmeno käsitellään omana hyödykkeenään ja laaditaan sille oma poistosuunnitelma.

Valmistumis-/hankintavuodelta kirjataan puolen vuoden poistot.

Kunnanhallitus vahvistaa pienhankintarajan, joka on vuonna 2018 ollut 10.00 euroa.

12) Selvitys pakollisten varausten muutoksesta

	2023	2022
Pakolliset varaukset 1.1.	50 346	0
Lisäykset tilikaudella, P-S pelastuslaitoksen varallaolo	273 354	50 346
Lisäykset tilikaudella, Viisarit energiakulujen varaus	124 082,51	0
Vähennykset tilikaudella	0	0
P-S pelastuslaitoksen varallaolo 31.12.	447 782,51	50 346
	2023	2022
Muut toimintatuotot		
Maa- ja vesialueiden luovutustulot	0,00	0,00
Rakennusten myyntivoitot		
Muut myyntivoitot		
Luovutusvoitot yhteensä		
Muut toimintakulut		
Muut luovutustappiot (As Oy Viherpossu)	5 441,40	208 490,84
Luovutustappiot yhteensä	5 441,40	208 490,84

13 ja 14) Satunnaiset tuotot ja kulut

Ei satunnaisia tuottoja vuonna 2022 eikä vuonna 2023.

15) Osinkotuotot muista yhteisöistä

Osinkotuotot muista yhteisöistä	342 542	329 269
Peruspääoman korot kuntayhtymiltä	901	901
Yhteensä	343 443	330 170

16) Erittely poistoeron muutoksista

Ei ilmoitettavaa

10.3. Taseen vastaavia koskevat liitetiedot**17) Kuluksi kirjaamattomat menot ja pääoma-alennukset**

Ei ilmoitettavaa

18) Arvonkorotukset

	2023	2022
Osakkeet ja osuudet		
Arvo 1.1.	1 239 138,54	1 239 138,54
Arvonkorotukset		
Arvo 31.12.	1 239 138,54	1 239 138,54
Arvonkorotukset yhteensä 31.12.	1 239 138,54	1 239 138,54

Savon Energiaholding Oy:n osakkeisiin on tehty v. 2018 arvonkorotus osakkeen verotusarvon perusteella varovaisuuden periaatetta noudattaen. Vesannon kunta omistaa Savon Energiaholding Oy:stä 7.442 osakkeella. Osakkeiden tasearvon on ollut 12.516,55 euroa. Yleisen tietämyksen, yhtiön hinnanmäärityksen Sähköntuotantiyhtiö Väre Oy:n perustamisen yhteydessä ja yhtiön osinkohistorian perusteella on yhtiön osakkeisiin tehty arvonkorotus 168 euroa osakkeelta eli 1.239.138.54 euroa. Arvonkorotus on varsin varovainen, sillä osinkohistoria ja Väreeseen perustamisen yhteydessä esitetyt omistuksen arvot viittaavat lähes viisinkertaiseen arvonkorotukseen. Tehdyn arvon korotuksen jälkeen osakkeiden tasearvo on 1.251.655.09 euroa

19) Pysyvät vastaavat									
	Aineettomat hyödykkeet			Aineelliset hyödykkeet					
	Aineettomat oi- keudet	Muut pitkävai- kutteisat menot	Yhteensä	Maa-alueet	Rakennukset	Kiinteät rak. ja laitteet	Koneet ja kalusto	Keskener. hankinnat	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	58 949,89	294 810,45	353 760,34	407 961,61	10 091 527,48	1 260 823,56	436 799,96	68 526,82	12 259 823,43
Lisäykset tilikauden aikana	0,00	11 069,19	11 069,19	0,00	171 628,35	74 097,81	53 235,69	0,00	298 961,85
Rahoitusosuudet tilikaudella	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00				0,00
Vähennykset tilikauden ai- kana	26 803,59	0,00	26 803,59	5 816,00	149 352,96	0,00	15 158,47	0,00	170 327,43
Siirrot erien välillä	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00			21 785,78	21 785,78
Tilikauden poisto	13 094,16	39 080,85	52 175,01	0,00	464 828,61	116 833,24	129 698,40		711 360,25
Arvonlennukset ja niiden pal.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Poistamaton hankintameno 31.12.	19 052,14	266 808,94	285 861,08	402 145,61	9 650 846,37	1 218 927,20	345 238,78	46 741,04	11 663 899,00
Arvonkorotukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Kirjanpitoarvo 31.12.	19 052,14	266 808,94	285 861,08	402 145,61	9 650 846,37	1 218 927,20	345 238,78	46 741,04	11 663 899,00
Olenneiset lisäpoistot									
Erittely olennaisista lisäpoistoista									
Pysyvien vastaavien sijoitukset									
	Osakkeet ja osuudet			Jkv-, muut laina- ja muut saamiset					
	Osakkeet tytär- yhteisöt-	Kuntayhtymä- osuudet	Osakkeet osakkuus- ja muut omist.yht.	Muut osakkeet ja osuudet	Saamiset tytäryhteisöt	Saamiset kuntayhtymät	Saamisosakkuus- ja muut. omist. yht.	Saamiset	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	81 251,67	1 539 561,48	85 444,38	2 103 576,38	995 106,04	0,00	0,00	49 640,00	4 854 429,95
Lisäykset	0,00	0,00	0,00	140 000,35	0,00	0,00	0,00	0,00	140 000,35
Siirrot erien välillä	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Vähennykset	0,00	1 446 490,87	0,00	7 451,40	0,00	0,00	0,00	0,00	1 453 942,27
Hankintameno 31.12.	81 251,67	1 539 561,48	85 444,38	2 103 426,38	995 106,04	0,00	0,00	0,00	3 540 398,03
Arvonlennukset ja niiden palautukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Arvonkorotukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Kirjanpitoarvo 31.12.	81 251,67	93 070,61	85 444,38	2 235 885,33	995 106,04	0,00	0,00	49 640,00	3 540 398,03

20-22) Omistuksia muissa yhteisöissä koskevat liitetiedot

Nimi	Kotikunta	Kunnan omistus- osuus	Konsernin omistus- osuus	Kuntakon- sernin osuus (1000 €)		
				Omasta pääomasta	Vieraasta pääomasta	Tilikauden voitosta/ tappiosta
Tytäryhteisöt						
Vesannon Vuokra- talot Oy	Vesanto	100 %	100 %	397	2 717	1
Kiinteistö Oy Ve- sannon	Vesanto	75,80 %	75,80 %	1 153	83	0
Säästökulma						
Kuntayhtymät						
Savon koulutus- kuntayhtymä	Kuopio	0,818302 %	0,818302 %	544	591	57
Pohjois-Savon Liitto	Kuopio	0,59 %	0,59 %	9	6	1
Osakkuusyhteisöt						
Palveluyhtiö Viisa- rit	Vesanto	35 %	35 %	207		116

23) Saamisten erittely

	2023		2022	
	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset
Saamiset tytäryhtiöiltä				
Myyntisaamiset	0,00	43233,86	0,00	17049,82
Lainasaamiset	995106,04	0,00	995106,04	0,00
Muut saamiset	0,00	0,00	0,00	0,00
Siirtosaamiset	0,00	0,00	0,00	0,00
Yhteensä	995106,04	43233,86	995106,04	17049,82

 Saamiset kuntayhtymiltä, joissa
 kunta on jäsenenä

Myyntisaamiset	0,00	0,00	0,00	0,00
Lainasaamiset	0,00	0,00	0,00	0,00
Muut saamiset	0,00	0,00	0,00	0,00
Siirtosaamiset	0,00	0,00	0,00	0,00
Yhteensä	0,00	0,00	0,00	0,00

 Saamiset osakkuus- sekä muilta
 omistusyhteisyyksiltä

Myyntisaamiset	0,00	0,00	0,00	304,86
Lainasaamiset	0,00	0,00	0,00	0,00
Muut saamiset	0,00	0,00	0,00	0,00
Siirtosaamiset	0,00	0,00	0,00	0,00
Yhteensä	0,00	0,00	0,00	304,86

Saamiset yhteensä	995106,04	43233,86	995106,04	17354,68
-------------------	-----------	----------	-----------	----------

24) Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät

	2023	2022
Lyhytaikaiset siirtosaamiset		
Tulojäämät:		
Kela, koulumatkatuki	4 226,27	5 392,90
Kela työterveyshuollon korvaus	13 541,74	21 196,79
Keva lomittajien el.menoper.	0,00	13 325,88
Tervon kunta	0,00	5 000,00
ELY/KEHA-keskus, palkka ja kunt.tuet	0,00	4 564,41
IF, tasausmaksut	0,00	6 310,60
TTT hankerahoitus	31 926,86	0,00
Kela, sairaspäivärahat	0,00	16 924,42
P-S shp Kysteri tasaus	0,00	437 028,90
Muut tulojäämät	26 810,35	23 092,59
Lyhytaikaiset siirtosaamiset yhteensä	76 505,22	532 836,49

10.4. Taseen vastattavia koskevat liitetiedot

25) Oman pääoman erittely

	2023	2022
Peruspääoma 1.1.	8 756 367,88	8 756 367,88
Lisäykset tilikaudella		
Vähennykset tilikaudella	- 1 147 623,50	
Peruspääoma 31.12.	7 608 744,38	8 756 367,88
Arvonkorotusrahasto 1.1.	1 239 138,54	1 239 138,54
Lisäykset		
Vähennys/oikaisu		
Arvonkorotusrahasto 31.12.	1 239 138,54	1 239 138,54
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä 1.1.	1 678 352,98	1 643 225,93
Vaalijalan ky/ylijäämän palautus	31 306,29	31 306,29
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä 31.12.	1 709 659,27	1 643 225,93
Tilikauden yli-/alijäämä	29 751,41	35 127,05
Oma pääoma yhteensä	10 587 293,60	11 705 165,69

26) Erittely poistoeroista

Ei ilmoitettavaa

27) Pitkäaikaiset velat, jotka erääntyvät maksettaviksi myöhemmin kuin viiden vuoden kuluttua

	2023	2022
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	3.454.103,00	4 088 071
Lainat julkisyhteisöiltä		
Yhteensä	3.454.103,00	4 088 071

28) Erittely liikkeeseen lasketuista joukkovelkakirjoista

Ei ilmoitettavaa

29) Pakolliset varaukset

	2023	2022
Muut pakolliset varaukset		
P-S pelastuslaitos, varallaolo	447 782,51	50 346,17
Muut pakolliset varaukset yhteensä	447 782,51	50 346,17

30) Vieras pääoma

	2023			
	Pitkäaikainen	Lyhytaikainen	Pitkäaikainen	Lyhytaikainen
Velat tytäryhteisöille				
Saadut ennakot	0,00	0,00	0,00	0,00
Ostovelat	0,00	0,00	0,00	639,20
Muut velat	0,00	0,00	0,00	0,00
Siirtovelat	0,00	0,00	0,00	0,00
Yhteensä	0,00	0,00	0,00	639,20
Velat kuntayhtymille, joissa kunta on jäsenenä				
Saadut ennakot	0	0	0,00	0,00
Ostovelat	0	0	0,00	104971,89
Muut velat	0	0	0,00	0,00
Siirtovelat	0	0	0,00	0,00
Yhteensä	0	0	0,00	104971,89
Velat osakkuus- sekä muille omistusyhteisyyksille				
Saadut ennakot	0,00	0,00	0,00	0,00
Ostovelat	0,00	22863,65	0,00	9229,42
Muut velat	0,00	0,00	0,00	0,00
Siirtovelat	0,00	0,00	0,00	0,00
Yhteensä	0,00	22863,65	0,00	9229,42
Vieras pääoma yhteensä	0,00	22 863,65	0,00	114 840,51

31) Shekkitililimiitti

	2023
Luotollisen shekkitilin shekkilimiitti 31.12. On	1 000 000
-siitä käyttämättä oleva määrä	1 000 000

32) Muiden velkojen erittely

	2023	2022
Muut velat		
liittymismaksut (liikuntahallin korttipantit)	3 865,00	3 870,00
Muut velat	59 600,10	160 692,35
Muut velat yhteensä	63 465,10	164 562,35

33) Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät

	2023	2022
Lyhytaikaiset siirtovelat		
Valtionosuusennakot	79 364,42	221 223,00
Palkkojen ja sivukulujen jakotukset	311 540,38	687 165,65
KuEl- ja Vael-maksut 12/2022	57 387,27	128 802,94
Korkojaksotukset	46 462,58	39 187,01
Muut menojäämät	127 484,00	181 414,55
Siirtovelat yhteensä	622 238,65	1 257 793,15

34) Velat, joista kunta on pantannut tai kiinnittänyt

Ei ilmoitettavaa

35-41) Vuokra- ja leasingvastuut

	2023	2022
Vuokravastuut	204 460,19	51 579,91
seuraavalla tilikaudella maksettava osuus	59 030,46	15 408,47
Leasingvastuut yhteensä	3 928 740,90	4 109 017,98
seuraavalla tilikaudella maksettava osuus	235 825,02	222 109,08

Leasing-sopimuksiin ei sisälly olennaisia irtisanomis- ja lunastusehdon mukaisia vastuuta.

Vastuusitoumukset

	2023	2022
Takaukset samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta		
Alkuperäinen pääoma	2 845 739,71	2 845 739,71
Jäljellä oleva pääoma	675 344,04	788 502,44

Muut vastuusitoumukset

	2023	2022
Takaukset muiden puolesta		
Alkuperäinen pääoma		
Jäljellä oleva pääoma	33 566,00	37 296,00

Vastuu Kuntien takauskeskuksen takausvastuista	2023	2022
Kunnan osuus takauskeskuksen takausvastuista	15 712,30	14 694 570
Kunnan osuus takauskeskuksen kattamattomista takausvastuista 31.12.		
Kunnan mahdollista vastuuta kattava osuus takauskeskuksen rahastosta 31.12.	12 507,00	8498,00
Rakennusaikaiset ja takuuaikaiset vakuudet	2023	2022
Takuuaikaiset	0,00	163 487
Rakennusaikaiset	-	-
Muut kuntaa koskevat taseen ulkopuoliset järjestelyt		
Ei ilmoitettavaa		

10.5 Henkilöstöä, tilintarkastajan palkkiota ja intressitahotapahtumia koskevat liitetiedot

—

42) Henkilöstön lukumäärä 31.12. tehtäväalueittain

	2023	2022
Yleishallinto	7	18
Sosiaali- ja terveystoimi	0	62
Opetus- ja kulttuuritoimi	48	45
Tekninen toimi	1	1
Yhteensä	56	126

43) Henkilöstökulut

	2023	2022
Henkilöstökulut tuloslaskelman mukaan	3 582 213,05	7 269 692,31
Henkilöstökuluja aktivoitu aineettomiin ja aineellisiin hyödykkeisiin	0,00	0,00
Henkilöstökulut yhteensä	3 582 213,05	7 269 692,31

44) Luottamushenkilöiden palkoista perityt ja tilitetyt luottamushenkilömaksut

	2023	2022
Keskustan Vesannon kunnallisjärjestö ry	3 749,68	4 619,50
Vesannon demarit ry	51,00	
KD Suomen kristillisdemokraatit	163,50	164,00
PerusSuomalaiset	225,00	233,00
Tilitetyt luottamushenkilömaksut yhteensä	4 189,18	4 783,50

45) Tilintarkastajan palkkiot

	2023	2022
Tilintarkastusyhteisö Itä-Suomen Tilintarkastus Oy		
Tilintarkastuspalkkiot	18 309,00	6 446,67
Lautakunnan sihteeripalvelut	4 252,50	2 888,66
Tarkastuslautakunnan avustaminen	1 260,00	
Muut palkkiot	1 574,00	
Palkkiot yhteensä	25 395,50	9 335,34

46) Kunnan ja sen intressitahoihin kuuluvien välinen liiketoiminta

Kunnan intressipiirin kanssa ei ole ollut tavanomaisesta poikkeavia liiketoimintoja.

10.6. Konsernin liitetiedot

Liitetieto nro 6

Liitetiedon

nimi Toimintatuotot

Toiminta- tuotot	1000 e	Konserni	
		2023	2022
Yleishallinto		1 993	1 617
Opetus- ja kulttuuritoimi		776	815
Perusturva-lautakunta		0	9 691
Tekninen toimi		670	627
Ympäristö-toimi		61	34
Vesihuoltolaitos		74	295
Yhteensä		3 574	13 078

7) Verotulot

Ei ilmoitettavaa

8) Valtionosuus

Konsernin valtionosuutta lisää ammattioppilaitosten saama yksikköhintarahoitukseen perustuva valtionosuus (Savon Koulutuskuntayhtymä)

2023	2022
549 552	531 549

12) Selvitys pakollisten varausten muutoksesta

	1000 e	Konserni	
Pakollisten varausten muutos		2023	2022

Potilasvakuutusmaksuvastuu 1.1.	0	312
Lisäykset tilikaudella	0	0
Vähennykset tilikaudella	0	-56
Potilasvakuutusmaksuvastuu 31.12.	0	256
 Maksuosuus pelastuslaitoksen työntekijöiden varallaolosta 1.1.	50	0
Lisäykset tilikaudella	273	50
Vähennykset tilikaudella	0	0
Maksuosuus pelastuslaitoksen työntekijöiden varallaolosta 31.12.	324	50
 Vuokraohteen ennallistamistavoite 1.1.	0	4
Lisäykset tilikaudella	0	0
Vähennykset tilikaudella	0	-3
Vuokraohteen ennallistamistavoite 31.12.	0	0
 Palvelusopimuksen sähkö- ja lämmityskulujen tasaus 1.1.	0	0
Lisäykset tilikaudella	124	0
Vähennykset tilikaudella	0	0
Palvelusopimuksen sähkö- ja lämmityskulujen tasaus 31.12.	1240	

24) Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät

	2023	2022
Savon koulutuskuntayhtymä/Kuopion kaupunki maankäyttösopimus	0,00	35 743,43
Kela työterveyshuollon korvaukset	15 326,26	25 596,63
Pohjois-Savon shp/Kysteri tasaus v. 2022	0,00	437 028 90
Hankerahoituksen jaksotus	31 926,00	0,00
muut siirtosaamiset	70 797,89	391 031,22
yhteensä	118 050,15	889 400,18

25) Oman pääoman erittely

	2023	2022
Peruspääoma 1.1.	8 756 397,90	
Vähennykset	-1 147 623,50	8 756 367,90
Peruspääoma 31.12.	7 608 744,39	8 756 367,90
 Arvonkorotusrahasto 1.1.	1 239 138,54	1 239 138,54
Lisäykset	0,00	0,00
Vähennykset(oikaisu)	0,00	0,00
Arvonkorotusrahasto 31.12.	1 239 138,54	1 239 138,54
 Muut omat rahastot	1 167 054, 14	1 167 054, 14
Edellisten tilikausien yli/-alijäämä	2 200 785,56	2 607 439,87
Tilikauden yli/-alijäämä	255 173,50	68 076,44
 Oma pääoma yhteensä	12 451 688,31	13 838 076,89

33) Siirtovelkoihin liittyvät sisältyvät olennaiset erät

	2023	2022
Palkkojen ja henkilösivukulujen jaksotukset	343 473,80	1 638 907,74
Savon koulutuskuntayhtymä/Kuopion kaupunki, maankäyttösopimus	0,00	83 459,36
Valtionosuusennakot	79 364,42	221 223,00
Muut	395 466,71	395 920,67
siirtovelat yhteensä	818 304,94	2 339 510,76

38) Vuokra- ja leasingvastuut

	2023	2022
vuokravastuut yhteensä	204 460,19	794 299,24
seuraavalla tilikaudella erääntyvät	59 030,46	146 046,09
leasingvastuut yhteensä	3 928 740,90	4 120 473,86
seuraavalla tilikaudella erääntyvät	235 825,02	225 571,72

10.7. Vesihuoltolaitoksen tilinpäätöslaskelmat
VESIHUOLTOLAITOKSEN TULOSLASKELMA
Kirjanpidollisesti eriytetty taseyksikkö

	TP 2023 euroa	TP 2022 euroa
LIKEVAIHTO	369676,16	345262,17
Liiketoiminnan muut tuotot		
Materiaalit ja palvelut		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat		
Ostot tilikauden aikana	-1983,52	-2500,04
Palvelujen ostot	-261566,53	-215721,31
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot		
Henkilöstösivukulut		
Eläkekulut	-7063,95	-5688,18
Muut henkilöstösivukulut		
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-50943,79	-60863,03
Liiketoiminnan muut kulut	-1024,93	-6158,13
LIKEYLIJÄÄMÄ (-ALIJÄÄMÄ)	47093,44	54331,48
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot		
Korkokulut		
Korvaus peruspääomasta	-22536,82	-22536,82
Ylijäämä (alijäämä) ennen varauksia	24556,62	31794,66
Varaukset		
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	24556,62	31794,66

Korvaus peruspääomasta laskettu 1.1.2015 avaavan taseen peruspääomasta
 2,00% 1.126.840,83 eurosta=22.536,82 euroa (kvalt.9.11.2015 § 53).

VESIHUOLTOLAITOKSEN TOIMINNAN KUVAUS / TOIMINTA-AJATUS
Kirjanpidollisesti eriytetty taseyksikkö
TOIMINNAN KUVAUS/ TOIMINTA-AJATUS

Vesilaitos toimittaa puhdasta talousvettä toiminta-alueellaan asiakkailleen neljältä pohjavedenottamolta. Vettä myydään myös vesiosuuskunnille.

ELINVOIMAN KEHITTÄMINEN

- Yritysten toimintaedellytysten parantaminen
- Tasapainoinen kuntatalous
- Asuminen ja eläminen
-

Tavoitteet (enintään kolme) Toimenpiteet Mitä tavoitellaan? - miten suunniteltu on toteutunut?	
Taksojen paikkansa pitävyys.	Aktiivinen talousseuranta. Toteutunut suunnitellun mukaisesti.

HYVINVOIVA JA VIIHTYVÄ KUNTALAINEN SEKÄ YHTEISÖLLINEN KUNTA

- Henkilöstö
- Yhteisöllisyys ja osallisuus
- Palvelut

Tavoitteet (enintään kolme) Mitä tavoitellaan	Toimenpiteet - miten suunniteltu on toteutunut
Kunnan ja vesiosuuskuntien välisen yhteistyön tiivistäminen	Mahdolliset palvelusopimukset vesiosuuskuntien ja Palveluyhtiö Viisarit Oy:n välillä. Kunnan ja vesiosuuskuntien välillä on käyty keskusteluja vesiosuuskuntien yhdistymisestä kunnan vesihuoltolaitokseen.
Talousveden keskeytyksetön toimittaminen ja toimituksen turvaaminen kaikissa tilanteissa.	Jatkuvalla laitoksen ympärivuorokautisella päivystyksellä mahdolliset häiriötilanteet saadaan nopeasti hallintaan. Toteutunut suunnitellun mukaisesti.
Veden laatu täyttää talousvedelle asetetut laatuvaatimukset	Vesianalyysjä tehdään säännöllisin väliajoin valvontatutkimusohjelman mukaisesti. Toteutunut suunnitellun mukaisesti.

TALOUSARVION TOTEUTUMINEN

VESILAITOS	TP 2022	TP 2023	Poikkeama
Toimintatuotot	345262,17	369676,16	24413,99
Toimintakulut	-290930,69	-322582,72	31652,03
Toimintakate	54331,48	47093,44	7238,04
Poistot	-60863,03	-50943,79	9919,24
Asukkaita	1894	1893	-1
€ / asukas netto	28,67	24,88	-3,79

TOIMINTAA KUVAAVAT TUNNUSLUVUT JA MITTARIT

TUNNUSLUKU / MITTARI	TP 2022	TP 2023	Poikkeama
Kuluttajamäärä	267	267	0
Verkostoon pum- pattu vesimäärä/m3	35484	37992	2508
Vesijohtojen pituus / km	25	25	0
Henkilöstö	1	1	0

VESILAITOKSEN TASE
VESIHUOLTOLAITOKSEN TASE
Kirjanpidollisesti eriytetty taseyksikkö

VASTAAVAA	2023	2022
1001 Pysyvät vastaavat		
1100 Aineelliset hyödykkeet		
1101 Maa- ja vesialueet	2 859,20	2 859,20
1110 Rakennukset		
1135 Tehdas- ja tuotantorakennukset	136 656,40	151 016,33
1130 Kiinteät rakenteet ja laitteet		
1142 Vesi- ja viemäriverkosto	298 676,34	324 533,46
1150 Muut kiinteät rakenteet ja laitteet		
1160 Koneet ja kalusto		
1161 Kuljetusvälineet vesihuoltolaitos		
1195 Keskenäiset hankinnat	41 769,13	41 769,13
1195 Keskenäiset hankinnat		
1500 Vaihtuvat vastaavat		
1720 Lyhytaikaiset saamiset		
Koroton saaminen kunnalta	376 499,50	334 829,92
1721 Myyntisaamiset	235 741,83	212 743,52
VASTAAVAA	1 092 202,40	1 067 751,56

VASTATTAVAA	2023	2022
2000 Oma pääoma		
2002 Peruspääoma	1 126 840,83	1 126 840,83
2040 Edellisten kausien yli-/alijäämät	-60 021,16	-91 815,72
2050 Tilikauden ylijäämä	24 556,62	31 794,56
2100 Poistoero ja varaukset		
2400 Vieras pääoma		
2401 Pitkäaikainen		
2500 Lyhytaikainen		
25492 Ostovelat	826,11	931,89
Korottomat velat kunnalta		
2580 Lomapalkkajaksotus		
2582 Lomapalkkavelka	0,00	0,00
VASTATTAVAA	1 092 202,40	1 067 751,56

VESIHUOLTOLAITOKSEN RAHOITUSLASKELMA
Kirjanpidollisesti eriytetty taseyksikkö

RAHOITUSLASKELMA	TP 2023	TP 2022
	euroa	euroa
Toiminnan rahavirta		
Liikelyijäämä (-alijäämä)	47 093,44	54 331,48
Poistot ja arvonalentumiset	- 50 943,79	- 60 863,03
Rahoitustuotot ja -kulut	- 22 536,82	- 22 536,82
Satunnaiset erät		
Tuloverot		
Tulorahoituksen korjauserät	- 26 387,17	-20 068,37
Investointien rahavirta		
Investointimenot	- 50 476,25	- 41 769,13
Rahoitusosuudet investointeihin		
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot		
Toiminnan ja investointien rahavirta	- 76 863,42	- 70 837,50
Rahoituksen rahavirta		
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys		
Pitkäaikaisten lainojen vähennys		
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Vaihto-omaisuuden muutos		
Korottomien saamisten muutos muilta	- 22 998,31	- 42 016,07
Korottomien saamisten muutos kunnalta	- 53 970,89	- 29 255,57
Korottomien velkojen muutos	105,78	434,14
Rahoituksen rahavirta	- 76 863,42	- 70 837,50

Vuoden 2015 alusta lähtien vesihuoltolaitos on kirjanpidollisesti eriytetty taseyksikkö.

Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Arvostus- ja jaksotusperiaatteet

Käyttöomaisuuden arvostus

Käyttöomaisuus on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti. Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty kunnan tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa suunnitelman mukaisten poistojen perusteet.

Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet

Pysyvät vastaavat 2023

Vesihuoltolaitos

	Aineettomat hyödykkeet		Aineelliset hyödykkeet					
	Aineettomat oikeudet	Yhteensä	Maa-alueet	Rakennukset	Kiinteät rak. ja laitteet	Koneet ja kalusto	Keskener. Hankinnat	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	-	-	2 859,20	159 738,44	324 533,46	-	41 769,13	528 900,23
Lisäykset tilikauden aikana	-	-	-	48 081,32	2 394,93	-	-	50 476,25
Rahoitusosuudet tilikaudella	-	-	-	-	-	-	-	-
Vähennykset tilikauden aikana	-	-	-	-	-	-	-	-
Siirrot erien välillä	-	-	-	-	-	-	-	-
Tilikauden poisto	-	-	-	71 163,36	28 254,05	-	-	99 417,41
Arvonlennukset ja niiden pal.	-	-	-	-	-	-	-	-
Poistamaton hankintameno 31.12.	-	-	2 859,20	136 656,40	298 674,34	-	41 769,13	479 959,07
Arvonkorotukset	-	-	-	-	-	-	-	-
Kirjanpitoarvo 31.12.	-	-	2 859,00	136 656,40	296 279,41	-	-	479 959,07
Olennaiset lisäpoistot								
Erittely olennaisista lisäpoistoista								
Saamiset			2023		2022			
Lyhytaikaiset saamiset								
Myyntisaamiset								
Kuntayhtymiltä, joissa kunta jäsenenä			0		0			
Osakkuus- ym. omistusyhteisöiltä			0		0			
Tytäryhteisöiltä			35 192,57		17 049,82			

10.8. Henkilöstötilinpäätös

Henkilöstöraportissa kuvataan henkilöstön

A. Määrälliset ja laadulliset tunnusluvut ja

B. Kehittämistoimenpiteet ja näiden vaikutukset henkilöstöön, toimintaan ja talouteen.

Henkilöstövoimavarojen arvioinnin perustana ovat kunta- ja palvelustrategiat sekä henkilöstöön liittyvät tavoitteet.

Henkilöstötilinpäätös samoin kuin henkilöstösuunnitelma käsitellään yhteistyötoimikunnassa, työyksiköissä, kunnanhallituksessa ja kunnanvaltuustossa.

A. Henkilöstön määrälliset ja laadulliset tunnusluvut/B. kehittämistoimenpiteet ja näiden vaikutukset henkilöstöön, toimintaan ja talouteen

Vesannon kunnan virka- ja toimirekisteri 31.12.2023:

VESANNON KUNTA VIRAT JA TOIMET

SISÄISET TUKIPALVELUT

Talous- ja hallintojohtaja	Kuntakohtainen	Hallintotoimi	Virka
Toimistosihtööri	Kuntakohtainen	Hallintotoimi	Toimi
Taloushallintosihtööri	Kuntakohtainen	Hallintotoimi	Toimi
Kirjanpitäjä	Kuntakohtainen	Hallintotoimi	Toimi
Palkkasihtööri	Kuntakohtainen	Hallintotoimi	Toimi

ELINKEINO- JA TYÖLLISYYSPALVELUT

Kunnanjohtaja	Kuntakohtainen	Hallintotoimi	Virka
Työpajan työntekijä	Kuntakohtainen	Pesula	Toimi

VAPAA-AIKA- JA HYVINVOINTIPALVELUT

Vapaa-aika- ja hyvinvointipäällikkö	Kuntakohtainen	Hyvinvointipalvelut	Virka
Kirjasto- kulttuurisihtööri	Kuntakohtainen	Kirjasto	Virka
Kirjastovirkailija	Kuntakohtainen	Kirjasto	Toimi
Vapaa-aikasihtööri	Kuntakohtainen	Vapaa-aikatoimi	Toimi
Vastaava liikunnanohjaaja	Kuntakohtainen	Vapaa-aikatoimi	Toimi

KASVATUS- JA KOULUTUSPALVELUT

Toimistosihtööri	Kuntakohtainen	Sivistystoimisto	Virka
------------------	----------------	------------------	-------

VESANNON YHTENÄISKOULU

Hallinnollinen rehtori-

koulutusjohtaja	Kuntakohtainen	Vesannon Yhtenäiskoulu	Virka 0050
Pedagoginen rehtori	Kuntakohtainen	Vesannon Yhtenäiskoulu	Virka 0020
Erityisluokanopettaja	Kuntakohtainen	Vesannon Yhtenäiskoulu	Virka
Erityisopettaja	Kuntakohtainen	Vesannon Yhtenäiskoulu	Virka 0041
Erityisopettaja	Kuntakohtainen	Vesannon Yhtenäiskoulu	Virka 0042
Opinto-ohjaaja	Kuntakohtainen	Vesannon Yhtenäiskoulu	Virka 0027
Luokanopettaja	Kuntakohtainen	Vesannon Yhtenäiskoulu	Virka, 0004
Luokanopettaja	Kuntakohtainen	Vesannon Yhtenäiskoulu	Virka, 0005

Luokanopettaja	Kuntakohtainen	Vesannon Yhtenäiskoulu Virka, 0006	
Luokanopettaja	Kuntakohtainen	Vesannon Yhtenäiskoulu Virka, 0007	
Luokanopettaja	Kuntakohtainen	Vesannon Yhtenäiskoulu Virka, 0008	
Lukion ja perusopetuksen yht. matematiikan ja fysiikan lehtori	Kuntakohtainen	Vesannon Yhtenäiskoulu Virka 0051	
Perusopetuksen ja lukion yht. liikunnan lehtori	Kuntakohtainen	Vesannon Yhtenäiskoulu Virka 0025	
Perusopetuksen ja lukion yht. matematiikan ja kemian lehtori	Kuntakohtainen	Vesannon Yhtenäiskoulu Virka 0021	
Perusopetuksen ja lukion yht. biologian ja maantiedon lehtori	Kuntakohtainen	Vesannon Yhtenäiskoulu Virka, 0024	
Lukion ja perusopetuksen yht. englannin ja ruotsin lehtori	Kuntakohtainen	Vesannon Yhtenäiskoulu Virka, 0026	
Perusopetuksen englannin kielen lehtori	Kuntakohtainen	Vesannon Yhtenäiskoulu Virka, 0040	
Lukion ja perusopetuksen yht. historian ja yhteis- kuntaopin lehtori	Kuntakohtainen	Vesannon Yhtenäiskoulu Virka, 0022	
Lukion ja perusopetuksen yht. äidinkielen lehtori	Kuntakohtainen	Vesannon Yhtenäiskoulu Virka, 0053	
Kotitalouden päätoiminen tuntiopettaja	Kuntakohtainen	Vesannon Yhtenäiskoulu, Virka 0030	
Tuntiopettaja (päätoimi)	Kuntakohtainen	Vesannon Yhtenäiskoulu Virka ,0000	
Tuntiopettaja (päätoimi)	Kuntakohtainen	Vesannon Yhtenäiskoulu Virka ,0000	
Tuntiopettaja (päätoimi)	Kuntakohtainen	Vesannon Yhtenäiskoulu Virka ,0000	
Koulunkäynnin ohjaaja	Kuntakohtainen	Vesannon Yhtenäiskoulu Toimi	
Koulunkäynnin ohjaaja	Kuntakohtainen	Vesannon Yhtenäiskoulu Toimi	
Koulunkäynnin ohjaaja	Kuntakohtainen	Vesannon Yhtenäiskoulu Toimi,osa-aika	
Koulunkäynnin ohjaaja	Kuntakohtainen	Vesannon Yhtenäiskoulu Toimi,osa-aika	
RUOKAPALVELUT			
Ruokapalveluvastaava	Kuntakohtainen	Ruokapalvelut	Toimi
Ruokapalvelutyöntekijä	Kuntakohtainen	Ruokapalvelut	Toimi
PÄIVÄHOITO JA ESIOPETUS, päiväkotitoimi			
Varhaiskasvatusjohtaja	Kuntakohtainen	Päiväkotitoimi	Virka
Varhaiskasvatuksen opettaja	Kuntakohtainen	Päiväkotitoimi	Virka
Varhaiskasvatuksen opettaja	Kuntakohtainen	Päiväkotitoimi	Toimi
Varhaiskasvatuksen opettaja	Kuntakohtainen	Päiväkotitoimi	Toimi
Varhaiskasvatuksen opettaja	Kuntakohtainen	Päiväkotitoimi	Toimi
Varhaiskasvatuksen lastenhoitaja	Kuntakohtainen	Päiväkotitoimi	Toimi
Varhaiskasvatuksen lastenhoitaja	Kuntakohtainen	Päiväkotitoimi	Toimi
Varhaiskasvatuksen lastenhoitaja	Kuntakohtainen	Päiväkotitoimi	Toimi
Varhaiskasvatuksen lastenhoitaja	Kuntakohtainen	Päiväkotitoimi	Toimi
Varhaiskasvatuksen lastenhoitaja	Kuntakohtainen	Päiväkotitoimi	Toimi
Yhdistelmätyöntekijä	Kuntakohtainen	Päiväkotitoimi	Toimi

PERHEPÄIVÄHOITO

Perhepäivähoitaja

Kuntakohtainen

Perhepäivähoito

Toimi

ASUMIS- JA YMPÄRISTÖPALVELUT

Asumis- ja ympäristöjohtaja/

rakennustarkastaja

Kuntakohtainen

Hallintotoimisto

Virka

Kuntalaisille tuotettavat palvelut uudistuivat 1.11.2023 oheisen kaavion mukaiseksi. Työpaja on vaihtunut elinvoima- ja työllisyyspalvelujen alaisuuteen ja kotouttamispalvelut Vapaa-aika ja hyvinvointipalvelujen alaisuuteen.

Vuoden 2023 lopussa Vesannon kunnan palveluksessa oli yhteensä 56 (edellisenä vuonna 126) vakituista työntekijää, joista naisia 49 (edellisenä vuonna 106) ja miehiä 7 (edellisenä vuonna 9).

Työsuhteen laadun mukaan jakauma oli 31.12.2023:

Vakinaiset	Naiset	Miehet	Yhteensä
Kokoaikaiset	44	9	53
Osa-aikaiset	3	-	3
Yhteensä	47	9	56
Määräaikaiset			
Kokoaikaiset	7	1	8
Osa-aikaiset	3		3
työllistettyjä	0		0
Yhteensä	10	1	11
Kaikki yhteensä	57	10	67

Vesannolla määräaikaisia työntekijöitä oli 16,4 %. Vesannon kunnan työntekijöistä naisia on 85,1 %.

Vakinainen henkilöstö jakautui vuonna 2023 hallintokunnittain seuraavasti:

Hallintokunta	Kokoaikaiset	Osa-aikaiset	Yhteensä
Tukipalvelut/as.palv.	8		8
Naiset	7		7
Miehet	1		1
Vapaa-aika ja hyvinvointi	6		6
Naiset	5		5
Miehet	1		1
Kasvatus- ja koulutus	40	2	42
Naiset	34	2	36
Miehet	6		6

Työaikamuodot	Miehet	Naiset	Yhteensä
Toimistotyöaika	2	12	14
Yleistyöaika	1	20	21
Jaksotyöaika			
Työaika 40 h/vko		1	1
Opetustyö	4	16	20
Yhteensä	7	49	56

Henkilötyövuodet

Henkilötyövuosi=palkallisten palveluksessa olopäivien lukumäärä kalenteripäivinä/365*(osa-aikaprosentti/100).

Henkilötyövuodella tarkoitetaan täyttä työaikaa tekevän henkilön koko vuoden työskentelyä.

Osa-aikaisten ja osan vuotta palvelussuhteessa olleiden työ lasketaan suhteessa koko vuoden työpäiviin. Ylitöitä ei oteta huomioon.

Henkilötyövuodet	Miehet	Naiset	Yhteensä
Henkilötyövuodet palvelussuhteessa	7	57,95	64,95
Yhteensä	7	57,95	64,95

Henkilöstö palveluksessa olovuosien mukaan (vakinaiset)

Palvelusvuodet	Henkilömäärä	%-osuus
Alle 2-vuotta	10	17,9 %
2-5 vuotta	12	21,4 %
6-10 vuotta	4	7,1 %
11-20 vuotta	12	21,4 %
21-30 vuotta	9	16,1 %
30-	9	16,1 %
Yhteensä	56	100 %

Henkilöstön ikä- ja sukupuolijakauma

Henkilöstön ikä- ja sukupuolijakaumassa tapahtui merkittävä muutos vuoden 2023 alussa perusturvan siirtyessä Hyvinvointialueen palvelukseen. Henkilöstön keski-ikä aleni vähän ja on nyt 50 vuotta.

Hallintokunnittain jaoteltuna henkilöstön keski-ikä vuonna 2023 oli:

Vakinaiset	Naiset	Miehet	Keski-ikä yhteensä
Hallinto/Tukipalvelut/Asuminen	54,9	51	54,4
Hyvinvointi	45,4	50	46,2
Kasvatus- ja koulutus	54,2	48,8	53,2
Ruokapalvelut	26		26
Varhaiskasvatus	48,2		48,2
Yhteensä	49,7	49,3	49,6

Kunta-alalla työskentelevän henkilöstön keski-ikä on noin 45 vuotta. Määräaikainen henkilöstö on vakituista henkilöstöä selvästi nuorempaa. Teknisten ja tuntipalkkaisten sopimusaloilla työskentelevä henkilöstö on hiukan keskimääräistä vanhempaa.

Henkilöstön keski-ikä 2021 kunta-alalla

Henkilöstöryhmä	Keski-ikä /vuotta
Koko kunta-alan henkilöstö	45,5
Naiset	45,5
Miehet	45,5
Kuukausipalkkaiset sopimusaloittain	
– SOTE-sopimus	44,5
– KVTES	46,3
– OVTES	46,0
– Tekniset	47,7
– Lääkärit	43,4
– Muut	45,4
Tuntipalkkaiset	50,1
Vakinaiset	47,6
Määräaikaiset	38,9
Kokoaikaiset	45,6
Osa-aikaiset ja sivutoimiset	45,1

Henkilöstön ikärakenne

Ikä vuosina	Lukumäärä	%-osuus
20-24	1	1,79
25-29	2	3,57
30-34	5	8,93
35-39	2	3,57
40-44	7	12,5
45-49	3	5,35
50-54	10	17,86
55-59	13	23,21
60-64	12	21,43
65 ja yli	1	1,79
Yhteensä	56	100,0 %
Keski-ikä		49,6 vuotta

Henkilöstön vaihtuvuus

Vakinaisen palvelussuhteessa olevan henkilöstön vuoden aikana kunnassa alkaneet ja päättyneet palvelussuhteet (irtisanoutuneet ml. eläkkeelle siirtyneet, irtisanotut, kuolleet) raportoidaan lukumäärinä sekä tulovaihtuvuus- ja lähtövaihtuvuusprosentteina. Prosentit lasketaan sopeuttamalla em. henkilöiden lukumäärät edellisen vuoden lopun vakinaisen henkilöstön kokonaismäärään.

Vakinaiset	Lukumäärä	Vaihtuvuus%
Alkaneet palvelussuhteet	6	10,7
Päättyneet palvelussuhteet	4	7,1

Vesannon kunnan henkilöstön vaihtuvuus oli vähäistä vuoden 2023 aikana.

Eläköityminen

Eläkepoistumaennusteen avulla kunta voi ennakoida tulevaa työvoimatarvetta.

Tulevan vuoden ennusteessa käytetään kunnan omia tietoja. Kevan ennusteet päivitetään muutaman vuoden välein.

Eläköityminen raportoidaan vanhuuseläkkeen ja osa-aikaeläkkeen lukumäärinä ja näiden keski-ikänä. Kehitystä seurataan pitkällä aikavälillä.

	Yhteensä	Keski-ikä
Vanhuuseläkkeelle siirtyneet	3	64
Osa-aikaeläkkeen aloittaneet	0	

Eläkkeelle siirtyminen

Vuonna 2023 vanhuuseläkkeelle jäi kolme (3) työntekijää. Osa-aikaeläkkeelle ei jäänyt kukaan.

Eläkeikää harkinneista suurin osa halusi eläkkeelle henkilökohtaisen eläkeiän täytyessä.

Eläkemaksut

Eläkemaksuja ja eläkepoistumaa ja -ennakointia koskevia tietoja kunnat saavat Kevan työnantajien asiointipalvelusta Astasta.

Eläkekustannusten seurannan avulla ennakoidaan kustannuksia ja vaikutetaan niihin.

Työantajan KuEL-eläkemaksut koostuvat

palkkaperusteisesta maksusta, jota seurataan osana työvoimakustannuksia

eläkemenoperusteisesta maksusta, jota maksetaan niistä maksussa olevista eläkkeistä, jotka ovat karttuneet jäsenyhteisön palveluksessa ennen vuotta 2005

Tasausmaksu

Kunnat ja hyvinvointialueet maksavat tasausmaksua vuoden 2023 alusta alkaen. Tasausmaksua eivät maksa muut Kevan jäsenyhteisöt (osakeyhtiöt, kuntayhtymät, säätiöt ja yhdistykset). Valtiovarainministeriö vahvistaa tasausmaksun kokonaismäärän vuosittain Kevan valtuutettujen esityksestä.

Tasausmaksu perustuu Kevalakiin (Laki Kevasta 19 §), jossa määritetään niin tasausmaksun kokonaismäärän kuin työnantajakohtaisen jaon perusteet. Tasausmaksulla katetaan niitä pitkän aikavälin eläkemenoja, joihin palkkaperusteinen eläkemaksu ei riitä.

Tasausmaksun jako kuntien ja hyvinvointialueiden osuuteen

Tasausmaksu jaetaan kuntien ja hyvinvointialueiden osuuksiin vuoden 2022 toteutuvien palkkasummien suhteessa.

Hyvinvointialueelle siirtyvät henkilöt tunnistettiin tammikuun 2023 tulorekisteri-ilmoitusten perusteella. Kevan valtuutetut vahvistivat palkkasummajaon:

- Hyvinvointialueet 51,3 %
- Kunnat 48,7 %

Työnantajakohtainen tasausmaksu

Hyvinvointialueiden tasausmaksu jaetaan eri hyvinvointialueiden kesken samassa suhteessa kuin ko. alueet saavat valtionrahoitusta. Kuntien tasausmaksu jaetaan kuntien kesken samassa suhteessa kuin ne saavat verorahoitusta. Kunnan verorahoituksella tarkoitetaan kunnan saamia kunnallis-, kiinteistö- ja yhteisöverotuloja sekä valtionosuuksia, jotka huomioidaan viimeiseksi vahvistetun tilinpäätöksen mukaisesti.

	Maksut 1000 euroa	
Tasausmaksu	12	

Terveysperusteiset poissaolot

Terveysperusteisia poissaoloja ovat omasta sairaudesta, johtuvat poissaolot sekä työtapaturmista, työmatkatapaturmista ja ammattitaudeista johtuvat poissaolot.

Terveysperusteiset poissaolot aiheuttavat kustannuksia ja työpanoksen menetyksiä. Poissaoloja on pyrittävä vähentämään ja niiden syitä on analysoitava yhdessä esimiesten, henkilöstön ja työterveyshuollon kanssa.

Kustannusseurannassa kustannuksista vähennetään Kela- ja muut korvaukset.

Työterveyshuollon toimintakertomus ja työsuojelun toimintaohjelma täydentävät henkilöstöraporttia.

Sairauspoissaolot (kaikki yhteensä, myös tapaturmat 53 pv)	kalenteri-päivät	% työajasta	1000 euroa	% palkka-kustannuk-sista
Lyhyet poissaolot alle 4 pv	258			
4-29 pv	470			
30-60 pv	233			
61-90 pv	-			
91-179 pv	94			
Yli 180 pv	-			
Yhteensä	1055		97	3,3

Sairauspoissaolot

Henkilöstöhallinto-ohjelmasta kootun poissaolotilaston mukaan sairauspoissaoloina menetettiin vuonna 2023 yhteensä 1055 (edellisenä vuonna 3173) työpäivää eli 2118 edellisvuotista vähemmän perusturvan henkilöstön siirryttyä Hyvinvointialueen palvelukseen. Henkilöstön ikääntyminen on useamman vuoden periodilla tarkasteltuna näkynyt sairauspoissaolojen hienoisena nousuna. Henkilöstömäärän vähyyden takia vuotuiset muutokset näkyvät suurinakin muutoksia pelkästään yhden tai kahden henkilön pidemmistä poissaoloista.

Hallintokuntien sairauspoissaolot jakautuivat vuonna 2023 seuraavasti:

Hallintokunta	Sairauslomapäivät %-osuus	Työtaturmapäivät
Sisäiset tukipalvelut	166	23
Elinkeino- ja työllisyyspalvelut	62	
Vapaa-aika- ja hyvinvointipalvelut	14	
Asumis- ja ympäristöpalvelut	89	
Kasvatus- ja koulutuspalvelut	1	27
Sivistystoimisto/Yhtenäiskoulu/Lukio	889	
Ruokapalvelut	665	
Varhaiskasvatus	2	
Yhteensä	222	49
	1055	100,0 %

Työtaturmien määrä pysyi suunnilleen samana edelliseen vuoteen verrattuna.

Sairauspoissaolojen määrät tällä vuosikymmenellä:

Vuosi	Henkilömäärä	Sairauspoissaolot*	Pv/hlö
2009 Rautalampi	148,5	2329	15,68
2010	253,5	4280	16,88
2011 Lomitus	197	3904	19,82
2012	176,5	3256	18,45
2013	177	2276	12,86
2014	184	3157	17,16
2015	172	2764	16,07
2016	176	3067	17,43
2017	185	2443	13,21
2018	188	2340	12,45
2019	179	2686	15,00
2020 Viisarit	166	2336	14,07
2021	162	1870	11,54
2022 HVA	154	3120	20,26
2023	67	1055	15,75

Työtapaturmat ja ammattitaudit

Työtapaturmapäiviä oli 49. Ammattitauteja ei esiintynyt kenelläkään työntekijällä.

Perhevapaat

Äitiys-, vanhempain- tai isyyslomalla oli 2 työntekijää vuonna 2023. Tilapäisellä hoitovapaalla oli 7 työntekijää yhteensä 25 työpäivän verran.

B. Kehittämistoimenpiteet ja näiden vaikutukset henkilöstöön , toimintaan ja talouteen

Osaaminen vaikuttaa sekä henkilöstön työhyvinvointiin että tulokselliseen toimintaan.

Toimintaympäristön muutosten ennakkointia tarvitaan, kun kartoitetaan tulevaisuuden osaamistarpeita ja tehdään pitkän aikavälin suunnitelmia henkilöstön kehittämiseksi.

Osaamisen kehittämiseen sisältyvät sekä ammatillinen henkilöstökoulutus (täydennys-, uudelleen ja jatkokoulutus) että myös erilaiset työssä oppimisen ja osaamisen kehittämisen tavat.

Henkilöstön koulutustaso (perusaste, keskiaste, alempi korkeakouluaste, ylempi korkeakouluaste)

Vakinaiset	perusaste	keskiaste	alempi korkeakouluaste	ylempi korkeakouluaste
Sisäiset tukipalvelut		1	3	1
Elinkeino- ja työllisyyspalvelut	1			1
Vapaa-aika- ja hyvinvointipalvelut		2	4	
Asumis- ja ympäristöpalvelut			1	
Kasvatus- ja koulutuspalvelut				
Sivistystoimisto/Yhtenäiskoulu/Lukio		4		24
Ruokapalvelut	1	1		
Varhaiskasvatus	2	5	4	1
Yhteensä	4	13	12	27

Henkilöstön osaamista ja muutosvalmiutta edistäneet toimenpiteet

Kehityskeskustelut, tehtäväkuvien tarkistukset ja osaamisen kartoitukset

Kehityskeskustelut käytiin lähes kaikkien työntekijöiden kanssa.

Henkilöstöpalaverit

Kuulluksi tuleminen, osallisuuden tunne ja ajan tasalla pysyminen muutoksissa ovat merkittäviä työhyvinvointia ja työkykyä ylläpitäviä asioita. Joissakin työyksiköissä järjestettiin säännölliset työpaikkapalaverit. Kunnan johto informoi ajankohtaisista asioista henkilöstöä ns. kunnanhallituksen infossa. Esimiesten tehtävänä on huolehtia tiedottamisesta henkilöstölleen.

Koulutus

Henkilöstön ulkopuolisten koulutuksen järjestäjien järjestämiin koulutusvapaisiin osallistuttiin paljon teams-koulutusten avulla työpaikalla, jolloin niistä ei muodostunut erillistä koulutuspäivää/työntekijää.

Palkattomalla opintovapaalla oli yksi (1) työntekijä 135 kalenteripäivän ajan.

Oppisopimuskoulutuksessa oli yksi (1) työntekijä.

Lisäksi henkilöstölle järjestettiin säännöllisesti kunnan omaa koulutusta työpaikoilla perehdyttämistilaisuuksina, esimies- ja toimistopalaverina sekä työyhteisökoulutuksina.

Työolobarometrin 2021 mukaan työnantajan tarjoamaan koulutukseen osallistuminen yleistyi 2010-luvun aikana, mutta trendi on sittemmin tasaantunut. Viime vuosina noin puolet palkansaajista on osallistunut työnantajan tarjoamaan koulutukseen. Vuonna 2020 osuus putosi hieman aikaisemmasta vuodesta. On todennäköistä, että koronapandemian leviäminen Suomeen vuoden 2020 keväällä laski koulutukseen osallistumista. Vuoden 2020 tiedot kerättiin elo-syys-kuussa ja kysymyksessä tarkastellaan koulutukseen osallistumista viimeisen 12 kuukauden aikana. Vuoden 2020 vastauksissa koulutukseen osallistumisesta on siten mukana sekä koronaa edeltänyt syksy ja talvi 2019 että koronakevät ja -kesä 2020.

Vuonna 2021 palkansaajista 40 prosenttia kertoi osallistuneensa työnantajan kustantamaan koulutukseen. Luku ei ole vertailukelpoinen edellisvuoteen verrattuna työolobarometrin menetelmämuutosten takia. On silti hyvin todennäköistä, että pandemia-aika on edelleen laskenut koulutukseen osallistumista, sillä ero vuosien 2020 ja 2021 on iso, kymmenen prosenttiyksikköä. Uusimmassa barometrissa kysymyksen antamana 12 kuukauden referenssiaikana pandemia on ollut koko ajan läsnä.

Täydennyskoulutusta haluttiin pääsääntöisesti tukemaan ammatillista osaamista.

Perehdyttämisen tarkistuslista perehdyttäjälle ja perehdytettävälle otettiin käyttöön. Osa työntekijöistä kaipasi enemmän perehdytystä sijaisena toimimiseen.

Kustannukset olivat 15.271 € luottamushenkilöiden koulutus mukaan luettuna (2022 13379€).

Osaamisen kehittämisen investointeihin lasketaan koulutukseen käytetyt kurssikustannukset, mutta ei käytetyn ajan palkkoja.

Henkilöstön koulutuksen tavoitteena on ylläpitää henkilöstön ammatillista osaamista ja lisätä henkilöstön kokonaisvaltaista tietoisuutta Vesannon kunnan toiminnasta palveluiden tuottajana sekä palvelutarpeiden ja -rakenteiden muutoksiin vastaajana.

Henkilöstön muutosvalmiuksia, osaamista ja työhyvinvointia edistävät toimenpiteet:

-esimiesten sitoutuminen luottamusmiesjohdon asettamiin tavoitteisiin ja tehtyihin päätöksiin henkilöstön perehdyttäminen tavoitteisiin ja päätöksiin

-henkilöstön tukeminen päätöksiin ja tavoitteisiin sitoutumisessa

henkilöstön johtaminen yhteistyöhön perustuen, työntekijää arvostaen, innostaen ja kehittämiseen, kehittymiseen ja koulutuksiin kannustaen toiminta työlaissäädännön ja työehtosopimusten velvoitteiden mukaisesti

-tarttuminen aktiivisesti esiin nousseisiin asioihin ja viedään niitä päämäärähakuisesti eteenpäin rakentavan palautteen antaminen henkilöstön suorituksista

huolehtiminen henkilöstön työkyvystä ja jaksamisesta

työntekijöiden näkemysten huomioon ottaminen työtehtävien määrittelyssä siten, että työntekijät kokevat työnsä mielekkääksi ja tekevät mielekkäitä töitä tehtäväkuvien määrittely työntekijöiden osaamista hyödyntäen huolehtiminen siitä, että työntekijät ovat heille sopivissa tehtävissä.

Palkkaus ja henkilöstökulut

Palkitseminen

Palkitsemisjärjestelmä on osa organisaation johtamisjärjestelmää. Toimivalla palkitsemisjärjestelmällä kannustetaan henkilöstöä hyviin työsuorituksiin ja vaikutetaan henkilöstön saatavuuteen ja pysyvyyteen. Palkitsemisen kokonaisuus muodostuu aineellisista ja aineettomista palkitsemistavoista.

Palkkausjärjestelmät

Työntekijöiden palkkaus- ja palvelussuhde-ehdot määräytyivät KVTES-, OVTES-, SOTE- ja Kunnallisen teknisen henkilöstön virka- ja työehtosopimusten mukaisesti. Työn vaativuus otettiin huomioon tehtäväkohtaisessa palkassa.

Palkitseminen

Vesannon kuntaa 20, 30 vuotta palvelleet huomioitiin hakemalla Kuntaliiton ansiomerkit.

Työympäristön viihtyisyydestä ja turvallisuudesta pidettiin huolta. Työntekijöille hankittiin asianmukaiset työvälineet ja huolehdittiin työergonomiasta.

Työvoimakustannukset ja henkilöstöinvestoinnit

Työvoimakustannukset kattavat kuntaan palvelussuhteessa olevan henkilöstön.

1000 euroa	2023
Työvoimakustannukset yhteensä, josta	
1. Palkat yhteensä, josta	2939
- Vuosiloma-ajan palkat	177
- Terveysperusteisten poissaolojen palkat, netto (Kela-korvaukset vähennetty)97	52
- Perhevapaiden palkat, netto	10
2. Työnantajan eläke- ja muut sosiaalivakuutusmaksut	713
3. Muut	
- Rekrytointikustannukset, rekrytointilisä	0
- Vuokratyövoiman kustannukset	0
4. Henkilöstöinvestoinnit	
- Työterveyshuolto, netto	
- Koulutus ja muu kehittäminen	23
- Muut yhteensä (ePassi, syntymäpäivä/eläkkeelle -muistaminen)	15
	8

Vuonna 2023 henkilöstökulut laskivat vuoden 2022 7.269.692 eurosta 3.582.217 euroon eli 3.687.475 euroa. Sijaisten palkat olivat 583.442 euroa vuonna 2022 ja 154.497 euroa vuonna 2023.

Tuloslaskelman mukaiset henkilöstökulut olivat koko kunnan käyttötalouden menoista (sekä ulkoiset että sisäiset) 39,9 % (vuonna 2022 33,3 %).

Muita välillisiä henkilöstön kustannuksia oli seuraavasti: luontoisedut 19.568 euroa (2022 16.631 euroa), työterveyshuolto 15.988 euroa (v. 2022 41.710 euroa), koulutus sisältäen luottamushenkilöiden koulutuksen 15.271 euroa (v. 2022 13.379 euroa).

Menneen kauden arviointi
Työtehtävistä suoriutuminen

Kehityskeskusteluiden yhteydessä arvioitiin mennyttä kautta. Lähes kaikki työntekijät kokivat työtehtävien olevan innostavia ja motivoivia. Tavoitteet koettiin saavutetun pääsääntöisesti hyvin tai erinomaisesti.

Työntekijät toivat runsaasti esiin tavoitteiden saavuttamista tukevia asioita työssään. Yksittäisinä huomiona kuvattiin tavoitteiden saavuttamista haitanneita tekijöitä.

	Tavoitteiden saavuttamista tukivat kaikilla työpaikoilla	Tavoitteiden saavuttamista haittasivat joissakin yksittäisissä tapauksissa
Tavoitteet	Riittävät ja tarkasti suunnitellut selkeät tavoitteet ja tavoitteiden saavuttamisen seuranta (kehittämistavoiteluettelot)	
Resurssointi	Riittävät määrärahat ja henkilöstö	Ajoittainen henkilöstöressurssien riittämättömyys
Henkilökunta	Ammattitaitoinen henkilökunta, pieni työyhteisö, tiimi- ja parityöskentely, työtovereiden tuki ja kannustus	Entisten ja uusien toimintatapojen ja osaamisen yhteensovittamisen sekä sijaisten ja ylittöiden vapaiksi saamisen vaikeudet
Johtaminen	Ammattitaitoinen esimies sekä hyvä ja jämäkkä johtaminen	Tiedon kulun ja ohjeiden saannin puutteet, tehtäväkuvat, ristiriidat
Yksiköiden välinen yhteistyö ja toimintojen yhteensovittaminen	Antoisa yksiköiden välinen yhteistyö ja toimintojen yhteensovittaminen	Joidenkin yksiköiden toiminnan yhteensovittamisen ja toimintojen integroinnin toimimattomuus
Työnjaot	Selkeät työnajot ja vastuut, henkilökunnan osallistuminen käytännön työn suunnitteluun ja työvuorojärjestelyt	Töiden suunnittelun sujumattomuus, työntekijöiden vähäisyys ja työparin pois lähteminen
Työtilat ja -välineet	Ajanmukaiset työvälineet ja -koneet, hyvät tilat ja työskentelyolot	Toimitilojen erillisyyss sekä ohjelmien ja järjestelmien toimimattomuus
Työtehtävät	Mielekkäät työtehtävät oikeilla tekijöillä	Laaja-alaiset tehtäväkuvat, työn pirstaleisuus, ajan puute, tekemättömät työt, uusiin työn luonnetta muuttaviin muutoksiin tottuminen ja äkilliset työtilanteiden muutokset
Asiakkaat	Asiakastyytyväisyys	Haastavat tai vaihtuvat asiakkaat sekä ristiriita tasa-arvoisten palveluiden tarjoamisessa
Työpaikan ilmapiiri	Hyvä ilmapiiri, yhteistyö työkavereiden, esimiehen, johtoryhmän ja lautakunnan kanssa, joustavuus ja epäkohtien esiin ottaminen	Ajoittainen ilmapiirin huonous, kaava- maisuu, vanhoista toimintatavoista kiinni pitäminen, sitoutumattomuus tehtyihin päätöksiin
Perehdytys ja koulutus	Riittävä perehdytys oikeaan aikaan, hyvät ohjeistukset ja suunnitelmat sekä koulutus	

Oma itse	Oma hyvä terveydentila, työterveys- huolto, kuntoremontti, liikunta ja fy- sioterapia Selkeä oma visio ja osaaminen Työstä pitäminen, oma asennoituminen, motivaatio ja into Pärjääminen kaikkien kanssa, Vakituinen työ, irtiotto työstä vapaa-ai- kana ja vuorotteluvapaa	Oma ikääntyminen, jaksamattomuus, väsymys ja rajoitteet Oma elämäntilanne
----------	---	---

Työilmapiiri, jaksaminen ja toimintakyky

Esimiesten ja työntekijöiden välisissä kehityskeskusteluissa työhyvinvoinnin sekä työ- ja toimintakyvyn arvioinnissa työilmapiiri koettiin melko hyväksi tai hyväksi.

Työntekijöiden näkemyksen mukaan työilmapiiri riippuu paljon itsestä ja omasta positiivisesta asenteesta. Hyvää työilmapiiriä tukevat työpaikkakokoukset, tieto asioista, rehellinen ja avoin puhuminen, ”pikkupoimilun” pois jättäminen, sitoutuminen yhteisiin päätöksiin, töiden tekeminen tasapuolisesti yhdessä, riskitietojen välitön purkaminen, huumori, iloisuus, auttaminen, kannustaminen, kiittäminen, palautteen antaminen, luottamus, kuunteleminen, toisen työn arvostaminen, arvostelun pois jättäminen ja yhteinen toiminta työkavereiden kanssa.

Lähes kaikki arvioivat oman toimintakyvyn olevan hyvä tai erinomainen.

Johtoryhmän keskuudessa ja kunnantoimistolla aloitettiin yksilökeskustelut työnohjaajan kanssa työilmapiiriä parantamaan. Halukkaat jatkoivat (ryhmä)työnohjausta vielä vuodelle 2024.

Työhyvinvointia ja työkyvyn ylläpitoa edistäneet toimenpiteet

Henkilöstön ikärakenteen huomioiminen

Henkilöstön johtamisessa, osaamisen kehittämisessä ja työhyvinvoinnin edistämisessä otettiin huomioon henkilöstön ikärakenne.
 Työn kuormittavuuden arviointi

Työpaikkaselvitykset

8.5.2023, kirjasto
 22.8.2023, kunnantoimisto
 30.11.2023, yhtenäiskoulu

Työterveyshuolto

Henkilöstön työhyvinvointia ja työkykyä edistivät Pihlajalinna Terveys Oy:n tarjoamat työterveyshuollon palvelut. Kunnan toimintasuunnitelma on voimassa 31.12.2023 saakka.
 Uusi toimintasuunnitelma on päivitetty 2024 vuoden alussa.

Vuonna 2023 korvausluokkaan 1 kuuluvan ehkäisevän työterveyshuollon korvaus on 60 % työterveyshuollon kustannuksista, jotka ovat 22569,54 €. Näin ollen korvaus tulee olemaan yhteensä 13.541,72 euroa. Lääkärikäynnit ja hoitajakäynnit vähentyneet vertailukauteen verrattuna, myös henkilöstömäärä vähentynyt. Työpsykologin vastaanottokäynnit ovat samalla tasolla kuin vuonna 2022. Vuonna 2023 tehty yksi työkyvyn arvio, 8 työhönsijoitustarkastusta, neljä terveystarkastuksen seurantakäyntiä, 17

terveydenseurantatarkastusta ja 17 suunnattua terveystarkastusta. Ohjaus ja neuvontakäyntejä on 20 kpl. Näistä 13 on työfysioterapeutin tekemiä.

Työpaikkaselvitykset 2023: Kirjasto, kunnantoimisto ja yhtenäiskoulu. Lisäksi kolme työfysioterapeutin tekemää suunnattua selvitystä.

Työsuojelu ja yhteistoiminta

Työsuojeluohjelma on voimassa 2023 saakka.

Kunta-alan työsuojelun yhteistoimintahenkilöstön valinnat tehtiin toimikaudeksi 1.1.2022-31.12.2024.

Työsuojelupäällikkö, luottamusmiehet ja työsuojeluhenkilöstö toimivat aktiivisesti yhteistyössä niin työntekijöiden kuin työnantajankin kanssa. Työsuojelupäällikkö on osallistunut Työturvallisuuspäällikkökoulutukseen. Luottamusmiehet ovat kouluttautuneet virka- ja työehtosopimusten tuntijoiksi.

Yhteistyötoimikunta kokoontui neljä (4) kertaa.

Yhteistyötoimikunnassa käsiteltiin:

- Laskujen hyväksyjät
- Työterveyden toimintaraportti 2022 ja kustannukset
- Sähköinen työajan seuranta ja pelisäännöt
- Whistleblower-direktiivin täytäntöönpano
- Henkilöstökertomus
- Työsuojelun toimintaohjelman tavoite vuodelle 2023
- Työllisyyspalvelualueen järjestämissuunnitelma ja yhteistyösopimus
- Laskujen hyväksyjät vuodelle 2024
- Kunnantoimiston työpaikkaselvitys
- Talousarvio 2024
- FCG selvitys kuntien tulevaisuudesta
- Palvelumallin muutokset
- Talous – ja palkkahallinnon tilanne

Yhteistyötoimikunta on laajan kokoonpanonsa kannalta hyvin keskeinen toimija henkilöstön työhyvinvointiin ja työkyvyn ylläpitoon liittyviä asioita käsiteltäessä.

Kunnanhallituksen alaiseksi perustettu 5-jäseninen sisäilmatyöryhmä koordinoi kunnan työpaikkojen sisäilman laatuun liittyvien ongelmien käsittelyä, kehittää kiinteistöjen kunnossapidon seuranta- ja valvontajärjestelmiä, antaa tilojen kunnossapitoon ja käyttöön liittyviä suosituksia ja ohjeita sekä tiedottaa henkilöstölle asian käsittelyn vaiheista.

Itä-Suomen Aluehallintovirasto (AVI) teki tarkastuksen 30.11.2023 Vesannon Yhtenäiskoululle.

Toimintaohjelmassa on hyväksytty kunnan työsuojelun kokonaistavoitteiksi vuosille 2021 – 2024 seuraavat:

1. Työsuojeluvastuun selkeyttäminen ja työsuojelun esillä pitäminen.
2. Muutosten yhteydessä henkilöstön tukeminen.
3. Jokaisessa työyksikössä tulee olla ajan tasalla olevat turvallisuusohjeet ja niiden toimivuutta on testattava.
4. Psykososiaalisen kuormittumisen seuranta ja siihen puuttuminen.
5. Työkyvyn ylläpitämiseen liittyvät toimet ja niiden kohdentaminen ennaltaehkäisevästi

Kehittämisesitykset tulevalle kaudelle

Kunta haluaa määritellä uudenlaisen ja elinvoimaisen kuntarakenteen. Perusturvan siirryttyä hyvinvointi-alueelle nähtiin tarpeelliseksi purkaa toimialojen välisiä siiloja ja selkeyttää tehtäväkuvia. Rakenteesta muodostui matriisiorganisaatio, jossa kuntalaisille suunnatut palvelut nostetaan keskiöön. Näitä palveluita tukevat hallinnon tukipalvelut.

Vuoden 2023 alussa otettiin käyttöön työajanhallinnan seuranta Työvuorovelho.

Johtamiseen ja työyhteisöön liittyen jatkossakin

- muutoksen hyväksymistä
- osaamisen hyödyntämistä
- yhteistä aikaa
- pohdintaa ja keskustelua
- kuuntelua, kuulumisten kysymistä
- ymmärrystä
- arjen työhön osallistumista
- avoimuutta ja
- yhteistyötä

B. HENKILÖSTÖN KEHITTÄMISTOIMENPITEET JA NÄIDEN VAIKUTUKSET HENKILÖSTÖÖN, TOIMINTAAN JA TALOUTEEN

Henkilöstöä koskevilla tavoitteilla ja kehittämistoimenpiteillä turvataan

- työvoiman saatavuus
- henkilöstön osaaminen
- työhyvinvointi ja
- työntuloksellisuus.

1. Vesannon kunnan henkilöstön kehittämistoimet ja niiden vaikutukset henkilöstöön, toimintaan ja talouteen**Valtuustokaudentavoitteet:**

Vesanto kunta panostaa asukkaiden hyvinvoinnin edistämisessä, palvelujen järjestämisessä ja tuottamisessa sekä lakisääteisten palvelutavoitteiden täyttämisessä sellaisten toiminta- ja yhteistyömallien kehittämiseen, jotka turvaavat nykyisen palvelutason sekä syntyvät ratkaisuhakuisuuden, yrittäjyyden, ennakkoluulottoman kokeilemisen ja edelläkävijyyden perustalle.

Vesannolla panostetaan asioiden ennakkointiin, vaihtoehtojen hahmottamiseen ja muutoksen hallintaan niin paljon, että tulevaisuuteen voidaan tavoitteellisesti vaikuttaa; strategian toteutumista arvioidaan ja sitä muutetaan aina tarvittaessa.

1) Vesannon lukion kehittäminen

Mitä se on: Vesannon lukion oppilasmäärä kasvaa nykyisestä tasostaan. Oppilaat ovat hyvinvoivia, tyytyväisiä ja saavat eväät selvitä elämässään eteenpäin. Selvitetään asiat, jotka vaikuttavat lukioon hakeutumiseen sekä oppilaiden tyytyväisyyteen ja hyvinvointiin. Kehitetään näitä asioita systemaattisesti eri sidosryhmiä osallistaen. Huolehditaan tarvittavasta resursoinnista.

2) Luonto vetovoimatekijänä, luovuuden ja hyvinvoinnin lähteenä

Mitä se on: Vesannolla on hyvin ideoituja, suunniteltuja, erottuvia ja helposti saavutettavia reittejä ja kohteita eri vuodenajoille ja eri liikkumistavoille, kuntalaisille ja kävijöille. Reittejä käytetään paljon ja käyttäjät ovat niihin tyytyväisiä. Selvitetään eri väestöryhmien tarpeet, joiden pohjalta suunnitellaan ja toteutetaan hyvä kokonaisuus. Reittien ylläpito, saavutettavuus ja rahoitus mietitään jo suunnitteluvaiheessa. Markkinoidaan tuloksellisesti.

3) Yhteisöt ja verkostot voimavarana

Mitä se on: Vesannolla kaikenikäiset ihmiset saavat toisistaan seuraa, turvaa, tukea, oppia ja iloa. Kohtaamiselle on monia areenoita. Vesanto houkuttaa käymään ja asumaan osana yhteisöjä. Kunta on aktiivinen yhteisökumppani ja osallistaja. Paikallisten ja ulkopuolisten yhteisvoimin toteutetaan monenlaisia tapahtumia. Kuntien välistä yhteistyötä syvennetään. Paikallisyhteisöjen toimintakykyä, avoimuutta ja näkyvyyttä tuetaan.

4) Erilainen ja omanlainen Vesanto

Mitä se on: Savon Villiin Lanteen kuuluva Sydänmaa® Vesanto on tunnettu omintakeisuudestaan. Vesannon luonnosta ja elämänmenosta riittää tarinoita, ja niitä kerrotaan aktiivisesti. Vesanto vetää puoleensa. Vesannon kunta panostaa pitkäjänteisesti ja tavoitteellisesti viestintään, markkinointiin ja asumismahdollisuuksiin. Kunnan työntekijöiden, luottamushenkilöiden ja kuntalaisten valmiuksia parannetaan ja yhteistyö- ja rahoitusmahdollisuudet hyödynnetään

5) Omavarainen Vesanto

Mitä se on: Vesanto vahvistaa aineellista ja aineetonta omavaraisuuttaan. Parempi omavaraisuus vahvistaa taloutta, turvallisuutta, palveluita ja toimintakykyä erilaisissa tulevaisuuksissa. Erilaisin toimenpitein parannetaan tavoitteellisesti muun muassa energiaan, työvoimaan, työpaikkoihin, palveluihin, turvallisuuteen, ruokaan ja osaamiseen liittyvää omavaraisuutta sekä paikallisen tuote- ja palvelutarjonnan sekä osaamisen hyödyntämistä.

Vuoden 2023 henkilöstöä koskevat tavoitteet:

Vastaaminen toimintaympäristön muutoksiin:

Palvelutarpeiden muutokset - väestörakenteen vanheneminen

Palvelurakenteiden muutokset - uusien palvelutuotannon muotojen käyttöönotto

Kunta- ja palvelurakenteiden muutokset

Talousajattelun vahvistuminen

Henkilöstön eläköityminen

Muutosten ennakkointi ja edellytysten luominen vastata tehokkaasti nopeisiin muutoksiin:

Yhteistyön lisääminen yli toimialarajojen ja lähikuntien kuntarajojen

Talous- ja henkilöstöhallinto / Tietohallinto

Henkilöstön tukeminen

Muutosvalmiuksien ja -johtamisen tukeminen

Osaamisen kehittäminen

Henkilöstö ajan tasalla pitäminen muutoksessa.

Arvioitaessa kehittämistoimenpiteiden vaikutuksia henkilöstöön tieto kerätään henkilöstöraporttiin

henkilöstökyselyistä

työterveyshuollon raporteista

kehityskeskusteluista

työpaikkaselvityksistä ja -arvioinneista

viran- ja toimenhaltijoiden valmistelemista tilinpäätöstiedoista.

Arvioinnissa

Kootaan olennaisimmat tunnusluvut ja arvioidaan niissä tapahtuneet muutokset verrattuna aikaisempiin vuosiin.

Kuvataan

kehittämistoimenpiteet ja niiden vaikutukset

poliittisten päättäjien ja ylimmän johdon sitoutuminen ja resurssien kohdentaminen henkilöstön kehittämiseen

yhteistyötoimikunnan toiminta

kunnanjohtajan, toimistopäälliköiden ja esimiesten esimies- ja henkilöstöpalaverien toteutuminen

talousarvioon kirjattujen henkilöstöä koskevien tavoitteiden toteutuminen.

2. Työelämän kehittämisstrategian painopistealueet ja niiden vaikutukset henkilöstöön, toimintaan ja talouteen

Työelämän kehittämisstrategian painopisteet	Edistäviä toimenpiteitä	Tehdyt toimenpiteet Kehittämistoimiin osallistuneen henkilökunnan määrä Henkilöstön tyytyväisyys kehittämistoimiin
Innovointi ja tuottavuus	Innovoinnin ja innostuksen vahvistaminen Vaikutusmahdollisuuksien parantaminen Palkitsemisjärjestelmien kehittäminen	Työntekijöille 100 euron tyhy-lahjakortti
Luottamus ja yhteistyö	Työyhteisön toimivuuden parantaminen Työn mielekkyyden vahvistaminen johtamisen ja esimiestyön parantamisella	Työnohjaus
Työhyvinvointi ja terveys	Aktiivisen tuen prosessit Ratkaisukeskeinen ongelmien selvittäminen Sairauspoissaolojen vähentäminen Kuntoutus Ammatillinen kuntoutus Työaika- ja osa-aikaeläkejärjestelyt Työhön palaaminen työkyvyttömyyseläkkeeltä Työympäristön työturvallisuus ja viihtyisyys Työilmapiiri Työsuojaus Työterveyshuolto	Työnohjaus
Osaava työvoima	Kehityskeskustelut Yksilö- ja työyhteisökohtaiset kehittämissuunnitelmat Perehdytys Koulutus Työnkierto Mentorointi	Kehityskeskustelut pidetty

Henkilöstön aikaansaannoskyky

Henkilöstön aikaansaannoskyky muodostuu henkilöstöntyöhyvinvoinnista (tunnusluvut kertovat henkilöstön terveydestä, jaksamisesta, työturvallisuudesta, yhteisöllisyydestä, keskinäisestä luottamuksesta, työilmapiiristä, sitoutumisesta ja aloitteellisuudesta)

osaamisesta (tunnusluvut kertovat henkilöstön osaamisesta, koulutustasosta, tehtävänkuvista – vastuiden selkeydestä ja osaamisen hyödyntämisestä - koulutuksesta, mentoroinnista, työkierrosta ja perehdyttämisestä)

uudistumiskyvystä

innovatiivisuudesta

työyhteisön ilmapiiristä

esimiestyön laadusta

osallistumis- ja vaikutusmahdollisuuksista työhön.

Henkilöstöraporttiin kuvataan tietoja em. osa-alueista ja niissä tapahtuneita muutoksia. Arviointityökalut www.kt.fi -työelämän kehittäminen.

Vaikutukset toimintaan ja tuloksiin (vaikuttavuus)

Vaikuttavuus ilmaisee onnistumista kunnan palveluihin ja henkilöstöön kohdistuvien tavoitteiden saavuttamisessa.

- asiakastyytyväisyys
- palvelun vaikuttavuus ja laatu

kunnan talous mm. eläkekustannukset, sairauspoissaolot, tapaturmat ja vaihtuvuuskustannukset

Seuranta tehdään pitkällä aikavälillä.

11. TILINPÄÄTÖKSEN ALLEKIRJOITUS

Vesannon kunnanhallitus

Minna Back-Hytönen

Petri Huttunen

Minna Peltolehto

Kalevi Pakarinen

Jaana Koskinen

Uolevi Laitinen

Raimo Mäki

Raisa Kinnunen, vs.kunnanjohtaja

Olemme antaneet suorittamastamme tilintarkastuksesta tänään kertomuksen.

Vesannolla

____ / ____ .2024

Itä-Suomen Tilintarkastus Oy

Timo Nuutinen

Tilintarkastaja, HT, JHT